Isaac Asimov

FUNDAȚIA ȘI IMPERIUL

DOUĂ PREMII HUGO PENTRU SERIA „FUNDAȚIEI"

ISAAC ASIMOV

Fundaţia şi Imperiul

FOUNDATION AND EMPIRE

Traducere:
GABRIEL STOIAN

Coperta:
DAN ALEXANDRU IONESCU

Versiunea 2.0 standard RIF1

Nemira
1993

Fundaţia devenise cel mai puternic stat din Galaxie, cu excepţia Imperiului care, concentrat în zona centrală a Căii Lactee, încă mai controla trei sferturi din populaţia şi bogăţia Universului.

Părea inevitabil ca următoarea ameninţare căreia Fundaţia va trebui să-i facă faţă să fie zvâcnetul din urmă al muribundului Imperiu. Şi chiar era inevitabil…

* * *

„Imperiul nu ne poate învinge, nu-i aşa? Doar Seldon ne-a asigurat că, până la urmă, vom constitui cel de-al Doilea Imperiu. E vorba de o simplă criză. Au mai fost trei înainte.”

„Da, o simplă criză. Dar în cazul primelor două l-am avut pe Salvor Hardin care să ne conducă; la cea de-a treia l-am avut pe Hober Mallow. Acum pe cine mai avem?”

Isaac Asimov

Fundaţia şi Imperiul

FOUNDATION AND EMPIRE

Traducere: Gabriel Stoian

Coperta: Dan Alexandru Ionescu

Ediţia: Nemira, 1993

Versiunea 2.0 standard RIF1

Lui Mary şi lui Henry,
pentru răbdare şi înţelegere.

Prolog

Imperiul Galactic se prăbuşea.

Era un Imperiu colosal, care îngloba milioane de lumi, întinzându-se de la un capăt la celălalt al nemărginitei spirale duble, cunoscută sub numele de Calea Lactee. Însăşi prăbuşirea sa era colosală şi mai avea încă un lung drum de parcurs.

Ea începuse cu secole în urmă, şi un singur om înţelesese cu adevărat acest proces – Hari Seldon, cel care a reprezentat unica licărire de efort creator şi viu în mijlocul decăderii ce se desfăşura într-un ritm din ce în ce mai alert. El a dezvoltat şi a dus ştiinţa psihoistoriei la apogeu.

Psihoistoria nu se ocupa de om, ci de masele umane; era ştiinţa mulţimilor, mulţimi ce puteau fi numărate în miliarde de indivizi. Ea reuşea să prevadă reacţii la stimuli cu precizia cu care o ştiinţă la îndemâna oricui anticipa traiectoria unei bile de biliard. Reacţia unui om n-ar putea fi anticipată de către matematica pe care o cunoaştem, dar reacţia unui miliard de oameni ar însemna cu totul altceva.

Hari Seldon a trasat tendinţele sociale şi economice ale vremii, a prevăzut toate ocolişurile şi a anticipat prăbuşirea continuă şi accelerată a civilizaţiei, precum şi falia de treizeci de mii de ani care ar fi trebuit să treacă până când, prin zbateri de neînchipuit, un nou Imperiu ar fi putut să se ridice din ruine.

Era mult prea târziu pentru a împiedica prăbuşirea, dar nu atât de târziu pentru a închide poarta barbariei. Seldon a întemeiat două Fundaţii la „capetele opuse ale Galaxiei”, iar plasarea lor a fost gândită în aşa fel încât, în decurs de un mileniu, evenimentele să se întrepătrundă şi să fie

determinate să se unească cât mai curând într-un al Doilea Imperiu, mai puternic şi mai durabil.

Fundaţia („Gnome Press”, 1951) a relatat istoria uneia dintre acele Fundaţii de-a lungul a două secole de existenţă.

Ea s-a născut ca o colonie de fizicieni pe Terminus, o planetă situată la capătul extrem al unuia dintre braţele în formă de spirală ale Galaxiei. Departe de agitaţia Imperiului, ei au trudit pentru alcătuirea unui compendiu universal al cunoaşterii – Enciclopedia Galactica –, incapabili să înţeleagă rolul mai profund pe care li-l hărăzise Seldon, deja decedat.

Pe măsură ce Imperiul se năruia, regiunile exterioare cădeau în mâinile unor „regi” independenţi care ameninţau Fundaţia. Manevrându-i pe aceşti tirani minori unul împotriva celuilalt, sub conducerea primului lor primar, Salvor Hardin, ei şi-au menţinut doar o independenţă precară. Ca unici deţinători de energie atomică între lumile care-şi pierdeau cunoştinţele ştiinţifice şi se întorceau la cărbune şi ţiţei, ei au stabilit o relaţie de dominare. Fundaţia a devenit centrul „religios” al regatelor învecinate.

Încetul cu încetul, Fundaţia a dezvoltat o economie bazată pe comerţ, în timp ce Enciclopedia a trecut pe plan secund. Neguţătorii lor, care vindeau produse electronice de mici dimensiuni şi atât de compacte încât nici măcar Imperiul, în zilele lui de glorie, nu le-ar fi putut produce, pătrundeau, la distanţe de sute de ani-lumină, în lumile Periferiei.

Sub conducerea lui Hober Mallow, primul dintre Marii Neguţători ai Fundaţiei, au dus tehnicile războiului economic la o asemenea perfecţiune încât au zdrobit Republica Korell, cu toate că aceasta primea ajutor din partea uneia dintre Provinciile Exterioare a ceea ce mai rămăsese din Imperiu.

După două sute de ani, Fundaţia devenise cel mai puternic stat din Galaxie, cu excepţia rămăşiţelor Imperiului care, concentrat în treimea centrală a Căii Lactee, încă mai controla trei sferturi din populaţia şi bogăţia Universului.

Părea inevitabil ca următoarea ameninţare căreia Fundaţia va trebui să-i facă faţă să fie zvâcnetul din urmă al muribundului Imperiu.

Condiţiile pentru confruntarea dintre Fundaţie şi Imperiu erau pregătite.

Partea întâi – GENERALUL

BEL RIOSE – … În cariera sa relativ scurtă, Riose şi-a câştigat titlul de „Ultima dintre figurile imperiale”, şi pe bună dreptate. Un studiu al campaniilor lui ni-l înfăţişează ca pe egalul lui Peurifoy prin capacitatea strategică şi superior acestuia prin priceperea de a folosi oamenii. Faptul că s-a născut în zilele de declin ale Imperiului l-a împiedicat să egaleze rezultatele lui Peurifoy în postura de cuceritor. Cu toate acestea, a avut şi el momentul său de măreţie când, ca primul dintre Generalii Imperiului care au purtat lupte cu Fundaţia, a înfruntat-o bărbăteşte…

ENCICLOPEDIA GALACTICA

1. În căutarea magicienilor

Bel Riose călătorea fără escortă, ceea ce, potrivit etichetei Curţii, nu era chiar recomandabil pentru conducătorul flotei staţionate într-un sistem stelar încă nestatornic de la Hotarele Imperiului Galactic.

Bel Riose era însă tânăr şi energic – îndeajuns de energic pentru a fi trimis cât mai la marginea Universului de către o Curte lipsită de sentimente şi animată de calcule reci. În plus, era împins de o vie curiozitate. Istorii ciudate şi greu de crezut, repetate şi îmbogăţite de fantezia a sute de oameni şi cunoscute confuz de alte mii de oameni, ridicau semne de întrebare asupra adevărului lor, iar posibilitatea unei confruntări militare aducea calităţile lui în atenţia tuturora. Acest amestec era tulburător.

Coborî din demodatul vehicul de teren pe care-l conducea şi ajunse la destinaţie: un conac lipsit de strălucire. Aşteptă. Un bătrân îi deschise uşa, deşi ochiul fotonic ce-o supraveghea era activ.

Bel Riose îi zâmbi bătrânului.

— Sunt Riose…

— V-am recunoscut. (Bătrânul rămase ţeapăn, fără să-şi exprime surpriza în vreun fel.) Cu ce treburi?

Riose făcu un pas înapoi, cu un gest de supunere.

— Treburi de pace. Dacă sunteţi Ducem Barr, v-aş cere îngăduinţa de a purta o discuţie.

Ducem Barr se retrase în lături şi în interiorul casei pereţii începură să emită lumină. Când intră generalul, casa era luminată ca ziua.

Atinse pereţii biroului, apoi îşi privi atent vârful degetelor.

— Aveţi aşa ceva pe Siwenna?

Un zâmbet fugar apăru pe chipul lui Barr.

— Nici nu există în altă parte, cred. Întreţin instalaţia singur, atât cât mă pricep. Trebuie să-mi cer scuze că v-am făcut să aşteptaţi la uşă. Sistemul automat semnalează prezenţa vizitatorilor, dar n-o mai deschide.

— Nu mai faceţi faţă reparaţiilor? întrebă generalul cu o uşoară ironie.

— Nu mai există piese de schimb. Vă rog să luaţi loc, domnule. Beţi ceai?

— Pe Siwenna? Stimate domn, este imposibil să fii atât de nepoliticos încât să refuzi ceaiul în aceste locuri.

Bătrânul patrician se retrase înclinându-se discret, ceea ce ţinea de politeţea moştenită de la aristocraţia *ci-devant*[1], aparţinând unui secol defunct.

Riose privi cum se îndepărtează silueta gazdei sale şi găsi că actul studiat de bună-cuviinţă nu-l prindea prea bine. Educaţia lui fusese pur militară, iar experienţa de viaţă aidoma. Dacă ar fi să folosim un clişeu verbal, văzuse moartea cu ochii de multe ori, dar întotdeauna tangibilă şi familiară. Prin urmare, n-ar fi un neadevăr dacă am spune că adulatul leu al Flotei a Douăsprezecea se înfioră în camera pe care o simţi, dintr-o dată, rece şi demodată.

Generalul observă în cutiile mici de culoare neagră-ivorie, aliniate pe rafturi, nişte cărţi cu titluri necunoscute. Bănui că obiectul masiv dintr-un capăt al încăperii era receptorul care, la cerere, transforma cărţile în sunete şi imagini. Nu văzuse niciunul funcţionând, dar auzise despre asemenea lucruri.

I se spusese cândva că în vremurile de aur, când Imperiul însemna întreaga Galaxie, nouă case din zece aveau astfel de receptoare şi asemenea şiruri de cărţi.

Acum însă trebuiau apărate graniţele, iar cărţile rămâneau în grija bătrânilor. Şi, oricum, mai bine de jumătate din istoriile care se povesteau despre vremurile de odinioară erau mitologie.

Ceaiul sosi şi Riose se aşeză. Ducem Barr ridică ceaşca.

---

[1] Ci-devant (lb. fr.) – de viţă veche *(n.t.)*

— În onoarea dumneavoastră!

— Mulţumesc. În a dumneavoastră!

— Se spune că sunteţi tânăr. Treizeci şi cinci?

— Destul de exact. Treizeci şi patru.

— În cazul acesta, continuă Barr, cu o uşoară emfază, nu găsesc altă introducere mai fericită decât aceea de a vă informa cu părere de rău că nu sunt în posesia unor farmece, poţiuni sau filtre ale dragostei. Şi nu sunt câtuşi de puţin capabil să influenţez graţiile vreunei tinere doamne de care v-aţi simţi atras.

— Nu am nevoie de ajutoare din afară în această privinţă, domnule. (Mulţumirea de sine, prezentă şi până atunci, răzbătu în glasul uşor amuzat al generalului.) Primiţi multe solicitări de acest fel?

— Destule. Din nefericire, persoanele neinformate tind să ia erudiţia drept magie, iar dragostea drept acea latură a vieţii care are nevoie cel mai mult de ajutorul magiei.

— Mi se pare normal. Numai că eu sunt altfel. Pentru mine, erudiţia nu reprezintă altceva decât posibilitatea de a răspunde unor întrebări dificile.

Siwennianul i se adresă neutru:

— S-ar putea să vă înşelaţi la fel de mult ca şi ceilalţi.

— Vom vedea. (Tânărul general îşi aşeză cana în locaşul ceainicului şi aceasta se umplu la loc. I se oferi o capsulă cu aromă, căreia îi dădu drumul cu un plescăit în cană.) Spuneţi-mi atunci, Patricianule, cine sunt magicienii? Cei adevăraţi.

Barr păru surprins la auzul unui cuvânt demult uitat.

— Nu există magicieni, răspunse el.

— Dar siwennienii istorisesc multe despre ei. Există o legătură ciudată între această situaţie şi acele grupuri de conaţionali de-ai dumneavoastră care visează şi tânjesc după vremurile de odinioară şi după ceea ce ei numesc libertate şi autonomie. Evident, aceste idei ar putea periclita fiinţa Statului.

Bătrânul clătină din cap:

— De ce-mi spuneţi toate astea? Bănuiţi că e vorba de o revoltă condusă de mine?

— Nu, nici gând, îl linişti Riose, ridicând din umeri. De fapt, ideea nu e întru totul ridicolă. Tatăl dumneavoastră a fost la vremea sa un exilat, iar dumneavoastră aţi fost patriot şi şovin la vremea dumneavoastră. Ca oaspete, mi se pare o nedelicateţe să amintesc aceste lucruri, dar misiunea mea de acum îmi cere să v-o spun. Şi, totuşi, să fie vorba de o conspiraţie? Mă îndoiesc. În cursul ultimelor trei generaţii, Siwenna şi-a pierdut spiritul de cutezanţă.

— Aşa cum dumneavoastră sunteţi lipsit de delicateţe ca oaspete, tot aşa voi fi şi eu ca gazdă, răspunse bătrânul, parcă împotriva voinţei sale. Aş vrea să vă reamintesc că, demult, un vicerege gândea la fel despre siwennienii lipsiţi de cutezanţă. Din ordinul acelui vicerege, tatăl meu a devenit un fugar sărac, lipit pământului, fraţii mei au devenit martiri, iar sora mea o sinucigaşă. Şi, totuşi, acel vicerege a avut parte de o moarte groaznică, fiind ucis de prea umilii şi servilii siwennieni.

— A, da, şi cu asta aţi atins aproape un subiect asupra căruia aş vrea să zăbovim. Vreme de trei ani, moartea acelui vicerege nu a constituit un mister pentru mine. În garda lui personală a existat un soldat ale cărui acţiuni mi s-au părut demne de interes, şi acela aţi fost dumneavoastră, deci nu cred că ar mai fi necesare alte detalii.

— Desigur, răspunse Barr netulburat. Şi ce-mi propuneţi?

— Să-mi răspundeţi la întrebări.

— N-o voi face sub presiunea ameninţărilor. Sunt bătrân, dar nu atât de bătrân încât pentru mine viaţa să nu mai însemne nimic.

— Stimate domn, trăim vremuri grele – spuse Riose rar, vrând să dea greutate cuvintelor –, iar dumneavoastră aveţi copii şi prieteni, o patrie pentru care aţi spus vorbe de iubire nechibzuite în trecut. Să fim serioşi, dacă m-aş hotărî să folosesc forţa, nu m-aş coborî într-atât încât să lovesc în dumneavoastră.

— Ce doriţi? întrebă Barr cu răceală.

Ridicând ceaşca goală, Riose spuse:

— Patricianule, vă rog să mă ascultaţi cu atenţie. Trăim vremuri în care soldaţii cei mai apreciaţi sunt cei care conduc parade de gală pe aleile palatului regal la zile de sărbătoare şi escortează strălucitoarea navă de agrement care-o poartă pe Splendoarea sa Imperială către planetele pe care-şi petrece verile. Eu… la treizeci şi patru de ani sunt un ratat şi aşa voi rămâne. Pentru că-mi place să lupt, înţelegeţi?

De aceea m-au şi trimis aici. La Curte aş crea prea multe probleme. Eticheta Curţii nu mi se potriveşte. Îi jignesc pe filfizoni şi pe lorzii-amirali, dar sunt prea bun conducător de nave şi de oameni ca să-şi încheie conturile cu mine abandonându-mă în spaţiu. Aşa că Siwenna este un înlocuitor – o lume de frontieră, o provincie săracă şi bântuită de răscoale, situată foarte departe, îndeajuns de departe pentru ca toată lumea să fie mulţumită. Şi, prin urmare, lâncezesc. Nu sunt revolte pe care să le înăbuş, căci în ultima vreme viceregii nu s-au mai revoltat; cel puţin n-au mai făcut-o de când tatăl Maiestăţii sale Regale, fie-i amintirea încărcată de glorie, a dat un exemplu prin Mountel de Paramay.

— Puternic împărat, murmură Barr.

— Da, şi am dori şi alţii la fel de puternici. El este stăpânul meu; să ţineţi minte asta. Eu îi apăr interesele aici.

Barr ridică indiferent din umeri şi întrebă:

— Ce legătură au toate astea cu motivul vizitei dumneavoastră?

— Vă voi spune în câteva cuvinte. Magicienii la care m-am referit vin de dincolo… de dincolo de avanposturile de frontieră, unde stelele sunt foarte, foarte rare.

— Acolo unde stelele sunt foarte, foarte rare, repetă Barr. Şi-s frigului din spaţiu o poartă de intrare.

— Asta-i o poezie? se încruntă Riose. (Versurile i se păreau o frivolitate într-un asemenea moment.) În orice caz, sunt de la Periferie, din singurul sector în care pot lupta pentru gloria Împăratului.

— Şi serviţi interesele Maiestăţii sale Imperiale, satisfăcându-vă astfel pasiunea dumneavoastră pentru luptă.

— Exact. Dar trebuie să ştiu împotriva cui lupt; aici mă puteţi ajuta.

— De unde ştiţi asta?

Riose muşcă dezinvolt dintr-o prăjitură.

— Pentru că de trei ani încoace am notat toate zvonurile, miturile, fiecare şoaptă în legătură cu magicienii şi, dintr-o mulţime de informaţii care ar umple o bibliotecă, doar două elemente izolate sunt unanim admise, prin urmare, adevărate. Primul este acela că magicienii se află la marginea Galaxiei, într-o poziţie opusă faţă de Siwenna, iar al doilea, acela că tatăl dumneavoastră a întâlnit odată un magician în carne şi oase şi a discutat cu el.

Bătrânul patrician îl privi pe Riose fără să clipească şi acesta continuă:

— M-ar interesa tot ce ştiţi în acest sens.

— Într-adevăr, unele lucruri, spuse Barr gânditor, ar constitui o experienţă psihoistorică proprie.

— Ce fel de experienţă?

— Psihoistorică. Bătrânul îşi însoţi vorbele de un zâmbet ironic. Apoi, spuse reţinut: Mai serviţi ceai. Povestea mea va fi cam lungă.

Se rezemă de pernele moi ale scaunului. Lumina emisă de pereţi devenise o strălucire odihnitoare, de culoare roz-ivorie, care îndulcise până şi trăsăturile rigide ale soldatului.

— Cunoştinţele mele sunt rezultatul a două întâmplări, începu el. Prima, că întâmplător sunt fiul tatălui meu şi a doua, că întâmplător m-am născut pe această planetă. Totul a început în urmă cu patruzeci de ani, la scurtă vreme după Marele Masacru, când tatăl meu s-a salvat refugiindu-se în pădurile din Sud, iar eu eram tunar în flota personală a viceregelui. Apropo, e vorba de acelaşi vicerege care ordonase Masacrul şi care a avut parte mai apoi de o moarte crudă.

Barr zâmbi întristat şi continuă:

— Tatăl meu era Patrician al Imperiului şi Senator de Siwenna. Se numea Onum Barr.

Nerăbdător, Riose îl întrerupse:

— Cunosc circumstanţele care au dus la exilul lui. Nu este nevoie să intraţi în aceste detalii.

Siwennianul nu-l băgă în seamă şi continuă netulburat:

— În timpul exilului a venit la el un călător – un Neguţător de la marginea Galaxiei –, un tânăr care vorbea cu un accent ciudat, nu cunoştea nimic din Istoria recentă a Imperiului şi era protejat de un câmp de forţă individual.

— Câmp de forţă individual? întrebă Riose mirat. Spuneţi vorbe mari. Ce generator ar putea fi atât de puternic pentru a condensa un câmp protector de mărimea unui singur om? *Pentru numele Galaxiei*, căra pe un cărucior echipamentul unei surse atomice de cinci mii de mirya-tone?

— Este magicianul despre care aţi auzit poveşti şi mituri, spuse Barr calm. Numele de magician nu se dobândeşte lesne. Nu căra niciun generator la vedere, dar nici cea mai puternică armă nu putea să străpungă acest câmp din jurul lui.

— Asta e toată istoria? Oare magicienii s-au născut din nălucirile unui bătrân zdrobit de suferinţă şi de exil?

— Istorisiri despre magicieni circulau şi înainte de a-l întâlni tatăl meu pe acest călător, domnule. Şi iată o dovadă şi mai elocventă. După ce s-a despărţit de tatăl meu, acest Neguţător, pe care oamenii îl numesc magician, a vizitat un Tehnician din oraşul spre care tatăl meu îl îndrumase şi a lăsat acolo un generator de câmp de acelaşi tip cu cel pe care-l purta. Generatorul a fost recuperat de tatăl meu la întoarcerea lui din exil, după execuţia sângerosului vicerege. I-a trebuit multă vreme până să-l găsească.

Generatorul este agăţat pe peretele din spatele dumneavoastră, domnule. Nu funcţionează. N-a funcţionat decât două zile; dar dacă-l veţi privi, veţi constata că nimeni din Imperiu nu l-ar fi putut proiecta.

Bel Riose întinse mâna după centura de metal care atârna pe perete.

În momentul atingerii, câmpul slab de aderenţă dispăru şi obiectul se desprinse ca o ventuză. Elipsoidul de la un capăt al centurii îi reţinu atenţia. Era de mărimea unei nuci.

— Acesta… făcu el.

— Este generatorul, încuviinţă Barr. *Era* generatorul, se corectă el. Secretul modului de funcţionare nu poate fi descoperit. Cercetările subelectronice au dovedit că face corp comun cu metalul care-l adăposteşte, şi nici cele mai atente studii ale reţelelor de difracţie nu au reuşit să distingă părţile individuale care existaseră înainte de fuziune.

— În acest caz, „dovada” dumneavoastră ezită încă la graniţa nesigură a cuvintelor care nu se bazează pe probe concrete.

Barr făcu un gest de renunţare.

— Mi-aţi cerut să vă spun ceea ce ştiu şi aţi ameninţat că veţi obţine aceste informaţii prin forţă. Ce să înţeleg dacă preferaţi o atitudine sceptică? Pot continua?

— Desigur, spuse generalul, aproape poruncitor.

— Am continuat cercetările după moartea tatălui meu şi apoi a intervenit a doua întâmplare la care mă refeream mai devreme, şi anume faptul că Siwenna a fost cunoscută bine de către Hari Seldon.

— Şi cine este acesta?

— Un om de ştiinţă de pe vremea domniei Împăratului Daluben al IV-lea. A fost psihoistoric – ultimul şi cel mai mare dintre toţi. A vizitat Siwenna când era un mare centru comercial, recunoscut în arte şi ştiinţă.

— Hmm! făcu acru Riose. Arătaţi-mi şi mie planeta cu o economie stagnantă care să nu susţină că a fost cândva un pământ al abundenţei şi bunăstării.

— Vremurile despre care vorbesc au existat acum două secole, când stăpânirea Împăratului se întindea până la ultima şi cea mai îndepărtată stea; când Siwenna era o lume interioară, şi nu o provincie semibarbară de la Frontieră. În vremurile acelea Hari Seldon a anticipat

declinul puterii imperiale şi căderea aproape sigură în barbarie a întregii Galaxii.

Riose izbucni în râs:

— A prevăzut el aşa ceva? Atunci a profeţit greşit, dragul meu om de ştiinţă. Presupun că asta vă consideraţi. Păi, Imperiul e mai puternic decât a fost în ultima mie de ani. Ochii dumneavoastră obosiţi de bătrâneţe sunt orbiţi de sărăcia de la graniţă. Faceţi o vizită lumilor interioare într-o bună zi; veniţi către căldura şi bogăţia de la centru.

Bătrânul clătină din cap întristat:

— Circulaţia încetează în primul rând la extremităţi. Va mai trece multă vreme până când declinul va atinge inima. Vreau să spun, declinul evident, pe înţelesul tuturora, spre deosebire de prăbuşirea internă, care este o poveste veche de circa cincisprezece secole.

— Deci, acest Hari Seldon a profeţit o Galaxie în care barbaria se va generaliza, spuse Riose vădit amuzat. Şi ce se va întâmpla atunci?

— El a întemeiat două Fundaţii la capetele opuse ale Galaxiei – Fundaţii populate cu cei mai buni, cei mai tineri şi cei mai puternici oameni, pentru ca aceştia să se înmulţească, să crească şi să se dezvolte. Lumile pe care le-au colonizat au fost alese cu grijă, acordându-se aceeaşi atenţie momentului şi vecinătăţii. Totul s-a aranjat în aşa fel încât viitorul, aşa cum fusese el anticipat prin matematică şi psihoistorie, să presupună dintru început izolarea lor de restul civilizaţiei imperiale şi dezvoltarea lor treptată, până ce vor deveni germeni ai celui de-al Doilea Imperiu Galactic – reducând inevitabila perioadă de barbarie de la treizeci de mii la numai o mie de ani.

— Şi cum aţi reuşit să aflaţi toate acestea? Lăsaţi impresia că sunteţi informat în detaliu.

— Detaliile nu le-am cunoscut niciodată, spuse cu o voce stăpânită Patricianul. Totul s-a închegat prin osteneala mea, prin punerea cap la cap a anumitor dovezi descoperite de tatăl meu sau aflate de mine. Baza este fragilă şi subţire, iar suprastructura, rezultatul fabulaţiilor

care s-au născut pentru a umple golurile uriaşe. Dar sunt convins că ceea ce v-am spus este în esenţă adevărat.

— Aşa se pare.

— Oare? Mi-au trebuit patruzeci de ani de cercetări.

— Hmm, patruzeci de ani! Aş putea rezolva problema în patruzeci de zile, ceea ce voi şi face. Ar fi cu totul altceva.

— Şi cum veţi proceda?

— Simplu şi direct. Dacă aş deveni explorator, aş avea posibilitatea să descopăr şi să văd cu ochii mei Fundaţia aceasta la care vă referiţi. Spuneţi că sunt două?

— Există probe care susţin numai existenţa uneia, ceea ce mi se pare explicabil, întrucât cealaltă se află la capătul opus al Axei Galactice.

— Păi atunci o vom vizita. Generalul se ridică în picioare şi-şi îndreptă centura.

— Ştiţi încotro să mergeţi? întrebă Barr.

— Într-un fel, da. Documentele rămase de pe vremea penultimului viceregе, cel pe care l-aţi ucis, conţin relatări neclare despre barbari de pe lumi exterioare. De fapt, una dintre fiicele lui i-a fost dată de soţie unui prinţ barbar. Mă descurc eu.

Întinse mâna pentru a-şi lua rămas bun:

— Vă mulţumesc pentru ospitalitate.

Ducem Barr îi strânse mâna şi se înclină ceremonios:

— Vizita dumneavoastră m-a onorat în mod deosebit.

— Cât priveşte informaţiile pe care mi le-aţi dat, continuă Bel Riose, voi găsi o cale de a vă mulţumi când mă voi întoarce.

Ducem Barr îşi conduse respectuos oaspetele până la uşă şi, privind în urma autovehiculului ce se îndepărta, spuse: „*Dacă* te vei mai întoarce.”

FUNDAŢIA – ... După patruzeci de ani de expansiune, Fundaţia a trebuit să înfrunte ameninţarea lui Riose. Zilele de epopee ale lui Hardin şi ale lui Mallow dispăruseră şi, o dată cu ele, apuseseră într-o oarecare măsură temeritatea şi hotărârea...

ENCICLOPEDIA GALACTICA

2. Magicienii

În camera izolată, de care nimeni nu se putea apropia să tragă cu urechea, se aflau patru bărbaţi. După ce îşi aruncară priviri furişe, se uitară spre masa care-i despărţea, unde-i aşteptau patru sticle şi tot atâtea pahare pline, dar niciunul nu se atinse de al său.

Apoi, bărbatul cel mai apropiat de uşă întinse mâna şi bătu calm şi ritmat cu degetele în tăblia mesei.

— Vă mai gândiţi mult? întrebă el. Oare contează cine va vorbi primul?

— Atunci vorbeşte tu, spuse bărbatul corpolent care stătea vizavi. Tu ar trebui să fii cel mai îngrijorat.

Sennett Forell zise sec, fără nicio urmă de umor:

— Asta pentru că mă consideri cel mai bogat dintre toţi. Ori pentru că te aştepţi să continuu aşa cum am început. Sper că n-ai uitat că flota mea comercială a capturat nava lor însărcinată cu misiuni de cercetare.

— Aveai flota cea mai mare şi cei mai buni piloţi, interveni al treilea, ceea ce ne lasă să înţelegem că eşti cel mai bogat dintre noi. A fost un risc pe care nimeni altul nu şi l-ar fi putut asuma.

Sennett Forell chicoti din nou:

— Am moştenit de la tatăl meu o anumită uşurinţă în a-mi asuma riscuri. La urma urmelor, atunci când îţi asumi nişte riscuri, trebuie să le justifici prin foloasele pe care le tragi. Luaţi ca exemplu faptul că nava inamică a fost izolată şi capturată fără pierderi pentru noi şi fără a fi nevoie să le alertăm pe celelalte.

Pe Fundaţie se recunoştea în mod deschis şi se accepta tacit că Forell era fiul nelegitim al marelui dispărut Hober Mallow.

Cel de-al patrulea bărbat clipi mărunt din ochi, aruncând o căutătură furişă. Strecură printre buzele subţiri câteva cuvinte:

— Nu-i cazul să fiţi atât de mândru că aţi capturat o navă minusculă. Pentru că, probabil, o să-l irităm şi mai şi pe tânărul acela.

— Crezi că-i mai trebuie alte motive? întrebă Forell dispreţuitor.

— Cred că da, şi asta îl va scuti de osteneala de a-şi căuta vreunul, spuse cel de-al patrulea şi continuă: Hober Mallow nu proceda aşa. Şi nici Salvor Hardin. Îi lăsau pe adversari să aleagă incerta cale a forţei, iar ei acţionau cu siguranţă şi fără zarvă.

Forell se strâmbă:

— Nava aceasta şi-a dovedit importanţa. Motivele n-au nicio valoare, afirmă el, cu satisfacţia neguţătorului înnăscut. Apoi adăugă: Tânărul vine din Vechiul Imperiu.

— Ştiam, zise cel de-al doilea bărbat, cel corpolent, cu o voce groasă şi nemulţumită.

— Am bănuit, îl corectă Forell cu calm. Când apare un om cu nave şi bani, cu intenţii amicale şi cu propuneri de afaceri, mi se pare că e o chestiune de bun simţ să te stăpâneşti şi să nu ţi-l faci duşman decât dacă ai siguranţa că profitul pe care-l sugerează nu constituie, până la urmă, decât un paravan. Acum însă…

— Se cuvenea să fim mai precauţi, spuse al treilea cu o iritare reţinută. Trebuia să aflăm noi primii, chiar înainte de a-i permite să plece. Ar fi fost cea mai înţeleaptă hotărâre.

— Problema s-a discutat şi s-a rezolvat, spuse Forell, care, printr-un gest larg şi decis, le arătă celorlalţi că subiectul nu mai e actual.

— Guvernul este nehotărât, iar primarul un neisprăvit, se plânse cel de-al treilea.

Cel de-al patrulea îi privi pe ceilalţi, pe rând, scoţându-şi din gură ţigara de foi stinsă. O lăsă să cadă neglijent într-o

fantă din dreapta lui, în care dispăru, dezintegrându-se cu o strălucire de o clipă.

— Sunt încredinţat, spuse el sarcastic, că domnul care a vorbit ultimul s-a exprimat astfel din pură obişnuinţă. Ne putem reaminti că *noi* suntem Guvernul.

Se auzi un murmur aprobator.

— Atunci să lăsăm deoparte politica Guvernului, spuse cel de-al patrulea, privind tăblia mesei. Tânărul acesta… acest străin ar fi putut deveni un client. S-au mai întâlnit cazuri. Toţi trei aţi încercat să-l înduplecaţi să încheie un contract preliminar. Deşi avem un acord – o înţelegere verbală – care interzice acest lucru, totuşi aţi încercat.

— Şi tu ai fi făcut la fel, mârâi cel de-al doilea bărbat.

— Ştiu, spuse cel de-al patrulea.

— Atunci să nu mai discutăm despre ceea ce ar fi trebuit să facem mai devreme şi să vedem ce trebuie să facem acum, îl întrerupse Forell. În cazul în care l-am fi aruncat în închisoare ori l-am fi ucis, ce s-ar fi întâmplat? Încă nu-i cunoaştem intenţiile şi, oricum, nu am distruge un Imperiu dispunând de viaţa unui om. S-ar putea să existe flote întregi pregătite pentru situaţia în care nu s-ar mai întoarce.

— Exact, îl aprobă cel de-al patrulea. Îmi spuneţi şi mie cu ce v-aţi ales de pe nava capturată? Sunt prea bătrân ca să mai suport astfel de discuţii.

— Putem rezuma totul în câteva cuvinte, spuse Forell morocănos. E un general din Imperiu – sau ce grad o fi având acolo. Un tânăr care s-a comportat strălucit ca militar – aşa am auzit – şi care este un idol pentru oamenii săi. O carieră foarte romantică. Nu mă îndoiesc că istoriile pe care ei le povestesc sunt pe jumătate minciuni, dar chiar şi aşa îl ridică în slăvi ca pe un fel de bărbat-minune.

— Cine sunt aceşti „ei”? întrebă cel de-al doilea.

— Echipajul navei capturate. Ascultaţi, declaraţiile lor sunt înregistrate pe un microfilm pe care l-am pus la loc sigur. Mai târziu, dacă doriţi, puteţi să-l vizionaţi sau să vorbiţi personal cu oamenii, dacă socotiţi necesar. Eu v-am spus esenţialul.

— Cum ai obţinut declaraţiile? De unde ştii că au spus adevărul?

— N-aş zice că prin blândeţe, domnule, spuse Forell încruntându-se. I-am maltratat, i-am drogat, de nu mai ştiam nici eu cine sunt, şi am folosit fără nicio reţinere Sonda. Au vorbit. Puteţi să le daţi crezare.

— În vremurile de odinioară, se trezi vorbind cel de-al-treilea, aparent fără nicio legătură cu subiectul, s-ar fi folosit psihologia pură. O metodă care nu provoacă dureri, dar foarte sigură. Nu dă niciodată greş.

— Ei, multe erau odinioară, spuse Forell sec. Trăim alte timpuri.

— Dar ce căuta aici acest general, acest bărbat nemaipomenit? întrebă cel de-al patrulea cu o voce obosită, dar în care se simţea încăpăţânarea de a obţine un răspuns.

Forell îi aruncă o privire critică.

— Îţi închipui că încredinţează celor din echipaj detalii de politică de stat? Habar n-aveau. Din acest punct de vedere n-am aflat nimic şi doar am încercat. Galaxia mi-e martoră.

— Ceea ce ne lasă să…

— Să tragem propriile noastre concluzii, evident. (Forell bătea darabana pe tăblia mesei.) Deşi tânărul este un conducător militar al Imperiului, a pretins că e un prinţişor neînsemnat peste câteva stele împrăştiate într-un colţ uitat al Periferiei. Fie şi numai acest lucru ne convinge că nu-i convine ca noi să-i cunoaştem adevăratele motive. Şi dacă ar fi să coroborăm natura profesiunii lui cu faptul că Imperiul a susţinut un atac împotriva noastră pe vremea tatălui meu, pericolul este real şi înspăimântător. Primul atac a dat greş. Personal, mă îndoiesc că Imperiul ne are la suflet pentru asta.

— Şi nu există nimic cert în investigaţiile tale? întrebă prudent cel de-al patrulea bărbat. Nu cumva ne ascunzi ceva?

— În niciun caz, spuse Forell calm. Acum, nu mai este vorba de rivalitate şi de competiţie în afaceri. Suntem obligaţi să fim uniţi.

— Patriotism, pufni ironic cel de-al treilea bărbat.

— Lăsaţi patriotismul pe seama altora, i-o tăie Forell rece. Credeţi că pun vreun preţ pe ceea ce vrea să fie cel de-al Doilea Imperiu? Credeţi că mi-aş risca măcar o singură reprezentanţă comercială pentru a-i netezi calea? Vă imaginaţi că afacerile mele sau ale voastre vor merge mai bine dacă vom fi cuceriţi de Imperiu? Dacă Imperiul învinge, vor apărea destui corbi flămânzi care să se năpustească asupra trofeelor.

— Iar noi am fi trofeele, adăugă cel de-al patrulea, indiferent.

Cel de-al doilea bărbat sparse tăcerea care se lăsase şi se foi greoi, încât scaunul scârţâi sub greutatea lui:

— Dar ce rost are să mai discutăm despre asta?! Imperiul nu ne poate învinge, nu-i aşa? Doar Seldon ne-a asigurat că până la urmă vom forma cel de-al Doilea Imperiu. E vorba doar de o simplă criză. Au mai fost trei înainte.

— Da, o simplă criză, repetă Forell gânditor. Numai că în cazul primelor două l-am avut pe Salvor Hardin care să ne conducă; la cea de-a treia l-am avut pe Hober Mallow. Dar acum pe cine mai avem? Le aruncă celorlalţi o privire întunecată şi continuă: Legile psihoistorice ale lui Seldon, pe care ne bazăm cu atâta comoditate, conţin, probabil, ca o variabilă importantă, o anumită iniţiativă din partea oamenilor Fundaţiei, şi mi se pare normal să fie aşa. Legile lui Seldon îi ajută pe cei ce se ajută singuri.

— Dacă ţii atât de mult la proverbe, vremurile mari creează oameni mari, spuse cel de-al treilea bărbat.

— Nu ne putem bizui pe proverbe, asta-i sigur, reluă grav Forell. Iată calea care-mi pare demnă de urmat. În cazul în care ne vom confrunta cu cea de-a patra criză, atunci Seldon a anticipat-o. Dacă acest lucru e adevărat, criza poate fi depăşită, deci trebuie să existe o soluţie.

În prezent, Imperiul este mai puternic decât noi, şi asta nu de azi de ieri. Dar acum ne paşte pentru prima dată primejdia unui atac direct, aşa încât ameninţarea e mai grozavă ca oricând. Iar dacă ea poate fi înfrântă, atunci trebuie s-o facem, ca şi în cazul crizelor precedente, prin alte metode decât prin forţa pură. Trebuie să-i găsim adversarului punctul slab şi acolo să-l lovim.

— Şi care ar fi acest punct slab? întrebă cel de-al patrulea bărbat. Ai de gând să propui o teorie?

— Nu. Aici voiam să ajung. Marii noştri conducători din trecut au detectat întotdeauna slăbiciunile adversarilor şi le-au folosit în propriul avantaj. Acum însă…

Vocea lui trădă lipsa de speranţă şi, pentru o vreme, nimeni nu îndrăzni să comenteze.

Apoi, cel de-al patrulea rupse tăcerea:

— Avem nevoie de spioni.

Forell se întoarse spre el, brusc înflăcărat:

— Exact! Nu ştim când va ataca Imperiul. Poate avem timp să ne pregătim.

— Şi Hober Mallow în persoană a pătruns în interiorul Imperiului, sugeră cel de-al doilea bărbat.

— Nu e nevoie de o acţiune atât de directă, spuse Forell, clătinând din cap. Niciunul dintre noi nu mai este tânăr; toţi am devenit sclavii detaliilor administrative şi ne-am învăţat cu fastul protocoalelor. Avem nevoie de oameni tineri, care călătoresc mult…

— Neguţătorii Independenţi? întrebă cel de-al patrulea.

Forell clătină afirmativ din cap şi spuse:

— Dacă nu cumva e prea târziu…

3. Mâna moartă

Bel Riose, care se plimba îngrijorat prin birou, se opri şi-l privi plin de speranţă pe aghiotantul său, care tocmai intrase:

— Ai vreo veste despre *Starlet*?

— Niciuna. Navele de cercetare au cutreierat în lung şi-n lat, dar instrumentele n-au detectat nimic. Comandantul Yume a raportat că Flota este pregătită pentru un atac de represalii.

— Nu pentru o simplă navă de patrulare, spuse generalul, clătinând din cap. Încă nu. Spune-le să dubleze… Stai! Redactez eu mesajul. Să fie codificat şi transmis prin fascicul cu bandă îngustă. În timp ce vorbea, îi dădu ofiţerului hârtia şi întrebă: Siwennianul a fost adus?

— Încă nu.

— Atunci, să fie trimis la mine imediat ce soseşte.

Aghiotantul salută scurt şi plecă. Riose îşi reluă umbletul ca un întemniţat.

Când uşa se deschise din nou, în prag se afla Ducem Barr. Păşind încet în urma aghiotantului care-l condusese, intră în încăperea orbitor de luxoasă, al cărei tavan era ornamentat cu un model stereoscopic al Galaxiei. În centrul încăperii, îmbrăcat în uniformă, Bel Riose îl aştepta.

— Bună ziua, Patricianule! Generalul împinse cu piciorul un scaun şi-i făcu semn aghiotantului să plece, spunându-i: Nu intră nimeni până la noi ordine.

Rămase drept în faţa siwennianului, cu picioarele larg desfăcute, cu mâinile la spate, legănându-se încet şi gânditor pe călcâie.

Apoi, spuse aspru:

— Patricianule, eşti supus loial al Imperiului?

Barr, care până atunci tăcuse nepăsător, ridică din sprâncene şi răspunse calm:

— N-am niciun motiv să iubesc dominaţia imperială.

— Ceea ce e departe de a spune că ai fi capabil de trădare.

— Adevărat. Dar acest simplu fapt nu înseamnă nicidecum că sunt de acord să acţionez ca sprijinitor.

— În condiţii normale, şi acest lucru este adevărat. Însă refuzul de a ne ajuta acum, spuse Riose apăsat, va fi considerat trădare şi va fi tratat în consecinţă.

Barr se încruntă:

— Păstraţi-vă şfichiuirile verbale pentru subordonaţi. Spuneţi precis ce doriţi de la mine şi-mi va fi de ajuns.

Riose se aşeză picior peste picior:

— Barr, noi am mai avut o discuţie cu jumătate de an în urmă.

— Despre magicienii dumneavoastră?

— Da. Îţi aminteşti ce am spus că voi face?

Barr încuviinţă din cap, în timp ce-şi odihnea mâinile pe genunchi.

— Voiaţi să-i vizitaţi şi aţi fost plecat acolo în ultimele patru luni. I-aţi găsit?

— Dacă i-am găsit?! Bineînţeles, strigă Riose. Patricianule, nu sunt magicieni, ci diavoli. E dincolo de orice închipuire. Gândeşte-te numai! O lume de mărimea unei batiste, a unui degetar, cu resurse atât de sărăcăcioase, cu o putere atât de neînsemnată şi cu o populaţie atât de redusă cum nu întâlneşti nici pe cele mai înapoiate lumi din prăfuitele prefecturi ale Stelelor Întunecate. Şi, cu toate acestea, cu un popor atât de mândru şi ambiţios încât visează să pună stăpânire, încet şi metodic, pe toată Galaxia.

Sunt foarte siguri de ei şi nici măcar nu se grăbesc. Se mişcă încet, flegmatic; vorbesc de secolele necesare, înghit o lume după alta fără efort; se strecoară printre sisteme cu o încredere nepăsătoare. Şi reuşesc. Nimeni nu-i poate opri. Au construit o murdară comunitate comercială care-şi

încolăceşte tentaculele în jurul unor sisteme situate mult mai departe decât cutează să se aventureze navele lor ca nişte jucării. Neguţătorii – aşa îşi zic agenţii lor – pătrund tot mai adânc, parsec după parsec[2].

Ducem Barr îi întrerupse tirada:

— Cât adevăr conţin informaţiile şi care-i rostul acestei izbucniri de furie?

Soldatul se controlă şi redeveni calm.

— Nu sunt orbit de furie. Te asigur că am vizitat lumi mai apropiate de Siwenna decât de Fundaţie pe care Imperiul era un mit îndepărtat, iar Neguţătorii, adevăruri vii. Noi înşine am fost luaţi drept Neguţători.

— Şi v-au spus oamenii Fundaţiei că ţintesc să domine Galaxia?

— Chiar aşa, de-a dreptul? Riose se înfurie din nou: N-aveau cum. Persoanele oficiale nu scot o vorbă despre asemenea lucruri. Ele se referă exclusiv la afaceri. Am discutat însă cu oameni simpli şi le-am reţinut spusele: „destinul lor sigur”, acceptarea calmă a unui mare viitor. Aşa ceva nu se poate ascunde; e vorba de un optimism universal pe care nici nu încearcă să-l tăinuiască.

Siwennianul îşi stăpâni cu greu satisfacţia:

— Până acum, s-ar părea că ceea ce aţi constatat singur seamănă cu ceea ce am descoperit eu din puţinele date pe care le-am avut.

— Fără îndoială, răspunse Riose, sarcastic. E un tribut pe care-l aduc puterii tale analitice şi, în acelaşi timp, o recunoaştere sinceră şi limpede a pericolului din ce în ce mai mare care ameninţă proprietăţile Maiestăţii sale Imperiale.

Barr ridică din umeri nepăsător, iar Riose, aplecându-se brusc, îl prinse pe bătrân de braţe şi-l privi drept în ochi cu o ciudată blândeţe.

— Nu-ţi face griji, Patricianule. Nu doresc să fiu barbar. Din punctul meu de vedere, perpetuarea ostilităţii

---

[2] Parsec (unitate de măsură pentru distanţele dintre stele) – distanţa pe care o parcurge lumina în trei ani şi trei luni, aprox. 19 miliarde de mile *(n.t.)*

siwenniene faţă de Imperiu reprezintă o povară cumplită şi aş face orice s-o uit. Însă specialitatea mea este milităria şi nu mă pot amesteca în treburi civile. Ar însemna să fiu rechemat şi asta mi-ar distruge cariera, înţelegi? Sunt sigur că da. Îţi spun între patru ochi: lasă ca autorul atrocităţilor care au durat patruzeci de ani să fie răsplătit prin acte de răzbunare şi să nu ne mai gândim la restul. Recunosc deschis că am nevoie de ajutorul tău.

În vocea tânărului se simţea o impresionantă îngrijorare, dar Ducem Barr clătină hotărât şi calm din cap în semn de refuz.

— Nu înţelegi, Patricianule, spuse Riose rugător, şi mă îndoiesc că sunt în stare să te fac să înţelegi. Nu pot câştiga pe terenul tău. Tu eşti savant, iar eu militar. Dar sunt sigur măcar de câteva lucruri. Orice părere ai avea despre Imperiu, vei recunoaşte că a adus şi mari servicii. Forţele lui armate au comis crime ici şi colo, dar, în mare, au fost o forţă a păcii şi civilizaţiei. Flota imperială a creat *Pax Imperium*, care a domnit în întreaga Galaxie vreme de două mii de ani. Compară cele două milenii de pace trăite sub semnul Soarelui-şi-Navei cu cele două milenii de anarhie interstelară de dinainte. Gândeşte-te numai la războaiele şi distrugerile din zilele acelea şi spune-mi dacă, în ciuda tuturor erorilor comise, Imperiul nu merită să fie păstrat.

Gândeşte-te – continuă el avântat – la ceea ce s-a ales de Lumile Exterioare ale Galaxiei acum, când toate s-au desprins şi sunt independente, şi pune-ţi întrebarea dacă, de dragul unei răzbunări copilăreşti, merită să transformi Siwenna dintr-o provincie protejată de o Flotă neînfricată, într-o lume barbară a Galaxiei, decăzută şi scufundată în mizerie.

— Se va înrăutăţi totul aşa de curând? murmură siwennianul.

— Nu, recunoscu Riose. Dacă vieţile noastre ar fi de patru ori mai lungi, cu siguranţă c-am afla. Destinul meu, pe care nu ţi-l pot impune, e să lupt pentru Imperiu, pentru o tradiţie militară. Ea îşi găseşte originea în instituţia imperială pe care o slujesc.

— Deveniţi mistic şi mi-e întotdeauna greu să înţeleg misticismul altuia.

— N-are importanţă. Înţelegi pericolul pe care-l reprezintă Fundaţia.

— Dacă îmi amintesc bine, chiar înainte de plecarea dumneavoastră de pe Siwenna, v-am atenţionat asupra acestuia.

— Atunci îţi dai seama că trebuie oprit încă dintru început, altfel n-o vom mai putea face niciodată. Ai avut idee de această Fundaţie înainte ca oricine altcineva să audă măcar de ea. Ai aflat mai multe despre ea decât oricare altul din Imperiu. Probabil că ştii cum poate fi atacată fără riscuri şi mă poţi avertiza asupra contramăsurilor pe care le va lua. Hai să fim prieteni!

Ducem Barr se ridică şi spuse calm:

— Ajutorul pe care vi-l pot da eu nu înseamnă nimic, deci vă scutesc de a-mi adresa o asemenea rugăminte.

— Lasă-mă să judec eu priorităţile.

— Nu, vorbesc foarte serios. Nici întreaga putere a Imperiului nu ar putea să strivească această lume aparent neînsemnată.

— De ce? (Ochii lui Bel Riose se aprinseră de furie.) Rămâi aici. Vei pleca când îţi voi permite eu. Dacă-ţi închipui că subestimez acest duşman pe care l-am descoperit, te înşeli. Patricianule, spuse el reţinut, la întoarcere am pierdut o navă. N-am nicio dovadă c-ar fi căzut în mâinile Fundaţiei; dar n-a mai fost găsită de atunci şi, dacă ar fi avut loc un accident, ar fi trebuit să-i găsim epava până acum. Nu e o pierdere importantă – nu înseamnă mare lucru –, dar asta îmi sugerează că, probabil, Fundaţia a declanşat deja ostilităţile. O asemenea grabă şi o ignorare a consecinţelor ar putea să însemne forţe despre care nu ştiu nimic. Îmi răspunzi la o întrebare foarte precisă? Care este puterea lor militară?

— N-am idee.

— Atunci desluşeşte singur ceea ce ai afirmat. De ce susţii că Imperiul nu poate zdrobi acest mic duşman?

Siwennianul se aşeză din nou şi evită privirea fixă a lui Riose. Spuse apăsat:

— Pentru că am încredere în principiile psihoistoriei. E o ştiinţă ciudată. A atins maturitatea printr-un singur om – Hari Seldon – şi a pierit o dată cu el, pentru că nimeni n-a mai reuşit să-i stăpânească iţele complicate. Dar, în acea scurtă perioadă, s-a dovedit cel mai puternic instrument de studiere a umanităţii inventat vreodată. Fără a pretinde anticiparea acţiunilor oamenilor ca indivizi, ea a formulat legi precise, capabile de analiză matematică şi de extrapolare, în scopul dirijării şi anticipării acţiunii concertate a grupurilor umane.

— Şi?...

— A fost psihoistoria pe care Seldon şi grupul său a aplicat-o din plin la întemeierea Fundaţiei. Locul, momentul şi condiţiile se întrepătrund din punct de vedere matematic şi conduc astfel, în mod inevitabil, la dezvoltarea Imperiului Universal.

Lui Riose începu să-i tremure glasul de indignare:

— Vrei să spui că această ştiinţă prezice că voi ataca Fundaţia şi că voi pierde nu ştiu ce bătălie din motive cunoscute dinainte? Încerci să susţii că sunt un robot fără imaginaţie şi că urmez un drum la capătul căruia îmi voi găsi sfârşitul?

— Nu, răspunse tăios bătrânul patrician. Am afirmat deja că ştiinţa nu are nimic de-a face cu acţiunile individuale şi că a fost anticipat un context mai larg.

— Prin urmare, ne aflăm în strânsoarea Zeiţei Necesităţii Istorice?

— A Necesităţii *Psiho*istorice, îl ajută Barr cu delicateţe.

— Şi dacă-mi exercit dreptul meu de liberă voinţă? Dacă hotărăsc să atac anul viitor, sau să nu atac deloc? Cât de docilă este Zeiţa? Cât de ingenioasă?

Barr ridică din umeri:

— Puteţi ataca acum ori niciodată, cu o singură navă sau cu forţa întregului Imperiu; prin forţă militară ori prin presiuni economice; printr-o declaraţie deschisă de război

sau printr-o ambuscadă perfidă. Puteţi face orice doriţi, exercitându-vă plenar libera voinţă. Şi, totuşi, veţi pierde.

— Din cauza mâinii moarte a lui Seldon?

— Din cauză că mâna moartă a matematicii comportamentului uman nu poate fi nici oprită, nici deviată, nici frânată.

Cei doi rămaseră faţă în faţă, ca într-o încleştare mută, până când generalul făcu un pas înapoi.

— Primesc provocarea. O mână moartă contra unei voinţe vii, spuse el simplu.

CLEON AL II-LEA – … numit îndeobşte „Cel Mare”. Ca ultim împărat puternic al Primului Imperiu, el este important prin renaşterea artistică şi politică ce a avut loc în timpul lungii sale domnii. Literatura romanţată ni-l face cunoscut, totuşi, mult mai bine, legându-i numele de cel al lui Bel Riose, deci pentru oamenii simpli rămâne „Împăratul lui Riose”. Nu trebuie să lăsăm ca evenimentele din ultimul său an de domnie să umbrească patruzeci de ani de…

ENCICLOPEDIA GALACTICA

4. Împăratul

Cleon al II-lea, numit îndeobşte „Cel Mare”. Ultimul Împărat puternic. O dureroasă suferinţă care nu poate fi diagnosticată. Date fiind neînţelesele meandre ale vieţii oamenilor, cele două afirmaţii nu se exclud şi nici nu sunt compatibile. De-a lungul istoriei s-au întâlnit supărător de multe cazuri similare.

Dar lui Cleon al II-lea nu-i păsa de astfel de precedente. Suferinţele personale nu i s-ar fi ameliorat câtuşi de puţin chiar dacă s-ar fi gândit la lista lungă de cazuri asemănătoare. La fel de puţin l-ar fi liniştit şi gândul că, în timp ce străbunicul său fusese domnitor şi pirat al unei planete cât un grăunte de praf, el domnea în Palatul Plăcerilor, care aparţinuse lui Ammenetik cel Mare, ca moştenitor al unui şir de domnitori galactici ce se pierdea în negura vremurilor. În aceste momente nu-l alina nici măcar faptul că, prin eforturi deosebite, tatăl său curăţase focarele de revoltă şi restabilise pacea şi unitatea de care se bucurase Imperiul sub Stanel al VI-lea şi că, prin urmare, în cei douăzeci şi cinci de ani ai domniei sale nici măcar ideea de răscoală nu-i umbrise strălucirea gloriei.

Împăratul Galaxiei şi Stăpânul Tuturora avu o tresărire şi-şi lăsă capul pe spate în câmpul înviorător de forţă din jurul pernelor. Câmpul opunea o uşoară rezistenţă şi, simţind plăcuta lui mângâiere, Cleon se linişti. Se ridică greoi în capul oaselor şi privi morocănos către pereţii camerei. Nu era o cameră în care să stai singur. Era prea mare. Toate camerele erau prea mari.

Mai bine să fie singur în timpul acestor crize care-l istovesc complet decât să suporte agitaţia plină de ifose şi

compasiune a curtenilor, obtuzitatea lor îngăduitoare şi fără vlagă. Mai bine singur decât să vadă măştile insipide, în spatele cărora se ţes speculaţii nesfârşite privind probabilitatea morţii şi soarta succesiunii.

Gândurile îl copleşiră şi-i dădură putere. Cei trei fii ai săi, falnici, virtuoşi, puteau oferi un viitor Imperiului. Dar unde dispăruseră tocmai acum, când se simţea atât de rău? Aşteptau, desigur – fiecare cunoscând mişcările celorlalţi şi cu toţii supraveghindu-l pe el.

Se foi nemulţumit. Şi acum Brodrig tânjea să vină în audienţă. Credinciosul Brodrig, născut într-o familie nevoiaşă; credincios, pentru că altfel n-ar fi fost detestat de toată lumea, fără deosebire – ura fiind singurul punct comun al numeroaselor grupuri care formau Curtea...

Brodrig – favoritul credincios, pentru că aşa trebuia să fie –, cel care, dacă nu se va îmbarca pe cea mai rapidă navă din Galaxie imediat după moartea Împăratului, va sfârşi în camera atomică.

Cleon al II-lea atinse butonul de pe braţul divanului încăpător pe care stătea şi uşa imensă de la capătul camerei se dizolvă, devenind transparentă.

Brodrig înaintă pe covorul stacojiu şi îngenunche pentru a săruta mâna vlăguită a Împăratului.

— Cum vă simţiţi, sire? întrebă Secretarul particular cu o voce slabă în care se simţea îngrijorarea.

— Sunt viu, dacă mai poţi numi viaţă ceea ce a devenit un domeniu primitor şi insensibil la tot felul de experienţe nevolnice ale oricărui şarlatan în stare să citească o carte de medicină, i-o reteză Împăratul exasperat. Dacă mai există vreun remediu chimic, fizic sau atomic încă netestat, atunci poţi fi sigur că se va găsi mâine-poimâine vreun deştept bun de gură care să vină din cine ştie ce văgăună a Imperiului ca să mi-l propună. Şi e foarte probabil că va fi folosită ca autoritate vreo carte abia descoperită sau, mai degrabă, măsluită. Pe memoria tatălui meu – continuă Împăratul dezlănţuit –, se pare că nu mai există niciun biped care să poată studia o boală cu propriii săi ochi, sau care să poată lua pulsul fără să consulte o carte din

vechime. Şi ei numesc asta „necunoscută”. Neghiobii! Dacă, de-a lungul mileniilor, corpul uman deprinde noi metode de a o lua razna, cauza rămâne necunoscută şi deci boala e incurabilă pentru că studiile anticilor n-au descoperit-o. Ori anticii ar trebui să fie acum în viaţă, ori eu ar trebui să trăiesc în vremea lor.

Împăratul lăsă să-i scape câteva blesteme, în timp ce Brodrig aştepta supus. Apoi întrebă prost dispus:

— Câţi sunt afară? – şi făcu cu capul către uşă.

— Sala Mare adăposteşte numărul obişnuit.

— Atunci să aştepte. Sunt ocupat cu treburi de stat. Trimite-l pe căpitanul gărzii să-i anunţe. Sau, lasă, lasă treburile de stat. Să le spună că nu acord audienţe şi să arboreze o figură îndurerată. Şacalii s-ar putea trăda singuri. Împăratul râse dispreţuitor.

— Circulă zvonuri, sire, că vă supără inima, spuse Brodrig cu umilinţă.

Împăratul pufni răutăcios:

— Cei care iau în serios acest zvon vor avea dureri de inimă şi mai rele. Spune-mi, mai degrabă, ce doreşti *tu*.

Brodrig se ridică de jos când îi făcu semn Împăratul şi spuse:

— În legătură cu Generalul Bel Riose, Guvernatorul Militar al Siwennei.

— Riose? făcu Cleon, încruntat. (Încercă să-şi amintească, dar nu ştiu de unde să-l ia.) Stai puţin, nu-i cel care a trimis un mesaj fantezist cu câteva luni în urmă? Da, ştiu acum. Cerşea o aprobare ca să-şi facă o carieră de cuceritor, întru gloria Imperiului şi a Împăratului.

— Exact, sire.

Împăratul izbucni în râs:

— Crezi că mai am asemenea generali, Brodrig? Astfel de oameni par a fi bizare relicve ale trecutului. Şi ce i-am răspuns? Cred c-ai avut tu grijă să-i răspunzi.

— Da, sire. I s-a cerut să trimită informaţii suplimentare şi să nu ia nicio hotărâre care să implice acţiuni navale fără ordinul personal al Împăratului.

— Hmm! Destul de prudent. Cine e acest Riose? A fost vreodată pe la Curte?

Brodrig dădu afirmativ din cap şi colţurile gurii i se ridicară într-o încercare de zâmbet ironic:

— Şi-a început cariera militară acum zece ani, prin a fi cadet în Gardă. A participat la lupta de la Aglomerarea Lemul.

— Aglomerarea Lemul? Nu mai am o memorie atât de... Atunci când un tânăr soldat a intervenit, salvând două nave de linie de la o ciocnire directă? (Gesticulă iritat.) Nu-mi amintesc detaliile. A fost ceva eroic.

— Riose era acel soldat. A fost avansat şi numit căpitan activ pe o navă, spuse Brodrig sec.

— Iar acum Guvernator Militar al unui sistem de la graniţă – şi e încă tânăr. Un bărbat capabil, Brodrig!

— Nu ne putem baza pe el, sire. Trăieşte în trecut. Are nostalgia acelor vremuri sau, mai degrabă, a miturilor care relatează despre viaţa de atunci. Asemenea oameni sunt inofensivi în ceea ce-i priveşte, dar ciudata ignorare a realităţii îi face să pară nişte caraghioşi în ochii altora. Subordonaţii sunt complet subjugaţi de el, adăugă Brodrig. Este unul dintre generalii *iubiţi*.

— Chiar aşa? se miră Împăratul. Hai, Brodrig, nu mi-ar surâde să fiu slujit numai de incompetenţi. Astfel de oameni n-au cum să devină exemple de invidiat în ceea ce priveşte credinţa.

— Un trădător care este şi incompetent nu prezintă niciun pericol. Mai degrabă oamenii capabili trebuie supravegheaţi.

— Te numeri şi tu printre aceştia, Brodrig? (Cleon al II-lea râse şi apoi se strâmbă de durere.) Bine, lasă acum cuvintele mari. Ce veşti mai ai de la acest tânăr cuceritor? Sper că n-ai venit doar ca să retrăim trecutul.

— Sire, s-a primit un nou mesaj de la Generalul Riose.

— Da? Şi ce mai doreşte?

— A spionat zona în care trăiesc aceşti barbari şi recomandă o expediţie în forţă. Motivaţiile sunt detaliate şi destul de plicticoase. Cu toate acestea, nu merită s-o

deranjez pe Maiestatea voastră Imperială acum, când sunteţi indispus, mai ales că problema va fi discutată pe îndelete în cursul sesiunii Consiliului Lorzilor. Se uită către Împărat.

Cleon se încruntă.

— Lorzii? E o treabă de competenţa lor? Asta ar însemna noi cereri pentru o interpretare mai permisivă a Cartei. Întotdeauna se ajunge la asemenea pretenţii.

— E inevitabil, sire. Ar fi fost mai bine dacă Augustul dumneavoastră tată ar fi înfrânt ultima revoltă fără să acorde acea Cartă. Dar pentru că ea există, trebuie s-o suportăm o vreme.

— Cred că ai dreptate. Atunci, Lorzii să dezbată problema. Dar pentru ce atâta solemnitate? La urma urmei, nu-i decât un subiect minor. Succesul la o graniţă îndepărtată, cu trupe nu prea numeroase, nu reprezintă o treabă de stat.

Brodrig schiţă un zâmbet şi spuse indiferent:

— Poate pentru un idiot romantic, dar chiar şi un asemenea om devine o armă mortală dacă un rebel lipsit de romantism îl foloseşte ca unealtă. Sire, omul a fost iubit aici şi este iubit şi la graniţă. Tânăr e, iar dacă va anexa una sau două planete barbare care au luat-o razna va deveni un cuceritor. Şi un tânăr cuceritor, capabil să stârnească entuziasmul piloţilor, minerilor, comercianţilor şi al altor asemenea specimene, este oricând un pericol. Chiar dacă n-ar fi împins de dorinţa de a proceda cu dumneavoastră aşa cum a procedat Augustul dumneavoastră tată cu uzurpatorul Ricker, tot ar putea fi folosit drept armă de către unul dintre loialii voştri Lorzi.

Cleon al II-lea făcu un gest repezit şi se chirci de durere. Se linişti, dar zâmbetul îi era şters şi vorba doar o şoaptă.

— Eşti un supus nepreţuit, Brodrig. Întotdeauna bănuieşti mai mult decât se cuvine şi trebuie să accept doar jumătate din precauţiile pe care le-ai sugerat ca fiind absolut sigure. Le vom supune spre dezbatere în Consiliul Lorzilor. Vom vedea ce spun şi ei şi vom lua măsuri în

consecinţă. Presupun că tânărul încă nu a întreprins nicio acţiune ostilă.

— N-a raportat aşa ceva, dar cere deja întăriri.

— Întăriri! (Ochii Împăratului se luminară a uimire.) Ce forţă are cu el?

— Zece nave de linie, sire, cu vasele auxiliare respective. Două dintre nave sunt echipate cu motoare recuperate de la fosta Mare Flotă, una cu o baterie de artilerie grea din aceeaşi sursă, iar celelalte sunt din ultimii cincizeci de ani, dar totuşi utilizabile.

— Zece nave mi se par suficiente pentru orice acţiune rezonabilă. Tatăl meu a obţinut primele victorii asupra uzurpatorului cu mai puţine. Cine *sunt* barbarii ăştia împotriva cărora vrea să lupte?

Secretarul particular ridică ochii, plin de sine.

— Raportul face referire la „Fundaţie”.

— Fundaţie? Ce înseamnă asta?

— Nu avem documente despre ea, sire. Am cercetat cu atenţie arhivele. Zona indicată se află în vechea provincie Anacreon, care acum două secole a decăzut, fiind bântuită de piraterie, barbarie şi anarhie. Cu toate acestea, nu există nicio planetă cunoscută sub numele de Fundaţie în întreaga provincie. Există câteva menţiuni neclare despre un grup de oameni de ştiinţă trimişi în provincia aceea cu puţin timp înainte de a ieşi de sub protecţia noastră. Oamenii de ştiinţă trebuiau să pregătească o Enciclopedie. (Zâmbi vag.) Cred că au numit-o Fundaţia Enciclopediei.

— Atunci, socoti Împăratul îngândurat, acesta mi se pare un element insuficient pentru a face vreo supoziţie.

— Sire, nu s-a mai primit niciun mesaj din partea acelei expediţii după instaurarea anarhiei în regiune. Dacă urmaşii lor mai trăiesc şi încă-şi păstrează numele, atunci e sigur că s-au scufundat în barbarie.

— Şi deci vrea întăriri. (Împăratul îl privi neîndurător.) Foarte ciudat! Să-ţi propui să lupţi împotriva unor sălbatici cu zece nave şi să ceri întăriri chiar înainte de a da prima lovitură. Şi, cu toate astea, parcă am început să mi-l amintesc pe acest Riose; era un băiat atrăgător, provenit

dintr-o familie loială nouă. Brodrig, există complicaţii al căror înţeles nu-l pătrund. S-ar putea ca ele să aibă o importanţă mai mare decât pare la prima vedere.

Îşi plimbă degetele pe cearşaful strălucitor care-i acoperea picioarele ţepene.

— Am nevoie de un om acolo, spuse el, unul care să vadă tot, să înţeleagă şi să fie credincios, Brodrig…

Secretarul dădu supus din cap:

— Şi navele, sire?

— Încă nu. (Împăratul gemu uşor în timp ce-şi schimba poziţia cu mare atenţie şi îndreptă spre Brodrig un deget tremurător.) Nu, până nu vom şti mai multe. Convoacă Consiliul Lorzilor de azi într-o săptămână. Va veni şi momentul potrivit pentru cucerire. Vom rezolva şi problema *asta*, altfel mulţi vor regreta.

Îşi lăsă capul în fluxul înviorător al pernei cu câmp de forţă spre a-şi alina durerile.

— Du-te acum, Brodrig, şi trimite doctorul. E cel mai nătâng şarlatan pe care l-am avut.

5. Începe războiul

Din Siwenna, care devenise punctul central, forţele Imperiului porniră cu precauţie spre zonele necunoscute şi întunecate ale Periferiei. Navele gigantice străbătură distanţele vaste care separau stelele călătoare de la marginea Galaxiei şi-şi căutară drum spre zonele în care se făcea simţită influenţa Fundaţiei.

Lumile izolate şi scufundate de mai bine de două secole în barbarie simţiră din nou sosirea Lorzilor Imperiali pe pământurile lor. Jurară credinţă sub ameninţarea artileriei îndreptate spre oraşele-capitală.

Fură postate garnizoane: zeci de soldaţi îmbrăcaţi în uniforma imperială, purtând pe umeri însemnele Navei-şi-Soarelui. Bătrânii îşi amintiră din nou poveştile uitate, auzite de la stră-străbunici, despre vremurile în care Universul era întins, bogat şi netulburat de războaie şi aceiaşi oameni reprezentând Nava-şi-Soarele domniseră peste toate.

Apoi navele plecară mai departe, ca să-şi presare bazele din ce în ce mai avansate în jurul Fundaţiei. Şi, pe măsură ce fiecare lume era prinsă în această plasă deasă, lui Bel Riose i se transmiteau noi veşti la Cartierul General instalat în pustietatea stâncoasă a unei planete rătăcitoare şi fără soare.

Riose se relaxă şi zâmbi mohorât către Ducem Barr:

— Ei, Patricianule, *tu* ce părere ai?

— Eu? Ce valorează gândurile mele? Doar nu sunt militar.

Contemplă cu ochi dispreţuitori şi obosiţi dezordinea şi aglomerarea de bolovani din încăperea alcătuită dintr-o

peliculă artificială de aer, lumină şi căldură, care reprezenta singura celulă de viaţă în nemărginirea acelei lumi pustii.

— După cât ajutor vă pot oferi eu, sau după cât vă puteţi aştepta de la mine, aţi face mai bine să mă trimiteţi înapoi pe Siwenna.

— Încă nu. Încă nu. (Generalul îşi întoarse scaunul spre colţul în care se găsea sfera uriaşă, transparentă şi strălucitoare care reprezenta vechea prefectură imperială Anacreon şi sectoarele învecinate.) Mai târziu, când vom termina aici, te vei întoarce la cărţile tale şi la multe altele. Voi avea grijă ca proprietăţile familiei să-ţi fie restituite, ţie şi copiilor tăi, pentru totdeauna.

— Mulţumesc, spuse Barr uşor ironic, dar n-am încredere în sfârşitul fericit al acestei aventuri.

Riose râse nepăsător:

— Nu începe iarăşi cu întristătoarele tale profeţii. Această hartă vorbeşte mai convingător decât teoriile tale lamentabile. Mângâie cu gingăşie conturul invizibil: Ştii să citeşti o hartă în proiecţie radială? Bine, bine, uită-te aici. Stelele aurii reprezintă teritoriile imperiale, stelele roşii, pe cele loiale Fundaţiei, iar stelele roz sunt acelea care se află, probabil, în sfera de influenţă comercială. Acum priveşte. (Riose apăsă un buton şi, treptat, o zonă în care se aflau puncte albe deveni de un albastru închis. Ca o ceaşcă întoarsă cu gura în jos, ele învăluiră punctele roşii şi roz.) Stelele albastre au fost cucerite de forţele mele, spuse Riose cu mândrie abia reţinută, şi ele avansează în continuare fără a întâmpina vreo rezistenţă. Barbarii sunt liniştiţi. Forţele Fundaţiei dorm adânc.

— V-aţi împrăştiat efectivele pretutindeni, e adevărat? întrebă Barr.

— De fapt, spuse Riose, în ciuda aparenţelor, n-am făcut-o. Punctele-cheie în care stabilesc garnizoane şi fortificaţii sunt puţine, dar au fost judicios alese. Rezultă deci că forţa dispersată e mică, iar succesul strategic, deosebit. Sunt multe avantaje, chiar mai multe decât i s-ar părea unuia care n-a făcut un studiu atent al tacticii spaţiale, însă e limpede pentru oricine, de exemplu, că pot

porni un atac din orice punct al unei sfere care se închide şi că, atunci când voi termina, Fundaţia nu va mai putea ataca din flanc sau din spate. Această strategie a Încercuirii Prealabile a mai fost folosită, îndeosebi în cursul campaniilor lui Loris al VI-lea, acum aproximativ două mii de ani, dar niciodată complet; întotdeauna, cu ştiinţa adversarului şi cu încercările lui de a se opune. Acum situaţia e diferită.

— Cazul ideal pe care-l prezintă tratatele? Vocea lui Barr era indiferentă şi nepăsătoare.

— Tot mai crezi că forţele mele vor da greş? întrebă Riose iritat.

— Desigur.

— Sper că înţelegi că nu există niciun caz în istoria militară în care, după ce Încercuirea completă a fost realizată, forţele atacatoare să nu fi câştigat, cu excepţia situaţiilor în care vreo Flotă exterioară, destul de puternică, putea sparge Încercuirea.

— Dacă ziceţi dumneavoastră, aşa e.

— Deci rămâi încă la părerea ta.

— Da.

— Fie, spuse Riose, ridicând din umeri.

Barr lăsă ca iritarea să se mai atenueze şi apoi întrebă calm:

— Aţi primit vreun răspuns din partea Împăratului?

Riose îşi luă o ţigară dintr-un sertar din spatele său, o puse într-un ţigaret şi o aprinse grijuliu:

— Te referi la cererea mea pentru întăriri? A venit, dar asta-i tot. Doar un răspuns pe hârtie.

— Deci nicio navă.

— Niciuna. Nici nu prea speram. Patricianule, n-ar fi trebuit să mă las sedus de teoriile tale şi, în primul rând, n-ar fi trebuit să-ţi cer părerea. Mă pune într-o falsă lumină.

— Da?

— Sigur. Navele sunt la mare preţ. Războaiele civile din ultimele două secole au distrus mai bine de jumătate din Marea Flotă, iar navele care au mai rămas sunt în stare precară. Ştii că navele care se fabrică acum nu fac două

parale. Nu cred că mai e cineva în întreaga Galaxie care să poată construi astăzi un motor hiperatomic de clasă.

— Ştiam, zise siwennianul, cu o privire gânditoare. Nu eram sigur dacă şi *dumneavoastră* cunoaşteţi acest lucru. Deci Maiestatea sa Imperială nu se poate lipsi de nicio navă. Psihoistoria ar fi putut anticipa o asemenea situaţie şi, de fapt, a şi făcut-o. Aş îndrăzni să afirm că mâna moartă a lui Hari Seldon câştigă prima rundă.

— Am şi aşa destule nave, răspunse Riose tăios. Seldon al tău nu câştigă nimic. Dacă situaţia s-ar agrava, atunci *ar fi* puse la dispoziţie alte nave. Deocamdată, Împăratul nu cunoaşte întreaga poveste.

— Serios? De ce nu i-aţi comunicat-o?

— Din cauza teoriilor tale, evident. (Riose îl privi sardonic.) Cu tot respectul ce ţi-l datorez, povestea mi se pare improbabilă. Numai dacă evenimentele îmi furnizează noi dovezi voi prezenta situaţia drept gravă şi primejdioasă. Şi, în plus, continuă Riose calm, povestea nefondată miroase a *lèse-majesté*[3], ceea ce s-ar putea să-i fie foarte puţin pe plac Maiestăţii sale Imperiale.

Bătrânul patrician zâmbi.

— Să înţeleg că informaţia potrivit căreia tronul îi e primejduit de uneltirile câtorva barbari neciopliţi de la capătul Universului nu este demnă de crezare sau că nu va fi apreciată? Atunci n-aveţi la ce să vă aşteptaţi din partea lui.

— Decât dacă luăm în calcul un trimis special.

— Şi de ce, mă rog, un trimis special?

— E un vechi obicei. Un reprezentant direct al Coroanei este prezent la fiecare campanie militară care se desfăşoară sub auspiciile guvernamentale.

— Zău? De ce?

— O metodă de a păstra simbolul conducerii personale de către Împărat a tuturor campaniilor. A mai dobândit o funcţie suplimentară, aceea de a garanta fidelitatea generalilor, dar care nu dă întotdeauna roade.

---

[3] Lèse-majesté (lb. fr.) – ofensă adusă autorităţii suveranului *(n.t.)*

— Această prezenţă vă va stânjeni, generale. O autoritate din afară…

— Nu mă îndoiesc, spuse Riose roşind uşor, dar n-am ce face.

Receptorul de pe biroul generalului se lumină şi, cu un pocnet discret, comunicarea cilindrică apăru în fantă. Riose o desfăcu:

— Bun! Asta e!

Ducem Barr îşi arcui întrebător sprâncenele. Riose continuă:

— Să ştii că l-am capturat pe unul dintre aceşti Neguţători. Viu şi cu nava intactă.

— Am auzit vorbindu-se despre asta.

— Tocmai l-au adus aici şi va sosi peste câteva clipe. Rămâi, Patricianule. Vreau să fii de faţă când îl voi interoga, de-aceea te-am chemat. S-ar putea ca tu să înţelegi atunci când mie îmi vor scăpa unele lucruri.

Se auzi un semnal; generalul atinse un buton cu piciorul şi uşa se deschise larg. Bărbatul care stătea în prag era înalt şi bărbos, purta o haină scurtă dintr-un material moale, din piele sintetică, cu o glugă ataşată lăsată pe spate. Avea mâinile libere şi părea să-i ignore pe cei din jur, chiar dacă erau înarmaţi.

Păşi înăuntru netulburat şi aruncă o privire, cântărind totul. Îl onoră pe general cu o fluturare neglijentă a mâinii şi cu o înclinare a capului.

— Numele tău? întrebă Riose scurt.

— Lathan Devers. (Neguţătorul îşi vârî degetele mari în găicile centurii late, cu aspect ţipător.) Eşti şef pe-aici?

— Eşti Neguţător de pe Fundaţie?

— Ai nimerit-o. Ascultă, dacă eşti şeful, fă bine şi spune-le oamenilor tăi să nu se atingă de marfa mea.

Generalul îşi lăsă capul puţin pe spate şi-l măsură cu răceală pe prizonier:

— Răspunde la întrebări! Nu mai da ordine!

— În regulă. Sunt înţelegător. Dar unul dintre băieţii tăi şi-a făcut deja o ditamai gaură în piept, vârându-şi labele unde nu era treaba lui.

Riose îşi mută privirea spre locotenentul de serviciu:

— Acest om spune adevărul? Raportul tău, Vrank, nu semnala vieţi pierdute.

— Când am întocmit raportul, răspunse locotenentul cu oarecare teamă în glas, nu pierdusem niciun om. Mai târziu s-a dat ordin să se facă o percheziţie a navei deoarece circulau zvonuri că ar exista o femeie la bord. Acestea nu s-au confirmat, în schimb, au fost găsite multe instrumente a căror natură este necunoscută, domnule, instrumente despre care prizonierul afirmă că ar fi mărfuri pe care le are în stoc. În momentul mânuirii, unul dintre ele a emis o flacără şi soldatul respectiv a murit.

Generalul se întoarse către Neguţător:

— Transportaţi explozivi atomici?

— Nu, pentru numele Galaxiei! Neghiobul a apucat un găuritor atomic de partea de care nu trebuia şi l-a pornit pe dispersie maximă. Nu trebuie să faci aşa ceva. Mai bine-ţi pui la tâmplă un pistol cu neutroni. L-aş fi oprit dacă cinci dintre oamenii tăi nu mi-ar fi stat pe piept.

Riose făcu un gest către garda care aştepta:

— Puteţi pleca. Nava capturată va fi sigilată şi nu va mai pătrunde nimeni în ea. Stai jos, Devers!

Neguţătorul se aşeză pe locul indicat şi rămase neclintit sub privirea pătrunzătoare a generalului şi sub ochii curioşi al Patricianului.

— Se vede că eşti un om cu care se poate discuta, Devers, spuse Riose.

— Mulţumesc. Ori te-a impresionat chipul meu, ori vrei ceva anume. Să-ţi spun ceva. Mă pricep la afaceri.

— E acelaşi lucru. Te-ai predat, când, de fapt, ai fi putut hotărî să devii pulbere stelară şi să ne faci şi pe noi să stricăm muniţia. Înseamnă că-ţi vom oferi un tratament uman, mai ales dacă vei continua să ai aceeaşi părere despre viaţă.

— Şefule, mă dau în vânt după un tratament confortabil.

— Bine, şi eu mă dau în vânt după cooperare, zâmbi Riose, şi-i şopti lui Ducem Barr: Sper că expresia „mă dau

în vânt” înseamnă ce cred eu. Ai mai auzit vreodată o expresie atât de barbară?

— Minunat, făcu Devers politicos. Suntem pe aceeaşi lungime de undă. Dar ce fel de cooperare ai în vedere, şefule? Dacă e s-o spun de-a dreptul, n-am idee care-i situaţia mea. (Privi în jur.) De exemplu, unde mă aflu şi ce vrei să-mi propui?

— O, am neglijat partea introductivă. Îmi cer scuze. (Riose era bine dispus.) Acest domn este Ducem Barr, Patrician al Imperiului. Eu sunt Bel Riose, Nobil al Imperiului şi General Clasa a III-a în forţele armate ale Maiestăţii sale Imperiale.

Neguţătorul rămase cu gura căscată, apoi îşi reveni şi întrebă:

— Imperiul? Vrei să spui Vechiul Imperiu despre care ni s-a predat la şcoală? Hmm! Ciudat! Eu credeam că nu mai există.

— Uită-te în jur. Există, spuse Riose sumbru.

— Şi, totuşi, ar fi trebuit să-mi dau seama. (Lathan Devers privi spre tavan.) Navele care mi-au capturat hârbul păreau foarte făloase. Niciun regat de la Periferie n-ar fi fost în stare să producă asemenea nave. (Se încruntă.) Ca să lămurim lucrurile, care-i problema, şefule? Sau vrei să-ţi spun general?

— Problema e războiul.

— Imperiul contra Fundaţiei?

— Bineînţeles.

— De ce?

— Cred că ştii de ce.

Neguţătorul făcu ochii mari şi clătină din cap, neştiind ce să creadă.

Riose îl lăsă să se gândească, apoi spuse rar:

— Sunt sigur că ştii de ce.

— E cam cald aici, murmură Lathan Devers. (Se ridică şă-şi dezbrace haina cu glugă, apoi se aşeză din nou şi-şi întinse picioarele în faţă.) Ştii – făcu, simţindu-se în largul său –, am impresia că te aştepţi să-mi sară inima din piept şi să cad lat. Dacă-mi pun mintea şi prind un moment

prielnic, te înhaţ fără mare efort, iar bătrânelul care stă aici fără să scoată o vorbă n-ar putea face mare lucru pentru a mă opri.

— Dar n-o vei face.

— Aşa e, îl aprobă Devers cordial. În primul rând, presupun că moartea ta n-ar opri războiul. Or mai fi şi alţi generali prin locurile din care vii.

— O apreciere foarte exactă.

— Pe lângă asta, aş fi prins, acum sau mai târziu, şi ucis pe loc, cine ştie? Deci, adio viaţă, şi nu prea-mi surâde perspectiva. Nu merită.

— Am spus eu că eşti un om cu care se poate discuta.

— Dar aş dori un lucru, şefule. Ce să pricep atunci când spui că ştiu de ce-aţi pornit război contra noastră? Eu unul habar n-am şi joaca asta de-a ghicitul mă calcă pe nervi cum nici nu-ţi închipui.

— Da? Ai auzit vreodată de Hari Seldon?

— Nu. Am zis că nu-mi place joaca asta de-a ghicitul.

Riose aruncă o privire către Ducem Barr, care zâmbi afabil şi recăzu în visare.

— Lasă joaca, Devers, spuse Riose cu o strâmbătură. Există pe Fundaţie o tradiţie, ori o fabulă, ori o poveste serioasă – la urma-urmei nu-mi pasă ce e – care spune că veţi întemeia al Doilea Imperiu. Ştiu chiar o versiune amănunţită a aiurelii psihoistorice a lui Hari Seldon şi a planurilor voastre de agresiune împotriva Imperiului.

— Chiar aşa? întrebă Devers, clătinând gânditor din cap. Şi cine ţi-a spus asta?

— Are vreo importanţă? întrebă Riose calm, dar ameninţător. Nu eşti aici să mă interoghezi. Vreau să-mi spui tot ce ştii despre „istoria” asta a lui Seldon.

— Păi, dacă e o „istorie”…

— Nu te juca cu vorbele, Devers.

— Nu mă joc. De fapt, o să ţi-o spun de-a dreptul. Ştii ceea ce ştiu şi eu. Poveşti neghioabe, pe jumătate năluciri. Fiecare lume îşi are plăsmuirile ei; nu le poţi alunga. Da, am auzit vorbindu-se despre Seldon, despre al Doilea Imperiu şi altele. Astea sunt poveştile care se spun copiilor înainte de

culcare. Ţâncii se cuibăresc cu proiectoarele lor de buzunar în câte-o cameră mai ferită şi se îndoapă cu aventuri despre Seldon. Treaba asta nu-i pentru adulţi. Sau, oricum, e pentru adulţii lipsiţi de inteligenţă. Neguţătorul clătină din cap.

Ochii generalului se întunecară.

— Asta-i realitatea? Faci risipă de imaginaţie, omule. Am fost pe Terminus. Cunosc Fundaţia. Am văzut-o de aproape.

— Atunci de ce mă-ntrebi pe mine? În ultimii zece ani, nu cred să fi stat pe Terminus mai mult de două luni. Îţi *pierzi* timpul. Dar dă-i înainte cu războiul, dacă te iei după istorii.

— Eşti atât de încredinţat că Fundaţia va câştiga? interveni Barr calm şi măsurat.

Neguţătorul întoarse capul spre el. Roşi uşor şi cicatricea veche de pe tâmplă îi păli:

— Hmm, partenerul cel tăcut. *Asta* ai înţeles din ce-am spus eu, doctore?

Riose făcu o mişcare uşoară din cap către Barr, şi siwennianul continuă cu o voce moale şi egală:

— Te-ar *deranja* până şi ideea că lumea ta ar putea pierde acest război şi că ar trebui să înduri tristeţea înfrângerii, sunt sigur. Lumea mea a trecut prin aşa ceva şi încă suferă.

Lathan Devers îşi răvăşi barba, se uită pe rând la cei doi adversari, apoi izbucni în râs:

— Întotdeauna vorbeşte aşa, şefule? Ascultă, spuse el, redevenind serios, ce înseamnă înfrângerea? Am văzut şi războaie şi înfrângeri. Ce dacă învingătorul ia puterea? Pe cine deranjează? Pe mine? Pe tipi ca mine? (Clătină din cap în bătaie de joc.) Nu înţelegeţi că de obicei cinci sau şase barosani conduc o planetă de mărime medie? spuse cu voce hotărâtă şi convingătoare. Ei iau partea cea mai mare, dar unul ca mine n-o să-şi piardă liniştea pentru atâta lucru. Poporul? Oamenii cei mulţi şi simpli? A, bineînţeles, unii sunt ucişi, iar restul plătesc taxe mai mari o vreme. Dar şi asta se rezolvă de la sine, e un lucru obişnuit. Şi după aia

situaţia e la fel, cu singura diferenţă că sus sunt alţi cinci sau şase barosani.

Ducem Barr începu să respire precipitat şi mâna dreaptă îi tresări, dar nu spuse nimic.

Lathan Devers era cu ochii pe el. Nu-i scăpase niciun gest.

— Uitaţi-vă, îmi petrec mai toată viaţa în spaţiu, cu jucărioarele mele de două parale şi cu porţia zilnică de bere şi covrigei de la automat. Iar acolo, pe planetă – făcu un gest cu degetul peste umăr –, barosanii stau acasă şi primesc în fiecare minut venitul meu pe un an – şi asta doar luând caimacul de la mine şi de la alţii. Să presupunem că aţi conduce *voi* Fundaţia. Tot veţi avea nevoie de noi. Veţi avea mai mare nevoie de noi decât Sindicatul, pentru că n-aţi şti cum merg treburile şi doar noi am putea aduce marile venituri. Şi am face afaceri mai bune cu Imperiul. Zău, chiar aşa; doar sunt om de afaceri şi ştiu ce spun. Dacă asta îmi va aduce venituri suplimentare, sunt întru totul de acord – încheie el şi-i scrută pe cei doi, gata pentru o nouă ripostă.

Rămaseră în tăcere secunde în şir, apoi în recipient zăngăni un nou cilindru. Generalul îl deschise febril, aruncă o privire la scrisul mărunt şi conectă toate monitoarele.

— Pregătiţi un plan cu indicarea poziţiilor fiecărei nave aflate în misiune. Aşteptaţi ordine în condiţii de defensivă armată!

Întinse mâna după mantie. În timp ce şi-o punea pe umeri, şopti monoton către Barr, aproape fără să-şi mişte buzele:

— Îl las pe acest om în grija ta. Voi aştepta rezultatele. Suntem în război şi aş putea fi necruţător în caz de eşec. Plecă fără să salute.

Privind în urma lui, Lathan Devers constată:

— L-am lovit unde-l doare cel mai tare. Ce se întâmplă?

— O bătălie, evident, răspunse răguşit Barr. Forţele Fundaţiei se apropie pentru a da o primă luptă. Vino cu mine.

În încăpere erau soldaţi înarmaţi. Aveau o ţinută respectuoasă şi feţele le erau împietrite. Devers îl urmă pe bătrânul siwennian afară din cameră.

Fură conduşi într-una mai mică şi mai simplu mobilată: două paturi, un vizi-ecran şi un duş cu dotări sanitare. Soldaţii ieşiră şi uşa grea bubui înfundat.

— *Hmm*, făcu Devers şi privi dezaprobator în jur. Am senzaţia că e ceva de durată.

— Asta e situaţia, spuse Barr tăios. Bătrânul siwennian îi întoarse spatele.

— Ce joc faci, doctore? întrebă Neguţătorul iritat.

— Niciunul. Eşti în grija mea, asta-i tot.

Neguţătorul se ridică şi se apropie. Îl domina prin statură pe bătrânul patrician.

— Da? Dar stai în aceeaşi celulă cu mine şi, când ai fost adus aici, armele erau îndreptate şi spre tine. Ascultă, mi se pare că v-a cam dat peste cap părerea mea despre război şi pace. Aşteptă şi, cum nu primi răspuns, continuă: Bine, să lăsăm asta. Vreau să te întreb ceva. Spuneai că lumea *ta* a fost zdrobită odată. De către cine? De oamenii cometelor din nebuloasele exterioare?

— De către Imperiu, spuse Barr, privindu-l în ochi.

— Aşa, deci! Şi atunci ce cauţi aici?

Barr păstră o tăcere semnificativă.

Neguţătorul îşi ţuguie buzele şi clătină încet din cap. Îşi scoase brăţara plată care-i înlănţuia încheietura mâinii drepte şi i-o întinse bătrânului:

— Ce părere ai de asta? Mai avea o brăţară la mâna dreaptă.

Siwennianul o primi, răspunse încet la gestul Neguţătorului şi şi-o puse la mână. Senzaţia ciudată de la încheietură îi dispăru curând.

Vocea lui Devers se schimbă pe dată:

— În regulă, doctore. Acum poţi să vorbeşti normal. Dacă discuţiile din această cameră sunt ascultate, nu vor pricepe nimic. Ceea ce ţi-am dat e un Deviator de Câmp – proiect Mallow autentic. Se vinde cu douăzeci şi cinci de credite pe orice lume, de aici până la marginile cele mai

îndepărtate. Ţi-o dau pe gratis. Ţine-ţi buzele nemişcate când vorbeşti şi nu te grăbi. Trebuie să te obişnuieşti.

Ducem Barr se simţi dintr-o dată obosit. Ochii pătrunzători ai Neguţătorului erau luminoşi şi încurajatori. Simţea că nu poate răspunde îndemnului lor.

— Ce doreşti? spuse Barr. Cuvintele îi zăboviră pe buzele nemişcate.

— Ţi-am spus. Vorbeşti de parcă ai fi mare patriot. Lumea ta a fost zdrobită de Imperiu şi, totuşi, faci jocul acestui tânăr general al Imperiului. Nu prea se potriveşte, nu crezi?

— Eu mi-am făcut datoria, spuse Barr. Un vicerege imperial a pierit din pricina mea.

— Serios? Recent?

— Acum patruzeci de ani.

— Acum patruzeci... de ani! (Cuvintele părură să-l impresioneze pe Neguţător.) Nu poţi trăi prea mult din amintiri. Generalul ăsta imberb ştie?

Barr dădu afirmativ din cap.

Ochii lui Devers se înnegurară:

— Vrei ca Imperiul să învingă?

— Fie ca Imperiul şi nenorocirile pe care le-a adus să piară pe vecie. Tot poporul Siwennei se roagă zilnic pentru asta. Odată, demult, am avut fraţi, o soră, un tată. Acum nu mai am decât copii şi nepoţi. Generalul ştie unde-i poate găsi.

Devers rămase tăcut.

Barr continuă în şoaptă:

— Dar asta nu mă împiedică dacă riscurile se justifică. Vor şti cum să moară.

— Spui că ai ucis un vicerege? întrebă încet Neguţătorul. Asta-mi aminteşe de ceva. Am avut cândva un primar pe nume Hober Mallow, care a vizitat Siwenna. Aşa se cheamă lumea ta, nu? Şi a întâlnit un bătrân cu numele de Barr.

Ducem îl privi încordat şi bănuitor:

— Ce ştii despre asta?

— Ceea ce ştie oricare Neguţător de pe Fundaţie. S-ar putea să fii un bătrânel isteţ aruncat în celula asta pentru a mă trage de limbă. Bineînţeles că te-au ameninţat, fiindcă tu urăşti Imperiul şi susţii sus şi tare că-i vrei pieirea. Eu mor de dragul tău şi spun tot ce ştiu, iar generalul are să fie nespus de încântat. N-ai şanse prea mari, doctore. Şi, cu toate astea, aş vrea să văd cum dovedeşti că eşti fiul lui Onum Barr de pe Siwenna – al şaselea şi cel mai mic fiu, care a scăpat de la masacru.

Cu mâini tremurătoare, Ducem Barr deschise o cutie metalică plată, aflată într-o ascunzătoare în zid, şi scoase un obiect metalic. Se auzi un clinchet uşor când îl puse în mâinile Neguţătorului.

— Uită-te la asta, spuse el.

Devers făcu ochii mari şi-i apropie de zona centrală a obiectului, care era mai proeminentă, scăpând o înjurătură:

— Să m-apuce nebunia spaţiului dacă asta nu-i monograma lui Mallow, iar modelul e vechi de cincizeci de ani, cum mă vezi şi cum te văd.

Ridică ochii şi zâmbi:

— Bate palma, doctore. Un scut atomic pentru o persoană îmi ajunge ca dovadă, zise el, şi-i întinse bătrânului mâna.

6. Favoritul

Navele minuscule apărură dintr-o dată din străfundurile spaţiului şi se năpustiră în mijlocul Armadei. Fără să tragă vreun foc sau să emită vreun fascicul energetic, ele şerpuiră prin zona înţesată de nave, apoi se îndepărtară în mare viteză, în timp ce navele imperiale se răsuciră spre ele ca nişte animale mătăhăloase şi greoaie. Două explozii de lumină străluciră în spaţiu când două dintre navele-ţânţar se dezintegrară, iar restul dispărură.

Navele uriaşe cercetară sectorul de spaţiu, apoi reveniră la misiunea lor, şi o lume după alta continuară să fie strânse în plasa Încercuirii.

Brodrig purta o uniformă ceremonioasă, croită îngrijit. Se plimba calm, cu o expresie serioasă pe chip, prin grădinile unei planete neînsemnate, Wanda, pe care se stabilise temporar Cartierul General Imperial.

Bel Riose mergea alături de el, iar vestonul cenuşiu, desfăcut la guler, îi dădea un aer trist.

Riose arătă către o bancă înnegrită şi lustruită de vreme, aflată sub un înmiresmat arbore-ferigă ale cărui frunze spatulate se înălţau timid spre soarele alb.

— O vedeţi, domnule? E o relicvă a Imperiului. Băncile ornamentate făcute pentru îndrăgostiţi mai dăinuie încă, proaspete şi utile, pe când palatele şi uzinele se prăbuşesc în ruină şi uitare.

Se aşeză, în timp ce Secretarul particular al lui Cleon al II-lea rămase în picioare în faţa lui şi începu a reteza frunzele de deasupra capului cu şfichiuiri precise ale bastonului din fildeş.

Riose îşi puse picior peste picior, îi oferi o ţigaretă celuilalt şi, învârtindu-şi între degete propria-i ţigară, spuse:

— Era de aşteptat din partea Prea-Luminatei şi înţeleptei Maiestăţi Imperiale să trimită un observator atât de competent ca dumneavoastră. Asta îmi alungă orice posibil sentiment de îngrijorare că povara unor alte afaceri de stat, mai importante şi mai arzătoare, ar putea umbri total o campanie în zona Periferiei.

— Ochii Împăratului sunt pretutindeni, spuse Brodrig, aproape mecanic. Nu subestimăm importanţa campaniei; totuşi, s-ar părea că se pune prea mare accent pe dificultăţile ei. E clar că navele lor foarte mici nu constituie o asemenea piedică încât să trebuiască să parcurgem toate manevrele preliminare ale încercuirii.

Riose roşi, dar îşi păstră cumpătul:

— Nu pot risca într-un atac nesăbuit viaţa puţinilor mei oameni sau pierderea navelor care sunt de neînlocuit. Prin realizarea Încercuirii, voi înregistra pierderi umane doar în cazul unui atac final, oricât de dificil ar fi acesta. Mi-am permis să vă explic ieri motivaţia militară a hotărârii.

— De acord, eu nu sunt militar. În cazul de faţă, mă asiguraţi că ceea ce pare normal din toate punctele de vedere este, de fapt, greşit. Trecem peste asta. Dar precauţia dumneavoastră merge mult prea departe. E adevărat că în cel de-al doilea mesaj aţi cerut întăriri împotriva unui duşman neînsemnat, sărac şi barbar, cu care încă nu avuseserăţi vreo confruntare până atunci. Cererea de forţe suplimentare în condiţiile de faţă m-ar duce cu gândul la incapacitate sau la ceva şi mai grav dacă întreaga dumneavoastră carieră de până acum nu ar fi dovedit cutezanţă şi imaginaţie.

— Vă mulţumesc, răspunse rece generalul, dar aş dori să vă reamintesc că e o mare diferenţă între cutezanţă şi orbire. Una e când îţi cunoşti duşmanul şi poţi calcula, măcar în mare, riscurile, şi alta când acţionezi împotriva unui inamic necunoscut; aceasta din urmă înseamnă cutezanţă. La fel de bine vă puteţi întreba de ce un om sare cu bine toate obstacolele într-o cursă desfăşurată ziua, iar

noaptea, acelaşi om se împiedică de mobila din propria-i cameră.

Brodrig ignoră vorbele celuilalt cu o mişcare scurtă din degete şi spuse:

— Dramatic, dar nesatisfăcător. Dumneavoastră în persoană aţi vizitat această lume barbară. În plus, aveţi un prizonier inamic – acel Neguţător pe care-l cocoloşiţi. Cu ceea ce aţi constatat personal şi cu ce aţi aflat de la acest prizonier, nu sunteţi în totală necunoştinţă de cauză.

— Nu? Vă rog să ţineţi seama că o lume care s-a dezvoltat într-o izolare absolută vreme de două secole nu poate fi înţeleasă într-o vizită de-o lună. Sunt soldat, nu un erou cu pieptul bombat şi cu gropiţă în bărbie dintr-un film serial de aventuri subeterice, fie el şi tridimensional. Un prizonier, şi acela un membru neimportant al unui grup economic care nu are legături strânse cu lumea din care face parte, nu-mi poate revela toate secretele intime ale strategiei duşmanului.

— L-aţi interogat?

— Desigur.

— Şi?

— A fost util, dar nu esenţial. Nava lui minusculă nici nu contează. Vinde mici jucărioare care sunt amuzante, dacă nu chiar caraghioase. Am reţinut câteva dintre cele mai inteligente şi aş dori să le trimit Împăratului drept curiozităţi. Evident că pe navă există multe instalaţii care mă depăşesc, dar, la urma urmei, nu sunt tehnician.

— Ai, în schimb, tehnicieni printre oamenii tăi, remarcă Brodrig.

— Ştiu asta, răspunse generalul pe un ton veninos. Dar nevolnicii mai au multe de învăţat până să corespundă necesităţilor actuale. Am cerut deja oameni pregătiţi care să fie în stare să-nţeleagă modul de funcţionare a unor ciudate circuite de câmp atomic cu care este echipată nava. N-am primit niciun răspuns.

— Nu putem risipi astfel de oameni, generale. Cu siguranţă că aveţi pe cineva printre oamenii dumneavoastră care să se priceapă la asemenea probleme.

— Dacă aş avea un astfel de om, l-aş pune să repare motoarele betege care acţionează două dintre cele zece nave mici ale flotei mele, care nu pot participa la o bătălie decisivă întrucât sunt lipsite de energie. O cincime din forţa mea e condamnată să apere doar poziţiile din spatele frontului.

Secretarul făcu un gest plictisit:

— În această privinţă, situaţia dumneavoastră nu e singulară, generale. Împăratul are necazuri similare.

Generalul azvârli ţigara morfolită pe care nici nu apucase s-o aprindă, aprinse alta şi ridică din umeri:

— Lipsa tehnicienilor de înaltă clasă nu e problema cea mai presantă. Aş fi putut face progrese însemnate cu prizonierul meu dacă Sonda Psihică ar funcţiona bine.

Secretarul ridică sprâncenele în semn de mirare:

— Aveţi o Sondă?

— Veche. Una demodată, care m-a lăsat exact atunci când am avut nevoie de ea. Am instalat-o în timp ce prizonierul dormea şi n-am obţinut niciun rezultat. Asta-i situaţia. Am încercat-o pe oamenii mei şi rezultatele sunt satisfăcătoare, dar nimeni din personalul tehnic nu poate spune de ce nu dă rezultate şi în cazul prizonierului. Ducem Barr, care e un fel de teoretician, afirmă că structura psihică a prizonierului nu poate fi afectată de Sondă, întrucât a fost supus unor stimuli neurali şi de mediu străini încă de pe vremea copilăriei. N-am cum să ştiu. Dar s-ar putea ca prizonierul să-mi fie totuşi util. Îl păstrez cu această speranţă.

Brodrig se rezemă în baston:

— Voi vedea dacă avem vreun specialist în Capitală. Pentru că veni vorba, ce e cu celălalt despre care-mi vorbeai, acel siwennian? Cam mulţi duşmani ţi-au intrat în graţii.

— Cunoaşte adversarul. Şi pe el îl păstrez în speranţa că-mi va fi de folos în viitor.

— Dar e siwennian şi fiu al unui rebel proscris.

— Un bătrân neputincios, iar familia lui este ostatică.

— Înţeleg. Totuşi, sunt de părere că ar trebui să vorbesc personal cu acest Neguţător.

— Fireşte.

— Singur, adăugă secretarul pe un ton glacial care nu admitea replică.

— Bineînţeles, repetă Riose amabil. Ca supus credincios al Împăratului, îl recunosc pe reprezentantul său personal drept superior al meu. Totuşi, pentru că Neguţătorul se află la baza noastră permanentă, va trebui să părăsiţi linia întâi într-un moment interesant.

— Da? Interesant în ce sens?

— Prin faptul că încercuirea se va încheia astăzi, iar în cursul săptămânii, Flota a Douăzecea va avansa spre punctul central, care va opune rezistenţă. Riose zâmbi, se întoarse şi plecă.

Brodrig simţi că-şi pierde din măreţie.

7. Mita

Sergentul Mori Luk era omul ideal pentru a deveni conştiincios. Venea de pe una dintre uriaşele planete agricole din constelaţia Pleiadelor şi pentru populaţia de-acolo numai înrolarea în armată putea sfărâma lanţurile ce-o legau de pământ şi de viaţa monotonă şi searbădă, iar el era un reprezentant elocvent al acestei lumi. Îndeajuns de lipsit de imaginaţie pentru a fi gata să înfrunte pericolele fără umbră de teamă, era puternic şi agil atât cât să iasă cu succes din multe încercări. Accepta ordinele fără să ezite, îi conducea pe oamenii din subordine nemilos şi hotărât şi-l adora pe generalul său fără nicio rezervă.

Cu toate acestea, avea un caracter luminos. Chiar dacă în îndeplinirea unei misiuni era în stare să ucidă un om fără să ezite, o făcea fără nici cea mai mică urmă de ură.

Faptul că bătu la uşă înainte de a intra dovedea tact, pentru că ar fi avut tot dreptul să dea buzna pe neanunţate.

Cei doi din celulă îşi ridicară privirile din farfuriile în care li se servise masa de seară şi unul dintre ei întinse piciorul pentru a reduce vocea spartă ce răzbătea cu o vioiciune neobişnuită din transmiţătorul de buzunar care apucase şi zile mai bune.

— Mai ai cărţi? întrebă Lathan Devers.

Sergentul le întinse o rolă de film înfăşurat strâns şi se scărpină la ceafă:

— E a mecanicului Orre şi trebuie să i-o înapoiez. Vrea să le-o trimită copiilor, ştiţi, ca amintire.

Ducem Barr întoarse rola pe o parte şi pe alta, vădit interesat:

— Şi de unde o are mecanicul? N-are cumva şi un transmiţător?

Sergentul clătină energic din cap. Arătă spre aparatul zgâriat şi lovit, de la picioarele patului:

— E singurul pe care-l avem. Tipul ăsta, Orre, a pus mâna pe Cartea asta pe una din lumile murdare ca nişte coteţe pe care le-am capturat. Iar aparatul l-a luat dintr-o clădire mare şi a trebuit să ucidă câţiva băştinaşi care au încercat să-l împiedice. (Cântări din ochi aparatul.) Ştiţi, e bun ca amintire – pentru copii.

Rămase tăcut o vreme, apoi zise cu o voce secretoasă:

— Apropo, am nişte veşti grozave. Sunt doar vorbe prinse din zbor, dar chiar şi aşa merită povestite. Generalul a dat din nou lovitura. Clătină încet şi grav din cap.

— Serios? făcu Devers. Cum anume?

— A terminat Încercuirea. (Sergentul chicoti cu mândrie aproape paternă.) Nu-i mare? N-a făcut o treabă pe cinste? Unul dintr-ai noştri, care ştie să vorbească frumos, zicea că totul a mers fără discordanţe, ca o muzică a sferelor, ce-or mai fi şi alea.

— Acum începe marea ofensivă? întrebă Barr calm.

— Aşa sper, veni foarte impetuos răspunsul. Fiindcă mi s-a vindecat braţul, vreau să mă întorc pe nava mea. M-am săturat să stau degeaba.

— Şi eu, bolborosi Devers, fără să-şi stăpânească furia. Îi venea să-şi muşte buzele pentru o asemenea scăpare.

Sergentul îl privi bănuitor şi zise:

— Ar trebui să plec. Căpitanul îşi face rondul la ora asta şi n-aş vrea să mă prindă aici.

Se opri în cadrul uşii.

— Apropo, domnule, se adresă el Neguţătorului cu o sfiiciune stângace, nevasta mi-a transmis veşti. Ştiţi, i-am trimis congelatorul acela mic pe care mi l-aţi dat şi zice că funcţionează grozav. N-o costă nimic şi poate să-şi ţină mâncarea pe o lună perfect îngheţată. Vă sunt recunoscător.

— În regulă. Nu-i nevoie să-mi mulţumeşti.

Uşa grea se închise fără zgomot în urma sergentului zâmbitor.

Ducem Barr se ridică de pe scaun:

— Şi-a plătit cum se cuvine datoria pentru congelator. Hai să vedem şi Cartea asta. Ah, nu mai are titlu. Derulă aproape un metru de film şi se uită la el contra luminii: Hei, să mă faci pierdut în spaţiu, după cum zice sergentul. Ia te uită ce avem aici, Devers: „Grădina din Summa”.

— Serios? făcu Neguţătorul nepăsător, împingând deoparte resturile cinei. Stai jos, Barr. Nu-mi prieşte să tot ascult literatură prăfuită. Ai auzit ce-a spus sergentul?

— Am auzit. Şi ce-i cu asta?

— Vor porni ofensiva. Iar noi mucezim aici!

— Dar unde ai vrea să stai?

— Nu te mai preface că nu pricepi. N-are rost să aşteptăm.

— Da? (Barr se concentră să scoată filmul cel vechi din transmiţător şi să-l monteze pe cel nou.) În ultima lună mi-ai spus multe despre istoria Fundaţiei şi am înţeles că marii conducători din vremea celorlalte crize n-au făcut altceva decât să stea şi să aştepte.

— Ei, Barr, dar ştiau încotro se desfăşurau evenimentele.

— Ştiau? Cred mai degrabă că se lăudau cu asta când totul se isprăvea şi poate că aşa se şi întâmpla. Dar n-aveau nicio dovadă că lucrurile nu s-ar fi rezolvat la fel de bine sau chiar mai bine dacă n-ar fi ştiut încotro se îndreptau ele. Forţele economice şi sociologice mai profunde nu sunt dirijate de oameni.

Devers pufni iritat:

— Dar n-avem cum să ştim dacă lucrurile n-ar fi ieşit mai rău. Pui totul de-a-ndoaselea. Ochii îi trădară gândurile ascunse şi nu se mai putu abţine: Ia zi, ce-ar fi să-l omor?

— Pe cine? Pe Riose?

— Da.

Barr suspină. Ochii lui bătrâni şi obosiţi erau tulburaţi de imagini din trecut:

— Asasinatul nu este o soluţie, Devers. Am încercat odată, când aveam douăzeci de ani, fiind provocat – dar asta nu a rezolvat nimic. L-am ucis pe asupritorul Siwennei, dar n-am îndepărtat jugul imperial, care era, de fapt, mai important decât acel ticălos.

— Riose nu e un simplu ticălos, doctore. El reprezintă armata, care, fără el, se va destrăma. Se agaţă cu toţii de poala lui de parc-ar fi copii. Sergentul lăcrimează de câte ori îi pronunţă numele.

— Chiar aşa. Mai sunt şi alte armate, şi alţi conducători. Trebuie să mergi mai adânc. Ia-l ca exemplu pe Brodrig. Împăratul îl ascultă numai pe el, şi pe nimeni altul. Ar putea să ceară sute de nave şi să le obţină, în timp ce Riose se zbate cu zece. Îi cunosc reputaţia.

— Eşti sigur? Ce ştii despre el? Devers alungă dezamăgirea şi sentimentul de neputinţă, devenind brusc interesat.

— Vrei o scurtă prezentare? E un ticălos născut dintr-o familie modestă care, prin linguşiri şi supuşenie, e în graţiile Împăratului, căruia îi satisface toate toanele tocmai pentru că nu are în spate o familie puternică; e cât se poate de detestat de toţi aristocraţii de la Curte, şi aceia nişte viermi, căci nu-s cu nimic mai presus decât el. El este sfetnicul Împăratului în toate problemele şi unealta Împăratului în făptuirea celor mai mari grozăvii. E necredincios din născare, dar loial de nevoie. Nu e om în Imperiu care să fie la fel de subtil ca el în ticăloşie sau la fel de brutal în căutarea plăcerilor. Şi se mai zice că nu poţi intra în graţiile Împăratului decât prin mijlocirea lui; iar în graţiile lui nu poţi intra decât prin ticăloşie.

— Grozav! (Devers se trase gânditor de barba tunsă scurt şi îngrijit.) Deci ăsta-i tipul pe care Împăratul l-a trimis aici să stea cu ochii pe Riose. Ştii că mi-ai dat o idee?

— Aflu acum.

— Ce-ar fi dacă acest Brodrig ar începe să-l deteste pe tânărul nostru Comandant de Oşti?

— Probabil că-l detestă deja. E recunoscut pentru capacitatea de a urî.

— Dar să presupunem că l-ar urî rău de tot, că Împăratul ar afla şi Riose ar da de bucluc.

— Îhâmm. Foarte probabil. Dar cum îţi propui să faci asta?

— Nu ştiu. Presupun că poate fi mituit.

Patricianul râse îngăduitor:

— Într-un fel, da, dar nu aşa cum l-ai mituit pe sergent – nu-i de-ajuns un congelator de buzunar. Şi chiar de-ai avea ceva pentru nasul lui, nu merită osteneala. Probabil că nimeni nu se lasă mai uşor mituit ca el, dar îi lipseşte până şi o anumită cinste ce caracterizează corupţia onorabilă. *Uită* c-a fost mituit, indiferent de sumă. Gândeşte-te la altceva.

Devers îşi puse picior peste picior şi zise:

— Oricum, avem un punct de pornire…

Dar tăcu brusc; semnalul luminos de la uşă se aprinse din nou şi sergentul apăru în prag. Era emoţionat, cu faţa îmbujorată, fără urmă de zâmbet.

— Domnule, începu el, încercând să rămână respectuos, vă sunt îndatorat pentru congelator şi pentru că-mi vorbiţi întotdeauna frumos, cu toate că nu-s decât băiat de ţărani, iar dumneavoastră sunteţi mari Lorzi.

Accentul lui provincial, greoi, făcea ca vorbele să nu poată fi lesne înţelese şi, datorită emoţiei, exprimarea ţărănească şi bolovănoasă şterse cu totul impresia de comportare băţoasă şi soldăţească îndelung şi chinuitor cultivată.

— Ce s-a întâmplat, sergent? întrebă nerăbdător Barr.

— Mâine vine lordul Brodrig să vă vadă! Ştiu sigur. Mi-a zis căpitanul să-mi pregătesc oamenii pentru inspecţia de front mâine… pentru el. M-am gândit că… ar fi bine să vă pun în gardă.

— Mulţumim, sergent, spuse Barr. Îţi suntem recunoscători. Dar nu-i nicio problemă, omule… nu-i nevoie să te…

Însă privirea din ochii sergentului Luk trăda teama. Li se adresă în şoaptă:

— Se vede că n-aţi auzit ce lucruri îngrozitoare se spun despre el. Şi-a vândut sufletul Diavolului Spaţiului. Nu, nu vă mai hliziţi. Zice-se că are oameni înarmaţi până-n dinţi care-l urmează pretutindeni şi, când îl apucă, le ordonă să-i omoare pe toţi cei care-i stau în cale, iar el râde. Se mai zice că însuşi Împăratul îi ştie de frică şi că el îl obligă să tot mărească taxele şi să nu asculte plângerile oamenilor.

Unii spun că-l urăşte pe general şi că ar vrea să-l ucidă pentru că este măreţ şi înţelept. Dar nu poate, pentru că generalul n-are pereche în lume şi ştie că Lord Brodrig e soi rău.

Sergentul clipi speriat, apoi zâmbi, brusc ruşinat de propria-i izbucnire, şi se retrase cu spatele către uşă, clătinând din cap.

— Ascultaţi-mă pe mine. O să vedeţi, spuse el, şi ieşi.

Devers ridică ochii plini de hotărâre spre tavan:

— Asta ne dă apă la moară, nu-i aşa, doctore?

— Depinde, spuse Barr sec. Depinde de Brodrig, nu crezi?

Dar Devers nu-l mai asculta. Mintea îi lucra febril.

* * *

Lord Brodrig îşi lăsă capul în jos ca să nu se lovească de canatul uşii când intră în careul locuibil, cam îngrămădit, al navei comerciale, şi cei doi membri ai gărzii lui personale îl urmară repede cu armele gata să tragă, furişând priviri hotărâte de gorile profesioniste.

Secretarul particular nu arăta ca un suflet pierdut. Chiar dacă şi-l vânduse Diavolului Spaţiului, nimic din înfăţişarea lui nu trăda că ar fi posedat. Brodrig putea fî considerat mai degrabă ca o adiere de la Curte care venise să înveselească puţin urâţenia şi severitatea atmosferei dintr-o bază militară.

Croiala rigidă şi strâmtă a costumului imaculat şi lucios îi conferea o statură impunătoare, de la înălţimea căreia ochii lui reci şi lipsiţi de orice sentiment priveau în jos către Neguţător. Manşetele sidefii şi largi i se învolburară în jurul

încheieturilor când puse bastonul din fildeş pe podea, sprijinindu-se delicat în el.

— Nu, spuse el, făcând un gest scurt, tu rămâi aici. Lasă jucăriile, nu mă interesează.

Îşi trase un scaun, îl şterse atent de praf cu iridiscenta ţesătură legată de partea de sus a bastonului alb şi se aşeză. Devers aruncă o privire spre celălalt scaun liber, dar Brodrig continuă leneş:

— Vei sta în picioare în prezenţa unui Pair al Imperiului – şi zâmbi.

Devers ridică nepăsător din umeri:

— Dacă nu vă interesează mărfurile mele, eu pentru ce sunt aici?

Secretarul particular îl privi rece şi nu-i răspunse, iar Devers adăugă fără chef: „Domnule."

— Pentru o discuţie între patru ochi, zise secretarul. Ţi se pare normal să călătoresc două sute de parseci pentru a inspecta o încărcătură de nimicuri? Pentru *tine* am venit. (Scoase o tabletă minusculă de culoare roz dintr-o cutie gravată şi o puse cu mişcări delicate între dinţi, începu s-o sugă încet şi plin de încântare.) De exemplu, tu cine eşti? Chiar eşti cetăţean al acestei lumi barbare care stârneşte agitaţia asta furibundă şi războinică?

Devers încuviinţă grav din cap.

— Şi chiar ai fost capturat de el *după* începerea acestei ciondăneli pe care el o numeşte război? Mă refer la tânărul nostru general.

Devers clătină iarăşi din cap.

— Aşa deci! Foarte bine, stimate Străin. Bag seama că stai cam prost cu fluenţa în exprimare. O să te ajut eu. Se pare că generalul nostru duce un război fără noimă cu un consum înspăimântător de forţe – şi asta pentru o lume prăpădită şi uitată de toţi de la capătul Universului, pentru care un om întreg la minte n-ar strica nici măcar o salvă de tun. Şi, totuşi, generalul nu e lipsit de logică. Dimpotrivă, aş zice că este extrem de inteligent. Pricepi?

— N-aş crede, domnule.

Secretarul îşi admiră unghiile şi continuă:

— Atunci ascultă. Generalul nu şi-ar împrăştia şi nu şi-ar risca navele şi oamenii pentru o faptă de glorie sterilă. Ştiu că *vorbeşte* despre glorie şi despre onoarea imperială, dar e foarte limpede că iluzia de a deveni unul dintre nesuferiţii semizei ai acestui Secol Eroic nu se prea justifică. În toată afacerea asta e ceva mai mult decât gloria, iar el are o grijă cel puţin ciudată, suspectă chiar, faţă de persoana ta. Dacă ai fi prizonierul *meu* şi mi-ai spune *mie* tot atât de puţine lucruri utile câte i-ai servit generalului, cu mâna mea ţi-aş despica burta şi te-aş gâtui cu propriile-ţi intestine.

Devers înlemni. Ochii i se mişcară imperceptibil, întâi către unul dintre membrii gărzii de corp a secretarului, apoi către celălalt. Erau în alertă, gata să intervină.

Secretarul zâmbi:

— Văd că ţi-ai pus lacăt la gură. Dacă e să-l cred pe general, nici măcar Sonda Psihică n-a dat roade şi, apropo, asta a fost o greşeală din partea lui, pentru că m-a convins că tânărul nostru militar fanfaron minte. Continuă foarte bine dispus: Cinstite Neguţător, am o Sondă Psihică proprie, una care ar trebui să ţi se potrivească perfect. Vezi aceasta…

Ridică neglijent între degetul mare şi arătător câteva pătrate cu desene complicate, în culori roz şi galben, a căror identitate era de neconfundat.

— Par a fi bani, spuse Devers.

— Bani, şi încă cei mai siguri bani din Imperiu, pentru că sunt garantaţi de proprietăţile mele, mai întinse chiar decât ale Împăratului. O sută de mii de credite. Aici şi acum! Între două degete! Pot fi ale tale!

— Pentru ce, domnule? Oi fi eu bun Neguţător, dar afacerile se fac între parteneri care au ce să-şi ofere unul altuia.

— Pentru ce? Pentru adevăr! Ce urmăreşte de fapt generalul? De ce poartă acest război?

Lathan Devers suspină şi-şi netezi barba, cufundat în gânduri:

— Ce urmăreşte? (Ochii lui studiau mişcările mâinilor secretarului care-şi număra banii, bancnotă după bancnotă.) Pe scurt, Imperiul.

— *Hmm.* Ce banal! Întotdeauna se ajunge la asta până la urmă. Dar cum? Cum se face că drumul ce duce de la marginea Galaxiei până în fruntea Imperiului este atât de larg şi de ademenitor?

— Fundaţia are secrete, spuse Devers cu amărăciune. Cărţi, cărţi vechi – atât de vechi încât limba în care sunt scrise este cunoscută doar de câţiva iniţiaţi. Dar secretele sunt înveşmântate în ritual şi religie şi nimeni nu le poate folosi. Am încercat, şi acum sunt aici. Acolo mă aşteaptă o condamnare la moarte.

— Înţeleg. Şi ce-i cu aceste secrete antice? Hai, pentru o sută de mii de credite merit detalii cât mai ascunse.

— Transmutaţia elementelor, spuse Devers precipitat.

Ochii secretarului îşi pierdură din aerul de detaşare şi nepăsare.

— Ştiam că, potrivit legilor atomului, transmutaţia este practic imposibilă.

— Aşa şi este, dacă sunt folosite forţe atomice. Anticii, însă, erau băieţi sclipitori. Există surse de energie mai puternice decât atomul. Dacă Fundaţia ar folosi acele surse aşa cum am sugerat eu…

Devers fu cuprins de o uşoară senzaţie de gol în stomac. Momeala era pregătită, iar peştele îi dădea târcoale.

Secretarul nu se mai putu stăpâni:

— Continuă. Sunt convins că generalul e conştient de toate astea. Dar ce vrea să facă după ce desăvârşeşte această mascaradă?

Devers spuse sigur de sine:

— Cu transmutaţia controlează economia întregului sistem al Imperiului. Terenurile bogate în minerale nu vor mai valora nici cât negru sub unghie atunci când Riose va putea fabrica tungsten din aluminiu şi iridiu din fier. Un întreg sistem de producţie bazat pe raritatea unor elemente şi pe abundenţa altora îşi va ieşi din ţâţâni. Ar fi cea mai

mare dezorganizare pe care ar putea s-o cunoască Imperiul, şi doar Riose ar avea cum să-i pună capăt. Mai e *şi* problema noii energii despre care v-am vorbit, a cărei utilizare nu-l va face pe Riose să cadă în crize religioase. Acum, nimic nu-l mai poate opri. Are Fundaţia în palmă şi, după ce va termina cu ea, va fi Împărat în cel mult doi ani.

— Aşa deci. (Brodrig chicoti uşor.) Iridiu din fier, aşa ai zis, nu? Îţi voi spune un secret de stat. Ştii că Fundaţia a luat deja legătura cu generalul?

Devers înlemni de uimire.

— Pari surprins. De ce nu? Acum totul se leagă. I-au oferit o sută de tone de iridiu pe an pentru a încheia pacea. O sută de tone de *fier* convertite în iridiu, încălcându-şi propriile principii religioase, pentru a-şi salva pielea. Destul de cinstit, dar nu mă miră că băţosul şi incoruptibilul nostru general a refuzat, când, de fapt, ar putea avea şi iridiul, şi Imperiul. Şi când te gândesti că sărmanul Cleon îl apreciază drept singurul lui general cinstit. Pe barba ta, Negustorule, îţi meriţi banii!

Îi azvârli spre el, iar Devers începu să prindă din zbor bancnotele.

Lord Brodrig se opri în uşă şi se întoarse:

— Un avertisment, Neguţătorule. Însoţitorii mei înarmaţi n-au nici urechi medii, nici limbă, nici educaţie şi nici nu-s inteligenţi. Nu pot să audă, să vorbească sau să scrie, iar Sonda Psihică nu poate scoate nimic de la ei. Sunt însă mari maeştri în execuţii interesante. Te-am cumpărat cu o sută de mii de credite, ţine minte. Eşti o marfă de valoare. Dacă vei uita vreodată că te-ai vândut mie şi vei încerca să… să-i redai conversaţia noastră lui Riose, de exemplu, vei fi executat. Dar aşa cum ştiu eu.

Şi chipul său cu trăsături delicate se strâmbă într-o expresie de cruzime, care transformă zâmbetul studiat într-un rânjet ameninţător şi sângeros. Pentru o clipă, lui Devers i se păru că vede acel Diavol al Spaţiului, care-l cumpărase pe cumpărătorul său, privindu-l prin ochii lui Brodrig.

Ieşi tăcut, escortat până în camera sa de cei doi „tovarăşi de joacă” ai lui Brodrig.

Răspunse întrebării lui Ducem Barr cu o satisfacţie sumbră:

— Nu, tocmai asta-i partea mai ciudată. *El* m-a mituit pe *mine*.

* * *

Cele două luni de război îl marcaseră pe Bel Riose. Avea un aer grav şi preocupat şi se enerva din nimica toată.

Iar acum se adresa iritat devotatului sergent Luk:

— Aşteaptă afară, soldat, şi să-i escortezi pe aceşti oameni înapoi în camera lor după ce voi termina cu ei. Să nu intre nimeni fără aprobarea mea. Absolut nimeni, ai înţeles?

Sergentul salută regulamentar şi ieşi, iar Riose, murmurând, dezgustat de toate, strânse de-a valma documentele de pe birou, le azvârli într-un sertar şi-l închise trântindu-l.

— Luaţi loc! se răsti el la cei doi care aşteptau. N-am prea mult timp la dispoziţie. La drept vorbind, nici n-ar trebui să fiu aici, dar era important să vă văd.

Se întoarse spre Ducem Barr, ale cărui degete lungi mângâiau cubul de cristal în care era încrustat chipul auster şi ridat al Maiestăţii sale Imperiale, Cleon al II-lea.

— Patricianule, în primul rând, Seldon al tău pierde. Nu pot să neg, se luptă bine, pentru că oamenii Fundaţiei roiesc asemenea unor albine fără minte şi se bat ca nişte descreieraţi. Fiecare planetă e apărată cu îndârjire şi, după ce este cucerită, clocoteşte de revolte care fac stăpânirea la fel de grea ca şi cucerirea. Dar planetele sunt cucerite şi menţinute sub ocupaţie. Seldon al tău pierde.

— Dar încă n-a pierdut, murmură Barr politicos.

— Însăşi Fundaţia păstrează un optimism rezervat. Îmi oferă milioane ca să nu-l supun pe Seldon încercării din urmă.

— Circulă zvonuri.

— Aha, mi-o iau zvonurile înainte? S-a auzit şi ultima noutate?

— Care-i ultima?

— Păi, acest Lord Brodrig, favoritul Împăratului, este acum adjunct la comanda Flotei, la cerere.

Devers, care tăcuse până acum, întrebă:

— La cererea lui, şefule? Ori a ajuns să-ţi placă tipul? Râse ironic.

— Nu, n-aş putea spune asta, zise Riose calm. Şi-a cumpărat postul la un preţ pe care-l consider cinstit şi meritat.

— Care ar fi?

— Obţinerea de întăriri din partea Împăratului.

Faţa lui Devers era toată un zâmbet dispreţuitor.

— A luat legătura cu Împăratul, nu-i aşa? După cum văd, şefule, aştepţi întăririle, iar ele pot sosi oricând. Am dreptate?

— Nu tocmai! Au şi sosit. Cinci nave de linie, zvelte şi puternice, cu un mesaj personal de felicitare din partea Împăratului, iar alte nave sunt pe drum. Ce s-a întâmplat, Neguţătorule? întrebă el sarcastic.

Devers simţi că îngheaţă şi abia reuşi să îngâne:

— Nimic!

Riose păşi în faţa lui, cu mâna pe patul armei:

— Spune-mi, ce-i în neregulă, Neguţătorule? Veştile astea par să te fi tulburat. Doar nu a renăscut aşa de brusc interesul tău faţă de Fundaţie!

— Nu.

— Ba da, ai o comportare care ridică semne de întrebare.

— Chiar aşa, şefule? (Devers zâmbi cu jumătate de gură şi-şi frământă nervos mâinile pe care le ţinea în buzunar.) Aliniază semnele astea şi le ştergem imediat, unul câte unul.

— Bine. Te-ai dat de gol. Te-ai predat după prima lovitură, din cauza unui scut distrus. Eşti gata să-ţi trădezi lumea, şi asta pe gratis. Cam ciudat, nu crezi?

— Îmi place să fac parte din tabăra câştigătoare, şefule. Chiar tu ai spus că sunt un om de înţeles.

— De acord! zise Riose cu o voce răguşită. Totuşi, de atunci n-a mai fost prins niciun Neguţător. Navele

Neguţătorilor dispun doar de iuţeala pe care-o pot folosi atunci când vor să scape. Dacă aceste nave hotărăsc să lupte, au un scut care le permite o confruntare cu un crucişător uşor. Şi întotdeauna au luptat până la capăt când n-au avut încotro. Neguţătorii sunt consideraţi lideri şi instigatori ai luptelor de gherilă de pe planetele ocupate şi ai raidurilor în spaţiul ocupat. Iar tu vrei să fii *singurul* om de înţeles? Nici nu te baţi, nici nu încerci să scapi prin fugă, ci devii trădător fără să-ţi fi cerut cineva. Eşti unic, uimitor de singular – şi de fapt suspect prin unicitatea ta.

Devers spuse calm:

— Înţeleg ce vrei, dar n-ai ce să-mi reproşezi. Sunt aici de şase luni şi am stat cât se poate de cuminte.

— Asta aşa e, dar ai beneficiat de un tratament confortabil. Nava ţi-a rămas neatinsă şi te-ai bucurat de toată consideraţia. Totuşi, nu te ridici la înălţimea aşteptărilor. De pildă, mi-ar fi fost utile informaţii din proprie iniţiativă privind mărfurile tale. Principiile atomice pe baza cărora sunt construite par să fi fost utilizate şi în construcţia armelor celor mai grozave ale Fundaţiei. Nu crezi?

— Sunt doar Neguţător, spuse Devers, şi nu specialist cu ifose. Eu vând marfa, n-o produc.

— Ei, vom vedea asta curând. De-aia am şi venit aici. De exemplu, nava ta va fi percheziţionată pentru a se găsi un scut de forţă personal, aşa cum poartă toţi soldaţii Fundaţiei. Faptul că există informaţii pe care nu vrei să mi le dai va fi o dovadă semnificativă. Ce zici?

Devers nu-i răspunse, aşa că Riose continuă:

— Vom mai avea, de altfel, şi dovezi mai directe. Am adus Sonda Psihică. A dat greş o dată, dar contactul cu duşmanul m-a învăţat multe.

Vocea lui era uşor ameninţătoare şi Devers simţi brusc arma generalului împingându-l în coaste.

Generalul spuse cu răceală:

— Scoate-ţi brăţara de la mână şi orice alt ornament metalic pe care-l porţi şi dă-mi-le. Uşurel! Câmpul atomic ar

putea fi distorsionat şi Sonda Psihică ar cerceta atunci doar câmpul parazitar. Aşa, dă-o încoace!

Becul receptorului de pe biroul generalului se aprinse şi o capsulă cu un mesaj ateriză cu un uşor zgomot metalic în fanta de lângă Barr, care încă mai ţinea în mâini bustul tridimensional al Împăratului.

Riose trecu în spatele biroului cu dezintegratorul pregătit. I se adresă lui Barr:

— Patricianule, brăţara te condamnă şi pe tine. Mi-ai fost, totuşi, de ajutor la început, şi eu nu sunt răzbunător, dar voi aprecia soarta ostaticilor din familia ta după rezultatele pe care mi le va da Sonda Psihică.

Şi în timp ce Riose se aplecă să scoată capsula cu mesajul, Barr ridică braţul lui Cleon încastrat în cristal şi, cu calm şi precizie, îl pocni în cap pe general.

Totul se petrecu atât de iute încât Devers nici nu avu timp să schiţeze vreun gest. Era ca şi cum bătrânul fusese cuprins de un demon nestăpânit.

— Să plecăm! şuieră Barr printre dinţi. Repede! Ridică dezintegratorul lui Riose de pe podea şi-l băgă în sân.

Sergentul Luk apăru de îndată ce crăpară puţin uşa.

— Condu-ne, sergent! spuse Barr cu răceală.

Sergentul Luk îi conduse în tăcere către camera lor şi apoi, după o scurtă ezitare, merse mai departe, simţindu-se îmboldit în coaste cu ţeava dezintegratorului şi îndemnat de o voce hotărâtă ce-i şopti:

— La nava comercială!

Devers făcu un pas înainte pentru a debloca ecluza de presurizare şi Barr zise:

— Rămâi pe loc, Luk. Te-ai purtat omeneşte şi n-am vrea să te ucidem.

Dar, recunoscând monograma de pe patul armei, sergentul strigă cu o furie abia reţinută:

— L-aţi ucis pe general!

Cu un răcnet sălbatic, neinteligibil, se năpusti orbeşte în bătaia armei şi se prăbuşi, retezat.

Nava comercială se ridică deasupra planetei moarte înainte ca luminile de semnalizare să înceapă a clipi nervos

şi, curând, alte şi alte nave se înălţară, profilându-se pe păienjenişul lăptos al formei lenticulare care era Galaxia.

— Ţinte-te bine, Barr, spuse Devers sumbru, să vedem dacă au vreo navă care să se poată măsura în viteză cu a mea.

Ştia că n-au!

Imediat ce ajunseră în spaţiu, Neguţătorul spuse cu o voce pierdută:

— Minciuna pe care i-am servit-o lui Brodrig a prins grozav. Se pare că a luat-o pe urmele generalului.

Goneau cu viteză maximă spre adâncurile puzderiei de stele ale Galaxiei.

8. Spre Trantor

Devers se aplecă deasupra micului glob insensibil, sperând să observe un semn de viaţă oricât de mic. Controlul direcţional cerceta încet şi minuţios spaţiul cu un fascicul îngust de semnale.

Stând pe un pat scund în colţul cabinei, Barr îl privea cercetător şi calm pe Devers.

— Îi mai detectezi?

— Pe băieţii Imperiului? Nu. (Neguţătorul rosti aceste vorbe cu un glas nemulţumit şi nerăbdător.) Am scăpat demult de nevolnici. Mare ţi-e spaţiul! Cu cele trei salturi prin hiperspaţiu, e un miracol că n-am nimerit în miezul vreunui soare. N-ar fi putut să ne urmărească nici măcar dacă ar fi avut un loc mai mare de manevră, şi nu le-am oferit o asemenea şansă.

Se rezemă de speteaza scaunului, desfăcându-şi gulerul cu o mişcare bruscă.

— Nu-mi dau seama ce-au făcut aici băieţii ăştia ai Imperiului. Am impresia că unele spaţii nu mai sunt aliniate.

— Înţeleg că încerci să ajungi pe Fundaţie.

— Chem Asociaţia sau, mai degrabă, încerc s-o fac.

— Asociaţia? Asta ce mai e?

— Asociaţia Neguţătorilor Independenţi. N-ai auzit de-aşa ceva, aşa-i? Nu-i nimic, nu eşti singurul. Încă n-am făcut mare zarvă până acum!

O vreme, rămase tăcut, concentrându-se asupra Indicatorului de Recepţie care nu reacţiona în niciun fel, apoi Barr întrebă:

— Poţi recepţiona?

— Habar n-am. Nici nu ştiu cam pe unde ne aflăm. Voi folosi controlul direcţional. S-ar putea să avem nevoie de ani, crede-mă.

— Serios?

Deodată, Barr făcu un semn spre aparat şi Devers se grăbi să-şi aşeze căştile pe urechi. În interiorul sferei întunecate licări o luminiţă alburie.

Vreme de jumătate de ceas, Devers se chinui să capteze firava şi nesigura fărâmă de comunicare pe care o recepţiona prin hiperspaţiu şi să conecteze două puncte, lucru pentru care luminii rătăcitoare i-ar fi trebuit cinci sute de ani.

Apoi renunţă dezamăgit şi se rezemă de spătarul scaunului. Privi în tavan şi-şi scoase căştile de pe urechi.

— Hai să mâncăm, doctore. Am un duş în care abia te poţi învârti, dar foloseşte-l dacă ai chef. Te rog însă s-o laşi mai moale cu apa caldă.

Se aplecă şi cotrobăi într-unul dintre dulapurile care se întindeau de-a lungul peretelui.

— Sper că nu eşti vegetarian.

— Sunt omnivor, zise Barr. Dar ce-i cu Asociaţia? I-ai pierdut?

— Aşa se pare. Era raza maximă de acţiune, ba chiar mai mult decât atât, dar n-are importanţă. Am recepţionat ce trebuia.

Se ridică în picioare şi puse două containere metalice pe masă.

— Las-o cinci minute, doctore, apoi deschide-o apăsând pe contact. Conţine hrana, farfuria şi furculiţa – destul de convenabil când eşti zorit, mai ales dacă nu acorzi importanţă unor detalii, cum ar fi şerveţelele. Presupun că vrei să ştii ce-am recepţionat din partea Asociaţiei.

— Dacă nu-i secret.

Devers clătină din cap:

— Pentru tine, nu. E adevărat ce-a spus Riose.

— În legătură cu oferta de tribut?

— Îhâm. Ei l-au oferit, dar el i-a *refuzat*. Situaţia e gravă. Se dau lupte în apropierea sorilor externi ai sistemului Loris.

— Loris e în apropierea Fundaţiei?

— Ce zici? A, n-ai de unde să ştii. E unul dintre cele Patru Regate, chiar o parte a liniei interioare de apărare, aş putea spune. Acesta însă nu-i lucrul cel mai grav. Se luptă cu nave mari cum n-am mai întâlnit până acum. Deci, Riose n-a vorbit fără temei. Chiar a *primit* alte nave. Brodrig s-a *răzgândit*, iar eu am *încurcat* şi mai rău lucrurile.

Apăsă absent contactul cutiei cu mâncare şi privi cum aceasta se deschise uşor. Mâncarea, un fel de ghiveci, îşi împrăştie aroma în întreaga încăpere. Ducem Barr se ospăta deja.

— Gata cu improvizaţiile, zise Barr. Nu putem face nimic aici; nu putem trece direct prin liniile imperiale pentru a ne întoarce pe Fundaţie; aşa că, singurul lucru de bun simţ este să aşteptăm cu răbdare. Cred, totuşi, că dacă Riose a ajuns la linia interioară de apărare, nu vom avea prea mult de aşteptat.

Devers puse furculiţa lângă farfurie:

— Să aşteptăm, zici? se zbârli el. Ţie-ţi convine, n-ai nimic de pierdut.

— Aşa crezi? Barr schiţă un zâmbet.

— Nu, de fapt am o idee. (Nervozitatea lui Devers era perceptibilă.) M-am săturat să tot analizez afacerea asta de parc-ar fi un preparat pe lamela unui microscop. Am prieteni care pier acolo, şi o lume întreagă, care este şi a mea, luptă pe viaţă şi pe moarte. Tu eşti în afara problemei, n-ai de unde să ştii ce înseamnă asta.

— Am văzut prieteni de-ai mei murind, spuse bătrânul, închizând uşor ochii. Eşti căsătorit?

— Neguţătorii nu se căsătoresc.

— Eu am doi fii şi un nepot. Au fost avertizaţi, dar s-ar putea să nu se întreprindă nimic. Evadarea noastră înseamnă moartea lor. Sper că fiică-mea şi cei doi nepoţi au părăsit planeta înainte de evadarea noastră, dar, oricum, am riscat şi-am pierdut mult mai mult decât tine.

— Înţeleg, spuse Devers mânios. Dar a fost o chestiune de opţiune. Ai fi putut să rămâi cu Riose. Doar nu ţi-am cerut niciodată să…

Barr clătină din cap:

— N-a fost vorba de opţiune, Devers. Nu-i nevoie să-ţi încarci conştiinţa, căci nu mi-am riscat fiii pentru tine. Am cooperat cu Riose cât s-a putut. Dar era vorba de Sonda Psihică.

Patricianul deschise ochii şi Devers văzu cum în ei se răsfrângea durerea:

— Riose m-a vizitat acum un an şi ceva. Mi-a vorbit de un cult care înflorise în jurul magicienilor, dar situaţia reală îi scăpase. Nu e un cult în adevăratul sens al cuvântului. Vezi tu, sunt patruzeci de ani de când Siwenna a fost prinsă în insuportabila strânsoare a aceluiaşi cleşte care acum ameninţă şi lumea ta. Au fost înăbuşite cinci revolte. Apoi am descoperit documentele vechi referitoare la Hari Seldon şi acum acest „cult” aşteaptă sosirea „magicienilor” şi e pregătit pentru acea zi. Fiii mei sunt liderii acestora. Iată secretul la care Sonda nu trebuia să ajungă. Prin urmare, ei vor trebui să moară ca ostatici, pentru că alternativa înseamnă moartea lor ca rebeli şi pieirea, o dată cu ei, a unei jumătăţi din Siwenna. Vezi, n-am avut de ales! Şi nici nu sunt în afara problemei.

Devers îşi coborî privirea şi Barr continuă calm:

— Speranţele Siwennei depind de victoria Fundaţiei, iar fiii mei sunt sacrificaţi pentru asta. Hari Seldon nu antecalculează salvarea inevitabilă a Siwennei, aşa cum o face în cazul Fundaţiei. N-am nicio certitudine în ceea ce priveşte poporul *meu*, ci numai speranţe.

— Şi, totuşi, te mulţumeşti să aştepţi. Chiar acum, când Flota Imperială se află pe Loris.

— Sunt plin de încredere, spuse Barr simplu, chiar dacă ar ajunge să cucerească şi planeta Terminus.

Neguţătorul se încruntă, nereuşind să înţeleagă nimic.

— Nu ştiu. Eu nu pot gândi aşa, nu cred în magie. Psihoistorie sau nu, sunt grozav de puternici, iar noi, foarte slabi. Ce poate face Seldon în situaţia asta?

— Nu-i nimic *de făcut*. Totul *e făcut* deja. Se desfăşoară acum. Faptul că nu auzi rotiţele învârtindu-se şi gongul bătând nu înseamnă că nu se-ntâmplă nimic.

— Aşa o fi, dar aş fi preferat să-i crăpi ţeasta lui Riose. Ca duşman, e mai puternic decât toată armata lui.

— Să-i crăp ţeasta? Când Brodrig este adjunctul la comandă? (Chipul lui Barr se înăspri de ură.) Toţi oamenii de pe Siwenna ar fi devenit ostatici. Brodrig a dovedit de multe ori ce-i poate pielea. Există o lume care acum cinci ani a pierdut un bărbat din zece – şi asta numai pentru că nu s-au putut plăti taxele restante. Acelaşi Brodrig era perceptorul. Nu, Riose merită să trăiască. În comparaţie cu Brodrig, Riose merită o pedeapsă blândă.

— Dar *şase luni* pierdute fără niciun folos în Baza duşmanului, spuse Devers frângându-şi mâinile, fără niciun profit!

— Ia stai puţin. Mi-am amintit. (Barr se cotrobăi prin buzunare.) Ai putea să scazi asta din pierderi – şi aruncă pe masă mica sferă de metal.

Devers o înşfăcă:

— Ce-i asta?

— Capsula-mesaj pe care Riose o primise înainte ca eu să-l lovesc. Are vreo valoare?

— Nu ştiu. Depinde ce-i înăuntru. Devers se aşeză şi o învârti atent în palmă.

* * *

Când Barr termină de făcut duşul rece şi păşi recunoscător în curentul cald al uscătorului, îl găsi pe Devers la masa de lucru, tăcut şi preocupat.

Siwennianul începu să-şi maseze ritmic corpul şi întrebă:

— Ce faci acolo?

Devers ridică privirea. Picături de transpiraţie îi străluceau în barbă.

— Vreau să deschid capsula.

— *Poţi* s-o deschizi fără a avea amprenta personală a lui Riose? O uşoară undă de mirare răzbătu în glasul siwennianului.

— Dacă nu-s în stare, îmi dau demisia din Asociaţie şi nu mai calc pe-o navă cât trăiesc. Am făcut deja o analiză electronică tridimensională a interiorului şi am nişte jucărioare, special făcute pentru a vida capsula, de care Imperiul n-a auzit vreodată. Înainte, am fost spărgător. Un Neguţător trebuie să ştie câte ceva din toate.

Se aplecă din nou asupra sferei şi, cu un instrument mic şi plat, o atinse delicat ici, colo, stârnind la fiecare contact mici scântei roşiatice.

— Oricum, capsula asta e grosolan făcută. Băieţii Imperiului nu se pricep la miniaturizare. Ai văzut vreodată o capsulă pe care-o folosim pe Fundaţie? E pe jumătate mai mică şi impenetrabilă la analiza electronică.

Apoi rămase nemişcat, doar muşchii umerilor îi jucau sub tunică. Sonda minusculă apăsă încet…

Capsula se deschise fără niciun sunet, iar Devers lăsă să-i scape un oftat de uşurare. Avea în mână sfera strălucitoare, şi mesajul se derula ca un papirus.

— De la Brodrig, zise el, apoi făcu dispreţuitor: Suportul mesajului este permanent. Într-o capsulă de-a noastră, mesajul se oxidează şi se transformă în gaz în câteva secunde.

Ducem Barr îi făcu semn să tacă. Citi grăbit mesajul:

DIN PARTEA: AMMEL BRODRIG. TRIMIS EXTRAORDINAR AL MAIESTĂŢII SALE IMPERIALE, SECRETAR PARTICULAR AL CONSILIULUI ŞI PAIR AL IMPERIULUI.

CĂTRE: BEL RIOSE, GUVERNATOR MILITAR AL SIWENNEI, GENERAL AL FORŢELOR IMPERIALE ŞI PAIR AL IMPERIULUI. TE FELICIT! PLANETA 1120 NU MAI REZISTĂ. OFENSIVA CONTINUĂ CONFORM PLANULUI. INAMICUL ESTE VIZIBIL SLĂBIT ŞI SCOPURILE ULTIME VOR FI CU SIGURANŢĂ ATINSE.

Barr îşi ridică privirea de pe scrisul microscopic şi strigă cu amărăciune:

— Nesăbuitul! Paiaţă nenorocită şi caraghioasă! Ăsta-i mesaj?

— Poftim? făcu Devers, puţin dezamăgit.

— Nu comunică nimic, pufni Barr. Curteanul ăsta lingău şi preaplecat se joacă acum de-a generalul. Prin îndepărtarea lui Riose, el e comandantul întregii acţiuni şi trebuie să-şi gâdile cugetul aproape inexistent, născocind rapoarte găunoase privind acţiuni militare cu care n-are nimic comun. „Planeta cutare nu mai rezistă... Ofensiva continuă... Inamicul slăbit.” Se umflă-n pene ca un păun fără minte.

— Ia stai puţin...

— Aruncă-l. (Bătrânul se întoarse scârbit.) Galaxia mi-e martoră că nu mă aşteptam ca mesajul ăsta să fie atât de important încât să zguduie lumea din temelii, dar în război e normal să presupui că până şi cel mai obişnuit ordin care nu ajunge la destinaţie ar putea frâna acţiunile militare şi ar conduce, în cele din urmă, la complicaţii. De aceea l-am luat. Şi acum, uite! Era mai bine dacă-l lăsam. I-ar fi răpit lui Riose un minut care acum ne-ar fi adus mai mult folos nouă.

Dar Devers se ridicase:

— N-ai vrea să te opreşti puţin şi să nu-ţi mai dai atâta importanţă? Pentru numele lui Seldon... Împinse fâşia cu mesajul sub ochii lui Barr: Ia mai citeşte o dată. Ce vrea să spună cu „scopurile ultime”?

— Cucerirea Fundaţiei. Şi?

— Sigur? Dar poate că vrea să spună cucerirea Imperiului. Ştii foarte bine că el *crede* că acesta e scopul final.

— Şi dacă e aşa?

— Dacă e aşa, spuse Devers, îţi arăt ceva. Ia priveşte aici.

Cu un deget, împinse uşor hârtia care conţinea mesajul înapoi în fantă. Cu un declic imperceptibil, aceasta dispăru în interiorul globului, care redeveni întreg şi neted. Undeva,

înăuntru, se auzi clinchetul uşor al rotiţelor bine unse care se reaşezară prin mişcări aleatorii.

— Nu există metode de deschidere a capsulelor fără a cunoaşte caracteristicile personale ale lui Riose.

— În Imperiu, nu, spuse Barr.

— Atunci conţinutul mesajului ne este necunoscut şi absolut inedit.

— Pentru Imperiu, da, răspunse Barr.

— Dar Împăratul poate să-l deschidă? Caracteristicile personale ale membrilor Guvernului trebuie să existe în dosare. Pe Fundaţie aşa stau lucrurile.

— Şi în capitala Imperiului, îl aprobă Barr.

— Deci dacă tu, un patrician siwennian şi Pair al Imperiului, vei spune acestui Cleon, acestui Împărat, că papagalul lui iubit şi cel mai strălucit dintre generali s-au aliat pentru a-l răsturna şi-i vei înmâna capsula ca probă, care va crede *el* că sunt scopurile finale ale lui Brodrig?

Barr se aşeză încet:

— Stai puţin. Nu prea înţeleg. Îşi trecu mâna peste faţă şi continuă: Sper că nu vorbeşti serios.

— Ba da. (Devers se aprinsese şi era uşor iritat.) Ascultă, dintre ultimii zece împăraţi, nouă s-au ales cu gâtul tăiat ori cu ţeasta sfărâmată de vreunul sau altul dintre generalii lor cu gânduri de mărire. Chiar tu mi-ai spus asta de multe ori. Bătrânul Împărat ne va crede imediat, încât până şi Riose va rămâne fără replică.

Barr murmură ca pentru sine:

— Riose *este* serios. Pentru numele Galaxiei, omule, nu poţi depăşi o criză Seldon printr-un plan greu de crezut şi neserios ca acesta. Să presupunem că Brodrig n-ar fi folosit cuvântul „final”. Seldon nu s-a bizuit pe o astfel de întâmplare.

— Dacă ni se oferă o asemenea şansă, nicio lege nu spune că nu trebuie să profităm de ea.

— Sigur. Dar… Barr se opri, apoi vorbi calm, cu glas reţinut: Ascultă, în primul rând, cum vei ajunge pe Trantor? Nu-i cunoşti poziţia în spaţiu, iar eu nu-mi amintesc coordonatele. Nici măcar poziţia ta în spaţiu n-o ştii.

— În spaţiu nu te poţi pierde, spuse Devers numai zâmbet. (Se afla deja în faţa pupitrului de control.) Coborâm pe planeta cea mai apropiată, aflăm imediat poziţia exactă şi, cu ajutorul sutei de mii de credite a lui Brodrig, ne alegem şi cu cele mai bune hărţi de navigaţie.

— Poate ne alegem *şi* cu o încărcătură în piept. Semnalmentele noastre au fost cu siguranţă transmise pe fiecare planetă din acest sector al Imperiului.

— Doctore, spuse Devers răbdător, nu mai fi atât de provincial şi de naiv. Riose a spus că nava mea s-a predat prea lesne şi, pe onoarea mea, n-a glumit. Nava are suficientă putere de foc şi energie în scut pentru a respinge orice atac în zona asta din interior. Avem şi scuturi personale. Băieţii lui Riose nu le-au găsit, înţelegi, dar nici nu mă aşteptam s-o facă.

— Bine, bine, spuse Barr. Să presupunem că ajungem pe Trantor. Cum îl vei contacta pe Împărat? Crezi că are ore de audienţă?

— Ce-ar fi să lăsăm asta pentru mai târziu?

— Bine, făcu înfrânt Barr. De jumătate de secol tot visam să văd planeta Trantor înainte de a muri. Fie cum zici.

Odată activat motorul hiperatomic, luminile navei pâlpâiră şi cei doi simţiră o mică zdruncinătură internă care însemna trecerea în hiperspaţiu.

9. Pe Trantor

Stelele erau dese ca buruienile pe un câmp neîngrijit şi, pentru prima oară, Lathan Devers descoperi importanţa capitală a zecimalelor unui număr pentru a calcula cursul prin hiperspaţiu. Din cauza salturilor care nu depăşeau un an-lumină, trăiră senzaţia de claustrofobie. Cerul care strălucea continuu în toate direcţiile părea nemilos şi înspăimântător. Se pierdea într-o mare de radiaţie.

Şi în centrul unei grupări de zece mii de stele, a căror lumină părea să sfâşie şi să alunge întunericul din jurul lor, se rotea uriaşa planetă imperială, Trantor.

Era însă mai mult decât o planetă; era inima vie şi fermecătoare a unui Imperiu format din douăzeci de milioane de sisteme solare. N-avea decât o funcţie – administrarea; un scop – guvernarea; şi un produs finit – legea.

Întreaga lume era o singură distorsiune funcţională. Pe suprafaţa sa nu existau alte forme de viaţă în afară de oameni, favoriţi şi paraziţi. Nu se vedea niciun fir de iarbă sau vreun petic de sol dezgolit, ci doar cele o sută de mile pătrate ale Palatului Imperial. În afara terenurilor Palatului, nu exista apă decât în uriaşele bazine subterane care adăposteau rezervele lumii.

Metalul indestructibil, incoruptibil, cu strălucire rece, care forma suprafaţa continuă a planetei, constituia fundaţia giganticelor structuri ce făceau din ea un labirint nesfârşit. Existau structuri legate prin şosele; unite printr-o horbotă de coridoare; presărate cu birouri; sprijinite pe uriaşe centre comerciale, întinse pe suprafeţe de mile

pătrate; glazurate de strălucitoare spaţii de distracţie, care apăreau în toată splendoarea în fiecare noapte.

Te plimbai prin lumea Trantorului fără ca măcar să părăseşti o astfel de clădire-conglomerat şi fără a putea vedea oraşul.

O flotă mai numeroasă decât toate flotele de război pe care le avusese vreodată Imperiul aducea în fiecare zi pe Trantor hrană pentru cele patruzeci de miliarde de oameni care nu făceau altceva decât să descâlcească miriadele de iţe ce duceau, pe căi întortocheate, spre administraţia centrală a celui mai complex guvern cunoscut vreodată de Umanitate.

Douăzeci de Lumi Agricole erau grânarul Trantorului. Un întreg univers era servitorul său...

Prinsă de nişte braţe metalice uriaşe, nava comercială coborî încet către rampa ce ducea la Hangar. Devers îşi croise deja drum prin nenumăratele meandre ale acestei lumi care trăia prin hârţogărie, dedicată trup şi suflet principiului formularului în patru exemplare.

Se opriră mai întâi în spaţiu şi completară primul dintre cele o sută de chestionare, apoi pe celelalte. Urmară o sută de verificări şi constatări, testarea de rutină cu o Sondă simplă, fotografierea navei şi înregistrarea, Analiza Caracteristică a celor doi călători, perchiziţionarea pentru eventuala depistare a mărfurilor de contrabandă, plata taxei de intrare şi, în sfârşit, problema cărţilor de identitate şi a vizei de intrare.

Ducem Barr era siwennian şi supus al Imperiului, însă Lathan Devers era un necunoscut fără documentele de identitate necesare. Funcţionarul de serviciu îşi exprimă imediat profundul regret că Devers nu putea intra. De fapt, trebuia reţinut pentru cercetări.

Ca din senin, o sută de credite în bancnote noi şi foşnitoare îşi schimbară discret proprietarul. Funcţionarul îşi drese glasul cu multă solemnitate şi regretul i se topi de parcă nici n-ar fi existat. Dintr-un raft apăru formularul potrivit, pe care funcţionarul îl completă rapid şi sârguincios şi-i adăugă datele personale ale lui Devers.

Cei doi bărbaţi, Neguţătorul şi Patricianul, pătrunseră pe Trantor.

În Hangar, nava comercială trebui parcată, fotografiată, înregistrată, inventariată, se făcură copii după actele de identitate ale pasagerilor, iar pentru toate astea se plăti o taxă adecvată, înregistrată la rândul ei, şi se emise o chitanţă.

Abia după aceea Devers ajunse pe o terasă uriaşă, sub bătaia razelor orbitoare ale soarelui alb, unde femeile flecăreau, copiii ţipau, iar bărbaţii îşi sorbeau alene băuturile, ascultând veşti din Imperiu ce se revărsau din difuzoarele televizoarelor uriaşe.

Barr scoase un număr potrivit de monede din iridiu şi-şi cumpără ziarul *Imperial News* – care apărea pe Trantor –, organ oficial al Guvernului. Din spatele magazinului de publicaţii, unde se tipăreau ziarele, răzbăteau susurul şi clinchetul maşinilor de tipărit care lucrau simultan cu rotativele de la *Imperial News* – situate la zece mii de mile depărtare, dacă ai fi mers pe coridoare, sau la şase mii de mile, dacă ai fi mers cu aerotaxiul –, în timp ce zece milioane de seturi de copii erau tipărite în zece milioane de alte magazine identice de pe întreaga planetă.

Barr aruncă o privire pe titluri şi spuse încet:

— Ce facem mai întâi?

Devers încercă să alunge starea de deprimare care-l cuprinsese. Se afla într-un univers mult deosebit de cel care-i era familiar, într-o lume care-l strivea prin complicatele-i meandre, între oameni ale căror fapte i se păreau de neînţeles şi a căror limbă abia dacă o pricepea. Strălucitoarele turnuri metalice care-l înconjurau şi care păreau să se multiplice la nesfârşit, până dincolo de orizont, îl apăsau: viaţa agitată şi nepăsătoare a unei lumi-metropolă îl azvârlise într-o cumplită şi întunecată izolare, readucându-l la dimensiunile unui obiect fără valoare.

— Mai bine las totul în seama ta, doctore, zise el.

— Am încercat să-ţi spun, dar ştiu că e greu să crezi fără să vezi. Ai idee câţi oameni vor să ajungă în fiecare zi la Împărat? Aproape un milion. Va trebui să apelăm la

Serviciul Secret şi asta va complica lucrurile. Oricum, nu ne putem permite să apelam la aristocraţie.

— Avem aproape o sută de mii de credite.

— De-abia ne ajung pentru un Pair al Împăratului, iar ca să ne facem drum până la Împărat ar trebui să apelăm la trei sau patru. Asta înseamnă circa cincizeci de comisari şi funcţionari superiori, şi fiecare dintre ei ne va costa o sută, probabil. Voi vorbi numai eu. În primul rând, cu accentul pe care-l ai, le-ar fi greu să te înţeleagă, iar în al doilea rând, nu cunoşti ritualul de mituire imperială. E o artă, te asigur. Aha, ia uite-aici!

Pagina a treia din *Imperial News* cuprindea exact ceea ce căutau, deci îi înmână ziarul lui Devers. Cu tot limbajul ciudat, Devers reuşi să înţeleagă. Îşi ridică privirea de pe pagină, preocupat şi îngrijorat. Lovi furios ziarul cu dosul palmei:

— Oare ne putem încrede?

— Cu unele rezerve, da, răspunse Barr calm. E foarte puţin probabil ca Flota Fundaţiei să fi fost complet distrusă. Cred că au publicat *vestea* de câteva ori până acum, dacă procedează potrivit tehnicii obişnuite de prezentare a războiului într-o capitală situată oricum departe de locul bătăliei. Cu toate astea, înseamnă că Riose a mai câştigat o bătălie, ceea ce n-ar fi atât de surprinzător. Scrie că a capturat Lorisul. Asta-i planeta-capitală a Regatului Loris?

— Da, a ceea ce obişnuiam să numim Regatul Loris, răspunse Devers gânditor. Şi se află la mai puţin de douăzeci de parseci de Fundaţie. Doctore, trebuie să lucrăm repede.

Barr ridică din umeri şi spuse:

— Nu se poate pe Trantor. Dacă vei încerca aşa ceva, mai mult ca sigur că te vei trezi cu un dezintegrator în coaste.

— Cât ne trebuie?

— O lună, dacă suntem norocoşi. O lună şi, o sută de mii de credite – dacă ne va ajunge suma asta – în cazul în care Împăratului nu-i vine ideea de a pleca spre Planetele Verii, unde nu primeşte niciun petiţionar.

— Dar Fundaţia…

— Are să-şi poarte singură de grijă, ca şi până acum. Hai, trebuie să mâncăm. Mi-e foame. Şi apoi, toată seara va fi a noastră. N-o să mai vedem niciodată Trantorul sau vreo lume ca asta, de acord?

* * *

Comisarul cu Probleme Interne ale Provinciilor Exterioare îşi ridică neajutorat mâinile plinuţe şi se holbă la petiţionari cu ochi miopi ca ai unei bufniţe surprinse de lumină.

— Domnilor, Împăratul are o indispoziţie. E absolut inutil să prezint problema în faţa superiorului meu. Maiestatea sa Imperială n-a primit pe nimeni de-o săptămână.

— Pe noi ne va primi, zise Barr, mimând o deplină încredere. E vorba doar de o persoană din subordinea Secretariatului privat.

— Imposibil, spuse comisarul cu emfază. Dacă aş încerca aşa ceva, mi-aş periclita slujba. N-aţi putea să-mi precizaţi natura problemei dumneavoastră? Vreau să vă ajut din toată inima, dar e normal să fiu cât de cât în temă, ca să-i prezint superiorului meu un motiv întemeiat, astfel ca problema să poată fi promovată la cel mai malt nivel.

— Dacă aşa stau lucrurile, interveni Barr mieros, n-ar fi atât de important pentru mine să solicit o audienţă la Maiestatea sa Imperială. V-aş sugera să vă asumaţi acest risc. Mi-aş mai permite să vă amintesc că, dacă Maiestatea sa Imperială acordă acestei probleme importanţa pe care o merită – şi noi garantăm că aşa va fi –, vă asigurăm respectuos că veţi primi onorurile pe care le meritaţi pentru ajutorul ce ni-l oferiţi.

— Da, dar… şi comisarul ridică din umeri, incapabil să găsească cuvintele potrivite.

— E o şansă, recunoscu Barr. Orice risc trebuie să fie recompensat pe măsură. Poate vă solicităm o mare favoare, dar vă suntem deja profund îndatoraţi pentru amabilitatea de a ne permite să vă expunem problema

noastră. Şi dacă *ne permiteţi* să ne exprimăm recunoştinţa, am dori să primiţi…

Devers se strâmbă. Mai auzise vorbele astea, cu mici diferenţe, de vreo douăzeci de ori în luna ce trecuse. Discuţia se termina, ca întotdeauna, cu înmânarea pe furiş a unor bancnote. Numai că epilogul era diferit de astă dată. De obicei, bancnotele dispăreau ca prin farmec; acum, însă, ele rămaseră la vedere, iar comisarul le numără tacticos, inspectându-le şi pe o parte, şi pe alta. Simţiră o schimbare subită în vocea lui:

— Garantate de Secretarul particular, nu? Bani buni!

— Să ne întoarcem la subiect… îl îndemnă Barr.

— Nu, aşteptaţi puţin, îl întrerupse comisarul, s-o facem cu încetul. Ţin morţiş să aflu ce problemă aveţi. Banii ăştia sunt noi, recent emişi, şi se pare că aveţi o sumă mare. Am impresia că aţi mai fost primiţi şi de alţi funcţionari până la mine. Hai, vorbiţi, ce-i cu ei?

— Nu înţeleg ce vreţi să insinuaţi, spuse Barr.

— Păi, s-ar putea dovedi că prezenţa dumneavoastră pe planetă este ilegală, întrucât Cărţile de Identitate şi de Intrare ale tăcutului dumneavoastră prieten nu sunt în regulă. El nu este un supus al Împăratului.

— Resping această acuzaţie.

— Respingerea n-are nicio valoare, spuse comisarul, care devenise dintr-o dată tăios. Funcţionarul care a semnat documentele pentru suma de o sută de credite a recunoscut – şi nu de bună-voie –, astfel că deţinem informaţii despre dumneavoastră chiar mai multe decât vă închipuiţi.

— Dacă vreţi să ne daţi a înţelege că suma pe care v-am rugat s-o acceptaţi este insuficientă pentru riscurile…

Comisarul zâmbi:

— Ba dimpotrivă. Reprezintă mai mult decât mă aşteptam. (Aruncă bancnotele deoparte.) Ca să revin la ceea ce spuneam mai devreme, chiar Împăratul în persoană a început să fie interesat de cazul dumneavoastră. Nu-i aşa, domnilor, că aţi fost recent oaspeţii Generalului Riose? Nu-i aşa că aţi evadat din

mijlocul flotei lui cu o uşurinţă uimitoare, ca să nu spun altfel? E adevărat că posedaţi o mică avere în bancnote garantate de proprietăţile Lordului Brodrig? Pe scurt, nu-i aşa că sunteţi doi spioni şi asasini trimişi aici ca să… Ei bine, o să ne spuneţi singuri cine v-a plătit şi cu ce scop a făcut-o.

— Ştiţi ceva? făcu Barr, cu o furie reţinută. Un comisar oarecare nu are dreptul să ne acuze de asemenea crime. Vom pleca.

— Nu vă veţi mişca de aici. (Comisarul se ridică, iar ochii nu-i mai păreau câtuşi de puţin miopi.) Nu trebuie să răspundeţi la nicio întrebare acum; ne vom rezerva plăcerea pentru mai târziu, şi în condiţii adecvate. Să ştiţi că nu sunt comisar, ci locotenent în Poliţia Imperială. Sunteţi arestaţi. Întreptă spre ei ţeava rece şi strălucitoare a armei şi zâmbi: Au fost arestaţi oameni mai importanţi astăzi. Facem curăţenie în cuibul ăsta de viespi.

Devers rânji şi duse mâna încet spre propria-i armă. Locotenentul de poliţie apăsă, zâmbind, pe contact. Ucigătoarea rază de forţă îl lovi pe Devers drept în piept, dar scutul său personal o respinse, o anihilă şi o transformă în frânturi strălucitoare de lumină.

Devers apăsă contactul şi partea superioară a trunchiului locotenentului dispăru, iar capul i se prăvăli la pământ. Avea încă un zâmbet pe faţa luminată de o rază ce răzbătea prin gaura proaspătă din zid.

Ieşiră grăbiţi pe uşa din dos.

— Repede, la navă, spuse Devers cu o voce răguşită. Vor da alarma imediat. (Scăpă o înjurătură printre buze.) Încă un plan care a dat greş. Puteam să jur că Diavolul Spaţiului are să-mi fie împotrivă.

Când ajunseră afară, văzură mulţimi agitate strângându-se în jurul televizoarelor uriaşe. Dar nu aveau vreme de pierdut şi nici nu luară în seamă cuvintele fără legătură ce le ajunseră la urechi. Barr smulse un exemplar din *Imperial News* înainte de a intra în uriaşul Hangar, de unde nava se ridică iute printr-o cavitate făcută în acoperiş.

— Poţi scăpa de ei? întrebă Barr.

Zece nave ale poliţiei, însărcinate cu supravegherea traficului, urmăreau îndârjite nava fugară care ţâşnise spre spaţiu, ieşind din cuvenitul Culoar de Decolare controlat prin radio, şi care depăşise orice legi ale vitezei. De pe planetă se ridicară câteva nave zvelte ale Serviciului Secret pentru a o urmări pe cea condusă de doi ucigaşi perfect identificaţi.

— Fii atent, spuse Devers.

La înălţimea de două mii de mile deasupra Trantorului comută brusc trecerea în hiperspaţiu, atât de aproape de o masă planetară, încât îl făcu pe Barr să-şi piardă cunoştinţa şi-i provocă dureri înspăimântătoare lui Devers. Dar, pe o distanţă de câţiva ani-lumină, spaţiul din jurul lor era gol.

Devers nu-şi mai putu ascunde mândria sub masca sobrietăţii:

— Nu s-a construit încă nava imperială care să mă prindă din urmă. Adăugă plin de amărăciune: Nenorocirea este că nu avem unde fugi şi nici nu-i putem înfrunta. Atunci ce ne mai rămâne? Ce să facem?

Barr se mişcă în pat cu greutate. Efectul trecerii în hiperspaţiu nu dispăruse şi acum îl dureau toţi muşchii.

— Nu trebuie să facem nimic. S-a isprăvit. Priveşte!

Îi dădu Neguţătorului exemplarul din *Imperial News*. Citind titlurile, acesta se lămuri pe deplin.

— *„Riose şi Brodrig – rechemaţi şi arestaţi”*, murmură Devers, privindu-l inexpresiv pe Barr. De ce?

— Articolul nu face alte precizări, dar ce importanţă mai are? Războiul cu Fundaţia s-a sfârşit şi în aceste momente Siwenna se răscoală. Citeşte ca să te convingi. (Vocea i se pierdu încetul cu încetul.) Ne vom opri în vreuna dintre provincii şi vom afla ultimele noutăţi. Acum aş vrea să dorm, dacă nu te superi.

Şi adormi.

Cu salturi din ce în ce mai mari, nava comercială parcurgea întreaga Galaxie în drumul ei de întoarcere spre Fundaţie.

10. Războiul ia sfârşit

Lathan Devers era vădit stânjenit şi întrucâtva invidios. Primise şi el o decoraţie şi rezistase cu stoicism mut la plicticosul tumult oratoric al primarului care-i oferise peticul de pânză stacojie. Deşi în ceea ce-l privea ceremonia era ca şi încheiată, politeţea îl silise să rămână în continuare. Formalităţile de genul acesta nu-i permiteau să caşte fără să se controleze sau să-şi întindă picioarele pe alt scaun, ceea ce-l făcea să tânjească după singurătatea din spaţiu, unde simţea că-i era locul.

Delegaţia siwenniană, în cadrul căreia Ducem Barr era un membru deosebit de respectat, semnă Convenţia, şi Siwenna deveni prima provincie care trecu direct de sub tutela politică a Imperiului sub cea economică a Fundaţiei.

Cinci Nave de Linie Imperiale – capturate când Siwenna se răsculase în spatele liniilor Flotei de Frontieră a Imperiului – uriaşe şi masive, trecură pe deasupra oraşului cu un vuiet năprasnic şi asurzitor, în semn de salut.

În rest, nimic altceva decât băuturi, multă etichetă şi discuţii fără importanţă…

Auzi o voce chemându-l pe nume. Era Forell, omul care, gândea Devers cu răceală, putea să cumpere douăzeci ca el numai cu venitul dintr-o singură dimineaţă, dar acum acesta îi făcu un semn cu bunăvoinţă amicală.

Păşi pe balcon în vântul răcoros al serii şi se plecă politicos, strâmbându-se în acelaşi timp, gest care rămase neobservat din cauza bărbii dese. Era şi Barr acolo; acesta i se adresă zâmbitor:

— Devers, te rog să-mi vii în ajutor. Sunt acuzat de modestie, un păcat groaznic şi cu totul anormal.

— Devers – Forell îşi scoase ţigara groasă de foi din colţul gurii –, Lord Barr susţine că plimbarea voastră până în capitala lui Cleon n-a avut nicio legătură cu rechemarea lui Riose.

— Absolut niciuna, domnule, răspunse scurt Devers. N-am ajuns să-l vedem pe Împărat. Veştile privind procesul, pe care le-am aflat în drumul nostru de întoarcere, dovedesc că totul e o înscenare. S-au vehiculat multe acuzaţii nefondate cum că generalul ar fi fost amestecat în intrigile subversive de la Curte.

— Şi era nevinovat?

— Riose? interveni Barr. Da! Pentru numele Galaxiei, da. Brodrig este un trădător înnăscut, dar nici el nu este vinovat de acuzaţiile ce i se aduc. A fost o farsă juridică, dar necesară, aş zice previzibilă şi inevitabilă.

— Prin necesitate psihoistorică, presupun. Forell rosti fraza rostogolind cuvintele sonore cu o uşurinţă îndelung exersată.

— Exact. (Barr deveni grav.) N-am priceput chiar dintru început, dar după ce totul s-a terminat şi am putut… să… arunc o privire la răspunsurile de la sfârşitul Cărţii, problema a devenit simplă. Înţelegem *acum* că peisajul social al Imperiului face ca războaiele de cucerire să devină o imposibilitate. Sub conducerea unor împăraţi nevolnici, el este sfâşiat de generalii care se întrec pentru a ocupa un tron ce nu valorează nimic, ba, mai mult, înseamnă moarte sigură. Sub împăraţi puternici, Imperiul este cuprins de o încremenire paralitică în care dezintegrarea încetează pentru moment, dar numai prin sacrificarea oricărei tendinţe de dezvoltare.

Forell îi reteză avântul printre pufăituri:

— Nu prea e limpede ce spui, Lord Barr.

— Mda, asta din cauză că vă lipseşte pregătirea psihoistorică, spuse el zâmbind calm. Cuvintele nu sunt decât înlocuitori palizi ai ecuaţiilor matematice. Să vedem acum dacă…

Barr căzu pe gânduri, în timp ce Forell se rezemă comod cu spatele de balustradă, iar Devers privi spre cerul catifelat şi gândul îi fugi spre Trantor.

— Vedeţi, domnule, reluă Barr, dumneavoastră – şi Devers, şi toată lumea, fără îndoială – aţi crezut că pentru a înfrânge Imperiul trebuia să creaţi disensiuni între Împărat şi generalul său. Dumneavoastră – şi Devers, şi alţii deopotrivă – v-aţi închipuit că aveţi tot timpul dreptate în ceea ce priveşte principiul dezbinării. V-aţi înşelat, totuşi, crezând că această rupere internă trebuia să fie provocată prin acte individuale şi inspiraţii de moment. Aţi încercat prin mită şi prin minciuni. Aţi recurs la ambiţie şi teamă. Dar n-aţi obţinut nimic, în ciuda tuturor strădaniilor. De fapt, situaţia se înrăutăţea după fiecare încercare. Şi, cu toată această zbatere disperată ce crea doar valuri mici, mareea Seldon înainta tăcută, dar irezistibilă.

Ducem Barr se întoarse şi privi peste balustradă luminile oraşului în sărbătoare.

— O mână moartă ne împingea pe toţi, spuse el, pe puternicul general şi pe marele Împărat – mâna moartă a lui Seldon. Ştia că un om ca Riose va da greş, întrucât succesul a fost cel care i-a adus căderea; şi cu cât succesul era mai mare, cu atât mai răsunătoare avea să-i fie prăbuşirea.

— N-aş zice că ai fost mai limpede, interveni sec Forell.

— O clipă, continuă Barr avântat. Apreciaţi situaţia. Un general slab nu ne-ar fi putut periclita niciodată existenţa, asta-i clar. Un general puternic în cursul domniei unui împărat nevolnic nu ne-ar fi ameninţat nici atât, pentru că şi-ar fi îndreptat armele spre o ţintă mult mai bogată. Evenimentele au dovedit că trei sferturi din împăraţii ultimelor două secole au fost generali şi viceregi rebeli înainte de a ajunge pe tron. Aşa încât numai combinaţia dintre un Împărat puternic şi un general puternic poate dăuna Fundaţiei, pentru că un Împărat puternic nu poate fi detronat cu uşurinţă, iar un general puternic este silit să-şi canalizeze forţele în exterior, dincolo de frontiere. *Totuşi*, ce-l menţine pe un Împărat? Ce l-a făcut pe Cleon puternic?

Evident, el nu admite existenţa unor supuşi puternici. Un curtean care se îmbogăţeşte peste măsură sau un general care devine prea cunoscut şi iubit sunt periculoşi. În acest sens, istoria recentă a Imperiului oferă dovezi oricărui Împărat îndeajuns de inteligent pentru a fi puternic.

Riose era mereu victorios şi Împăratul a devenit bănuitor. Vremurile l-au silit să fie bănuitor. A refuzat Riose să fie mituit? Foarte dubios. L-a favorizat pe Riose, cel mai de încredere curtean al său? Foarte dubios. Nu actele individuale erau dubioase, ci orice altceva, ceea ce justifică inutilitatea comploturilor noastre individuale. *Succesul* lui Riose era dubios. De aceea a fost rechemat şi acuzat, condamnat şi ucis. Fundaţia a câştigat din nou. Gândiţi-vă că nu există nicio combinaţie a evenimentelor care să nu ducă la victoria Fundaţiei. Era inevitabilă, orice-ar fi făcut Riose şi orice am fi făcut noi.

Magnatul de pe Fundaţie încuviinţă mărinimos:

— Aşa e! Dar dacă Împăratul şi generalul ar fi fost aceeaşi persoană?! Ce s-ar fi întâmplat atunci? E un caz pe care nu l-ai dezvoltat, aşa că nu ţi-ai demonstrat încă ideea.

Barr ridică din umeri:

— Nu pot *dovedi* nimic; nu am relaţiile matematice. Dar fac apel la gândirea dumneavoastră. Într-un Imperiu în care orice aristocrat, orice om puternic, orice pirat pot aspira la Tron – şi după cum ne arată istoria, adesea reuşesc –, ce i s-ar putea întâmpla fie şi unui împărat temut care ar fi preocupat de războaie externe la capătul Galaxiei? Cât timp ar sta departe de Capitală până când cineva ar declanşa un război civil care să-l silească să se întoarcă? Mediul social al Imperiului ar face ca această perioadă de timp să fie foarte scurtă. Îmi amintesc ce i-am spus odată lui Riose că nici măcar întreaga putere a Imperiului nu va putea clinti mâna moartă a lui Hari Seldon.

— Foarte bine! (Forell era extrem de încântat.) Atunci înseamnă că Imperiul nu ne mai poate ameninţa de-acum înainte.

— Aşa s-ar părea, aprobă Barr. La drept vorbind, Cleon s-ar putea să nu apuce sfârşitul anului şi va urma o dispută

asupra succesiunii, aşa cum se întâmplă în astfel de cazuri, ceea ce ar însemna *ultimul* război civil al Imperiului.

— Şi atunci, zise Forell, nu mai avem duşmani.

Barr rămase pe gânduri:

— Mai există cea de-a Doua Fundaţie.

— La celălalt capăt al Galaxiei? Va dura secole.

Devers se schimbă la faţă şi se întoarse brusc la auzul acestor cuvinte, înfruntându-l pe Forell:

— Există duşmani interni, probabil.

— Serios? întrebă Forell cu răceală. Care sunt aceştia?

— De pildă, oamenii care s-ar putea să dorească împărţirea bogăţiei, împiedicând concentrarea în alte mâini decât în cele care muncesc. Înţelegeţi ce vreau să spun?

Treptat, privirea lui Forell îşi pierdu din dispreţ şi deveni la fel de furioasă ca şi cea a lui Devers.

Partea a doua – CATÂRUL

CATÂRUL – … Se cunosc mai puţine lucruri despre „Catâr” decât despre oricare alt personaj de importanţă comparabilă pentru Istoria Galactică. Numele lui adevărat este necunoscut; despre începuturile activităţii sale circulă doar presupuneri. Până şi perioada lui de cel mai mare renume ne este cunoscută, în principal, graţie părerilor duşmanilor săi şi, în primul rând, celor ale unei tinere mirese…

ENCICLOPEDIA GALACTICA

11. Mire şi mireasă

De când o zărise pentru prima oară, planeta Haven nu i se păruse Baytei deloc spectaculoasă, ba chiar dimpotrivă. Soţul ei i-o arătase – o stea ştearsă, pierdută în deşertul de la marginea Galaxiei. Era dincolo de ultimele grupuri rare de stele, acolo unde străluceau puncte izolate şi răzleţe de lumină. Chiar şi printre acestea, Haven avea un aspect sărăcăcios şi neatrăgător.

Toran îşi dădu seama că Pitica Roşie, ca loc de preludiu al vieţii conjugale, nu avea nimic din ceea ce ar fi putut să impresioneze şi strânse din buze nemulţumit.

— Bay, ştiu că nu este o schimbare potrivită, faţă de Fundaţie, vreau să spun.

— Cumplită schimbare, Toran. N-ar fi trebuit să mă căsătoresc cu tine.

Când pe chipul lui trecu o umbră de supărare, înainte ca el să şi-o controleze, ea adăugă cu vocea „învăluitoare” pe care o folosea în ocazii deosebite:

— Bine, bine, caraghiosule. Acum strâmbă-te puţin şi aruncă-mi o privire de pasăre rănită, ca atunci când îţi pleci capul pe umărul meu şi mă laşi să-ţi mângâi părul încărcat de electricitate statică. Ai fi vrut să-ţi spun vorbe frumoase, te-ai fi aşteptat să izbucnesc: „Oriunde aş fi fericită cu tine, Toran!” sau „Pustiul interstelar îmi va fi cămin, iubitul meu, numai să-mi fii alături.” Hai, recunoaşte!

Întinse un deget spre el şi-l retrase fulgerător când Toran vru să i-l muşte.

— Dacă mă dau bătut, pregăteşti cina?

Ea încuviinţă mulţumită. Toran zâmbi şi o privi.

În comparaţie cu alte femei, nu era defel frumoasă, chiar dacă toată lumea zăbovea cu privirea asupra ei. Avea părul negru, strălucitor, cu firul drept, gura puţin cam mare, iar sprâncenele dese, uşor arcuite, despărţeau o frunte albă şi fără riduri de ochii foarte calzi, de culoarea mahonului, care păreau să zâmbească tot timpul.

Şi dincolo de viguroasa şi îndârjita atitudine practică, lipsită de romantism în confruntarea cu viaţa, se afla o rezervă de blândeţe care nu apărea niciodată la suprafaţă dacă era zgândărită, în schimb putea fi descoperită dacă cineva găsea calea spre ea şi nu lăsa să se întrezărească ce căuta.

Toran umblă la câteva reglaje doar aşa, fără să fie nevoie, şi hotărî să renunţe. Mai avea de parcurs un salt interstelar şi apoi câţiva milimicroparseci „în linie dreaptă" înainte de a fi necesare manevre manuale. Se lăsă puţin pe spate ca să poată privi în cămară, unde Bayta mânuia expert câteva containere cu alimente.

În atitudinea lui faţă de Bayta se simţea un aer de mulţumire – sfiala satisfăcută care însoţeşte triumful cuiva ce plutise incert, vreme de trei ani, la limita unui complex de inferioritate.

La urma urmelor, el era nu numai un provincial, ci şi fiul unui Neguţător renegat, pe când ea aparţinea cu totul Fundaţiei – şi nu numai atât, dar printre strămoşii ei se afla şi Mallow.

Această pricină întreţinea un sentiment de nesiguranţă şi teamă. Era destul de neplăcut s-o ducă pe Haven, cu peisajul său stâncos şi cu oraşe săpate în subteran. Iar a o face să trăiască în mijlocul ostilităţii tradiţionale a Neguţătorilor faţă de Fundaţie – a nomazilor faţă de locuitorii oraşelor – era şi mai neplăcut.

Şi totuşi… După cină, ultimul salt!

Haven apărea acum ca o incandescenţă stacojie, iar cea de-a doua planetă ca o pată roşiatică de lumină, pe jumătate cufundată în beznă, cu conturul neclar din cauza atmosferei. Bayta se aplecă deasupra mesei de vizionare

cu linii dense şi încrucişate, ca pânza de păianjen, în centrul căreia se afla Haven II.

— Era bine să-l fi cunoscut întâi pe tatăl tău. Dacă n-o să mă placă...

— În cazul ăsta, spuse Toran netulburat, ai fi prima fată atrăgătoare care să-i inspire un *asemenea* sentiment. Înainte de a-şi pierde braţul, ceea ce l-a împiedicat să mai cutreiere prin Galaxie, el... Ei, dacă-l întrebi ceva în legătură cu asta, o să-ţi împuie urechile cu tot felul de istorii. De multe ori m-am gândit că se laudă şi inventează, pentru că niciodată n-a povestit la fel aceeaşi istorie...

Haven II părea că se năpusteşte spre ei. Marea înconjurată de uscat din toate părţile se unduia greoaie dedesubtul lor, cenuşie acum, la căderea întunericului, şi, ici, colo, ascunsă vederii de norii răzleţi. De-a lungul coastei răsăreau crestele zimţate ale munţilor.

Când ajunseră mai aproape, văzură vălurirea mării şi apoi, când îşi schimbară direcţia, zăriră dincolo de orizont sclipirile ţărmurilor îmbrăţişate de gheţuri.

Nava începu să decelereze puternic şi Toran întrebă:

— Costumul tău e etanşeizat?

Faţa plină a Baytei era îmbujorată în interiorul costumului, încălzit şi căptuşit cu un material spongios.

Nava coborî scrâşnind pe câmpul deschis, la mică distanţă de locul în care platoul începea să urce.

Porniră greoi prin întunericul dens al nopţii şi Bayta se înfioră când simţi muşcătura iute a frigului şi vâjâitul tăios al vântului. Toran o prinse de cot şi o îmboldi să alerge pe pământul neted şi bătătorit spre strălucirea luminilor ce se zăreau la distanţă.

La jumătatea drumului îi întâmpină o patrulă şi, după un schimb şoptit de cuvinte, îi conduse mai departe. Vântul şi frigul dispărură când poarta de piatră se deschise şi se închise în urma lor. Interiorul cald şi plăcut, cu pereţi luminiscenţi, era cuprins de o neobişnuită agitaţie şi zumzăială. Oamenii aflaţi la pupitre ridicară privirea şi Toran scoase documentele.

După o cercetare rapidă, li se făcu semn să-şi continue drumul. Toran îi şopti soţiei:

— Tata trebuie să fi aranjat toată primirea. Diferenţa de orar este de aproximativ cinci ore.

Ieşiră într-un spaţiu deschis şi Bayta exclamă pe neaşteptate:

— Vai de mine…

Oraşul subteran era scăldat în lumină – lumina albă a unui soare tânăr, care, desigur, nu exista aici. Ceea ce se putea numi cer se pierdea în strălucirea orbitoare provenită din mai multe surse. Aerul era cald, proaspăt şi încărcat cu miresme de verdeaţă.

— E minunat, Toran, spuse Bayta.

Toran zâmbi larg, plin de încântare şi nerăbdare:

— De acord, Bay, nu seamănă cu nimic de pe Fundaţie, bineînţeles, dar e cel mai mare oraş de pe Haven II, are douăzeci de mii de locuitori; o să-ţi placă. E drept că nu avem palate de distracţii, dar nici Poliţie Secretă.

— Vai, Torie, e ca un oraş de jucărie. Numai în alb şi roz, şi-i atât de curat.

— Da…

Toran privi oraşul o dată cu ea. Casele aveau în general două etaje şi erau construite din piatră netedă cu nervuri de diferite culori, care se găsea din belşug în zonă. Lipseau turlele familiare de pe Fundaţie, precum şi uriaşele clădiri de locuit din Vechile Regate, dar prin dimensiuni se făcea simţită o notă de individualitate care reprezenta o relicvă de iniţiativă într-o Galaxie în care mari mase de oameni duceau o viaţă standard.

Tresări şi deveni dintr-o dată foarte atent:

— Bay… Uite-l pe tata! Uită-te acolo unde-ţi arăt eu, caraghioaso! Nu-l vezi?

Îl zări. Făcea impresia unui bărbat solid, aşa cum gesticula cu degetele larg răsfirate de parcă ar fi vrut să înoate prin aer. Tunetul grav al unui strigăt ajunse până la ei. Bayta ţâşni înainte, trăgându-l de mână pe soţul ei, şi alergară în jos pe pajiştea cu iarba tunsă scuil. Aproape

ascuns în spatele bărbatului cu un singur braţ, se afla un alt bărbat, scund şi cu părul alb.

— E fratele vitreg al tatei, îi explică Toran. Cel care a fost pe Fundaţie. Ţi-am vorbit despre el.

Se întâlniră râzând şi gâfâind, neputând articula un cuvânt, iar tatăl lui Toran slobozi o ultimă exclamaţie de bucurie. Îşi aşeză haina scurtă şi-şi aranjă centura gravată, singura concesie pe care o făcuse eleganţei şi luxului.

Privirea îi alerga de la unul la altul şi spuse pe nerăsuflate:

— Ai ales o zi tare nepotrivită pentru a te întoarce acasă, băiete!

— Poftim? Doar *este* ziua de naştere a lui Seldon, nu?

— Aşa e. Am închiriat o maşină ca să călătoresc până aici şi l-am luat şi pe dragonul de Randu ca să conducă. N-am putut obţine un vehicul public cu niciun chip.

O privi pe Bayta şi ochii nu i se mai dezlipiră de ea:

— Am fotografia ta într-un cristal şi arată bine, dar acum îmi dau seama că individul care a făcut-o a fost un biet amator.

Scoase din buzunarul hainei un cub mic, transparent, iar în lumină, chipul surâzător dinăuntru căpătă viaţă ca o miniatură a Baytei.

— Aceea? făcu Bayta. Mă întreb cum de-o fi trimis Toran aşa o caricatură. Sunt surprinsă că mă lăsaţi să mă apropii de dumneavoastră, domnule.

— Tot mai eşti surprinsă? Spune-mi Fran. Nu suport politeţea exagerată. Şi acum, poţi să mă iei de braţ să mergem la maşină. Până în clipa asta n-am crezut că băiatul meu ştie ce vrea. Cred c-o să-mi schimb părerea. Va *trebui* să-mi schimb părerea.

Toran îl întrebă încet pe unchiul lui:

— Cum se mai simte bătrânul? Tot mai asaltează femeile?

Chipul lui Randu se umplu de riduri când zâmbi:

— Oriunde şi oricând are prilejul. Sunt momente în care îşi aminteşte că vârsta de şaizeci de ani bate la uşă, şi atunci îşi mai pierde din elan. Dar îndată alungă acest gând

urât şi redevine el însuşi. E un Neguţător din stirpea veche. Şi tu, Toran? Unde ai găsit o soţie atât de atrăgătoare?

Tânărul îşi luă unchiul de braţ, chicotind:

— Vrei să-ţi povestesc pe nerăsuflate o istorie care a durat trei ani?

Când ajunseră în cocheta cameră de zi, Bayta îşi scoase cu mişcări grăbite mantia de călătorie şi gluga, după care îşi eliberă părul clătinând din cap. Se aşeză picior peste picior şi răspunse privirii admirative a bărbatului cu statură impresionantă:

— Ştiu ce încerci să apreciezi, spuse ea, şi-o să-ţi dau o mână de ajutor: douăzeci şi patru de ani, înălţime cinci picioare şi patru inci[4], greutate cincizeci de kilograme, pregătire de specialitate – istoria. Observă că el stătea tot timpul întors pe jumătate ca să-şi ascundă lipsa braţului.

Acum însă Fran se aplecă puţin în faţă şi-i spuse:

— Dacă tot ai adus vorba de greutate, *cântăreşti cincizeci şi cinci de kilograme*.

Începu să râdă în hohote când o văzu că roşeşte. Apoi se adresă celorlalţi:

— Întotdeauna îţi poţi da seama de greutatea unei femei după grosimea braţului – asta presupune, însă, experienţă. Vrei să bei ceva, Bay?

— Vreau şi asta, printre alte lucruri, răspunse ea, şi plecară împreună, în timp ce Toran îşi făcu de lucru pe lângă rafturile cu cărţi pentru a afla noutăţile.

Fran reveni singur şi spuse:

— Are să coboare mai târziu.

Se lăsă greoi pe un scaun dintr-un colţ al camerei şi-şi puse piciorul stâng, ale cărui încheieturi îl dureau, pe-un scaun mai mic. Chipul îi era încă roşu de atâta râs şi Toran se întoarse spre el.

— În sfârşit, eşti acasă, băiete, şi mă bucur că ai venit. Îmi place femeia ta. Nu-i o toantă plângăcioasă ca altele.

— M-am căsătorit cu ea, spuse Toran cu simplitate.

---

[4] Aprox. 1,60 m *(n.t.)*

— Ei, asta-i cu totul altceva, băiete. (Ochii îi redeveniră serioşi.) E o prostie să-ţi blochezi viitorul. La anii şi la experienţa mea, eu n-am făcut aşa ceva.

Din colţul în care stătuse până atunci liniştit, Randu îl întrerupse:

— Ei, Franssart, de ce faci comparaţiile astea? Până la prăbuşirea navei tale, acum cinci ani, niciodată n-ai stat mai mult într-un loc pentru a întemeia un cămin. Şi de-atunci încoace cine te-ar mai fi vrut de soţ?

Bărbatul cu un singur braţ făcu o mişcare bruscă, fără să se ridice de pe scaun, şi răspunse răstit:

— Multe, nătângule cu părul alb.

Toran interveni iute ca să împace lucrurile:

— În mare, e vorba de o formalitate legală, tată. Situaţia are şi părţile ei bune.

— În primul rând, pentru femei, bodogăni Fran.

— Chiar aşa stând lucrurile, încercă Randu să-l pună la punct, e treaba băiatului să decidă. Căsătoria este un obicei vechi pe Fundaţie.

— Cei de pe Fundaţie nu sunt modele potrivite pentru un Neguţător cinstit, spumegă Fran.

— Soţia mea este de pe Fundaţie, interveni din nou Toran. Îi privi pe rând pe cei doi, apoi şopti: Vine.

După masa de seară, discuţia se purtă pe teme generale, cărora Fran le adăugă puţină sare şi piper prin trei istorisiri din trecutul său, amintiri în care se împleteau deopotrivă sânge, femei, profituri şi fantezie. Pe ecranul micului televizor se desfăşura nebăgată în seamă o dramă clasică. Randu se cuibărise într-o poziţie mai confortabilă pe canapeaua joasă şi, prin fumul ce se depăna alene din pipa lui, privea spre Bayta. Ea şedea cu genunchii strânşi între braţe pe un covor de blană, adus cândva dintr-o călătorie de afaceri, care se întindea pe podea doar la ocazii deosebite.

— Ai studiat istoria, fata mea? întrebă el cu o voce caldă.

Bayta dădu afirmativ din cap:

— I-am adus la disperare pe profesorii mei, dar am învăţat ceva istorie.

— O menţiune pentru rezultate ştiinţifice, atâta tot, interveni Toran, prinzând un moment potrivit.

— Şi ce-ai învăţat? continuă Randu calm.

— Vreţi să ştiţi totul acum? spuse fata şi izbucni în râs.

Bătrânul zâmbi îngăduitor:

— Ei, nu totul, dar spune-mi ce părere ai despre situaţia din Galaxie?

— Cred că o criză Seldon este iminentă şi dacă nu va avea loc, înseamnă că planul lui Seldon este un eşec, spuse Bayta concis.

„*Tii*, frumos mai vorbeşte despre Seldon”, bolborosi Fran din colţul lui.

Randu trase gânditor din pipă:

— Chiar aşa? De ce spui asta? Ştii, în tinereţe am fost pe Fundaţie şi nutream gânduri măreţe, pline de dramatism, ca şi tine. Acum, însă, de ce vorbeşti aşa?

— Păi, începu Bayta – şi ochii i se înceţoşară plini de gânduri, în timp ce degetele picioarelor desculţe îşi căutară culcuş în moliciunea albă a covorului, iar bărbia îşi găsi reazem în podul palmei –, mi se pare că ideea centrală a Planului Seldon a fost de a crea o lume mai bună decât lumea veche a Imperiului Galactic. În urmă cu trei secole, când Seldon a întemeiat Fundaţia, lumea aceea începuse să se destrame şi, dacă istoria relatează adevărul, suferea de trei maladii: inerţie, despotism şi distribuţie inegală a bunurilor existente în Univers.

Randu aprobă, clătinând rar din cap, în timp ce Toran o privea cu ochi strălucitori şi mândri. În colţul său, Fran plescăi uşor şi-şi umplu cu grijă paharul.

— Dacă povestea lui Seldon este adevărată, graţie legilor psihoistoriei, el a anticipat prăbuşirea completă a Imperiului şi a prevăzut cei treizeci de mii de ani de barbarie premergători întemeierii unui al Doilea Imperiu care să redea umanităţii cultura şi civilizaţia. Ţelul operei sale de o viaţă a fost să stabilească acele condiţii care să asigure o reîntinerire mai grabnică.

Fran izbucni cu o voce baritonală:

— Şi de aceea a întemeiat cele două Fundaţii, lăudat fie-i numele!

— Chiar aşa, încuviinţă Bayta. Fundaţia noastră a reprezentat gruparea oamenilor de ştiinţă din muribundul Imperiu întemeiată cu scopul de a duce ştiinţa şi cunoaşterea umană la progres. Fundaţia a fost astfel situată în Spaţiu şi în mediul istoric ales încât, prin minuţioase şi geniale calcule, Seldon a anticipat că peste o mie de ani ea va deveni un nou Imperiu, mai întins.

Se lăsă o tăcere respectuoasă.

— Dar asta-i o poveste veche şi binecunoscută, continuă fata, o ştiţi cu toţii. De aproape trei secole, orice fiinţă umană de pe Fundaţie o ştie. M-am gândit însă că merită s-o mai spun o dată, în câteva cuvinte. Astăzi *este* ziua de naştere a lui Seldon şi, chiar dacă *eu* sunt de pe Fundaţie, iar voi de pe Haven, avem cu toţii acest lucru în comun.

Cu mişcări calme, îşi aprinse o ţigară şi privi absentă capătul ei incandescent.

— Legile istoriei sunt absolute, aidoma legilor fizicii, şi dacă probabilităţile de eroare sunt mai mari, acest lucru se întâmplă deoarece oamenii, prin număr şi trăsături, nu sunt la fel ca atomii, în sensul că variaţiile individuale atârnă mai greu. Seldon a anticipat o serie de crize de-a lungul celor o mie de ani de dezvoltare, fiecare dintre ele având menirea de a impune o nouă cotitură a istoriei antecalculate. Aceste crize sunt cele care ne direcţionează calea şi, prin urmare, acum trebuie să se petreacă o nouă criză. Acum! repetă ea convinsă. A trecut aproape un secol de la precedenta, şi în cursul acestui secol toate viciile Imperiului s-au repetat în viaţa Fundaţiei. Inerţia! Clasa noastră conducătoare cunoaşte o singură lege: despotismul! Nu cunoaşte decât o regulă: forţa. Repartiţie inegală! Nu e animată decât de o singură dorinţă: să păstreze ceea ce posedă.

— În timp ce alţii pier de foame! tună Fran pe neaşteptate, lovind năprasnic cu pumnul în braţul fotoliului. Vorbele tale sunt adevărate perle, fata mea. Pântecele

umflat al pungilor lor cu bani duc Fundaţia la pieire, în timp ce Neguţătorii neînfricaţi îşi ascund sărăcia pe lumi mizere ca Haven. Asta înseamnă a-l batjocori pe Seldon, a-l mânji cu noroi şi a-i scuipa în barbă. (Ridică braţul şi chipul i se lumină.) O, de-aş avea şi celălalt braţ! Dacă... Cândva eram ascultat!

— Tată, spuse Toran, nu te aprinde.

— Nu te aprinde, nu te aprinde, îl maimuţări furios tatăl. Vom trăi de-a pururi aici, şi tot aici o să murim, cum să nu mă aprind!

— Fran al nostru este un Lathan Devers modern, zise Randu, făcând un gest cu pipa. Devers a murit ca un sclav într-o mină, acum optzeci de ani, o dată cu străbunicul soţului tău, pentru că i-a prisosit curajul, dar i-a lipsit înţelepciunea.

— Pentru numele Galaxiei, aş face la fel dacă aş avea prilejul, izbucni Fran. Devers a fost cel mai mare Neguţător din istorie, mai mare chiar decât balonul acela umflat de Mallow, venerat de Fundaţie. Dacă asasinii care stăpânesc Fundaţia l-au ucis pentru că iubea dreptatea, cu atât mai nemiloasă ar trebui să fie pedeapsa ce-o merită aceştia.

— Continuă, fată dragă, zise Randu. Continuă, pentru că altfel o să vorbească el toată noaptea şi o să bată câmpii până mâine.

— Nu mai am ce să adaug, făcu ea, cuprinsă brusc de tristeţe. Trebuie să fie o criză, iar eu nu ştiu cum s-o creez. Forţele progresiste ale Fundaţiei sunt grozav de asuprite. Voi, Neguţătorii, s-ar putea să aveţi voinţă, dar sunteţi dezbinaţi şi hăituiţi peste tot. Dacă toate forţele binelui dinăuntrul şi din afara Fundaţiei s-ar uni...

Fran râse în semn de aspră dojană:

— I-auzi la ea, Randu, i-auzi! Dinăuntrul şi din afara Fundaţiei! Fată dragă, nu ne punem noi speranţe în nevolnicii de pe Fundaţie. Acolo stau câţiva cu biciul în mână, iar restul sunt şfichiuiţi – loviţi de moarte. În toată lumea aceea coruptă n-a mai rămas curaj care să se compare cu cel al Neguţătorilor.

Slabele încercări ale Baytei de a-l întrerupe dădură greş în faţa dezlănţuirii lui furtunoase.

Toran se aplecă şi-i puse mâna peste gură.

— Tată, spuse el cu răceală, n-ai fost niciodată pe Fundaţie. Nu ştii nimic despre ea. Îţi spun eu că mişcarea subterană de-acolo e îndeajuns de curajoasă şi îndrăzneaţă. Şi Bayta face parte din mişcare…

— Bine, băiete, nu mi-o lua în nume de rău. Ei, ce trebuie să vă supăraţi? Era vădit tulburat.

Toran continuă plin de înflăcărare:

— Tată, necazul este că tu ai opinii de provincial. Îţi închipui că dacă acum câteva sute de mii de Neguţători se ascund în subteranele unei planete nedorite de nimeni, aflată la capătul lumii, asta înseamnă că sunt nişte oameni grozavi. A, desigur, orice perceptor al Fundaţiei care se aventurează până aici nu mai ajunge să plece, dar ăsta-i un eroism ieftin. Ce v-aţi face dacă Fundaţia ar trimite o flotă?

— Am spulbera-o, spuse Fran arţăgos.

— Şi aţi fi spulberaţi, pentru că puterea e de partea lor. Sunteţi mai puţini la număr, mai slab înarmaţi şi mai slab organizaţi – şi dacă Fundaţia va considera că merită să vă acorde atenţie, veţi înţelege aceste lucruri. Prin urmare, mai bine v-aţi căuta aliaţi chiar pe Fundaţie, dacă puteţi.

— Randu, zise Fran, privind ca un taur neajutorat spre fratele său.

Randu îşi scoase pipa din gură:

— Băiatul are dreptate, Fran. În adâncul sufletului tău, ştii că aşa e. Dar aceste gânduri nu te mulţumesc, aşa că preferi să le alungi cu răcnetele tale. Dar ele persistă. Toran, îţi voi spune de ce-am ridicat problema asta.

Pufăi gânditor o vreme, apoi scutură pipa deasupra scrumierei, aşteptă străfulgerarea mută şi o retrase. Tacticos, o umplu din nou, îndesând tutunul cu degetul mic.

— Toran, vaga ta sugestie privind interesul pe care-l prezentăm pentru Fundaţie îşi are tâlcul ei. În ultima vreme, au avut loc două vizite în scopul perceperii taxelor. Detaliul supărător a fost că cel de-al doilea vizitator era însoţit de o navă uşoară de patrulare. Au coborât la Gleiar

City, scăpându-ne nouă printre degete, dar bineînţeles că n-au mai apucat să plece. Dar acum se vor întoarce. Tatăl tău îşi dă seama de asta, Toran, poţi fi sigur. Uită-te la bătrânul destrăbălat şi încăpăţânat. Ştie că Haven e în pericol, ştie că suntem fără apărare, dar îşi repetă formulele. Crede că-i ţin de cald şi-l apără. Dar dacă apucă să-şi verse năduful, să-şi proclame sus şi tare dispreţul şi să se simtă eliberat de datoria de bărbat şi de Taur Neguţător, devine la fel de cuminte ca oricare dintre noi.

— Ca oricare dintre noi? întrebă Bayta.

El îi zâmbi:

— Am format un mic grup, Bayta, doar în oraşul nostru. Încă n-am întreprins nimic. Nici măcar n-am reuşit să luăm legătura cu celelalte oraşe, dar e totuşi un început.

— Început pentru ce?

Randu clătină din cap:

— Încă nu ştim. Sperăm într-un miracol. Aşa cum spuneai şi tu, ne-am gândit că trebuie să apară o criză Seldon. (Făcu un gest larg cu braţele.) Pretutindeni în Galaxie există cioburi şi sfărâmături din Imperiu. Peste tot roiesc generali. Crezi că va sosi vreodată vremea să devenim îndrăzneţi?

Bayta se gândi o clipă, apoi clătină hotărâtă din cap:

— Nu, nu e nicio şansă. Până şi ultimul general ştie că un atac împotriva Fundaţiei ar fi curată sinucidere. Bel Riose din Vechiul Imperiu era cel mai bun dintre toţi. A atacat având de partea sa resursele unei întregi Galaxii şi tot n-a putut izbândi împotriva Planului Seldon. E vreun general care să nu ştie acest lucru?

— Dar dacă i-am îmboldi noi?

— Încotro? Spre un cataclism atomic? Cum aţi putea să-i îmboldiţi?

— Păi, ar fi unul, unul nou. În ultimii doi ani am auzit chestii ciudate despre un bărbat căruia i se spune Catârul.

— Catârul? (Bayta rămase pe gânduri.) Ai auzit vreodată de el, Torie?

Toran clătină din cap.

— Şi ce-i cu el?

— Nu ştiu. Dar se zice că obţine victorii în bătălii în care n-are sorţi de izbândă. Zvonurile pot fi mincinoase, dar, în orice caz, ar fi interesant să-l cunoaştem. Mai sunt oameni capabili şi ambiţioşi care nu cred orbeşte în Hari Seldon şi în legile psihoistoriei şi n-ar strica să încurajăm această neîncredere. S-ar putea ca el să atace.

— Iar Fundaţia ar câştiga.

— Da, dar nu chiar atât de uşor. Ar fi posibil să izbucnească o criză, iar noi am putea profita de ea pentru a forţa un compromis cu despoţii Fundaţiei. În cel mai rău caz, ei ar uita de noi într-o oarecare măsură şi asta ne-ar permite să uneltim în continuare.

— Tu ce zici, Torie?

Toran zâmbi nehotărât, ridicându-şi o şuviţă de păr care-i căzuse peste ochi:

— După cum se prezintă lucrurile, n-ar strica să încercăm. Dar cine este Catârul? Randu, ce ştii despre el?

— Deocamdată nimic. Te-am putea folosi pe tine pentru asta, Toran. Şi pe soţia ta, dacă vrea. Eu şi Fran am discutat problema şi am răsucit-o pe toate feţele.

— În ce sens, Randu? Ce vrei de la noi? Tânărul îi aruncă soţiei sale o privire întrebătoare.

— Aţi fost undeva în luna de miere?

— Păi… da… dacă putem numi lună de miere călătoria de la Fundaţie până aici.

— Ce-aţi spune de o călătorie mai plăcută pe Kalgan? Climă semitropicală, plaje, sporturi nautice, vânătoare de păsări, o adevărată staţiune de vacanţă. E cam la şapte mii de parseci în… dar nu-i prea departe.

— Şi de ce tocmai pe Kalgan?

— Pentru că acolo e Catârul. Sau, cel puţin, oamenii lui. A cucerit-o luna trecută fără luptă, deşi stăpânul de pe Kalgan a dat publicităţii o ameninţare că va face ca planeta să explodeze înainte de a o ceda.

— Şi unde e stăpânul ei acum?

— Nu mai e, făcu Randu, ridicând din umeri. Ce zici de asta?

— Iar noi ce trebuie să facem?

— Nu ştiu. Eu şi Fran suntem bătrâni; mai avem şi aerul ăsta provincial. Neguţătorii din Haven sunt cu toţii provinciali prin definiţie. Chiar tu ai spus-o. Negoţul nostru este foarte restrâns, căci nu mai cutreierăm întreaga Galaxie, aşa cum făceau strămoşii. Tu să taci, Fran! Însă voi doi cunoaşteţi Galaxia. Mai ales Bayta, care vorbeşte cu un accent elegant, ca pe Fundaţie. Vrem să ştim doar ce se poate afla. Dacă puteţi lua legătura… deşi nu ne aşteptăm la aşa ceva. Ce-ar fi să vă gândiţi amândoi? Vă puteţi întâlni cu tot grupul nostru dacă doriţi… a, dar abia săptămâna viitoare. Mai întâi, ar trebui să vă trageţi puţin sufletul.

După o pauză, Fran izbucni din nou:

— Cine mai vrea ceva de băut? În afară de mine, bineînţeles!

12. Căpitan şi primar

Căpitanul Han Pritcher nu era obişnuit cu luxul din jurul său şi nu se lăsa nicidecum impresionat de aşa ceva. În general, descuraja autoanaliza şi orice formă de metafizică sau filosofie care nu era direct legată de munca lui.

Şi asta îl ajuta.

Se ocupa în mare parte de ceea ce Ministerul Apărării numea „informaţii”, cei sofisticaţi „spionaj”, iar romanticii „culegere de date”. Şi, din nefericire, în ciuda stridenţei limbajului înzorzonat, folosit în mod obişnuit de televiziune, „informaţiile”, „spionajul” şi „culegerea de date” constituiau, în cel mai bun caz, o sordidă afacere de trădare şi credinţă înşelată. Toate erau scuzate de societate, căci se făceau în „interesul statului”, dar, întrucât filosofia părea să-l îndrume întotdeauna pe căpitan spre concluzia că în privinţa acestor interese sacrosante societatea era mai uşor de domolit decât conştiinţa individuală, el descuraja filosofia.

Aşa se face că acum, în luxul anticamerei primarului, începu să se gândească, fără să vrea, la propria-i persoană.

Mulţi fuseseră promovaţi înaintea lui, deşi nu aveau capacitatea sa, iar acest lucru era recunoscut. Trebuise să suporte o continuă ploaie de reproşuri şi pedepse, dar le supravieţuise. Îşi văzuse cu îndărătnicie de drumul său, ferm încredinţat că insubordonarea în aceleaşi sacrosancte „interese de stat” nu-i va fi totuşi luată în considerare, datorită realelor servicii pe care le aducea.

Şi iată-l acum în anticamera primarului – însoţit de cinci soldaţi, respectuoşi, ce-i drept, care îl păzeau însă ca pe o viitoare şi probabilă victimă a Curţii Marţiale.

Uşile grele din marmură se dădură în lături încet, fără, zgomot, lăsând să se vadă pereţii mătăsoşi dinăuntru, mocheta roşie din plastic şi alte două uşi de marmură, întărite cu metal. Doi funcţionari, îmbrăcaţi în costume cu o croială dreaptă, modă care se purtase cu trei sute de ani în urmă, apărură în uşă şi strigară:

— O audienţă pentru Căpitanul Han Pritcher de la Informaţii.

Făcură câte un pas înapoi, înclinându-se ceremonios când căpitanul înaintă. La prima uşă, escorta se opri, iar el intră singur pe cea de-a doua.

De cealaltă parte, într-o încăpere ciudat de simplu mobilată, la un birou mare, de o formă neobişnuită, stătea un bărbat scund, aproape pierdut în acea imensitate.

Primarul Indbur – al treilea care purta acest nume – era nepotul lui Indbur Întâiul, un bărbat brutal, dar capabil. Îşi dovedise prima dintre aceste calităţi prin modul spectaculos în care pusese mâna pe putere, iar pe cea de-a doua, prin priceperea impresionantă de a lichida până şi ultimele rămăşiţe groteşti de alegeri libere şi de a menţine o domnie relativ paşnică.

Primarul Indbur era, de asemenea, fiul lui Indbur al Doilea, primul dintre Primarii Fundaţiei care ajunsese în acest post prin dreptul primului născut şi care semănase doar pe jumătate cu tatăl său, întrucât fusese doar brutal.

Aşadar, Primarul Indbur, cel de-al treilea cu acest nume, era exemplarul cel mai nereuşit dintre toţi, nefiind nici brutal, nici capabil, ci doar un contabil excelent, născut accidental în această familie.

Pentru toată lumea, Indbur al Treilea reprezenta o combinaţie bizară de false calităţi, dar el era cu totul de altă părere.

Pentru el, aranjamentul geometric şi artificial reprezenta un „sistem”, interesul febril şi neobosit faţă de cele mai mărunte aspecte ale birocraţiei de zi cu zi însemna „hărnicie”, ezitarea în luarea deciziilor, când acestea erau corecte, însemna „precauţie”, iar stăruinţa îndărătnică şi oarbă, atunci când greşea, însemna „hotărâre”.

Pe deasupra, nu arunca banii în dreapta şi-n stânga, nu ucidea pe nimeni în mod nejustificat şi era foarte bine intenţionat.

Deşi îl frământau asemenea gânduri negre, Căpitanul Pritcher rămase respectuos în poziţie de drepţi în faţa biroului masiv, iar trăsăturile împietrite ale chipului său nu lăsară să se ghicească nimic dincolo de ele. Nu tuşi, nu-şi mută greutatea de pe un picior pe altul, nu făcu vreo mişcare până când primarul nu-şi ridică încet privirea de pe pagina scrisă cu litere mărunte, pe care stiloul alerga grăbit, făcând notaţii pe margine.

Primarul Indbur îşi împreună grijuliu mâinile în faţă, de parcă s-ar fi temut ca nu cumva vreuna dintre ele să tulbure aranjamentul pedant al accesoriilor de pe birou.

— Căpitanul Han Pritcher de la Informaţii, se prezentă el.

Supunându-se cu exactitate protocolului, Căpitanul Pritcher îndoi unul din genunchi, încât aproape atinse podeaua, şi rămase cu capul plecat până auzi cuvintele salvatoare:

— Ridică-te, Căpitane Pritcher! Apoi, primarul vorbi cu un aer de caldă înţelegere: Te afli aici datorită unor măsuri disciplinare întreprinse în ceea ce te priveşte de către superiorul dumitale. Documentele referitoare la sus-numitele măsuri au fost supuse atenţiei mele aşa cum este şi normal în astfel de cazuri şi, întrucât niciun eveniment de pe Fundaţie nu este lipsit de interes pentru mine, am hotărât să solicit informaţii suplimentare în legătură cu situaţia dumitale. Sper că nu eşti surprins.

— Nu, Excelenţă, spuse Căpitanul Pritcher, fără urmă de emoţie în glas. Spiritul dumneavoastră de dreptale este proverbial.

— Da? Aşa e?

Primarul avea un aer încântat, iar lentilele colorate de contact pe care le purta străluciră într-un mod ce dădea ochilor săi un aspect de duritate şi uscăciune. Aşeză meticulos cele câteva dosare legate în metal din faţa lui în

formă de evantai. Foile pergamentoase dinăuntru foşniră ameninţător în momentul în care le întoarse.

— Căpitane, am în faţă dosarul dumitale complet. Ai patruzeci şi trei de ani. Eşti Ofiţer al Forţelor Armate de şaptesprezece ani. Te-ai născut pe Loris, din părinţi anacreonieni, n-ai suferit boli grave în copilărie, o criză de mis… ei, asta n-are nicio importanţă… educaţie premilitară la Academia de Ştiinţe, obiect principal de studiu – motoare hiper, situaţie şcolară… hmm, foarte bună, meriţi felicitări… intrat în armată ca subofiţer în a o sută doua zi a celui de-al 293-lea an al Erei Fundaţionale.

Ridică privirea pentru o clipă, timp în care închise primul dosar, îl puse deoparte şi-l deschise pe cel de-al doilea.

— Vezi, sub administraţia mea, spuse el, nimic nu e lăsat la voia întâmplării. Ordine! Sistem!

Ridică spre buze un jeleu parfumat de culoare roz. Era singurul lui viciu, dar şi acesta tolerat cu multă părere de rău. Ca dovadă, de pe biroul primarului lipsea dezintegratorul atomic pentru îndepărtarea resturilor de tutun, care, de altfel, era aproape peste tot prezent în alte părţi. Şi asta pentru că primarul nu fuma.

Şi nici vizitatorii săi, ca să spunem lucrurilor pe nume.

Vocea primarului continuă să recite monoton, metodic, zăbovind ici, colo, bolborosind şi, din când în când, lăsând să-i scape comentarii şoptite prin care adresa laude şi critici, ambele la fel de lipsite de vitalitate şi eficienţă.

Fără să se grăbească, puse dosarele unul peste altul în ordinea în care fuseseră la început.

— Da, căpitane, spuse el pe un ton vioi, dosarul dumitale este neobişnuit. S-ar părea că ai o pregătire remarcabilă, iar serviciile pe care le-ai adus sunt valoroase, fără îndoială. Văd că ai fost rănit de două ori în cursul unor misiuni şi că ţi s-a acordat Ordinul „Meritul Militar” pentru curaj în afara serviciului. Fapte care nu pot fi minimalizate cu uşurinţă.

Căpitanul Pritcher rămase neclintit. Protocolul cerea ca un supus căruia i se făcea onoarea de a fi primit în audienţă la primar să nu se aşeze – regulă inutil de subliniat, întrucât

singurul scaun existent în încăpere era doar acela pe care stătea primarul. De asemenea, protocolul impunea ca persoana primită în audienţă să nu facă alte afirmaţii în afara răspunsului la întrebări directe.

Primarul îl fixă pe militar, iar vocea îi deveni răspicată şi iritată:

— Cu toate acestea, n-ai fost promovat de zece ani, iar superiorii dumitale raportează, în mod repetat, că eşti încăpăţânat şi inflexibil, că dovedeşti o insubordonare alarmantă, că eşti incapabil de a adopta o atitudine corectă faţă de ofiţerii superiori şi că nu depui un interes vizibil pentru a menţine relaţii normale, de înţelegere, cu colegii. În plus, provoci în permanenţă disensiuni. Cum poţi explica toate astea, căpitane?

— Excelenţă, fac ceea ce mi se pare corect. Faptele mele în slujba Statului şi rănile primite în îndeplinirea misiunilor constituie dovezi că ceea ce mi se pare mie corect este şi în interesul Statului.

— Este afirmaţia unui militar, dar reprezintă o doctrină primejdioasă. Vom mai discuta acest aspect. Mai precis, eşti acuzat că ai refuzat de trei ori îndeplinirea unor ordine semnate de către delegaţii mei legali.

— Excelenţă, misiunea nu are nicio importanţă într-o perioadă atât de critică, în care sunt ignorate probleme de maxim interes.

— Aha, cine ţi-a spus că problemele la care te referi sunt de maximă importanţă, şi, dacă lucrurile stau astfel, cine ţi-a spus că sunt trecute cu vederea?

— Excelenţă, aceste lucruri îmi sunt foarte clare. Experienţa şi cunoaşterea evenimentelor – pe care niciunul dintre superiorii mei nu le neagă – evidenţiază ceea ce afirm.

— Dar, căpitane, eşti atât de orb încât nu-ţi dai seama că, arogându-ţi dreptul de a hotărî politica de culegere de informaţii, te substitui superiorilor dumitale?

— Excelenţă, îndatoririle mele sunt în primul rând faţă de Stat şi nu faţă de superiorii mei.

— Greşit, pentru că superiorul dumitale are şi el un superior, şi acela sunt eu, iar eu reprezint Statul, Dar fie, nu vei avea motive să te plângi de dreptatea pe care-o fac şi despre care afirmi că este proverbială.

— Excelenţă, în ultimul an şi jumătate am locuit pe Kalgan, dându-mă drept fost membru al unui echipaj comercial. Am avut ordinul de a dirija activitatea Fundaţiei pe această planetă, de a pune la punct o organizaţie care să verifice acţiunile stăpânului de pe Kalgan, mai ales în ceea ce privea politica sa externă.

— Lucrurile astea îmi sunt cunoscute. Continuă!

— Excelenţă, rapoartele mele au evidenţiat mereu poziţia strategică a Kalganului şi a sistemelor pe care le controlează. Am raportat despre ambiţia stăpânului, resursele lui, hotărârea de a-şi extinde domeniul şi despre atitudinea preponderent amicală – sau, probabil, neutră – faţă de Fundaţie.

— Am parcurs cu atenţie rapoartele dumitale. Continuă!

— Excelenţă, am revenit în urmă cu două luni. La acea vreme, nu detectasem niciun semn de război iminent; niciun indiciu, în afară de o capacitate sporită de a respinge orice fel de atac. Acum o lună, un necunoscut soldat al norocului a cucerit Kalganul fără luptă. După toate aparenţele, cel ce-a fost odată stăpânul Kalganului nu mai este în viaţă. Nu se vorbeşte de trădare, ci doar despre puterea şi geniul acestui condotier ciudat – acest Catâr.

— Acest ce? întrebă primarul, oarecum jignit.

— Excelenţă, e cunoscut sub numele de Catârul. Cât priveşte faptele lui, se vorbeşte puţin despre ele, dar eu am adunat frânturi de informaţii şi le-am selectat pe cele mai plauzibile. E, neîndoielnic, un bărbat fără strămoşi iluştri şi fără poziţie socială. Tatăl – necunoscut. Mama a murit la naşterea lui. În ceea ce priveşte creşterea, un vagabond. Educaţia tipică pentru lumile sărace, situate la periferia civilizaţiei spaţiale. N-are alt nume decât acela de Catârul, un nume care, după cum se afirmă, şi l-a ales singur şi, potrivit explicaţiei populare, lasă să se înţeleagă o imensă forţă fizică şi îndărătnicie în urmărirea scopului propus.

— Ce forţă militară posedă, căpitane? Lasă la o parte forţa fizică.

— Lumea vorbeşte de flote uriaşe, Excelenţă, însă această afirmaţie ar putea fi influenţată de ciudata capitulare a Kalganului. Teritoriul pe care-l controlează nu este mare, deşi limitele lui exacte sunt greu de apreciat. Omul acesta trebuie, totuşi, investigat.

— Hmm! Aşa deci!

Cuprins de o subită reverie, trăgând încet douăzeci şi patru de linii cu stiloul, primarul desenă şase pătrate într-un aranjament hexagonal pe foaia albă de deasupra topului de hârtie, pe care apoi o detaşă, o împături meticulos în trei şi o introduse în fanta recipientului pentru hârtie din dreapta biroului. Aceasta se dezintegră curat şi fără zgomot.

— Bine, căpitane, acum care crezi că este alternativa? Mi-ai spus că „trebuie” investigat. Ce ţi s-a *ordonat* să investighezi?

— Excelenţă, există în spaţiu un cuib de şobolani care se pare că nu-şi plătesc taxele.

— Ei, şi asta e tot? Nu înţelegi ori nu ţi s-a spus că aceşti oameni care nu-şi plătesc taxele sunt descendenţi ai neîmblânziţilor Neguţători din vremurile de odinioară – anarhişti, rebeli, maniaci – care pretind că sunt strămoşi ai Fundaţiei şi iau în râs cultura ei? Nu ţi s-a comunicat că acest cuib de şobolani nu este singurul, că există mult mai multe decât ne închipuim noi, că ele conspiră împreună cu toate elementele criminale care încă mai există pe teritoriul Fundaţiei? Până şi aici, căpitane, până şi pe Fundaţie!

Înflăcărarea de moment a primarului se stinse repede:

— Nu-nţelegi, căpitane?

— Excelenţă, mi s-au comunicat toate astea. Dar, ca slujbaş al Statului, trebuie să servesc cu credinţă – şi asta n-o pot face decât cei care sunt în slujba Adevărului. Oricare ar fi implicaţiile politice ale acţiunilor urmaşilor nedemni ai Neguţătorilor de odinioară, puterea aparţine lorzilor războinici care au moştenit fărâmiturile Vechiului Imperiu. Neguţătorii n-au nici arme şi nici resurse. Nu-s nici

măcar uniţi. Eu nu sunt perceptor ca să fiu trimis pentru o treabă pe care şi-un copil o poate duce la bun sfârşit.

— Căpitane Pritcher, eşti soldat şi te ocupi de arme. E o slăbiciune din partea mea că-ţi permit să vorbeşti într-un mod care aduce a insubordonare. Ai grijă. Dreptatea mea nu este pur şi simplu slăbiciune. Căpitane, s-a dovedit deja că generalii Secolului Imperial şi lorzii războinici ai acestui secol sunt la fel de neputincioşi în faţa noastră. Ştiinţa lui Seldon, care anticipează dezvoltarea Fundaţiei, se bazează nu pe eroismul individual, aşa cum eşti dumneata înclinat să crezi, ci pe tendinţele sociale şi economice ale istoriei. Am trecut deja cu succes prin patru crize, e adevărat?

— Am trecut, Excelenţă. Totuşi, ştiinţa aceasta îi rămâne cunoscută numai lui Seldon. Noi nu avem decât credinţa. Din câte am învăţat, în primele trei crize Fundaţia a fost condusă de lideri înţelepţi care au prevăzut natura crizelor şi care şi-au luat măsuri corespunzătoare de precauţie. Altfel, cine ştie ce s-ar fi întâmplat!

— Da, căpitane, dar omiţi cea de-a patra criză. Să fim serioşi, la vremea respectivă nu aveau o conducere care să-i merite numele şi ne-am confruntat cu cel mai inteligent duşman, cu cea mai puternică forţă de atunci. Cu toate acestea, am învins datorită implacabilităţii istoriei.

— Excelenţă, este adevărat. Dar istoria la care vă referiţi a devenit implacabilă doar după ce luptaserăm cu disperare mai mult de un an. Victoria inevitabilă ne-a costat cinci sute de nave şi jumătate de milion de oameni. Excelenţă, Planul Seldon îi ajută pe cei ce se ajută singuri.

Primarul Indbur se încruntă şi se simţi dintr-o dată obosit după efortul de a expune calm lucrurile. Ştia că îngăduinţa este o slăbiciune, că nu trebuia să-i permită căpitanului să răspundă la nesfârşit, să devină revendicativ şi să se scalde în dialectică, aşa că spuse sec:

— Căpitane, Seldon garantează totuşi victoria asupra lorzilor războinici şi eu nu pot, în aceste vremuri neclare, să permit risipirea eforturilor. Aceşti Neguţători pe care îi ignori provin de pe Fundaţie. Un război cu ei ar fi un război civil. Planul Seldon nu ne oferă nicio garanţie în această

privinţă, pentru că şi ei, şi noi facem parte din Fundaţie. Aşa că trebuie aduşi la supunere. Acesta este un ordin.

— Excelenţă…

— Nu ţi s-a pus nicio întrebare, căpitane. Ordinul e ordin. Orice alte discuţii pe această temă, cu mine ori cu cei care mă reprezintă, vor fi considerate acte de trădare. Poţi să te retragi.

Căpitanul Han Pritcher îngenunche încă o dată, apoi se retrase încet, păşind cu spatele către uşă.

Primarul Indbur, al treilea cu acest nume şi al doilea primar din istoria Fundaţiei care ajunsese în acest post pe linie descendentă, îşi recăpătă echilibrul interior şi ridică o altă foaie de hârtie de pe teancul ordonat din stânga lui. Era un raport privind economia de fonduri datorată reducerii cantităţii de spumă metalică necesară dublurilor de la uniformele forţelor poliţieneşti. Primarul Indbur şterse o virgulă de prisos, corectă o greşeală de ortografie, făcu trei notaţii pe margine şi puse raportul pe teancul ordonat din dreapta lui. Ridică o altă foaie de pe teancul ordonat din stânga şi…

* * *

Când se întoarse la birou, Căpitanul Han Pritcher de la Informaţii găsi o Capsulă Personală care conţinea ordine plicticoase, subliniate cu roşu şi ştampilate: URGENT.

I se ordona în termeni foarte severi să se îndrepte spre „lumea rebelă numită Haven”.

În nava sa rapidă şi uşoară, pentru o singură persoană, Căpitanul Han Pritcher stabili tăcut cursul spre Kalgan, fără să se grăbească. Apoi adormi, încredinţat că îndărătnicia lui dăduse roade.

13. Locotenent şi măscărici

Dacă de la distanţa de şapte mii de parseci prăbuşirea Kalganului în faţa armatelor Catârului produsese un ecou care stârnise curiozitatea unui bătrân neguţător, îngrijorarea unui căpitan îndărătnic şi iritarea unui primar meticulos, pentru locuitorii de pe Kalgan acest eveniment nu avu nici o urmare şi nici nu surprinse pe cineva.

Umanităţii i se demonstrează continuu că distanţa în timp, ca şi cea în spaţiu, creează o concentrare a atenţiei. Întâmplător sau nu, nici nu există probe că această lecţie ar fi fost învăţată o dată pentru totdeauna.

Kalgan era Kalgan, şi nimic mai mult. Doar el singur în tot acel sector al Galaxiei părea să nu ştie că Imperiul se prăbuşise, că familia Stanell nu mai domnea, că măreţia era o amintire şi că pacea dispăruse.

Kalgan era lumea luxului. În vreme ce întregul edificiu al omenirii se năruia, Kalgan îşi menţinea integritatea ca producător de plăceri, cumpărător de aur şi vânzător de distracţii.

Scăpase de dureroasele vicisitudini ale istoriei, pentru că niciun cuceritor n-ar fi distrus sau deteriorat grav o lume atât de plină de bani, care-şi putea plăti imunitatea.

Cu toate acestea, până şi Kalgan devenise, în cele din urmă, cartierul general al unui lord războinic, şi nepăsarea sa fusese adaptată imperativelor războiului.

Jungla îmblânzită, ţărmurile blând modelate şi oraşele strălucitoare şi stridente răsunau acum de umbletul mercenarilor importaţi şi al cetăţenilor impresionaţi. Lumile provinciei sale fuseseră înarmate şi, pentru prima oară în istorie, banii fuseseră investiţi în nave de luptă în loc să fie

daţi ca mită. Cârmuitorul său dovedea înainte de toate că era hotărât şi dornic să apere ce era al său şi să pună mâna pe ce aparţinea altora.

Era unul dintre puternicii Galaxiei, războinic şi pacificator, întemeietor de Imperiu şi creator al unei dinastii.

Iar acum, un necunoscut cu o poreclă ridicolă îi luase totul: armele, Imperiul în devenire şi pe el însuşi, şi nici măcar nu dusese vreo bătălie.

Kalgan era, prin urmare, ca şi înainte, iar cetăţenii săi îmbrăcaţi în uniforme se grăbeau să-şi reia vechile obiceiuri, în timp ce străinii, profesionişti ai războiului, se amestecau cu noile armate care soseau.

Şi, din nou, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat, fură reluate fastuoasele vânători de lux în căutarea animalelor crescute în junglă, care nu atacau niciodată omul, şi vânătorile de păsări cu ajutorul aeroscuterelor, îndeletnicire care le era fatală doar păsărilor mari.

În oraşe, fugarii Galaxiei puteau să-şi satisfacă plăcerile după cât îi ţinea punga, începând cu etericele palate ale spectacolului şi fanteziei, care-şi deschideau uşile în faţa mulţimilor doar la sunetul unei jumătăţi de credit, până la localurile discrete şi fără firmă, de care aveau cunoştinţă doar cei foarte înstăriţi.

Toran şi Bayta se alăturară şuvoiului uman şi se pierdură în el. Îşi lăsaseră nava spre păstrare în uriaşul Hangar de pe Peninsula de Est şi se îndreptaseră spre acel compromis al claselor mijlocii, Marea Interioară, unde plăcerile erau încă legale şi chiar respectabile, iar aglomeraţia nu devenise încă de nesuportat.

Bayta purta ochelari cu lentile închise la culoare, pentru a-şi feri ochii de strălucirea solară, şi o rochie largă, albă şi subţire, ca să nu-i fie prea cald. Cu braţele bronzate după câteva ore de stat la soare, îşi cuprinsese genunchii şi privea absentă trupul soţului ei, întins cât era de lung, a cărui piele strălucea în lumina orbitoare a soarelui alb.

— Nu exagera cu plaja, îi spusese ea dintru început, căci Toran venea de pe o stea roşie muribundă. În ciuda celor

trei ani petrecuţi pe Fundaţie, pentru el soarele era un lux. După patru zile, pielea lui, antrenată pentru a rezista la radiaţii, nu simţise, totuşi, încorsetarea hainelor, cu excepţia pantalonilor scurţi.

Bayta se cuibări mai aproape de el pe nisip şi începură să vorbească în şoaptă.

Chipul lui Toran era calm şi destins, dar vocea-i trăda amărăciune.

— Recunosc. N-am avansat deloc. Dar unde-o fi? Cine e? Lumea asta nebună nu vorbeşte despre el. Poate că nici nu există.

— Există, murmură Bayta, dar e inteligent. Unchiul tău are dreptate. E omul care ne-ar trebui, dacă l-am găsi la vreme.

După o scurtă tăcere, Toran şopti:

— Ştii ce-o să fac, Bay? Visez cu ochii deschişi, de parcă aş avea insolaţie. Lucrurile se înlănţuie atât de limpede, atât de plăcut. (Vocea i se pierdu, apoi reveni.) Îţi aminteşti de ceea ce spunea doctorul Amann la colegiu, Bay? Fundaţia nu poate pierde niciodată, dar asta nu înseamnă că *domnitorii* Fundaţiei nu pot pierde. Istoria adevărată a Fundaţiei n-a început când Salvor Hardin i-a dat deoparte pe Enciclopedişti şi a preluat puterea pe Terminus ca întâiul ei primar? Şi apoi, în secolul următor, Hober Mallow n-a luat puterea prin metode la fel de drastice? Asta înseamnă că *de două ori* au fost înfrânţi cârmuitorii. De ce n-am face-o şi noi?

— E cel mai vechi argument din cărţi, Torie. Mai bine ţi-ai continua visarea.

— Aşa crezi? Bine. Ce este Haven? Nu-i o parte a Fundaţiei? E pur şi simplu o parte a proletariatului de la Periferie, ca să zicem aşa. Dacă noi am deveni liderii, Fundaţia n-ar avea decât de câştigat, şi vor pierde doar cârmuitorii actuali.

— E mare diferenţă între „a putea” şi „a reuşi”. Îţi baţi gura degeaba.

Toran se enervă:

— Prostii, Bay, eşti doar prost dispusă şi acrită. De ce vrei să-mi strici ziua? O să trag un pui de somn, dacă nu te superi.

Dar Bayta îşi înălţase capul şi deodată, *non sequitur*[5], începu să chicotească şi-şi scoase ochelarii pentru a privi în lungul plajei cu mâna streaşină la ochi.

Toran se ridică şi el, apoi se răsuci ca să privească în aceeaşi direcţie.

Ea urmărea atent o siluetă caraghioasă care mergea în mâini, mişcându-şi dezordonat picioarele în aer pentru a distra mulţimea pestriţă. Era unul dintre cerşetorii acrobaţi care umblau de colo-colo pe plajă şi care făceau tot felul de giumbuşlucuri pentru a li se azvârli câteva monede.

Un paznic îi făcu semn acrobatului să iasă de pe plajă, dar acesta, rămânând într-un surprinzător echilibru pe un singur braţ, îşi duse cealaltă mână la nas şi-i dădu paznicului cu tifla. Paznicul se apropie cu un chip ameninţător şi se clătină cât pe ce să cadă pe spate, când primi o lovitură de picior în stomac. Măscăriciul reveni pe picioare şi se îndepărtă, în timp ce privirile tăioase şi dispreţuitoare ale mulţimii de privitori îl opriră să reacţioneze violent pe paznicul care spumega de furie.

Măscăriciul îşi făcu drum în zig-zag de-a lungul plajei, trecu pe lângă privitori, ezită de câteva ori şi merse mai departe. Mulţimea care se strânsese în jurul lui se împrăştie, iar paznicul se retrase.

— Ciudat individ, zise Bayta cu o voce amuzată, şi Toran o aprobă nepăsător.

Individul era acum suficient de aproape şi-l putu vedea mai bine. Avea un chip slăbănog, un nas acvilin, cu vârful plin şi borcănat, care părea foarte mobil. Membrele lungi şi zvelte, evidenţiate şi de costumaţie, aminteau de cele ale unui păianjen şi se mişcau cu uşurinţă şi graţie, lăsând impresia că fuseseră împerecheate la întâmplare, ceea ce stârnea ilaritate.

Măscăriciul păru dintr-o dată conştient de insistenţa cu care era privit. După ce trecuse pe lângă ei, se opri şi,

[5] Non sequitur (lat. în text) – fără legătură logică *(n.t.)*

întorcându-se brusc, se apropie. Ochii lui mari şi căprui rămaseră aţintiţi la Bayta.

Eu îl privi tăcută.

Măscăriciul zâmbi, dar nu reuşi decât să dea un aer trist chipului său, cu nasul ca un cioc. Când începu însă să vorbească, se remarcă frazarea plăcută şi deosebit de îngrijită din Sectoarele Centrale.

— De-ar fi să mă slujesc de chibzuinţa cu care m-au înzestrat Spiritele cele bune, începu el, atunci aş îndrăzni să spun că o asemenea doamnă nu poate exista şi, apoi, care om în toate minţile ar îndrăzni să socotească visul drept realitate? Şi, totuşi, n-ar fi cuminte să nu dau crezare ochilor mei vrăjiţi şi încântaţi.

Bayta îl privi mirată şi zise:

— Grozav!

— O, tu, seducătoareo, nu zăbovi, asta merită o monedă de cinci credite. Dă-i-o, Bay!

Măscăriciul făcu încă o săritură şi se apropie:

— Nu, doamna mea, nu mă lua drept ceea ce nu sunt. Căci nicidecum nu grăiesc pentru bani, ci pentru aceşti ochi strălucitori şi acest chip încântător.

— Atunci, *îţi mulţumesc*. Se adresă lui Toran: Ia zi, crezi că-l bate prea tare soarele?

— Şi, totuşi, nu doar pentru ochi şi chip, continuă măscăriciul să peroreze din ce în ce mai înfocat, ci şi pentru o minte limpede, sclipitoare şi blândă.

Toran se ridică în picioare, se întinse după halatul alb pe care-l purtase pe braţ vreme de patru zile şi-l îmbrăcă.

— Hei, prietene, zise el, ce-ar fi să-mi spui şi mie ce doreşti şi să n-o mai deranjezi pe doamna?

Măscăriciul făcu înspăimântat un pas înapoi, iar trupul lui pipernicit se chirci:

— N-am vrut să supăr pe nimeni. Sunt străin prin locurile acestea şi se zice că n-aş fi în toate minţile; cu toate astea, ştiu să desluşesc chipurile oamenilor. Chipul frumos al acestei doamne îmi spune că are o inimă bună şi blândă şi că mă va ajuta, de aceea mă încumet a vorbi atât de deschis.

— Cinci credite vor lecui necazul de care suferi? întrebă Toran sec, întinzându-i moneda.

Măscăriciul nu făcu nicio mişcare, iar Bayta spuse:

— Lasă-mă pe mine să vorbesc cu el, Torie. Adăugă apoi iute, cu voce joasă: N-are rost să te enerveze modul lui caraghios de a se adresa. Ăsta-i dialectul lui, iar al nostru îi sună probabil la fel de ciudat. Apoi, către om: Ce necazuri ai? Sper că nu eşti îngrijorat din pricina paznicului? N-o să te mai supere.

— O, nu, nu el. El nu-i decât un vânticel care nu face decât să ridice praful din jurul picioarelor mele. De un altul fug eu, şi acela este ca o furtună care mătură lumile şi le-mprăştie, făcându-le să se ciocnească între ele. Am fugit acum o săptămână; am dormit pe străzi şi m-am ascuns în agitaţia mulţimii din oraş. Şi multe chipuri am privit, căutând ajutorul de care am nevoie. L-am găsit aici. Repetă ultima afirmaţie cu o voce tremurătoare şi caldă, tulburat de emoţie: L-am găsit aici.

— Eu, zice Bayta gânditoare, aş vrea să te ajut, dar zău, prietene, nu sunt o pavăză împotriva unei furtuni care mătură lumile. Să-ţi spun drept, şi eu aş avea nevoie…

Deodată răsună puternic o voce răstită care îi făcu să se înfioare:

— Aici erai, ticălos zămislit din noroi…?!

Paznicul plajei se apropiase în goană, roşu ca focul în obraji şi rânjind furios. Îl ţinti cu ţeava armei paralizante de mică putere.

— Voi doi, puneţi mâna pe el. Să nu vă scape. Îşi lăsă mâna grea să cadă atât de tare pe umărul firav al măscăriciului încât acesta scoase un scâncet de durere.

— Ce-a făcut? întrebă Toran.

— Ce-a făcut? Ei, asta-i bună! (Paznicul băgă mâna în buzunarul care-i atârna legat de centură şi scoase o batistă de culoare purpurie cu care îşi tamponă gâtul dezgolit.) O să vă spun eu ce-a făcut. A fugit. Tot Kalganul vorbeşte despre asta şi l-aş fi recunoscut din capul locului, dacă ar fi stat în picioare ca oamenii, în loc să stea pe ţeasta aia de şoim. Îşi zgudui prada cu vădită plăcere.

— Şi de unde a scăpat, domnule? întrebă Bayta, zâmbind.

Paznicul ridică glasul. Lumea începuse să se strângă în jur, curioasă, holbându-se şi dându-şi cu părerea, iar pe măsură ce publicul creştea, paznicul începu să se simtă din ce în ce mai important:

— De unde a scăpat? spuse el răspicat, cu o voce sarcastică. Păi, cred că aţi auzit de Catâr, nu?

Toate murmurele încetară şi Bayta se simţi dintr-o dată fulgerată de un fior rece în capul pieptului. Măscăriciul n-avea ochi decât pentru ea şi tremura încă în strânsoarea sălbatică a paznicului.

— Şi cine credeţi că e – continuă paznicul plin de sine – această zdreanţă de om dacă nu măscăriciul Curţii Măriei Sale, care a fugit? Îl îmbrânci şi-l scutură pe captiv: Recunoşti, măscăriciule?

Acesta însă nu putea scoate nicio vorbă de spaimă şi Bayta îi şopti pe nerăsuflate ceva lui Toran la ureche.

Cu un aer prietenos, Toran făcu un pas înainte, către paznic:

— Ei, prietene, ce-ar fi să-l laşi puţin în pace? Măscăriciul pe care l-ai prins dansa pentru noi şi n-a dansat încă de toţi banii.

— Ia te uită! Paznicul ridică vocea, brusc îngrijorat: E vorba de recompensă…

— O vei primi, dacă dovedeşti că este cel căutat. Deocamdată, ai face bine să te retragi. Cred că-ţi dai seama că deranjezi un oaspete, şi asta s-ar putea să te coste.

— Dar dumneavoastră vă amestecaţi în treburile Măriei Sale, şi asta vă *va costa* şi mai şi. Îl zgâlţâi din nou pe măscărici: Dă-i banii omului, blestemăţie murdară!

Toran făcu o mişcare rapidă şi smulse arma paralizantă din mâna paznicului, care începu să urle de durere şi furie. Toran îl împinse violent deoparte şi măscăriciul, eliberat, se ascunse în spatele lui.

Mulţimea, pe care abia acum o puteai cuprinde cu privirea, nu acordă prea mare atenţie acestui ultim episod

al întâmplării. Câţiva întinseră gâturile, ridicându-se pe vârfuri ca să vadă mai bine, şi se formă încet o mişcare centrifugă, de parcă mai toţi doreau să se îndepărteze cât mai repede de miezul evenimentului.

Apoi se produse o busculadă şi se auzi un ordin gutural. Se formă un coridor de-a lungul căruia se apropiară doi bărbaţi cu bastoane electrice gata de acţiune. Pe bluzonul purpuriu al fiecăruia era imprimată o rază frântă de fulger deasupra unei planete care se sfărâma în bucăţi.

O matahală cu părul negru şi cu o căutătură severă, în uniformă de locotenent, apăru în urma lor.

Se adresă cu o blândeţe prevestitoare de primejdii, care demonstra, fără putinţă de tăgadă, că nu simţea nevoia de a striga pentru a-şi impune voinţa:

— Tu eşti cel care ne-a chemat?

Paznicul îşi mângâie mâna brutalizată şi, cu faţa schimonosită de durere, bolborosi:

— Solicit recompensa, măria voastră, şi îl acuz pe omul acela...

— Îţi vei primi recompensa, spuse locotenentul, fără a catadicsi să-l privească. Făcu o mişcare scurtă către oamenii lui: Luaţi-l!

Toran simţi cum măscăriciul se agaţă disperat şi înnebunit de halatul lui.

Ridică glasul şi se adresă locotenentului, făcând un efort să nu-i tremure vocea:

— Îmi pare rău, domnule locotenent, dar acest om este al meu.

Soldaţii îl ascultară fără să clipească. Unul dintre ei ridică nepăsător bastonul, dar, auzind ordinul tăios al locotenentului, îl lăsă în jos.

Silueta lui masivă şi ameninţătoare făcu un pas înainte şi rămase ţeapănă în faţa lui Toran:

— Dumneata cine eşti?

— Cetăţean al Fundaţiei, veni răspunsul răspicat al lui Toran.

Gestul său merse drept la ţintă şi dădu roade – în faţa mulţimii cel puţin. Tăcerea ei refulată până atunci se

dezlănţui într-un tumult de vociferări. Oricâtă teamă ar fi stârnit Catârul, la urma urmelor, numele lui era de dată recentă şi nu se fixase la fel de profund în conştiinţa oamenilor precum cel al Fundaţiei, care distrusese Imperiul şi care conducea despotic şi nemilos un sfert de Galaxie prin înfricoşare.

Locotenentul nu se lăsă impresionat şi spuse:

— Aveţi cunoştinţă de identitatea bărbatului din spatele dumneavoastră?

— Mi s-a spus că a fugit de la curtea conducătorului dumneavoastră, dar ştiu sigur că mi-e prieten. Veţi avea nevoie de dovezi de nezdruncinat privind identitatea lui pentru a-l lua.

Din mulţime se auziră câteva oftaturi aprobatoare, dar locotenentul le ignoră:

— Aveţi la dumneavoastră documentele care să ateste că sunteţi cetăţean al Fundaţiei?

— Da, pe nava mea.

— Vă daţi seama că acţiunea dumneavoastră este ilegală? Aş putea ordona să fiţi împuşcat.

— Desigur, dar în cazul acesta aţi ucide un cetăţean al Fundaţiei şi trupul dumneavoastră ar putea fi trimis bucăţi pe Fundaţie drept compensaţie. Unii lorzi războinici aşa au procedat.

Locotenentul îşi linse buzele. Afirmaţia era adevărată. Întrebă:

— Numele dumneavoastră?

Toran folosi avantajul creat şi spuse:

— Voi răspunde la orice întrebare când vom ajunge pe nava mea. Puteţi obţine numărul compartimentului la Hangar; nava e înregistrată pe numele „Bayta”.

— Nu-l veţi preda pe fugar?

— Doar Catârului, probabil. Trimiteţi-l pe stăpânul dumneavoastră.

Tonul conversaţiei scăzuse până la şoaptă, iar locotenentul se întoarse brusc spre oamenii săi.

— Împrăştiaţi mulţimea! spuse el, cu o ferocitate abia ţinută în frâu.

Bastoanele electrice se puseră în mişcare. Se auziră câteva plesnituri, şi mulţimea se împrăştie în goană cu vuiet mare.

În timp ce mergeau spre Hangar, Toran îşi întrerupse starea de visare şi spuse mai mult pentru sine:

— Pentru numele Galaxiei, Bay, ce zi am avut! Eram atât de înspăimântat...

— Aşa e, spuse ea, cu o voce încă nesigură, având în ochi o licărire ce semăna a veneraţie, ziua asta a fost neasemuit de ciudată.

— Încă nu-mi dau seama cum s-a petrecut totul. M-am trezit cu o armă paralizantă în mână, pe care nici nu sunt sigur c-aş fi fost în stare s-o folosesc, şi m-am răstit la locotenent. Mă întreb de ce-am făcut-o.

Se aflau într-o navă ce zbura pe distanţe scurte şi care efectua transporturi în zona plajei. Toran privi dincolo de culoarul ce despărţea şirul de scaune, spre locul pe care măscăriciul Catârului se cuibărise ca să doarmă, şi adăugă dezgustat:

— A fost lucrul cel mai greu pe care l-am izbutit vreodată.

* * *

În acest timp, locotenentul stătea respectuos în poziţie de drepţi în faţa şefului garnizoanei, un colonel, care îi spuse:

— Ai procedat corect. Rolul tău s-a încheiat.

Dar locotenentul nu se retrase imediat. Vorbi înciudat:

— Catârului i-a fost ştirbită reputaţia în faţa mulţimii, domnule. Vor trebui întreprinse măsuri disciplinare pentru a restabili o atmosferă potrivită de respect.

— Măsurile s-au luat deja.

Locotenentul se întoarse pe jumătate şi zise aproape cu părere de rău:

— Sunt gata să vă dau dreptate, domnule, ordinul este ordin, dar a rămâne neclintit în faţa acelui om care avea o armă paralizantă în mână şi a-i suporta insolenţa a fost cea mai grea misiune din viaţa mea.

14. Mutantul

Hangarul de pe Kalgan este o instituţie ciudată în sine, născută din nevoia de a primi numărul uriaş de nave ale vizitatorilor de pe alte planete şi din necesitatea de a le crea acestora condiţii de locuit. Inteligentul care soluţionase cel mai bine această problemă devenise peste noapte milionar. Moştenitorii lui prin naştere sau pe linie financiară erau de departe cei mai bogaţi oameni de pe Kalgan.

Hangarul se întinde generos pe mile întregi şi este, de fapt, un hotel pentru nave. Călătorul plăteşte în avans, iar navei lui i se asigură un loc din care poate decola în spaţiu în orice moment. Deci, vizitatorul locuieşte pe navă. Pot fi obţinute, desigur, serviciile hoteliere obişnuite: furnizarea de hrană şi de medicamente, revizii tehnice ale navei, transport intern pe Kalgan pentru o sumă nominală şi altele.

Prin urmare, plătind printr-o singură notă spaţiul de parcare a navei şi serviciile hoteliere, vizitatorul face economii substanţiale. Proprietarii vând dreptul de folosinţă temporară a terenului cu profituri respectabile, guvernul încasează taxe uriaşe şi toată lumea prosperă. Nimeni nu iese în pierdere. Simplu!

Omul care mergea pe partea mai umbrită a coridoarelor largi ce legau nenumăratele aripi ale Hangarului cugetase mult la noutatea şi utilitatea sistemului descris mai înainte, dar acestea erau gânduri potrivite mai degrabă unor momente de trândăveală, acum fiind total nelalocul lor.

Navele masive se profilau de-a lungul şirurilor de celule perfect aliniate, iar omul le ignoră una după alta. Era expert

în ceea ce avea de făcut, şi dacă studierea preliminară a registrului Hangarului nu reuşise să-i furnizeze alte informaţii în afară de precizarea destul de vagă a unei aripi – care adăpostea sute de nave –, cunoştinţele sale de specialitate îi permiteau să le contopească pe toate la un loc.

Se auzi un foşnet slab în spaţiul acela cufundat în tăcere, şi omul se opri. Se furişă de-a lungul uneia dintre linii, minusculă insectă în comparaţie cu semeţii monştri de metal care se odihneau acolo.

Slabele luminiţe ce licăreau prin hublouri indicau prezenţa vreunui pasager care renunţase mai devreme la plăcerile organizate, pentru a se bucura de propriile plăceri, mai simple sau mai intime.

Când se opri, ar fi zâmbit, dacă ar fi fost capabil, dar numai circumvoluţiunile creierului lui realizară echivalentul mental al unui zâmbet.

Nava lângă care se oprise era zveltă şi, prin urmare, foarte rapidă. Îl atrăsese ciudăţenia modelului ei deosebit, pentru că majoritatea navelor din acel sector al Galaxiei ori imitau proiecte obişnuite pe Fundaţie, ori erau construite de Tehnicienii ei. Aceasta era o navă a Fundaţiei, fie şi numai din pricina micilor denivelări de pe suprafaţa exterioară, care erau nodurile scutului de protecţie.

Omul nu ezită niciun moment.

Bariera electronică, instalată în jurul navelor de către Administraţia Hangarului, ca o concesie făcută intimităţii, nu era un obstacol pentru el. Folosind o forţă specială de neutralizare pe care o avea la dispoziţie, trecu prin barieră fără să declanşeze alarma.

Prin urmare, primul indiciu perceput din interiorul navei în legătură cu intrusul de afară a fost un semnal uşor şi aproape amical al soneriei din camera de zi a navei, atunci când omul şi-a apăsat palma pe fotocelula mică, aflată în imediata apropiere a ecluzei principale.

Şi, în timp ce căutarea se desfăşura cu succes, Toran şi Bayta se simţeau prea puţin în siguranţă între pereţii de oţel ai navei *Bayta*. Măscăriciul Catârului, care relatase că,

în ciuda puţinătăţii trupeşti, purta impozantul nume de Magnifico Giganticus, stătea aplecat deasupra mesei şi înfuleca de zor mâncarea ce-i fusese pusă dinainte.

Ridică ochii căprui şi trişti din farfurie doar pentru a o urmări pe Bayta trebăluind într-un fel de combinaţie de bucătărie şi cămară în care se aflau.

— Mulţumirile unuia lipsit de putere nu prea au mare valoare, murmură el, dar vi le adresez pentru că, într-adevăr, în săptămâna ce a trecut nu am căpătat decât resturi şi, cu toate că trupul mi-e neînsemnat, pofta de mâncare mi-e nemăsurată.

— Atunci mănâncă! spuse Bayta zâmbind. Nu mai pierde timpul cu mulţumiri. Auzisem odată un proverb din Zona Centrală a Galaxiei despre recunoştinţă, dar nu-l mai ţin minte.

— Sigur că există, doamna mea. Un înţelept a spus demult: „Recunoştinţa este mai convingătoare când nu se risipeşte în vorbe goale.” Dar, vai mie, doamna mea, eu nu-s decât o adunătură de vorbe goale, după cum se vede. Pe vremea când vorbele mele îl încântau pe Catâr, căpătăm un costum de curtean sau un nume fălos, pentru că, vedeţi dumneavoastră, numele meu a fost la început Bobo, şi nimic mai mult, dar nu l-a satisfăcut, iar atunci când nici vorbele mele meşteşugite, dar goale, nu l-au mai mulţumit, a început să slobozească bătăi şi lovituri asupra sărmanelor mele ciolane.

Toran intră din camera pilotului:

— Nu putem decât să aşteptăm, Bay. Sper că totuşi Catârul va înţelege că o navă a Fundaţiei reprezintă un teritoriu al Fundaţiei.

Magnifico Giganticus, fost Bobo, făcu ochii mari şi exclamă:

— Mare e Fundaţia, căci şi nemiloşii servitori ai Catârului tremură când aud de ea.

— Şi tu ai auzit de Fundaţie? întrebă Bayta, zâmbind uşor.

— Păi cine n-a auzit de ea? zise Magnifico, cu o voce şoptită şi misterioasă. Sunt unii care spun că e o lume

fermecată, cu focuri ce pot înghiţi planete întregi şi cu nebănuite şi secrete puteri. Se spune că nici măcar cei mai de vază nobili ai Galaxiei nu pot dobândi respectul pe care omul simplu îl consideră normal când afirmă: „Sunt cetăţean al Fundaţiei”, fie că e doar miner salvator sau un nimeni ca mine.

— Hai, Magnifico, spuse Bayta, n-o să mai termini în veci de mâncat dacă te apuci să ne ţii discursuri. Uite, ţi-am pregătit nişte lapte cu arome. E foarte bun.

Puse o cană cu lapte pe masă şi-i făcu semn lui Toran să iasă din cameră.

— Torie, ce-ai de gând să faci acum în ceea ce-l priveşte? Arătă spre bucătărie.

— Ce vrei să spui?

— Dacă vine Catârul, ai intenţia să-l predai?

— Păi ce altceva pot face, Bay? (Părea hărţuit de gânduri şi gestul cu care îşi înlătură bucla de pe fruntea îmbrobonată de sudoare îi trăda îngrijorarea.) Înainte de a sosi aici, continuă el neliniştit, îmi închipuisem că nu trebuie decât să întrebăm de Catâr şi să trecem la treabă, neavând o idee prea clară despre ce însemna asta.

— Înţeleg ce vrei să spui, Torie. Eu nici măcar nu speram să-l văd pe Catâr în carne şi oase, dar mă gândeam că am putea culege *câteva* impresii la faţa locului privind situaţia de aici şi apoi am discuta cu oamenii care ştiu ceva mai multe despre intrigile interstelare. Spionilor din cărţile copilăriei mele le era mai uşor.

— Suntem în aceeaşi oală, Bay. (Îşi încrucişă braţele şi se încruntă.) Ce încurcătură! Nici n-ai fi zis că *există* o asemenea persoană, dacă nu s-ar fi ivit această mică şansă neaşteptată. Crezi că va veni după măscărici?

Bayta ridică ochii spre el:

— Nu sunt sigură. Nici nu ştiu ce-aş face sau ce-aş spune. Tu?

Soneria interioară sună sfredelitor şi intermitent.

— Catârul!

Magnifico apăru în cadrul uşii cu ochii căscaţi şi scânci:

— Catârul?

— Trebuie să le dau drumul înăuntru, murmură Toran.

O simplă apăsare pe un buton deschise ecluza, apoi uşa se închise în urma proaspătului sosit. Detectorul indică doar o singură persoană.

— E numai o persoană, spuse Toran vădit uşurat, şi vocea aproape că-i tremură când se aplecă spre instalaţia de semnalizare: Cine sunteţi?

— Lăsaţi-mă să intru şi veţi afla. Cuvintele se auziră slab în difuzor.

— Vă informez că aceasta este o navă a Fundaţiei şi, prin urmare, în virtutea tratatelor internaţionale, teritoriu al Fundaţiei.

— Ştiu.

— Intraţi neînarmat, altfel trag.

— S-a făcut!

Toran deschise uşa interioară, eliberă piedica dezintegratorului şi rămase cu degetul pe declanşator. Se auzi un zgomot de paşi, apoi uşa se deschise larg şi lui Magnifico îi scăpă un strigăt:

— Nu-i Catârul. E un necunoscut.

„Necunoscutul” se înclină sobru în direcţia măscăriciului:

— Foarte exact. Nu sunt Catârul. Ridică mâinile în lături: Nu sunt înarmat şi vin cu gânduri paşnice. Liniştiţi-vă şi lăsaţi arma deoparte. Mâna nu vă este atât de fermă încât să mă pot simţi în siguranţă.

— Cine sunteţi? întrebă precipitat Toran.

— Şi eu v-aş întreba acelaşi lucru, spuse necunoscutul cu răceală, întrucât *dumneavoastră* vă daţi drept ceea ce nu sunteţi, nu eu.

— Cum vine asta?

— Pretindeţi că sunteţi cetăţean al Fundaţiei când, de fapt, nu există niciun Neguţător autorizat pe planetă.

— Nu este adevărat. De unde ştiţi?

— Pentru că eu *sunt* cetăţean al Fundaţiei şi am documente doveditoare. Dumneavoastră aveţi?

— Cred c-ar fi mai bine să plecaţi.

— Eu nu cred. Dacă aţi cunoaşte unele metode ale Fundaţiei – şi, cu toată impostura dumneavoastră, aşa s-ar părea –, aţi înţelege că, dacă nu mă voi întoarce la o anumită oră pe nava mea, ar fi informat cel mai apropiat cartier general al Fundaţiei, şi mă îndoiesc că armele vă vor ajuta în vreun fel.

După o tăcere incertă, Bayta spuse calm:

— Lasă arma, Toran, şi crede-l pe cuvânt. Se pare că-i adevărat.

— Vă mulţumesc, spuse necunoscutul.

Toran puse arma pe scaunul de lângă el.

— Acum daţi-mi şi mie o explicaţie.

Necunoscutul rămase în picioare. Înalt, cu membrele lungi, avea chipul alcătuit din suprafeţe dure şi plane, ceea ce dădea senzaţia că nu zâmbea niciodată. În schimb, ochii îi erau lipsiţi de duritate.

— Veştile circulă repede, spuse el, mai ales atunci când întrec orice închipuire. Cred că nu există cineva pe Kalgan care să nu ştie că oamenii Catârului au fost umiliţi astăzi de către doi turişti de pe Fundaţie. Eu cunoşteam detaliile importante încă înainte de lăsarea serii şi, aşa cum am spus, noi suntem siguri că, în afară de mine, nu există alţi turişti de pe Fundaţie pe această planetă.

— Care „noi”?

— „Noi” suntem… „noi”. Eu, de pildă! Ştiam că vă aflaţi la Hangar, aţi fost auziţi vorbind în sensul acesta. Cu metodele mele, am verificat registrul şi am localizat nava. Se întoarse brusc spre Bayta: Sunteţi de pe Fundaţie prin naştere?

— Eu?

— Sunteţi membră a opoziţiei democrate căreia i se spune „Rezistenţă”. Numele dumneavoastră nu mi-l amintesc, însă vă recunosc după chip. Aţi plecat recent şi n-aţi fi putut s-o faceţi dacă eraţi o persoană mai importantă.

Bayta ridică din umeri, nedumerită:

— Ştiţi multe.

— Aşa e. Aţi fugit cu un bărbat. Acesta e?

— Are vreo importantă ce vă voi spune?

— Nu. Voiam doar să ajungem la o înţelegere reciprocă. În cursul săptămânii în care aţi plecat în mare grabă, cred că parola era: „Seldon, Hardin şi Libertate.” Porfirat Hart era şeful grupului dumneavoastră.

— De unde ştiţi toate astea? întrebă Bayta înfuriată din senin. L-a prins poliţia?

Toran încercă să o calmeze ţinând-o de umeri, dar ea se smuci, se eliberă şi făcu un pas înainte.

Bărbatul de pe Fundaţie zise calm:

— Nu l-a prins nimeni, pentru că Rezistenţa îşi sporeşte puterea şi ajunge şi în locuri ciudate. Sunt Căpitanul Han Pritcher de la Informaţii şi sunt şi eu şef de grup – n-are importanţă sub ce nume. Se opri o clipă, apoi continuă: Nu, nu-i nevoie să mă credeţi. În meseria noastră e de preferat să fii mai degrabă bănuitor decât credul. Dar să trecem peste această introducere.

— Da, făcu Toran, chiar aşa.

— Pot să mă aşez? Vă mulţumesc. (Căpitanul Pritcher se aşeză picior peste picior, lăsându-şi mâna să atârne pe speteaza scaunului.) Voi începe prin a spune că nu înţeleg ce aveţi de gând să faceţi – vorbesc din punctul dumneavoastră de vedere. Nu sunteţi de pe Fundaţie, dar nu e greu de bănuit că veniţi de pe una din Lumile Independente ale Neguţătorilor. Asta nu mă deranjează în mod deosebit. Totuşi, dacă nu sunt indiscret, ce aveţi de gând cu omul acesta, cu măscăriciul pe care l-aţi salvat? Vă riscaţi viaţa păstrându-l.

— Nu vă putem spune încă.

— Hmm. În regulă, nici nu mi-a trecut prin minte c-o veţi face. Dar dacă vă aşteptaţi cumva să apară Catârul în persoană, însoţit de surle, trâmbiţe, tobe şi altele, lua-ţi-vă gândul! Catârul nu procedează astfel.

— Poftim? exclamară Toran şi Bayta în acelaşi timp, iar din colţul în care Magnifico se ascunsese, stând cu urechile ciulite, se auzi o izbucnire de bucurie.

— Cum aţi auzit. Şi eu am încercat să iau legătura cu el şi am procedat cu mai multă pricepere decât dumneavoastră, care sunteţi amatori în meseria asta. Nu se

poate. Omul nu apare în public, nu permite să fie fotografiat sau imitat şi nu se arată decât asociaţilor celor mai apropiaţi.

— Asta explică interesul pe care-l prezentăm noi pentru dumneavoastră, domnule căpitan? întrebă Toran.

— Nu. Măscăriciul este cheia. Măscăriciul e una dintre puţinele persoane care l-au *văzut*. S-ar putea ca aceasta să fie dovada care-mi trebuie şi, martoră mi-e Galaxia, am nevoie de ceva pentru a trezi Fundaţia la realitate.

— Trebuie trezită? îl întrerupse tăios Bayta. Împotriva cui? Şi în ce calitate acţionaţi dumneavoastră pentru a trage semnalul de alarmă: ca rebel democrat sau ca agent al Poliţiei Secrete şi provocator?

Chipul căpitanului se crispă:

— „Doamnă Revoluţie”, atunci când întreaga Fundaţie este ameninţată, pier atât democraţii cât şi tiranii. Să-i salvăm pe tiranii noştri de un alt tiran mai mare, pentru ca, la rândul nostru, să-i putem răsturna pe primii.

— Cine este tiranul mai mare despre care vorbiţi? se aprinse Bayta.

— Catârul! Ştiu suficiente lucruri despre el încât să fiu ucis în orice clipă, dacă n-aş fi precaut. Spuneţi-i măscăriciului să iasă din cameră. Ce vă voi dezvălui acum nu e pentru urechile lui.

— Magnifico! făcu Bayta, însoţindu-şi vorba cu un gest, şi măscăriciul ieşi tăcut.

Vocea căpitanului deveni gravă şi reţinută, iar Toran şi Bayta se dădură mai aproape.

— Catârul este un individ şiret – mult prea şiret ca să nu-şi dea seama de avantajul, fascinaţia şi strălucirea conducerii personale. Dacă renunţă la aşa ceva, înseamnă că are un motiv întemeiat. Ar putea crede că un contact personal i-ar dezvălui ceva de o importanţă covârşitoare, ceva *ce nu trebuie cunoscut*. Le făcu semn să nu-l întrerupă cu întrebări şi continuă grăbit: În acest scop, m-am deplasat în locurile lui natale şi am chestionat oameni care, pentru ceea ce ştiu, nu vor trăi mult. Oricum, mai sunt doar câţiva în viaţă. Îşi amintesc de copilul născut cu treizeci de ani în

urmă, de moartea mamei, de tinereţea lui ciudată. *Catârul nu este o fiinţă umană!*

Cei doi ascultători se traseră înapoi, îngroziţi de implicaţiile nebănuite. Niciunul nu înţelese pentru moment prea limpede, dar ameninţarea era reală.

— E un mutant, continuă căpitanul, şi asta rezultă cu claritate din cariera lui plină de succese. Nu ştiu ce putere are sau în ce măsură poate fi ceea ce romanele noastre de aventuri numesc „supraom”, însă ascensiunea lui de la zero până la stăpânirea Kalganului, în numai doi ani, este revoltătoare. Înţelegeţi pericolul, nu-i aşa? În Planul Seldon se pot calcula accidente genetice sau calităţi biologice imprevizibile?

— Nu-mi vine a crede, spuse rar Bayta. E o capcană pe care n-o înţeleg. Dacă e supraom, de ce nu ne-au ucis oamenii lui când au avut prilejul s-o facă?

— V-am spus că nu ştiu în ce măsură a acţionat mutaţia. S-ar putea să nu fie încă pregătit pentru a ataca Fundaţia, şi ar fi un semn de mare înţelepciune să ne opunem oricărei provocări pripite. Mă lăsaţi să discut cu măscăriciul?

Căpitanul se aşeză în faţa lui Magnifico, care începu să tremure. Era clar că nu avea încredere în acest bărbat solid şi rigid care-l sfredelea cu privirea.

— L-ai văzut vreodată pe Catâr cu ochii tăi? începu căpitanul calm.

— Ba chiar prea bine, bunule domn. Şi i-am simţit şi greutatea palmei.

— Nu mă îndoiesc de asta. Poţi să-l descrii?

— Mi-e groază să-mi amintesc, înălţimea voastră. E un bărbat cu o statură impunătoare, cu părul purpuriu aprins. Pe lângă el, chiar şi dumneavoastră aţi părea un pitic. Adunându-mi toată puterea şi greutatea trupului, am încercat odată să-i clintesc o mână, dar n-am reuşit. (Pe cât de slab şi de pipernicit era, Magnifico păru să se prăbuşească şi să devină o grămăjoară minusculă de braţe şi picioare.) Adeseori, ca să-şi distreze generalii sau doar ca să se amuze, mă ridica la o înălţime ameţitoare, trecându-şi

un singur deget prin centura mea, şi mă punea să-i recit poeme. Mă lăsa jos numai după ce alcătuiam douăzeci de versuri, fiecare improvizat şi cu rimă perfectă, căci altfel mă ridica din nou. Are o putere înspăimântătoare, bunule domn, pe care o foloseşte cu o cruzime de nedescris, iar ochii săi, mărite domn, nu-i vede nimeni.

— Ce vrei să spui?

— Mărite domn, poartă ochelari de un fel nemaiîntâlnit. Se spune că sunt opaci şi că vede prin ei graţie unei vrăji nebănuit de puternice care depăşeşte puterile omeneşti. Am mai auzit – spunând acestea, vocea îi deveni reţinută şi misterioasă – că a-i vedea ochii înseamnă a-ţi găsi moartea, căci ucide cu ochii, mărite domn.

Magnifico îşi roti privirea spre fiecare şi spuse cu o voce pierdută:

— Pe viaţa mea, acesta-i adevărul!

Bayta oftă adânc:

— Se pare că aveţi dreptate, domnule căpitan. Vreţi să preluaţi conducerea?

— Păi, să vedem cum stau lucrurile. Nu datoraţi nimic aici? Bariera de deasupra Hangarului este ridicată?

— Putem pleca oricând.

— Atunci plecăm imediat. Catârul s-ar putea să nu dorească să supere Fundaţia, dar el riscă enorm dacă-l lasă pe Magnifico să scape. De-aia s-a făcut atâta zarvă după fuga acestui amărât. S-ar putea, totodată, să fim aşteptaţi de câteva nave imediat cum ne ridicăm. Iar dacă vom dispărea fără urmă în spaţiu, pe cine să învinuieşti de crimă?

— Aşa e, îl aprobă Toran pierdut.

— Aveţi, totuşi, un scut şi probabil că nava dumneavoastră e mai rapidă decât oricare alta de aici, aşa că, imediat ce ieşim din atmosferă, îndreptaţi-vă nepăsători spre cealaltă emisferă, apoi îndepărtaţi-vă de planetă cu viteză maximă.

— Da, spuse Bayta cu răceală, şi când ne vom întoarce pe Fundaţie ce vom face, domnule căpitan?

— Păi, în acest caz, sunteţi nişte cetăţeni de treabă de pe Kalgan. Ori nu-i adevărat? Altceva nu ştiu.

Nu mai spuseră nimic. Toran se îndreptă spre tabloul de bord. Curând simţiră o uşoară zdruncinătură.

Abia când Kalgan rămase în urmă, la o distanţă sigură pentru a încerca primul salt interstelar, chipul Căpitanului Pritcher se descreţi puţin. Nicio navă a Catârului nu încercase să le împiedice plecarea.

— Se pare că ne lasă să plecăm cu Magnifico, spuse Toran. Povestea dumneavoastră nu se potriveşte.

— Doar dacă nu cumva *vrea* să plecăm cu el, ceea ce n-ar fi în avantajul Fundaţiei, îl corectă căpitanul.

După un ultim salt, când ajunseră la o distanţă care să le permită un zbor normal până la Fundaţie, recepţionară primul buletin de ştiri în ultraunde.

Era o ştire pierdută printre atâtea altele. Se menţiona că un lord războinic – crainicul nu se obosise să-i dezvăluie numele – protestase faţă de Fundaţie în legătură cu răpirea unui membru al curţii sale. Apoi, fură prezentate ştirile sportive.

— E cu un pas înaintea noastră, spuse Căpitanul Pritcher cu o voce glacială, şi adăugă cufundat în gânduri: E gata să atace Fundaţia, folosind acest incident pentru a-şi justifica acţiunea. Asta ne va îngreuna situaţia. Va trebui să acţionăm fără a fi pe deplin pregătiţi.

15. Psihologul

Existau motive întemeiate pentru ca noţiunea de „ştiinţă pură” să se bucure de cea mai deplină libertate pe Fundaţie. Căci într-o Galaxie în care supremaţia şi chiar supravieţuirea Fundaţiei se bazau pe superioritatea tehnologică, în ciuda forţei fizice folosite în ultimul secol şi jumătate, Omul de Ştiinţă se bucura de o anumită imunitate. Era nevoie de el, iar el ştia bine acest lucru.

Tot astfel, existau motive întemeiate pentru care Ebling Mis – doar cei ce nu-l cunoşteau îi adăugau titlurile la nume – se bucura de cea mai deplină formă de libertate pe Fundaţie în domeniul „ştiinţei pure”. Într-o lume în care ştiinţa era respectată, el era Omul de Ştiinţă fără a stârni zâmbetul şi fără litere de-o şchioapă. Era nevoie de el, şi el ştia asta.

Iată motivul pentru care, în timp ce alţii îşi plecau capul şi făceau temenele, el le refuza şi adăuga, fără să se teamă, că strămoşii lui nu se ploconiseră vreodată în faţa nepricopsiţilor de primari şi că pe vremea strămoşilor lui primarul ales putea fi dat afară din post cu un şut la voinţa alegătorilor, căci singurii oameni care moşteneau ceva prin naştere erau doar idioţii congenitali.

Aşa se face că, atunci când Ebling Mis hotărî să-i permită lui Indbur să se bucure de onoarea de a-l primi în Audienţă, nu se mai osteni să transmită cererea lui de-a lungul întregului lanţ obligatoriu de comandă şi să aştepte răspunsul favorabil pe aceeaşi cale. După ce-şi puse pe umeri, la întâmplare, cea mai ponosită dintre cele două haine de culoare închisă pe care le avea, îşi trânti pe creştet o pălărie neasortată, pleoştită şi cu o formă greu de

recunoscut, îşi aprinse o ţigară de foi, interzisă în acel loc, şi dădu buzna în palatul primarului, împingându-i pe cei doi paznici care protestară neconvingător de parcă behăiau.

Excelenţei sale îi parveniră primele semnale ale acestei încălcări de etichetă în timp ce se afla în grădină, când auzi hărmălaia din ce în ce mai vehementă şi o voce ca de taur care răspundea cu blesteme.

Indbur puse jos făraşul cu care făcea curăţenie, se ridică încet în picioare şi, cu aceeaşi încetineală, se schimbă la faţă. În fiecare zi după muncă, timp de două ore la începutul amiezei, dacă vremea era bună, Indbur se relaxa în grădină. Acolo, florile creşteau în pătrate şi triunghiuri, trasate cu o rigoare severă în roşu şi galben, cu minuscule tuşe de violet la vârfuri, şi plante verzi care mărgineau totul cu linii rigide. Acolo, în grădina sa, nimeni nu avea voie să-l tulbure – *nimeni!*

Indbur îşi scoase mănuşile murdare de pământ în timp ce se îndreptă spre poarta grădinii.

— Ce înseamnă asta? întrebă el în cele din urmă.

Răspunsul veni foarte prozaic, pentru că Mis apăru ca din senin, cu vocea lui bubuitoare, gesticulând sălbatic din braţe către cei care încă se mai agăţau de haina pe care o transformase în zdrenţe.

Indbur le făcu semn să se îndepărteze cu o uitătură solemnă şi dezaprobatoare, iar Mis se aplecă să-şi culeagă pălăria mototolită; scutură de pe ea un pumn de praf şi pământ, o vârî la subsuoară şi zise:

— Ascultă la mine, Indbur, protejaţii ăştia ai tăi incalificabili trebuie să-mi cumpere o haină nouă. Pe asta o mai puteam purta mult şi bine.

Primarul rămase ţeapăn şi, nemulţumit, îşi puse în valoare înălţimea de un metru şi aproape şaizeci de centimetri şi vorbi cu un aer semeţ:

— Mis, nu mi s-a adus la cunoştinţă că ai fi solicitat o audienţă. Sunt sigur că nu ţi-a fost programată.

Ebling Mis privi în jos către primar, neîncrezător şi vizibil mirat:

— Pentru numele Galaxiei, Indbur, n-ai primit bileţelul de la mine? Parcă i l-am dat ieri unui neisprăvit în uniformă stacojie. Ţi l-aş fi dat direct, dar ştiam că ţii la formalităţi.

— Formalităţi! Indbur îşi dădu ochii peste cap exasperat, apoi spuse cu hotărâre: N-ai auzit de organizarea raţională a activităţii? Pe viitor, va trebui să prezinţi o cerere pentru audienţă, redactată cum se cuvine, în trei exemplare, la biroul guvernamental la care ai treabă, în care să specifici şi scopul. Apoi va trebui să aştepţi până când mersul normal al evenimentelor îţi va aduce o înştiinţare referitoare la data programării audienţei acordate. Abia după aceea trebuie să te înfăţişezi în ţinută adecvată – am zis adecvată, înţelegi? – şi cu respectul cuvenit unei asemenea ocazii. Acum poţi să te retragi.

— Ce nu-i în ordine cu ţinuta mea? întrebă Mis, întărâtat. Cea mai bună haină pe care o aveam până când sălbaticii aceia incalificabili şi-au înfipt ghearele în ea. Voi pleca de îndată ce-ţi voi spune ce am de spus. Pentru numele Galaxiei, dacă n-ar fi vorba de o Criză Seldon, aş pleca imediat.

— Criză Seldon?! manifestă Indbur un început de interes.

Mis *era* un mare psiholog – un democrat, o persoană incomodă şi, cu siguranţă, un rebel – dar, cu toate acestea, psiholog. În starea de nedumerire în care se afla, primarul ezită să exprime cu voce tare durerea intimă ce-l străfulgeră când Mis smulse nepăsător o floare, o duse spre nări plin de speranţă şi apoi o azvârli cât colo, strâmbând din nas.

Indbur spuse cu răceală:

— Vrei să-mi asculţi sfatul? Grădina aceasta n-a fost făcută pentru discuţii pe teme importante şi grave.

S-ar fi simţit mai în largul său pe fotoliul înalt din spatele biroului lat, de unde ar fi putut privi nestingherit cele câteva şuviţe de păr care se străduiau să ascundă chelia roz a lui Mis. S-ar fi simţit mult mai bine dacă Mis şi-ar fi aruncat ochii în toate părţile căutând un scaun inexistent şi ar fi rămas în picioare, mutându-şi greutatea

de pe un picior pe altul, fără să lase această impresie. S-ar fi simţit cel mai bine când, ca răspuns la o apăsare pe un anume buton, un subordonat îmbrăcat în livrea ar fi intrat temător, pe vârful picioarelor, ar fi făcut o plecăciune în drum spre biroul său şi ar fi aşezat acolo un tom pântecos legat în metal.

— Acum, de bună seamă, zise Indbur – din nou stăpân pe situaţie –, pentru a face această audienţă neautorizată cât se poate de scurtă, te rog să prezinţi lucrurile în câteva cuvinte.

— Ştii cu ce m-am ocupat în zilele din urmă? întrebă Ebling Mis fără să se grăbească.

— Am rapoartele tale aici, răspunse primarul satisfăcut, împreună cu rezumatele autorizate. După câte înţeleg, cercetările tale în ceea ce priveşte matematica psihoistoriei au fost efectuate în scopul de a reproduce opera lui Hari Seldon şi, evident, de a trasa desfăşurarea proiectată a istoriei viitoare pentru uzul Fundaţiei.

— Exact, spuse Mis inflexibil. Când Seldon a întemeiat Fundaţia, a fost îndeajuns de înţelept să nu includă niciun psiholog printre oamenii de ştiinţă aduşi aici, astfel încât Fundaţia a acţionat orbeşte, în funcţie de cursul neîntrerupt al necesităţii istorice. În cadrul cercetărilor mele, am pus un mare accent pe aluziile făcute cu prilejul deschiderii Bolţii Timpului.

— Cunosc acest lucru, Mis. E o pierdere de vreme să te repeţi.

— Nu mă repet, se dezlănţui Mis, pentru că ceea ce am de gând să-ţi comunic nu este inclus în niciunul dintre rapoartele acelea.

— Cum adică nu este inclus în rapoarte? întrebă prosteşte Indbur. Cum ai putut…?

— Pentru numele Galaxiei! Lasă-mă pe mine să-ţi explic, fiinţă respingătoare ce eşti. Nu-mi mai pune în cârcă ceea ce n-am spus şi nu mai întoarce pe toate feţele orice afirmaţie de-a mea, că altfel plec şi las totul să se facă praf în jurul tău. Ţine minte, neghiob incalificabil ce eşti,

Fundaţia va reuşi pentru că aşa trebuie, dar dacă eu plec acum şi te las în pace, *tu* nu vei reuşi nimic.

Trântindu-şi cu năduf pălăria de pământ, Mis o luă grăbit pe scările platformei pe care era aşezat biroul larg şi, împingând precipitat hârtiile de pe el, se aşeză pe-un colţ.

Înnebunit, Indbur se gândi să cheme garda sau să folosească vreuna din armele aflate în birou. Ochii lui Mis îl ţintuiau însă cu furie şi nu reuşi decât să se facă mai mic şi să adopte o atitudine de supuşenie.

— Doctore Mis, începu el, nu prea convins de necesitatea respectării formalităţilor, trebuie să…

— Ţine-ţi gura, se răsti feroce Mis, şi ascultă. Dacă chestia asta de aici, zise el şi lovi straşnic cu palma dosarul legat de pe birou, e o prelucrare neroadă a raportului meu, azvârle-o cât colo. Orice raport pe care-l înaintez trece prin mâinile a douăzeci şi ceva de funcţionari, ajunge la tine şi apoi îmi este înmânat, după ce mai trece pe la alţi douăzeci. Toate bune şi frumoase dacă nu există nimic secret în raport. Ei, bine, eu am aici ceva confidenţial. Atât de confidenţial, încât nici băieţii cu care colaborez n-au prins de veste. Munca au făcut-o ei, desigur, dar fiecare a desăvârşit câte o porţiune neînsemnată şi izolată, iar eu am asamblat toate părţile astea. Ştii ce reprezintă Bolta Timpului?

Indbur dădu afirmativ din cap, dar Mis continuă să vorbească nestăpânit, cu o plăcere şi o bucurie nedisimulate.

— Ei, o să-ţi spun eu, pentru că de multă vreme îmi imaginam că Galaxia va ajunge în situaţia asta incalificabilă; îţi citesc în ochi ce-ai vrea să faci acum, farsor şi guguman ce eşti. Ţii mâna lângă un buton pe care, dacă apeşi, or să năvălească aici soldaţi cu zecile ca să mă căsăpească, dar te temi de ceea ce ştiu, te temi de o Criză Seldon. Dar te asigur că, dacă atingi ceva de pe birou, îţi fărâm capul incalificabil înainte de intrarea vreunuia. Oricum, tu, banditul de taică-tu şi piratul de bunică-tu aţi supt de-ajuns din vlaga Fundaţiei.

— Asta e înaltă trădare, bâigui Indbur.

— Bineînţeles că e, făcu Mis cu o bucurie ascunsă, dar ce poţi să faci? Hai să-ţi vorbesc despre Bolta Timpului. Această Boltă a Timpului e ceea ce Hari Seldon a instalat aici la început pentru a ne ajuta să depăşim situaţiile mai grele. Seldon a pregătit câte un simulacru personal ca ajutor pentru fiecare Criză şi a dat explicaţii. Au fost patru crize până acum – deci patru apariţii. Prima oară a apărut când criza era la apogeu. A doua oară, în momentul imediat următor evoluţiei reuşite a celei de-a doua crize. La crizele a treia şi a patra a fost ignorat, probabil, pentru că nu mai era nevoie de ajutorul lui, dar cercetările recente, şi care nu sunt incluse în rapoartele pe care le ai, ne arată că el oricum a apărut, şi încă la momentul potrivit. Pricepi?

Mis nici nu aşteptă, de altfel, un răspuns. Îşi azvârli, în cele din urmă, ţigara de foi, ajunsă într-o stare jalnică, şi se scotoci prin buzunare după alta, o găsi şi o aprinse. Pufăi nervos de câteva ori, scoţând vălătuci de fum.

— În mod oficial, spuse el, am încercat să reconstruiesc ştiinţa psihoistoriei. Ei bine, nimeni n-o să reuşească asta nici acum, nici peste un veac. Numai că eu am făcut progrese în ceea ce priveşte elementele simple şi le-am putut folosi ca scuză ca să mă amestec şi în problema Bolţii Timpului. Ceea ce *am făcut* presupune determinarea, cu o doză apreciabilă de siguranţă, a datei exacte a următoarei apariţii a lui Hari Seldon. Cu alte cuvinte, pot să-ţi ofer data la care iminenta Criză Seldon, cea de-a cincea, va ajunge la apogeu.

— Şi când va avea loc? întrebă încordat Indbur.

Mis, cu o nepăsare veselă, lăsă bomba să explodeze:

— Peste patru luni. Patru luni incalificabile, fără două zile.

— Patru luni! făcu Indbur cu o vehemenţă care nu-i era în fire. Imposibil.

— Imposibil, pe naiba!

— Patru luni? Îţi dai seama ce înseamnă asta? Unei crize iminente peste patru luni i-au trebuit ani întregi ca să se dezvolte.

— Şi de ce nu? Există vreo lege a naturii care să-i impună unui proces să se maturizeze la lumina zilei?

— Dar nimic n-o prevesteşte. Nu se simte niciun pericol. Indbur aproape că-şi frângea mâinile de îngrijorare. Apoi, cu o furie care mocnise îndeajuns, explodă: *Dă-te jos* de pe biroul meu şi lasă-mă să-mi pun lucrurile în ordine. Cum îţi închipui că pot *să gândesc* în condiţiile astea?

Luat prin surprindere, Mis se ridică greoi de pe birou şi se dădu într-o parte.

Indbur rearanjă obiectele pe locurile lor iniţiale cu mişcări febrile. Spuse repede şi precipitat:

— Nu ai niciun drept să dai buzna aici. Dacă ţi-ai fi prezentat teoria…

— Dar nu e o *teorie*.

— Iar eu spun că *este* o teorie. Dacă ai fi prezentat-o cu probe şi argumente într-un mod adecvat, ar fi mers la biroul de Ştiinţe Istorice. Acum ar fi fost tratată cu toată seriozitatea, analiza rezultată mi-ar fi fost prezentată mie şi apoi, desigur, s-ar fi întreprins măsurile ce se cuveneau. Aşa, însă, m-ai sâcâit pe mine fără niciun motiv întemeiat. Aha, uite-o aici!

Ţinea în mână o foaie de hârtie argintie şi transparentă pe care o scutură în direcţia solidului psiholog.

— Acesta este un scurt rezumat pe care-l pregătesc eu însumi, săptămânal, privind problemele externe care apar. Ascultă: am încheiat negocierile pentru un tratat comercial cu Mores, continuăm negocierile pentru un altul cu Lyonesse, am trimis o delegaţie la nu ştiu ce sărbătorire pe Bonde, am primit nu ştiu ce plângere de pe Kalgan şi am promis să o soluţionăm, am protestat împotriva unor practici comerciale ilegale din Asperta, iar ei au promis să rezolve problema, şi altele, şi altele, tot aşa. (Privirea primarului alunecă în josul listei cu notaţii codificate şi apoi aşeză cu atenţie foaia la locul ei în dosarul potrivit, din locul potrivit.) Îţi spun eu, Mis, că de aici nu rezultă decât adieri de ordine şi pace…

Uşa de la capătul îndepărtat se deschise şi în birou intră, într-o manieră dramatică, fără nicio legătură cu viaţa reală, o notabilitate îmbrăcată într-un costum simplu.

Indbur dădu să se ridice de pe scaun, dar se răzgândi. Avu ciudata şi ireala senzaţie că lumea se învârteşte în jurul lui, senzaţie pe care mulţi dintre noi o încercăm atunci când se întâmplă prea multe într-o singură zi. După ce Mis intrase cu forţa şi-l enervase, acum apărea, la fel de nepotrivit, secretarul său, care cel puţin cunoştea regulile casei.

Acesta făcu o plecăciune adâncă.

Indbur întrebă tăios:

— Ce e?

Secretarul răspunse cu capul plecat, de parcă s-ar fi adresat pardoselii:

— Excelenţă, Căpitanul Han Pritcher de la Informaţii s-a întors de pe Kalgan, încălcând ordinele dumneavoastră, şi a fost întemniţat potrivit ordinului dumneavoastră anterior – ordinul X20-513. Acum îşi aşteaptă execuţia. Cei care-l însoţesc au fost reţinuţi pentru interogatoriu şi s-a întocmit un raport complet.

Exasperat, Indbur spuse:

— S-a primit un raport complet. Şi?

— Excelenţă, Căpitanul Pritcher a raportat, cam confuz, despre existenţa unor planuri primejdioase din partea noului Lord al Kalganului. Nu i s-a acordat dreptul la replică, potrivit ordinelor anterioare – ordinul dumneavoastră X20-651 –, dar afirmaţiile lui au fost înregistrate şi vi s-a înaintat un raport complet.

— S-a primit un raport complet. *Şi?* urlă Indbur.

— Excelenţă, în ultimul sfert de oră au fost primite o serie de rapoarte de la frontiera Salinniană. Nave identificate ca aparţinând Kalganului au pătruns pe teritoriul Fundaţiei fără autorizaţie. Navele sunt înarmate. Au avut loc lupte.

Secretarul se aplecă până la pământ. Indbur rămase în picioare. Ebling Mis se scutură ca să-şi revină din surpriză, îl

apucă pe secretar de mână, îl ridică în picioare şi-l lovi sănătos peste umăr:

— Hei, ai face bine să-l eliberezi pe acest Căpitan Pritcher şi să-l trimiţi încoace. Acum, ieşi!

Secretarul plecă şi Mis se întoarse către primar:

— N-ar fi cazul să pui maşinăria în mişcare, Indbur? Patru luni, îţi aminteşti?

Indbur rămase cu ochii pierduţi. Doar un deget părea că mai are viaţă în el, şi acesta trasa triunghiuri tremurătoare pe suprafaţa lucioasă a biroului.

16. Conferinţa

Când cele douăzeci şi şapte de Lumi Comerciale Independente, unite doar prin neîncrederea faţă de planeta-mamă a Fundaţiei, realizează împreună o întrunire şi fiecare dintre ele este animată de mândria născută din propria-i neînsemnătate, încurajată şi întărită de propria-i insularitate şi împătimită de pericole eterne, există o serie de negocieri preliminare, de o meschinărie îndeajuns de mare, care pot să-i descurajeze până şi pe cei mai perseverenţi în a le depăşi.

Nu este suficient să fixezi dinainte detalii, precum metoda de votare sau modul de alegere a reprezentanţilor. Acestea devin probleme de importanţă politică. Nu este de ajuns să stabileşti problemele prioritare la masa de seară sau la tratative, pentru că acestea sunt probleme de importanţă socială.

Fusese mai greu să se stabilească locul întrunirii – pentru că aceasta era o problemă de un covârşitor provincialism. Şi, în cele din urmă, căile întortocheate ale diplomaţiei au condus către lumea Radole, pe care unii comentatori o sugeraseră dintru început, din simplul şi logicul motiv că avea o poziţie centrală.

Radole era o lume unică şi, ca potenţial militar, deţinea cea mai slabă forţă între cele douăzeci şi şapte de Lumi. Aceasta fusese încă un factor care atârnase greu în logica alegerii.

Era o lume ca o panglică – şi Galaxia e plină de lumi ca aceasta, dintre care cele locuibile constituie o raritate. Cu alte cuvinte, cele două jumătăţi ale ei stăteau îndreptate spre veşnicele extreme de arşiţă şi frig, iar regiunea în care

viaţa era posibilă se afla în panglica subţire a zonei crepusculare.

O asemenea lume pare a fi, în mod invariabil, neatrăgătoare pentru cei ce n-au încercat să se stabilească acolo, dar există locuri plasate strategic, şi Radole City era aşezat într-un astfel de loc.

Se întindea de-a lungul pantelor domoale ale unor dealuri mici, în faţa unor munţi teşiţi care-l mărgineau spre graniţa emisferei reci şi care opreau înaintarea înspăimântătoare a gheţurilor. Aerul cald şi uscat al emisferei însorite venea în valuri asupra oraşului, iar dinspre munţi era pompată prin conducte apa – şi astfel, Radole City devenise o grădină continuă, plutind într-o dulce dimineaţă de iunie fără de sfârşit.

Fiecare casă se cuibărea între florile propriei grădini, expusă tuturor elementelor îmblânzite. De dragul comerţului exterior, pe care îl dezvoltaseră până într-atât încât Radole devenise o lume mai degrabă productivă decât o lume tipică a Neguţătorilor, fiecare grădină era un teren horticol pe care plantele luxuriante creşteau în împerecheri stranii.

Prin urmare, în felul său, Radole City era un mic petic smuls din Eden, o unică oază de blândeţe şi de lux pe o planetă altfel îngrozitoare, ceea ce fusese, de asemenea, un element ce atârnase greu în această alegere.

Ciudăţenia mai venea şi din fiecare dintre cele douăzeci şi şase de Lumi de Neguţători: delegaţi, soţii, secretare, jurnalişti, nave şi echipajele acestora. Populaţia din Radole aproape că se dublase, iar resursele erau puse la grea încercare. Se mânca după dorinţă, se bea după voia fiecăruia şi nu se dormea defel.

Şi totuşi, printre oaspeţii care forfoteau de colo-colo, doar câţiva nu erau pe deplin conştienţi că întreaga Galaxie se mistuia încet într-un soi de război tăcut şi aducător de somn. Cei care realizau acest lucru puteau fi împărţiţi în trei categorii. Din prima făceau parte cei care ştiau puţine şi se dovedeau neîncrezători…

Aşa era şi tânărul pilot spaţial care purta la şapcă o cocardă cu inscripţia Haven şi care, ţinând paharul în dreptul ochilor, reuşise să prindă privirea fetei din Radole ce stătea în faţa lui şi zâmbea. El tocmai spunea:

— Am trecut exact prin zona în care se poartă războiul ca să ajungem aici, şi am făcut-o dinadins. Vreme de un minut-lumină am călătorit în zona neutră, foarte aproape de Horleggor…

— Horleggor? se băgă în vorbă un localnic cu picioare lungi, care făcea pe gazda acestei adunări. Acolo a fost înfrânt Catârul săptămâna trecută, nu?

— De unde ai auzit? întrebă pilotul cu superioritate.

— De la un post de radio al Fundaţiei.

— Daa? Păi află de la mine: Catârul *a ocupat* Horleggorul. Aproape că ne-am ciocnit de un convoi de nave de-ale lui care tocmai dintr-acolo veneau. Când rămâi la locul bătăliei, iar învingătorul se îndepărtează în goană, nu înseamnă că ai fost înfrânt.

În discuţie interveni cineva cu o voce puternică şi guturală:

— Nu mai vorbiţi aşa. Întotdeauna Fundaţia primeşte primele lovituri acolo unde-o doare mai tare. Ascultaţi la mine: mai aveţi puţină răbdare şi veţi vedea. Bătrâna Fundaţie ştie când să se întoarcă. Şi atunci să te ţii: *Poc!* Cel care vorbise tăcu şi zâmbi uşor batjocoritor.

— Oricum ar fi, zise pilotul de pe Haven, după o scurtă pauză, aşa cum vă relatam, noi am văzut navele Catârului şi arătau tare bine. Vă spun eu – păreau noi.

— Noi? făcu localnicul gânditor. Le construiesc chiar ei? (Rupse o frunză din ramura ce-i atârna deasupra capului, o mirosi cu delicateţe, apoi o zdrobi între dinţi, şi seva verzuie răspândi în jur o aromă mentolată.) Vrei să-mi spui mie că au înfrânt navele Fundaţiei cu hârburi făcute de ei? Hai, mai zi ceva.

— Le-am văzut, amice. Doar ştiu încă să deosebesc o navă de o cometă, nu crezi?

Localnicul se dădu mai aproape de pilot şi se aplecă spre el:

— Ştiu eu ce ştiu. Ascultă, nu te lăsa păcălit. Războaiele nu pornesc din senin, iar noi avem o gloată de deştepţi care fac jocurile.

Apoi un altul zise cu o voce răstită:

— Aşteaptă până-n ultima clipă, şi atunci: *Bum!* Zâmbi tâmp cu toată gura către fată, care se trase deoparte.

— Bătrâne, îţi închipui că individul ăsta, Catârul, face toate jocurile. Nici vorbă! (Radolianul îşi întări spusele cu o mişcare a degetului.) După câte-am auzit, e omul nostru, şi am auzit asta dintr-o sursă demnă de încredere, de sus. Noi îl plătim şi, probabil, tot noi am construit şi navele acelea. Să fim realişti – cred că aşa stau lucrurile. A, sigur, până la urmă n-o să reuşească să înfrângă Fundaţia, dar poate s-o şubrezească şi atunci *intervenim noi*.

— Numai despre asta ştii să vorbeşti, Clev? i-o tăie fata. Despre război? Mă oboseşti.

Într-un acces de galanterie, pilotul din Haven interveni împăciuitor:

— Să schimbăm subiectul. Doar n-o să le supărăm pe fete.

Celălalt repetă fraza şi bătu ritmul vorbelor cu halba în tăblia mesei. Micile grupuri care se formaseră se destrămară chicotind şi comentând, iar alte câteva perechi ieşiră din chioşcul de vară din spate.

Conversaţia deveni mai generală, mai variată şi mai fără noimă…

În a doua categorie intrau aceia care ştiau ceva mai multe lucruri şi erau mai puţin siguri pe ei…

Aşa era Fran, mătăhălosul cu un singur braţ, care reprezenta Havenul ca delegat oficial şi care îşi dădea silinţa să fie la înălţime, cultivând tot felul de amiciţii: cu femei, când putea, şi cu bărbaţi, când n-avea încotro.

Acum se odihnea în locuinţa unuia dintre noii săi prieteni, situată pe vârful unui deal, ceea ce nu prea i se întâmplase decât o dată sau de două ori de la sosire. Noul său prieten se numea Iwo Lyon, un suflet înflăcărat din Radole. Casa lui era izolată de restul caselor şi părea să plutească singură în mijlocul unei mări de parfumuri florale

şi zumzet de insecte. Fran stătea întins şi se lăfăia la soare pe mica plajă de pe o fâşie de iarbă tunsă scurt aşezată în pantă.

— N-avem aşa ceva pe Haven, zise el.

Somnolent, Iwo îi răspunse:

— Să vezi ce-i pe emisfera friguroasă. E un loc la vreo douăzeci de mile de aici unde oxigenul curge ca apa.

— Nu mai spune?

— Serios.

— Păi, să-ţi povestesc şi eu una, Iwo… În vremurile de odinioară, înainte de a-mi pierde braţul, am umblat şi eu printr-o mulţime de locuri, ştii, şi n-o să-ţi vină a crede, dar… Şi povestea ce urmă se depănă multă vreme, iar Iwo nu vru s-o creadă.

Într-un moment în care nu căsca, Iwo spuse:

— Nimic nu se mai face ca pe vremuri, ăsta-i adevărul.

— Da, şi eu am aceeaşi impresie. Ei, dar nu-i chiar aşa, îşi reveni Fran, să nu mai zici asta. Ţi-am povestit despre fiul meu, nu? *El* este unul din vechea şcoală, dacă vrei. Are să devină mare Neguţător, pe cinstea mea. E leit taică-su în toate, numai că s-a căsătorit.

— Vrei să zici că are un contract legal cu o fată?

— Asta vreau să zic. Eu unul nu-i văd rostul. S-au dus pe Kalgan să-şi petreacă luna de miere.

— Kalgan? *Kalgan?* Şi când a fost asta?

Fran zâmbi cu toată gura, vorbind cu subînţeles:

— Cu puţin înainte ca Lordul Kalganului, Catârul, să declare război Fundaţiei.

— Serios?

Fran încuviinţă cu o mişcare a capului şi-i făcu semn lui Iwo să se dea mai aproape. Apoi spuse cu voce răguşită:

— De fapt, o să-ţi spun ceva, dar numai pentru urechile tale. Fiul meu a fost trimis pe Kalgan cu un scop anume. Acum n-aş vrea să se ştie chiar totul, mă înţelegi, dar dacă eşti la curent cu situaţia actuală, presupun că poţi să ghiceşti şi singur. În orice caz, băiatul meu a fost omul potrivit pentru treaba asta. Noi, Neguţătorii, am avut nevoie de puţin scandal. (Zâmbi cu subînţeles.) Aşa s-a şi

întâmplat. N-o să-ţi spun cum am reuşit, dar băiatul meu s-a dus pe Kalgan, iar Catârul şi-a trimis navele. Fiul meu!

Iwo rămase profund impresionat. Deveni, la rândul lui, secretos:

— Foarte bine. Ştii, se zice că şi noi avem cinci sute de nave pe care suntem gata să le aruncăm în luptă la momentul potrivit.

Iar Fran spuse răspicat:

— Poate chiar mai multe. Asta e adevărata strategie. Strategia care-mi place. (Se scărpină îndârjit pe burtă.) Dar să nu uităm că şi Catârul e un tip deştept. Ceea ce s-a întâmplat la Horleggor mă îngrijorează.

— Am auzit că a pierdut vreo zece nave.

— Aşa e, dar mai avea o sută, aşa că Fundaţia a trebuit să se retragă. E cât se poate de bine că tiranii aceia au fost înfrânţi, dar cam repede. Clătină neîncrezător din cap.

— Ce mă frământă pe mine e de unde are Catârul toate navele astea? Se zvoneşte peste tot că noi i le facem.

— Noi? Neguţătorii? Dintre toate Lumile Independente, Havenul are cele mai mari întreprinderi producătoare de nave, dar n-am făcut până acum decât nave pentru noi. Crezi că e vreo lume care să construiască singură o flotă pentru Catâr, fără să-şi ia măsuri pentru o acţiune unită? Asta e un… un basm.

— Bine, dar atunci de unde le are?

— Le face singur, bănuiesc, spuse Fran ridicând din umeri. Şi asta îmi dă fiori.

Fran clipi, căci soarele îi bătea în ochi, şi se prinse cu degetele picioarelor de rezemătoarea lustruită. Apoi adormi uşurel şi bolboroseala respiraţiei lui se pierdu în forfota şi bâzâitul insectelor.

Şi, în cele din urmă, mai existau acei câţiva care ştiau multe, dar nu credeau nimic…

Aşa era Randu, care în cea de-a patra zi a Conferinţei tuturor Neguţătorilor intră în Pavilionul Central unde-l aşteptau cei doi bărbaţi pe care-i rugase să vină acolo. Cele cinci sute de scaune erau goale – şi aşa aveau să rămână.

Randu vorbi repede, aproape înainte de a se aşeza:

— Noi trei reprezentăm aproximativ jumătate din potenţialul militar al Lumilor Comerciale Independente.

— Da, spuse Mangin din Iss, eu şi colegul meu am discutat deja acest aspect.

— Sunt gata să tratăm repede şi precis, zise Randu. Nu mă interesează negocierile sau subtilităţile. Poziţia noastră e gravă.

— Ca rezultat al… îl îndemnă Ovall Gri din Mnemon.

— Al evoluţiei situaţiei din ultima vreme. Vă rog, să începem cu începutul. În primul rând, poziţia în care suntem nu se datorează acţiunilor noastre; situaţia ne-a scăpat de sub control. Negocierile noastre nu s-au desfăşurat cu acest Catâr, ci cu alţi câţiva, între care cel mai important a fost ex-lordul războinic de pe Kalgan, pe care Catârul l-a înfrânt în momentul cel mai nepotrivit pentru noi.

— Da, dar acest Catâr este un înlocuitor mai valoros, spuse Mangin. N-o să-mi mai bat mintea cu detaliile.

— S-ar putea s-o faci când vei cunoaşte *toate* detaliile. Randu îi privi semnificativ şi continuă: Acum o lună, i-am trimis pe nepotul meu şi pe soţia lui pe Kalgan.

— Nepotul tău? făcu surprins Ovall Gri. Nu ştiam că e nepotul tău.

— În ce scop? întrebă sec Mangin. Acesta? – şi degetul lui mare descrise un cerc în aer.

— Nu. Dacă te referi la războiul declanşat de Catâr împotriva Fundaţiei, nu. Cum aş fi putut să ţintesc aşa de sus? Tânărul nu ştia nimic – nici despre organizaţie, nici despre scopurile noastre. I s-a spus că sunt un membru neimportant al unei societăţi patriotice de pe Haven şi că misiunea lui pe Kalgan era aceea de observator amator. Intenţiile mele au fost cam neclare, trebuie să recunosc. În primul rând, eram curios în ceea ce-l priveşte pe Catâr. E un fenomen ciudat – însă ceea ce vă spun ştie şi un ţânc, aşa că trec peste asta. În al doilea rând, ar fi constituit un proiect interesant şi educativ pentru un om care avea oarece cunoştinţe despre Fundaţie şi despre Rezistenţa de

pe Fundaţie şi părea să promită a ne fi util în viitor. Vedeţi deci că…

Pe faţa lungă a lui Ovall apăru o strâmbătură. Apoi vorbi, arătându-şi dinţii:

— Prin urmare, trebuie să fi fost surprins de rezultate, pentru că nu e nimeni printre Neguţători care să nu ştie că acest nepot al tău a răpit un supus de-al Catârului în numele Fundaţiei, oferindu-i Catârului un *casus belli*[6]. Pentru numele Galaxiei, Randu, te-ai apucat să ne depeni poveşti răsuflate. Mi se pare greu de crezut că n-ai niciun amestec în toate astea. Hai, recunoaşte, ai făcut o treabă iscusită.

Randu clătină din cap şi părul alb i se zbârli:

— N-am niciun amestec. Şi nici nepotul meu, care este acum reţinut pe Fundaţie şi care s-ar putea să nu mai apuce să vadă desăvârşirea acestei trebi iscusite. Tocmai am primit veşti de la el. Capsula Personală a ajuns prin contrabandă, a trecut prin zona în care se poartă războiul, a ajuns la Haven şi a călătorit de acolo până aici. A făcut o lună pe drum.

— Şi…?

Randu îşi împreună mâinile şi zise cu tristeţe în glas:

— Mă tem că suntem distribuiţi în acelaşi rol pe care l-a jucat şi fostul lord războinic de pe Kalgan. Catârul este un mutant.

Se lăsă o linişte cumplită, iar bătăile repezi ale inimilor lor erau aproape perceptibile. Sau aşa i se năzărise lui Randu.

Când Mangin vorbi din nou, cu voce egală, nu lăsă impresia că se schimbase ceva în atitudinea lui:

— De unde ştii asta?

— Pentru că aşa spune nepotul meu, doar a fost pe Kalgan.

— Ce fel de mutant? Sunt multe feluri, după cum bine ştii.

Randu se sili să-şi ascundă furia:

---

[6] Casus belli (lat. în text) – motiv de război *(n.t.)*

— Da, tot felul de mutanţi, Mangin. Dar ăsta e un fel de Catâr. Ce fel de mutant ar porni ca un necunoscut, ar aduna o armată, ar stabili, după cum se spune, o bază pe un asteroid cu raza de cinci mile şi ar captura o planetă, apoi un sistem, apoi o regiune, pentru ca, în cele din urmă, să atace Fundaţia şi s-o înfrângă la Horleggor. *Şi toate astea în doi sau trei ani!*

Ovall Gri ridică din umeri nedumerit:

— Deci tu crezi că va înfrânge Fundaţia?

— Nu ştiu ce să zic. Dar dacă o va face?

— Îmi pare rău, dar n-aş îndrăzni să afirm asta. Fundaţia *nu* poate fi înfrântă. Ascultă, nu avem niciun alt element de la care să pornim, în afară de afirmaţia unui… ei bine, a unui băieţandru fără pic de experienţă. Să zicem că stăm o vreme deoparte. Cu toate victoriile astea ale Catârului, nu ne-am făcut probleme până acum şi, dacă nu merge ceva mai departe, nu văd de ce ne-am schimba planurile. De acord?

Randu se încruntă îngrozit când înţelese ţesătura foarte complicată a situaţiei. Le zise amândurora:

— S-a luat legătura cu Catârul până acum?

— Nu, răspunseră cei doi într-un glas.

— E adevărat însă că am încercat. Întrunirea noastră nu are niciun rost dacă nu ajungem la el. Până acum, mai mult am băut decât am gândit, mai mult am curtat decât am durat – citez dintr-un articol de fond din *Radole Tribune* –, şi toate acestea din cauză că nu-l putem contacta pe Catâr. Domnilor, avem aproape o mie de nave care aşteaptă să fie azvârlite în luptă la momentul propice pentru a prelua controlul asupra Fundaţiei. Eu sunt de părere să schimbăm acest plan. Spun că ar fi mai bine să lansăm cele o mie de nave în luptă acum – dar *împotriva Catârului*.

— Vrei să zici în sprijinul tiranului Indbur şi al îmbuibaţilor Fundaţiei? întrebă Mangin veninos.

Randu ridică obosit o mână:

— Scuteşte-mă de calificative… Am zis împotriva Catârului, şi nu altceva.

Ovall Gri se ridică:

— Randu, nu vreau să am nimic de-a face cu asta. Prezintă-ţi propunera diseară în faţa întregului consiliu, dacă ţii neapărat să te sinucizi politic.

Plecă fără vreun cuvânt şi Mangin îl urmă tăcut, lăsându-l pe Randu să petreacă în singurătate o oră ce păru să nu se mai sfârşească, gândindu-se cum să rezolve această situaţie fără ieşire.

La întrunirea în plen a consiliului din acea seară, Randu nu scoase o vorbă.

Însă a doua zi dimineaţă, Ovall Gri veni pe neaşteptate în camera lui; Ovall Gri era îmbrăcat sumar şi nici măcar nu era pieptănat sau bărbierit.

De la masa de pe care nu strânsese încă resturile micului dejun, Randu îl privi cu uimire crescândă, ceea ce-l făcu să scape şi pipa din mână.

Fără altă introducere, Ovall spuse pe nerăsuflate:

— Mnemon a fost bombardată din spaţiu printr-un atac mişelesc.

— Fundaţia? întrebă Randu gânditor.

— Catârul! izbucni Ovall. Catârul! (Vorbea precipitat.) A fost un atac deliberat. Majoritatea flotei noastre s-a alăturat flotilei internaţionale. Puţinele nave care au rămas ca Escadron de Pază au fost insuficiente şi făcute praf. N-au coborât încă pe planetă şi s-ar putea să n-o facă, pentru că jumătate din atacanţi au fost distruşi, dar e stare de război şi am venit să te întreb despre situaţia de pe Haven.

— Sunt încredinţat că Havenul va adera la spiritul Cartei Federaţiei. Acum înţelegi? Ne atacă şi pe noi!

— Catârul ăsta e un descreierat. Crede că poate înfrânge tot Universul? (Începu să se bâlbâie, se aşeză şi-l apucă pe Randu de încheietura mâinii.) Supravieţuitorii noştri au raportat despre deţinerea de către Catâr a… a unei noi arme. Un anihilator de câmp atomic.

— Ce anume?

— Majoritatea navelor noastre au fost pierdute deoarece armele lor atomice nu le-au fost de niciun folos. Aşa ceva nu s-ar fi putut produce printr-un accident sau prin sabotaj. Trebuie să fi fost o armă de-a Catârului. N-a funcţionat

perfect; efectul a fost intermitent; au existat modalităţi de a-l neutraliza; oricum, informaţiile mele nu sunt detaliate. Îţi dai seama că o asemenea armă ar schimba natura războiului şi că, probabil, ar face ca întreaga noastră flotă să fie inutilă.

Randu se simţi dintr-o dată foarte bătrân. Cu chipul transfigurat de disperare, spuse:

— Mă tem că a apărut un monstru care ne va devora pe toţi. Cu toate astea, trebuie să luptăm împotriva lui.

17. Vizi-Sonorul

Casa lui Ebling Mis, dintr-un cartier nu prea pretenţios din Terminus City, era binecunoscută oamenilor de ştiinţă, literaţilor şi celor informaţi de pe Fundaţie. Caracteristicile ei memorabile depindeau, subiectiv vorbind, de sursa care era lecturată. Pentru un biograf care cântăreşte bine tot ce scrie, casa era „simbolul unui refugiu din faţa realităţii neacademice"; un redactor de la rubrica mondenă ar fi debitat cu voluptate catifelată că era „încărcată cu o atmosferă masculină, agresivă, de dezordine nepăsătoare"; un doctor în filosofie ar fi numit-o, fără a sta prea mult pe gânduri, „elevată, dar lipsită de organizare"; un prieten fără titluri universitare ar fi declarat simplu că era „binevenită pentru un chef la orice oră, mai ales că-ţi poţi pune picioarele pe canapea", iar un redactor de la o emisiune săptămânală plină de ifose, în goană după amănuntul care să dea culoare, ar fi vorbit de „locuinţa simplă, din piatră, a nonconformistului chel şi stângist, Ebling Mis".

Pentru Bayta, care în acel moment gândea doar pentru sine şi nu pentru public şi care beneficia de avantajul informării la faţa locului, casa nu era nici mai mult, nici mai puţin decât neîngrijită.

Cu excepţia primelor câteva zile, întemniţarea i se păruse o povară mai uşor de suportat decât aceasta jumătate de oră de aşteptare în casa psihologului – şi poate chiar sub supraveghere secretă. Atunci măcar îl avusese pe Toran alături de ea.

Şi poate că starea de tensiune ar fi doborât-o dacă n-ar fi văzut nasul lung al lui Magnifico într-o postură care arăta, fără putinţă de tăgadă, cât era de încordat.

Magnifico stătea cu bărbia sprijinită pe picioarele sale subţiri ca nişte fuse, îndoite sub el, de parcă ar fi încercat să se chircească până la dispariţie, iar Bayta întinse mâna cu un gest mecanic de blândeţe pentru a-l calma. Magnifico tresări, vrând parcă să se facă şi mai mic, apoi zâmbi:

— Aşa e, doamna mea, s-ar părea că până şi trupul meu refuză să accepte ceea ce mintea ştie, şi se aşteaptă la lovituri din partea celorlalţi.

— Nu-i nevoie să fii îngrijorat, Magnifico. Sunt cu tine şi n-o să las pe nimeni să-ţi facă vreun rău.

Ochii măscăriciului priviră pe furiş către ea, dar îşi schimbară iute direcţia.

— M-au ţinut separat de tine şi de bunul tău soţ şi, pe cuvântul meu, poţi să şi râzi, dar tare singur m-am simţit lipsit de prietenia voastră.

— N-am de ce să râd. Şi eu m-am simţit singură.

Faţa măscăriciului se lumină şi-şi strânse genunchii mai aproape de piept.

— Nu l-ai mai întâlnit pe omul acesta care vrea să ne vadă? întrebă el precaut.

— Nu. Dar este un om celebru. L-am văzut în transmisiuni televizate şi am auzit o groază de lucruri despre el. Cred că-i un om de treabă, Magnifico, şi n-o să ne facă niciun rău.

— Da? întrebă măscăriciul foindu-se neliniştit. S-ar putea, doamna mea, dar pe mine m-a mai interogat, şi se comportă atât de impulsiv şi de gălăgios încât mă bagă în sperieţi. Foloseşte tot felul de vorbe stranii, iar răspunsurile la întrebările lui parcă îmi îngheaţă în gură. Aproape că-mi vine să dau crezare unuia care cândva a râs de ignoranţa mea, spunându-mi o istorie care, în unele momente, făcea să-mi simt inima spărgându-mi pieptul, de nu mai puteam scoate o vorbă.

— Dar acum situaţia e cu totul alta. Suntem doi la unul, şi n-o să ne poată înspăimânta pe amândoi.

— Bine, doamna mea.

Undeva în casă se auzi o uşă trântindu-se şi răsună o voce tunătoare. De-abia în faţa uşii, vorbele furioase

deveniră mai inteligibile: „Pentru numele Galaxiei, pieriţi de-aici!” Când uşa se deschise, Bayta şi Magnifico putură vedea pentru o clipă doi paznici în uniformă retrăgându-se spăşiţi.

Ebling Mis intră încruntat, aşeză pe podea un pachet ambalat cu grijă şi se apropie să-i strângă mâna Baytei. Bayta nu se lăsă mai prejos şi i-o strânse pe a lui cu vigoare bărbătească. Mis făcu o piruetă şi se întoarse către măscărici, după ce mai aruncă o privire lungă Baytei.

— Căsătorită?

— Da. Am trecut prin formalităţile legale.

— Şi eşti fericită?

— Deocamdată, da.

Mis ridică din umeri şi se întoarse din nou către Magnifico. Desfăcu pachetul:

— Băiete, ştii ce-i asta?

Magnifico se ridică iute din poziţia în care stătea şi prinse instrumentul cu multe clape. Atinse uşor cu degetele nenumăratele contacte şi făcu o tumbă pe spate de bucurie, cât pe-aci să se lovească de mobilă.

— Un Vizi-Sonor, spuse el cu glasul înecat de emoţie, şi încă de o lucrătură care poate să stoarcă lacrimi de bucurie şi unui mort. Degetele lui lungi mângâiară clapele şi contactele cu apăsări uşoare, într-o unduire înceată, oprindu-se când şi când mai mult pe o clapă, apoi pe alta şi, în aerul din faţa lor, se materializă o strălucire de culoare roz.

— În regulă, băiete, spuse Mis, ai afirmat că te pricepi să mânuieşti o asemenea jucărioară şi asta-i şansa ta. Ai face bine s-o acordezi mai întâi. Am luat-o dintr-un muzeu. Apoi îi spuse în şoaptă Baytei: După câte ştiu eu, nu-i nimeni pe Fundaţie care s-o poată face să cânte. Se aplecă şi mai aproape de urechea ei şi adăugă repede: Măscăriciul n-are să vorbească dacă nu eşti de faţă. Îmi dai o mână de ajutor?

Ea dădu afirmativ din cap.

— Bun! făcu el. Starea lui de frică e aproape stabilizată şi mă îndoiesc că rezistenţa lui mintală ar putea suporta

examinarea cu Sonda Psihică. Dacă e să obţin ceva de la el, trebuie să se simtă în siguranţă. Înţelegi?

Ea îl aprobă din nou.

— Vizi-Sonorul este primul pas în această acţiune. El zice că ştie să cânte la instrument, şi reacţia de adineauri aproape că ne dă certitudinea că asta e una din marile bucurii ale vieţii lui. Prin urmare, fie că va cânta bine sau rău, să te arăţi interesată şi plăcut impresionată. De asemenea, să dovedeşti prietenie şi încredere în mine. Şi, mai presus de toate, să urmezi toate sugestiile mele. Aruncă iute o privire către Magnifico care, ghemuit pe un colţ al canapelei, umbla la reglajele din interiorul instrumentului, complet absorbit de ceea ce făcea.

Mis se adresă cu voce tare Baytei:

— Ai ascultat vreodată un Vizi-Sonor?

— Odată, la un concert de instrumente rare, spuse Bayta pe acelaşi ton. Nu m-a impresionat în mod deosebit.

— Ei, cred că n-ai avut norocul să urmăreşti un interpret prea bun. Sunt foarte puţini interpreţi cu adevărat pricepuţi. Instrumentul acesta cere nu numai o perfectă coordonare fizică – deşi un pian cu mai multe claviaturi e şi mai pretenţios –, ci şi o gândire neîngrădită. Cu voce scăzută, îi spuse Baytei: Tocmai de aceea scheletul nostru ambulant de colo s-ar putea să fie mai bun decât ne închipuim. De cele mai multe ori, instrumentiştii buni sunt idioţi în viaţa de zi cu zi. Este una dintre ciudăţeniile care fac din psihologie o ştiinţă interesantă. Apoi adăugă, într-un efort vădit de a crea un cadru pentru o conversaţie fără pretenţii: Ştii cum funcţionează făcătura asta? Am consultat special nişte manuale în acest scop şi am aflat că radiaţiile lui stimulează direct centrul optic din creier, fără a mai trece prin nervul optic. Apelează de fapt la utilizarea unui simţ care nu este întâlnit în natură. Remarcabil, dacă stai să te gândeşti. Ceea ce auzi e una, e un lucru comun: timpan, melc şi celelalte. Însă... *Şşş!...* E gata! Vrei să închizi lumina? Rezultatele sunt mai interesante pe întuneric.

În întuneric, Magnifico devenise o simplă pată, iar Ebling Mis – o masă care respira greoi. Bayta se trezi că-şi încordează privirea neliniştită, la început fără niciun rezultat. Putu percepe un tremur uşor şi subţire ca de trestie în vânt, care începu să fâlfâie dezordonat pe măsură ce sunetul crescu în înălţime. Tremurul plutea, scădea şi se ridica din nou, adunându-se şi materializându-se, şi plonjă cu un vâjâit pătrunzător care avu efectul sfâşierii unei perdele ce acoperea totul.

Un glob minuscul şi pulsatoriu de culoare crescu într-o mişcare ritmică şi se sparse în aer în picături informe care ţâşniră spre înalt, apoi coborâră ca nişte ghirlande, descriind mişcări curbe şi întrepătrunzându-se, formând o horbotă mereu schimbătoare. Picăturile se aglomerară din nou în mici sfere, fiecare de altă culoare, şi Bayta începu să descopere o sumedenie de lucruri nebănuite.

Observă că dacă ţinea ochii închişi, modelul colorat devenea cu mult mai precis; că fiecare mişcare, oricât de mică, a culorii îşi avea propriul model de sunet; că nu putea deosebi şi numi culorile şi că, în cele din urmă, micile globuri nu erau ceea ce păreau, ci delicate siluete.

Siluete delicate; minuscule văpăi trecătoare care dansau şi pâlpâiau cu miile; care dispăreau din raza privirii şi reveneau de niciunde, care se loveau una de alta şi se întrupau apoi într-o altă culoare.

Fără să vrea, Bayta se gândi la micile pete de culoare care pot fi percepute noaptea când strângi pleoapele până la durere. Era efectul cunoscut şi vechi al punctelor mişcătoare care-şi schimbă culoarea, al cercurilor concentrice care se micşorează, al maselor informe care au o licărire efemeră. Toate acestea le percepea acum, însă mai mari, mai variate – şi fiecare punct de culoare era o siluetă microscopică.

Aceste siluete ţâsniră către ea în perechi, şi-şi ridică deodată mâinile, lăsând să-i scape un uşor ţipăt de uimire, dar acestea se rostogoliră pe lângă ea şi, vreme de o clipă, deveni centrul unei furtuni sclipitoare de zăpadă, în timp ce lumina rece i se scurse pe umeri, apoi pe braţe, ca o

avalanşă luminoasă, trecând în zbor peste degetele încleştate şi întâlnindu-se cu toatele într-un punct strălucitor din faţa ei. Şi, dincolo de asta, sunetele a o sută de instrumente se contopiră într-o curgere de şuvoaie lichide, până când ea nu le mai putu deosebi de lumină.

Se întrebă dacă Ebling Mis vedea aceleaşi lucruri şi, dacă nu, ce anume vedea. Curiozitatea trecu şi apoi…

Privi din nou. Micile siluete – dar erau oare siluete? –, femei minuscule cu părul ca para focului, care se răsuceau şi se îndoiau mult prea repede pentru a fi percepute, se prinseră în grupuri stelare care se învârteau, iar muzica era un râs greu perceptibil – un râs de fete – care răsună în urechea ei.

Stelele se strânseră una în alta, îşi răspândiră strălucirea şi se uniră încet într-o structură – iar de dedesubt, un palat începu să crească cu rapiditate. Fiecare cărămidă era de altă culoare, fiecare culoare era o scânteie minusculă, fiecare scânteie era o lumină pătrunzătoare care-şi schimba continuu conturul şi făcea ochiul să privească spre cer, către douăzeci de minarete bătute în pietre preţioase.

Un covor sclipitor ţâşni încoace şi încolo, răsucindu-se şi unduindu-se, ţesând o pânză imaterială care cuprinse tot spaţiul, şi din el răsăriră muguri care prinseră să crească devenind ramuri şi apoi copaci care cântau o muzică numai a lor.

Bayta era învăluită în cântec. Muzica se ridică precum un zid în jurul ei, în zboruri rapide, lirice. Întinse mâna ca să atingă un copac fragil şi petalele înflorite plutiră spre pământ şi se stinseră, fiecare, cu un clinchet limpede şi uşor.

Muzica deveni o ultimă izbucnire de alămuri şi, în faţa ei, se aprinse ceva ca o coloană înaltă, care curse ca o cascadă pe nişte trepte invizibile, căzându-i Baytei în poală, de unde se revărsă şi se împrăştie în torente repezi, înălţând strălucirea înfocată până la talia ei, în timp ce în poală îi apăru un pod arcuit ca un curcubeu şi, pe el, mici siluete…

Un lac, o grădină, bărbaţi minusculi şi femei minuscule pe pod, înlănţuiţi în depărtare, cât putea ea cuprinde cu ochii, plutind prin mareea impresionantă de muzică de coarde care convergea asupra ei…

Şi apoi – o pauză înspăimântătoare, o mişcare de recul ezitantă, o năruire fulgerătoare. Culorile îşi pierdură strălucirea, se ţesură într-un glob care deveni tot mai mic, se ridică şi dispăru.

Şi se făcu din nou întuneric deplin.

O mână căută comutatorul, îl atinse şi lumina inundă încăperea; lumina lipsită de contur a unui soare prozaic. Bayta clipi până-i veniră lacrimi în ochi, de parcă ar fi tânjit după ceea ce dispăruse. Ebling Mis stătea inert, cu ochii încă holbaţi şi cu gura deschisă.

Doar Magnifico era vioi şi mângâia Vizi-Sonorul extaziat.

— Doamna mea, spuse el aproape şoptit, are cu adevărat un efect magic. Are un echilibru şi o reacţie cum nici n-am sperat în ceea ce priveşte delicateţea şi stabilitatea. S-ar părea că pot face adevărate minuni cu instrumentul acesta. Cum ţi-a plăcut compoziţia, doamna mea?

— Era compoziţia ta? întrebă şoptit Bayta. A ta?

Văzându-i uimirea şi încântarea, chipul lui se îmbujoră până în vârful nasului:

— Chiar a mea, doamnă. Catârului nu i-a plăcut, dar am cântat-o mereu, mereu pentru propria mea desfătare. Odată, în tinereţe, am văzut palatul acela – un loc uriaş şi bogat în nestemate pe care l-am zărit de la distanţă în timpul unui mare carnaval. Erau acolo oameni de o strălucire nevisată şi de o splendoare neasemuită, cum n-am mai văzut niciodată de atunci, nici măcar la curtea Catârului. Ceea ce am creat eu nu este decât o palidă imitaţie, dar asta din cauza sărăciei imaginaţiei mele. Eu îi spun: „Amintirea Catârului”.

În timp ce Bayta şi Magnifico flecăreau, Mis se scutură şi redeveni vioi.

— Ascultă, zise el, ascultă, Magnifico, ai vrea să faci acelaşi lucru şi pentru alţii?

O clipă, măscăriciul se trase înapoi speriat.

— Pentru mii de oameni, ridică Mis glasul, în marile Săli ale Fundaţiei. Ai vrea să-ţi fii propriul stăpân, respectat de toată lumea, bogat şi... – aici imaginaţia îl părăsi. Şi câte altele. Ei, ce spui?

Măscăriciul privi în treacăt spre Bayta:

— *Ea* are să fie lângă mine?

Bayta pufni în râs:

— Bineînţeles, caraghiosule. Ar fi posibil să te părăsesc acum, când eşti pe punctul de a deveni celebru şi bogat?

— Totul va fi al tău, răspunse el cu convingere, şi bineînţeles că toate comorile Galaxei vor fi ale tale ca să-mi răscumpăr datoria pentru bunătatea ce mi-ai arătat-o.

— Dar, interveni Mis ca din întâmplare, dacă mai întâi mă ajuţi...

— Cu ce?

Psihologul făcu o pauză, apoi spuse zâmbind:

— O mică sondare superficială care n-o să-ţi facă niciun rău. Nu-ţi va atinge decât suprafaţa creierului.

Chipul lui Magnifico trădă brusc o spaimă de moarte:

— Nu vreau Sonda. Am văzut-o la lucru. Îţi secătuieşte mintea şi-ţi lasă ţeasta goală pe dinăuntru. Catârul o folosea în cazul trădătorilor şi apoi îi lăsa să cutreiere fară nicio ţintă pe străzi, până se milostivea cineva de ei şi-i ucidea. Ridică braţele ca să-l îndepărteze pe Mis.

— Aceea era o Sondă Psihică, explică Mis răbdător, şi oricum nu dăunează cuiva decât dacă e utilizată greşit. Sonda aceasta a mea este de suprafaţă şi nu face rău niciunui copilaş.

— Aşa e, Magnifico, îl îndemnă Bayta. O facem doar ca să ne ajuţi să-l înfrângem pe Catâr şi să-l ţinem departe de noi. De îndată ce vom face asta, tu şi cu mine vom fi vestiţi şi bogaţi toată viaţa.

Magnifico întinse o mână tremurătoare:

— Atunci, vrei să mă ţii de mână?

Bayta îi luă mâna între ale ei şi măscăriciul urmări cu ochii mari cum i se pun pe cap plăcuţele lustruite ale aparatului.

* * *

Ebling Mis se lăfăia nepăsător pe scaunul luxos din apartamentului particular al primarului Indbur, câtuşi de puţin impresionat sau recunoscător pentru cinstea ce i se făcuse, şi-l privea cu răutate neascunsă pe micuţul primar care nu-şi găsea locul. Zvârli apoi chiştocul ţigării de foi şi scuipă câteva firişoare de tutun ce-i rămăseseră pe limbă.

— Şi, apropo, Indbur, dacă vrei ceva special pentru următorul concert de la Sala Mallow, zise el, poţi să-i trimiţi pe cântăreţii aceia la jucării electronice în pustiul din care au venit şi să-l angajezi pe şmecherul ăsta mic pentru a cânta la Vizi-Sonor. Indbur, e de necrezut cum cântă.

— Nu te-am chemat aici să-mi ţii prelegeri despre muzică, spuse Indbur necăjit. Ce veşti mai ai despre Catâr? Asta să-mi spui. Ce-i cu el?

— Catârul? Păi, să-ţi spun şi despre asta. Am folosit o sondă de suprafaţă şi n-am obţinut mare lucru. Nu pot folosi Sonda Psihică pentru că amărâtul acela este speriat de moarte când aude de ea, astfel că rezistenţa pe care ar opune-o i-ar pârjoli mintea aia incalificabilă de îndată ce i-aş aplica-o. Dar, uite ce-am descoperit şi dacă o să încetezi să mai baţi darabana cu degetele în masă… În primul rând, trebuie alungată teama de forţa fizică a Catârului. Probabil că e puternic, dar majoritatea basmelor pe care le spune măscăriciul ăsta sunt considerabil umflate de memoria lui încărcată de temeri. Poartă ochelari ciudaţi şi ochii lui ucid, deci are evidente puteri mintale.

— Asta o ştiam de la bun început, comentă acru primarul.

— Atunci, Sonda confirmă acelaşi lucru, şi de aici încolo voi lucra matematic.

— Zău? Şi cât are să dureze? O să mă ameţeşti cu vorbe şi promisiuni.

— Cam o lună, aş zice, şi s-ar putea să mai am ceva pentru tine. După cum, la fel de bine, s-ar putea să n-am nimic. Dar ce contează? Dacă totul e în afara Planului Seldon, şansele noastre sunt infime, incalificabil de mici.

Indbur se răţoi furios la psiholog:

— Acum te-am prins, trădătorule. Mincinosule! Zi că nu eşti şi tu unul din ticăloşii propagatori de zvonuri care propovăduiesc defetismul şi panica în întreaga Fundaţie, făcându-mi sarcina de două ori mai grea.

— Eu? Eu? făcu Mis, simţind că vede negru în faţa ochilor de furie.

— Pentru că, pe toţi norii de praf ai Spaţiului, spuse Indbur arţăgos, Fundaţia va învinge – Fundaţia *trebuie* să învingă.

— În ciuda înfrângerii de la Horleggor?

— N-a fost o înfrângere. Ai înghiţit şi tu minciuna pe care o vântură toată lumea? Am fost copleşiţi şi trădaţi…

— De către cine? întrebă Mis dispreţuitor.

— Democraţii păduchioşi sunt cei care-au făcut-o, strigă Indbur. Ştiam demult că Flota este parazitată de grupuri democratice. Majoritatea au fost daţi afară, dar au rămas destui care ar putea să explice incredibila capitulare a douăzeci de nave în toiul bătăliei – suficient pentru a forţa o înfrângere. Din punctul ăsta de vedere, domnule slobod la gură, patriot şi culme a virtuţilor primitive, care sunt legăturile tale cu democraţii?

Ebling Mis ridică din umeri, respingând acuzaţia:

— Ai luat-o razna, ştii? Dar de atunci retragerea continuă şi, în plus, pentru pierderea unei jumătăţi din Siwenna tot democraţii sunt de vină?

— Nu. Nu democraţii, zâmbi tăios omuleţul. Ne retragem – aşa cum s-a retras dintotdeauna Fundaţia în faţa atacurilor, până când inevitabilul mers al istoriei ne va surâde. Văd deja rezultatul. Aşa-zisa Rezistenţă a democraţilor a difuzat deja manifeste, jurând să-şi dovedească credinţa şi să sprijine Guvernul. S-ar putea să fie o farsă, o acoperire pentru o trădare şi mai mare, dar mă slujesc de ea, iar propaganda care rezultă îşi va avea efectele ei bune, oricare ar fi planurile trădătorilor şi ticăloşilor. Şi chiar mai mult decât atât…

— Ce anume e mai mult, Indbur?

— Judecă şi singur. Acum două zile, aşa-numita Asociaţie a Neguţătorilor Independenţi a declarat război

Catârului, şi flota Fundaţiei s-a întărit, dintr-un foc, cu o mie de nave. Înţelegi tu, Catârul ăsta a împins lucrurile prea departe. Ne găseşte dezbinaţi şi ciorovăindu-ne între noi, dar sub presiunea atacului ne unim şi redevenim puternici. *Trebuie* să piardă. E inevitabil, ca întotdeauna.

Mis părea să mai radieze încă scepticism:

— Atunci spune-mi tu că Seldon a plănuit până şi apariţia întâmplătoare a unui mutant.

— Mutant? Eu nu l-aş putea deosebi de o fiinţă umană şi nici tu, dar dăm crezare scornelilor unui căpitan rebel, unor tineri fără minte, de cine ştie unde, şi unui măscărici nătâng. Pierzi din vedere cea mai convingătoare dovadă dintre toate – cea pe care singur ai descoperit-o.

— Eu?

Pentru o clipă, Mis rămase descumpănit.

— Da, tu, rânji primarul. Bolta Timpului se va deschide peste nouă săptămâni. Şi ce-i cu asta? Se deschide pentru o criză. Şi dacă acest atac al Catârului *nu* este o criză, atunci care e „adevărata” criză pentru care se va deschide Bolta? Răspunde-mi, umflat bătrân.

Psihologul făcu un semn a lehamite:

— Bine, bine, dacă asta te face fericit. Fă-mi, totuşi, o favoare, te rog. Numai dacă, dar *numai dacă* bătrânul Seldon îşi va ţine cuvântarea, lasă-mă şi pe mine să asist la Marea Deschidere.

— În regulă. Acum, pleacă de-aici. Şi să nu te mai văd în faţa ochilor nouă săptămâni.

— Cu plăcere incalificabilă, oroare uscată a naturii, bolborosi Mis în barbă şi plecă.

18. Prăbuşirea Fundaţiei

În jurul Bolţii Timpului se crease o atmosferă care, din mai multe motive, era greu de explicat. Nu era un aer de degradare, pentru că Bolta, bine iluminată şi bine întreţinută, cu desenul coloristic al pereţilor încă foarte proaspăt şi cu şirurile de scaune confortabile fixate în podea, părea proiectată să dureze o veşnicie. Nici măcar nu era din cale-afară de veche, pentru că cele trei secole care trecuseră peste ea nu lăsaseră nicio urmă. Nu era vizibil niciun efort în construcţia clădirii care să trezească un respect exagerat sau veneraţie, pentru că înzestrările erau simple sau, mai degrabă, sobre.

Cu toate acestea, după ce se adunau toate minusurile şi se făcea totalul, mai rămânea ceva: acel cubicul de sticlă care domina jumătate din încăpere, cu goliciunea lui străvezie. De patru ori în decurs de trei secole, simulacrul viu al lui Hari Seldon stătuse acolo şi vorbise. De două ori, vorbise fără să aibă auditoriu.

De-a lungul a trei secole, şi respectiv nouă generaţii, bătrânul, care anticipase zilele măreţe ale Imperiului Universal, înţelesese mai multe despre Galaxia stră-ultra-stră-strănepoţilor săi decât cei care trăiau în prezent.

Cubiculul gol aştepta răbdător.

Primul sosi Primarul Indbur al Treilea, care călătorise cu automobilul lui de sărbătoare pe străzi tăcute ce purtau pecetea îngrijorării pe care o trăia oraşul. Îşi adusese cu el propriul scaun, care era mai înalt şi mai confortabil decât cele de aici. Îl aşezase în faţa celorlalte, astfel că Indbur domina totul, mai puţin limpezimea goală de sticlă din faţa lui. Funcţionarul din stânga sa înclină capul ceremonios:

— Excelenţă, s-au făcut toate demersurile pentru o transmisie subeterică cât mai largă în vederea anunţului oficial pe care îl veţi citi astă-seară.

— Bine. Între timp, programele interplanetare speciale în legătură cu Bolta Timpului să continue. Bineînţeles că nu se vor face previziuni sau speculaţii de niciun fel asupra acestui subiect. Reacţia populară continuă să fie satisfăcătoare?

— Desigur, Excelenţă. Zvonurile răutăcioase care circulau în ultimul timp s-au mai calmat. Încrederea a sporit.

— Bine!

Primarul îi făcu semn funcţionarului să plece şi-şi aranjă papionul.

Mai erau douăzeci de minute până la amiază!

Înalţii sprijinitori ai primăriei – liderii marilor Organizaţii Comerciale – apărură câte unul sau câte doi, cu pompa cuvenită statutului lor financiar sau al favorurilor de care se bucurau din partea primarului. Se prezentară pe rând în faţa acestuia pentru a li se adresa câteva cuvinte politicoase şi se aşezară pe locurile rezervate.

Undeva, nelalocul său în ceremonialul rigid al acestei zile, Randu din Haven îşi făcu apariţia, croindu-şi drum, neanunţat, către scaunul primarului.

— Excelenţă! bolborosi el şi se înclină.

Indbur se încruntă:

— Nu ţi s-a acordat audienţă.

— Excelenţă, am solicitat o audienţă acum o săptămână.

— Regret, dar problemele de stat pe care le presupune apariţia lui Seldon au…

— Regret nespus, Excelenţă, dar trebuie să vă cer să contramandaţi ordinul prin care navele Neguţătorilor Independenţi sunt distribuite în Flota Fundaţiei.

Indbur se înroşi la faţă de furie pentru că fusese întrerupt:

— Nu e momentul potrivit pentru o asemenea discuţie.

— Excelenţă, e singurul moment potrivit, şopti Randu îngrijorat. Ca reprezentant al Lumilor Comerciale Independente, vă declar că nu ne vom supune unei asemenea hotărâri. Trebuie să fie contramandată înainte ca Seldon să rezolve problema noastră. De îndată ce starea de urgenţă va trece, va fi prea târziu ca să negociem, şi alianţa noastră se va dezmembra.

Indbur îl privi cu răceală pe Randu:

— Înţelegi că eu sunt şeful Forţelor Armate ale Fundaţiei? Am dreptul să hotărăsc politica militară, sau nu?

— Excelenţă, aveţi acest drept, dar unele acţiuni sunt dezavantajoase.

— Nu recunosc niciun dezavantaj. E periculos să permit oamenilor voştri să posede flote separate în aceste clipe de cumpănă. Acţiunile neconcertate fac jocul inamicului. Trebuie să fim uniţi, ambasadorule, atât din punct de vedere militar, cât şi politic.

Randu simţi că nu mai poate scoate o vorbă şi se sufocă de indignare. Făcu uitată folosirea titlului de adresare:

— Vă simţiţi în siguranţă acum, când Seldon va vorbi, şi de aceea acţionaţi împotriva noastră. Cu o lună în urmă, când navele noastre l-au învins pe Catâr la Terel, eraţi maleabil şi conciliant. Aş dori să vă reamintesc, domnule, că Flota Fundaţiei este cea care a fost învinsă clar în cinci bătălii şi că navele Lumilor Comerciale Independente au câştigat victoriile pentru dumneavoastră.

Indbur se încruntă ameninţător:

— Nu mai eşti binevenit pe Terminus, domnule ambasador. Astă-seară se va solicita încheierea misiunii dumitale aici. În plus, legăturile dumitale cu forţele democratice subversive de pe Terminus vor fi – au şi fost deja – investigate.

— Când voi pleca eu, vor pleca şi navele noastre, răspunse Randu. Nu ştiu nimic despre democraţii la care vă referiţi. Ştiu doar că navele Fundaţiei s-au predat Catârului prin trădarea ofiţerilor dumneavoastră superiori, nu a piloţilor sau soldaţilor de rând, fie ei democraţi sau altceva. Vă declar că douăzeci de nave ale Fundaţiei s-au predat la

Horleggor din ordinul contra-amiralului, când erau încă nevătămate şi neînfrânte. Contra-amiralul era asociatul dumneavoastră apropiat – el a fost preşedinte al tribunalului care l-a judecat pe nepotul meu la sosirea de pe Kalgan. Nu este singurul caz pe care-l cunosc, aşa că navele şi oamenii noştri nu se vor expune riscurilor sub conducerea unor potenţiali trădători.

— Vei fi scos sub pază la plecarea de-aici, spuse Indbur.

Randu se îndepărtă sub privirile tăcute şi dispreţuitoare ale păturii conducătoare de pe Terminus.

Mai erau zece minute până la amiază!

Bayta şi Toran sosiseră deja. Se ridicară de pe locurile din spatele sălii şi-i făcură semn lui Randu să se apropie.

— Aţi venit, până la urmă, spuse el zâmbind trist. Cum de-aţi reuşit?

— Magnifico a fost politicianul nostru, spuse Toran zâmbind larg. Indbur insistă ca Magnifico să facă o compoziţie pentru Vizi-Sonor având ca temă Bolta Timpului şi pe el însuşi, fără îndoială, drept erou principal. Magnifico a refuzat să participe fără noi, şi n-a fost chip să-l clintească din ale lui. Ebling Mis e sau, mai exact, era cu noi. Trebuie că umblă de colo-colo. Apoi, cu un acces de gravitate şi îngrijorare, întrebă: Hei, ce s-a întâmplat, unchiule? Nu arăţi deloc bine.

Randu înclină din cap aprobator:

— Aşa e, Toran. Ne aşteaptă vremuri grele. Tare mi-e teamă că după ce va fi eliminat Catârul va veni şi rândul nostru.

O siluetă cu ţinuta dreaptă şi solemnă, îmbrăcată în alb, se apropie şi-i salută cu o plecăciune sobră.

Ochii negri ai Baytei erau numai zâmbet în timp ce-i întinse mâna:

— Căpitane Pritcher! Deci eşti în misiune spaţială?

Căpitanul strânse uşor mâna întinsă şi se înclină din nou.

— Nici vorbă de aşa ceva. Înţeleg că doctorul Mis a insistat să vin şi eu aici, dar numai pentru o perioadă de timp. Mă voi întoarce la treburile mele mâine. Cât e ceasul?

Era douăsprezece fără două minute!

Magnifico reprezenta imaginea tipică a nenorocirii şi deprimării totale. Trupul îi era chircit în veşnicul lui efort de a-şi face curaj şi de a înfrunta lumea. Nasul lui mare era palid, iar ochii trişti şi coborâţi oblic spre tâmple se roteau neliniştiţi în toate părţile.

Se agăţă de mâna Baytei şi, când ea se aplecă spre el, şopti:

— Doamna mea, crezi că toţi aceşti oameni importanţi s-au numărat printre cei care m-au urmărit atunci când… când am cântat eu la Vizi-Sonor?

— Toţi, toţi, sunt sigură, îl linişti Bayta şi-l scutură uşor de umăr. Sunt convinsă că toţi socotesc că eşti cel mai minunat interpret din Galaxie şi că acel concert al tău a fost cel mai măreţ pe care l-au văzut vreodată, aşa că ridică-te şi stai ca toată lumea. Trebuie să fim demni.

El făcu o încercare de a zâmbi la încruntarea ei jucăuşă şi-şi destinse încet membrele lungi.

Era amiaza…

… şi cubiculul de sticlă nu mai era gol.

În mod cert, nimeni nu fusese martor la apariţie. Totul se petrecuse pe neaşteptate; cu o fracţiune de secundă în urmă, cubiculul era gol, iar acum în el se afla o siluetă într-un scaun cu rotile, un bătrân scofâlcit, pe a cărui faţă pergamentoasă doar ochii erau vii şi strălucitori şi a cărui voce se vădi mai apoi a fi cel mai viu element. Ţinea pe genunchi o carte deschisă cu faţa în jos şi vorbea cu blândeţe:

— Sunt Hari Seldon!

În tăcerea profundă care se lăsase, vocea lui răsună cu intensitatea tunetului.

— Sunt Hari Seldon! Nu ştiu dacă este cineva prezent, căci nu pot detecta acest lucru prin simplă percepţie senzorială. Deocamdată am prea puţine temeri în ceea ce priveşte un eşec al Planului. Pentru primele trei secole, procentajul de probabilitate în privinţa nondeviaţiei este de nouăzeci şi patru virgulă doi.

Făcu o pauză pentru a zâmbi, şi apoi continuă vioi:

— Apropo, dacă vreunul dintre voi stă în picioare, îl rog să ia loc. Dacă vrea cineva să fumeze, e liber s-o facă. Eu nu sunt prezent în carne şi oase. Nu este nevoie să faceţi paradă de protocol. Să abordăm problema momentului, deci. Pentru prima oară, Fundaţia s-a confruntat cu războiul civil, sau trece probabil prin ultimele stadii înainte de izbucnirea acestuia. Până acum, atacurile din exterior au fost înfrânte, aşa cum era de aşteptat, şi, potrivit legilor stricte ale psihoistoriei, acest lucru era inevitabil. Atacul din acest moment vine din partea unui grup extern prea indisciplinat împotriva unui guvern central excesiv de autoritar. Procedeul era necesar, iar rezultatul – evident.

Aerul demn al înalţilor membri ai publicului începu să se veştejească. Indbur se ridică pe jumătate de pe scaun.

Bayta se aplecă în faţă, profund tulburată. Despre ce vorbea Seldon? Îi scăpaseră câteva cuvinte…

— … încât compromisul la care s-a ajuns este necesar din două puncte de vedere. Revolta Neguţătorilor Independenţi introduce un nou element de incertitudine pentru Guvern, care a devenit, probabil, peste măsură de încrezător în forţele sale. Elementul de strădanie spre mai bine este reinstaurat. Deşi înfrântă, o dezvoltare sănătoasă a democraţiei…

Se auziră câteva voci stridente. Şoaptele deveniseră din ce în ce mai puternice şi prevedeau izbucniri de panică.

Bayta îi spuse lui Toran la ureche:

— De ce nu vorbeşte despre Catâr? Neguţătorii nu s-au revoltat niciodată.

Toran ridică din umeri drept răspuns.

Silueta aşezată vorbi bine dispusă unui public în mijlocul căruia dezordinea creştea:

— … un nou şi mai ferm guvern de coaliţie era rezultatul necesar şi benefic al unui război civil normal, care i-a fost impus Fundaţiei. Acum, doar rămăşiţele Vechiului Imperiu mai stau în calea continuării expansiunii, iar aceste rămăşiţe, în următorii câţiva ani cel puţin, nu vor pune probleme. Bineînţeles că nu pot dezvălui natura următoarei proble…

În vacarmul de nedescris, buzele lui Seldon se mişcau fără a mai emite vreun sunet.

Ebling Mis şedea lângă Randu şi avea chipul roşu de supărare. Striga:

— Seldon a luat-o razna. A greşit criza. Voi, Neguţătorilor, aţi plănuit vreodată să declaraţi război civil?

Randu spuse moale:

— Da, am plănuit unul. Am renunţat când a apărut Catârul.

— Atunci Catârul e un element suplimentar, neanunţat în psihoistoria lui Seldon? Hei, ce se întâmplă?

În tăcerea îngheţată care cuprinse brusc publicul, Bayta văzu din nou cubiculul gol. Strălucirea atomică a pereţilor dispăruse şi uşoara adiere a aerului condiţionat nu se mai simţea.

De undeva, se auzi vaierul strident al unei sirene, şi Randu abia reuşi să îngaime:

— Raid spaţial!

Ebling Mis duse ceasul la ureche şi izbucni:

— S-a oprit, pentru numele Galaxiei! Mai e vreun ceas care să meargă în încăperea asta? Vocea lui era ca un muget.

Zeci de ceasuri fură duse la zeci de urechi. Şi, după câteva secunde, era evident că niciun ceas nu mai funcţiona.

— Atunci, spuse Mis cu un aer sumbru şi îngrozit, ceva a oprit toată energia atomică din Bolta Timpului – iar Catârul atacă.

Răcnetul lui Indbur se auzi dominând vacarmul din sală:

— Ocupaţi-vă locurile! Catârul este la cincizeci de parseci distanţă.

— Era acum o săptămână, urlă Mis către el. În momentul acesta, Terminus este bombardat.

Bayta se trezi cuprinsă încet de o adâncă deprimare. Îi simţea învăluirea şi strânsoarea, încât cu greu mai putea vorbi, iar puţinele cuvinte păreau să i se oprească în gât, sufocând-o.

De afară se auzi vuietul din ce în ce mai puternic al unei mulţimi în continuă creştere. Uşile fură brusc date în lături. În sală intră un bărbat îngrozit şi se adresă precipitat lui Indbur, care se năpustise spre el:

— Excelenţă, reuşi el să articuleze, niciun vehicul nu mai circulă în tot oraşul, nicio linie de comunicaţie cu exteriorul nu mai funcţionează. Mi s-a raportat că Flota a Zecea este înfrântă şi că navele Catârului sunt dincolo de atmosfera planetei. Cartierul General…

Indbur se prăbuşi şi, aşa cum zăcea pe podea, părea imaginea neputinţei. Nu se mai auzi nicio voce în toată sala. Până şi mulţimea din faţa uşii era înspăimântată, dar tăcută; peste toţi plutea un aer îngheţat de panică şi primejdie.

Câţiva îl ridicară pe Indbur de jos şi-i duseră un pahar cu vin la buze. Încercă să vorbească înainte de a deschide ochii şi reuşi să spună un singur cuvânt:

— Capitulaţi!

Baytei îi veni să izbucnească în lacrimi – nu de tristeţe sau de umilinţă, ci pur şi simplu de disperare şi groază. Ebling Mis o trase de mânecă:

— Hai, tânără doamnă…

Se trezi ridicată cu forţa de pe scaun.

— Plecăm, spuse Mis, şi ia-ţi şi muzicianul cu tine. Buzele voluminosului om de ştiinţă erau livide şi tremurau.

— Magnifico, zise Bayta, pierită.

Măscăriciul se strânse de groază. Avea ochii sticloşi.

— Catârul, izbucni el. Catârul vine după mine.

Se zbătu sălbatic atunci când ea îl atinse. Toran se aplecă şi-l lovi cu pumnul în bărbie. Magnifico se lăsă moale şi-şi pierdu cunoştinţa, iar Toran îl ridică şi-l puse în spinare ca pe un sac de cartofi.

* * *

În ziua următoare, dizgraţioasele nave de luptă ale Catârului, înnegrite de fumul bătăliilor, coborâră în şir nesfârşit pe terenurile de aterizare ale planetei Terminus. Generalul care condusese atacul trecu în mare viteză pe

strada principală, pustie, din Terminus City, într-un automobil de teren de fabricaţie străină, singurul care funcţiona, în timp ce toate automobilele atomice din oraş zăceau inutile.

Proclamarea ocupaţiei a fost dată publicităţii exact la douăzeci şi patru de ore după apariţia lui Seldon în faţa atotputernicilor Fundaţiei.

Dintre toate planetele, doar cele ale Neguţătorilor Independenţi mai rezistau, şi puterea Catârului – acum cuceritor al Fundaţiei – se îndrepta împotriva lor.

19. Începutul căutării

Izolată, planeta Haven – singura planetă a unui soare unic din Sectorul Galactic ce strălucea palid în golul intergalactic – era asediată.

În înţeles strict militar, era sigur în stare de asediu, întrucât pe o distanţă de douăzeci de parseci în direcţia Galaxiei se aflau graniţele controlate de bazele din linia întâi ale Catârului. În cele patru luni ce trecuseră de la răsunătoarea prăbuşire a Fundaţiei, comunicaţiile planetei Haven fuseseră spulberate ca o pânză de păianjen luată de furtună. Navele Havenului se strânseseră toate pe lumea-mamă şi doar Haven propriu-zis era acum baza de luptă.

Asediul era mai aproape ca oricând şi din alte pricini, mai ales că sentimentul de neajutorare şi pieire invadase inimile oamenilor.

Bayta o luă pe intervalul sinuos, vopsit în roz, pe lângă şirurile de mese cu tăblii de plastic alb ca laptele şi-şi găsi locul, lăsându-se în voia simţului ei de orientare. Se aşeză confortabil pe scaunul înalt, fără braţe, răspunse mecanic la câteva saluturi pe care abia dacă le auzi, se frecă cu dosul mâinii obosite la ochiul care o durea şi întinse cealaltă mână după meniu.

Avu timp să constate o violentă reacţie mintală de dezgust faţă de prezenţa persistentă a diferitelor feluri de mâncare din ciuperci de cultură, care erau considerate delicatese deosebite pe Haven, dar pe care Bayta, ca una crescută pe Fundaţie, le găsea total necomestibile – când deodată îşi dădu seama că cineva suspina lângă ea şi ridică privirea.

Până în acel moment nu-i prea acordase atenţie lui Juddee, o blondă oarecare, nu prea frumoasă, cu nasul cârn, care stătea de obicei la o masă situată în diagonală faţă de a ei, şi pe care o considerase drept o prezenţă, şi nu o cunoştinţă. Dar acum Juddee plângea, muşcând cu amărăciune din batista udă de lacrimi, suspinând şi încercând să se stăpânească, dar nereuşind decât să se înece, încât faţa ei era punctată de pete roşii. Avea pe umeri costumul antiradiaţii, iar masca transparentă îi căzuse în farfuria cu desert şi rămăsese uitată acolo.

Bayta se alătură celor trei fete care încercau, pe rând, dar fără niciun folos, s-o încurajeze bătând-o uşor pe umeri, mângâindu-i părul sau şoptindu-i vorbe de alinare.

— Ce s-a întâmplat? întrebă încet Bayta.

Una dintre fete se întoarse către ea şi ridică discret din umeri în semn de „nu ştiu”. Apoi, simţind ineficacitatea gestului, o trase pe Bayta deoparte.

— Cred că a avut o zi cumplită şi e îngrijorată în legătură cu soţul ei.

— E în vreo patrulă spaţială?

— Da.

Bayta întinse mâna în semn de prietenie către Juddee.

— De ce nu te duci acasă, Juddee? Cuvintele ei transmiseră bună-dispoziţie şi curaj, în contrast cu vorbele pierite, neconvingătoare şi fără noimă ce i se adresaseră până atunci.

Juddee ridică ochii şi spuse pe jumătate îmbufnată:

— Am mai avut o zi liberă săptămâna asta…

— Atunci o să-ţi iei două. Dacă încerci să rămâi în continuare, să ştii că săptămâna cealaltă va trebui să-ţi iei trei zile libere – aşa că, ducându-te acum acasă, dai şi o dovadă de patriotism. Fetelor, lucraţi vreuna în acelaşi departament cu ea? Bine, atunci aveţi grijă de cartela ei. Juddee, cel mai bine e să treci întâi pe la toaletă, ca să-ţi revină culoarea în obraji. Hai! Mişcă-te!

Bayta se întoarse uşurată la scaunul ei şi ridică din nou meniul de pe masă. Stările acestea erau contagioase. Într-o asemenea situaţie tulbure şi încordată, o fată care s-ar

pune pe plâns ar da peste cap activitatea unui întreg departament.

Făcu o alegere care-o umplu de dezgust, apăsă butoanele potrivite de lângă cotul ei şi puse meniul la locul lui.

Fata înaltă şi brunetă din faţa ei spuse:

— Nu prea putem face altceva decât să plângem, nu crezi?

Buzele ei uimitor de pline aproape că nici nu se mişcaseră, iar Bayta băgă de seamă că fata avea colţurile buzelor uşor fardate pentru a crea impresia unui zâmbet imperceptibil, care reprezenta ultimul cuvânt al eleganţei.

Bayta analiză înţepătura insinuantă a vorbelor fetei şi rămase recunoscătoare pentru momentul de răgaz ce i-l oferi sosirea prânzului, apărut după ce o porţiune din tăblia mesei lunecă fără zgomot într-o parte şi tava se ridică. Rupse cu atenţie ambalajul tacâmurilor, pe care le manevră delicat ca să nu se frigă.

— Nu te *poţi* gândi la altceva, Hella?

— A, ba da, zise Hella. *Pot!* (Cu o mişcare expertă a degetelor, îşi azvârli ţigara în dezintegratorul de lângă ea, şi minuscula licărire atomică o mistui într-o clipă.) De exemplu, spuse ea – împreunându-şi mâinile cu degete lungi şi îngrijite sub bărbie –, mă gândesc că am putea încheia un acord favorabil cu acest Catâr şi am pune capăt acestui război fără sens. În al doilea rând, *eu* nu am nici… ăă… mijloacele necesare care să-mi permită să plec repede undeva atunci când Catârul ne va cuceri.

Bayta reuşi să-şi păstreze calmul şi limpezimea gândirii. Cu o voce plăcută şi indiferentă întrebă:

— N-ai pe nimeni – soţ sau frate – pe vreo navă de luptă?

— Nu. Şi tocmai de aceea nu văd rostul sacrificiului pe care îl fac soţii sau fraţii altora.

— Sacrificiile vor fi mai mari dacă ne predăm.

— Fundaţia a capitulat şi acum e pace. Bărbaţii noştri sunt plecaţi cu toţii şi întreaga Galaxie ne este împotrivă.

— Mă tem că lipsa bărbaţilor te îngrijorează cel mai mult, îi spuse duios Bayta, care mesteca în grabă legume, simţind vag că în jurul ei se făcuse linişte. Nimeni nu catadicsi să răspundă vorbelor cinice ale Hellei.

Plecă în goană, după ce apăsă pe butonul pentru curăţarea mesei şi pregătirea ei pentru ocupanta din schimbul următor.

O fată proaspăt sosită, la trei mese mai încolo, şopti către Hella:

— Cine era?

Hella se strâmbă indiferentă:

— Nepoata coordonatorului. Nu ştiai?

— Zău? Şi ce face aici? întrebă aceasta, căutând să mai vadă o dată silueta care se îndepărta.

— Lucrează la banda de montaj. N-ai băgat de seamă că sentimentele patriotice au mare trecere? Totu-i atât de democratic încât îmi vine să vărs.

— Ei, şi tu, Hella, zise fata grăsuţă din dreapta. Doar nu ne-a ameninţat cu relaţiile ei până acum. De ce nu-i dai pace?

Hella îşi ignoră vecina, măsurând-o cu o privire glacială, şi-şi aprinse o altă ţigară.

Fata proaspăt sosită asculta cu interes flecăreala contabilei cu ochi strălucitori din faţa ei:

— … şi se zice că a fost în Boltă… chiar în Boltă, când a vorbit Seldon… şi se mai zice că primarul spumega de furie, că au avut loc tulburări stradale şi că a plecat înainte de sosirea Catârului… S-ar părea că a fost o evadare ca prin urechile acului… au trecut prin blocadă… Mă-ntreb de ce n-o fi scriind o carte despre aventura asta, pentru că sunt foarte căutate cărţile despre război, ştii? Şi se zice că a fost şi pe lumea Catârului… Kalgan, şi…

Se auzi soneria care anunţa sfârşitul orei de masă; încet-încet, încăperea se goli. Vocea contabilei depăna în continuare, iar fata cea nouă, cu ochi mari şi uimiţi, o întrerupea când şi când cu câte un „chiar aşa?”.

* * *

Când Bayta se întoarse acasă, luminile din uriaşa peşteră se stinseră unele după altele, până ce coborî întunericul care aducea binemeritatul somn celor îndreptăţiţi să doarmă după o zi grea de muncă.

Toran o întâmpină la uşă, ţinând în mână o felie de pâine cu unt.

— Unde-ai fost până acum? întrebă el cu gura plină. Apoi înghiţi şi spuse mai limpede: Am improvizat şi eu o cină cum m-am priceput. Să nu te superi dacă n-o fi prea grozavă.

Ea, însă, îl cercetă mirată:

— Torie! Unde ţi-e uniforma? Ce-i cu tine în ţinută civilă?

— Aşa e ordinul, Bay. Randu discută acum cu Ebling Mis, dar n-am idee ce plănuiesc. Asta e tot ce pot să-ţi spun.

— Vom pleca? întrebă ea şi făcu brusc un pas către el.

Torie o sărută înainte de a-i răspunde:

— Aşa cred. Va fi periculos.

— Ce nu-i periculos acum?

— Exact... A, să nu uit, am trimis deja după Magnifico, aşa că va veni şi el, probabil.

— Vrei să spui că va trebui să anulăm concertul de la Fabrica de Motoare?

— Desigur.

Bayta trecu în camera alăturată şi se aşeză să mănânce o cină care purta cu prisosinţă urmele „improvizaţiei”. Tăie repede şi precis sandvişurile în două şi spuse:

— Foarte rău că anulăm concertul. Fetele de la fabrică îl aşteptau cu interes şi nerăbdare. Şi dacă e pe-aşa, şi Magnifico dorea ca el să aibă loc. La naiba, e o fiinţă atât de bizară!

— Reuşeşte să-ţi trezească un sentiment matern. Bay, ăsta-i adevărul. Într-o bună zi, o să avem un copil şi atunci o să-l uiţi pe Magnifico.

— Mi se pare mie că, până una, alta, tu îmi trezeşti sentimente materne, îi răspunse Bayta mestecând de zor. Apoi lăsă sandvişul deoparte, redevenind gravă şi serioasă: Torie!

— Mmm?!

— Torie, am fost astăzi la primărie, la Biroul Producţie. De aceea am întârziat atât.

— Ce-ai căutat acolo?

— Păi... – începu ea nesigură – demult voiam s-o fac. Situaţia se agravează pe zi ce trece. Am ajuns într-o asemenea stare încât nu mai pot suporta fabrica. Moralul fetelor e la pământ. Izbucnesc în crize de plâns din nimica toată. Cele care nu se îmbolnăvesc devin morocănoase. Chiar şi cele mai vesele au chipuri melancolice. În secţia în care lucrez, producţia a ajuns aproape pe sfert faţă de cât era la sosirea mea, şi nu e zi în care să vină toate la lucru.

— Bine, spuse Toran, asta-i treaba Biroului Producţie. Tu ce-ai rezolvat acolo?

— Am pus câteva întrebări. Dar pretutindeni pe Haven e la fel, Torie. Producţia scade, iar atitudinea de răzvrătire şi insatisfacţia sunt în creştere. Şeful Biroului n-a făcut decât să ridice din umeri – după ce aşteptasem în cameră mai mult de-o oră să mă primească, şi asta numai pentru că sunt nepoata coordonatorului – şi să-mi spună că problema îl depăşeşte. Eu cred, însă, că nici nu-i pasă.

— Ei, şi tu, n-o lua chiar aşa, Bay.

— Nu-i pasă, insistă ea cu convingere şi amărăciune. Se întâmplă ceva ciudat. Există acelaşi sentiment cumplit de frustrare pe care l-am avut şi în Bolta Timpului, atunci când Seldon ne-a abandonat. Şi tu ai simţit asta.

— Da, ai dreptate.

— Ei, bine, sentimentul acesta a revenit, continuă ea cu îndărătnicie. Iar dacă-i aşa, nu vom putea rezista în faţa Catârului... Chiar dacă am avea partea materială, ne lipseşte sufletul, spiritul şi voinţa, Torie. Lupta nu are niciun rost.

După câte îşi amintea Toran, Bayta nu plânsese niciodată în faţa lui, şi n-o făcu nici de data asta. Sau, oricum, nu vărsă lacrimi. Toran o cuprinse uşor pe după umăr şi-i şopti:

— Ar fi bine să uiţi, draga mea. Înţeleg ce simţi. Dar nu...

— Da, nu putem face nimic! Aşa zice toată lumea, iar noi stăm şi aşteptăm măcelul.

Se întoarse din nou la sandvişul şi la ceaiul pe care le avea în faţă. Toran aranjă tăcut paturile. Afară era întuneric beznă.

* * *

Lui Randu, noul coordonator – o funcţie la vreme de război – al Confederaţiei oraşelor de pe Haven, îi fusese atribuită, la cerere, o cameră la un etaj superior, pe fereastra căreia putea contempla acoperişurile caselor şi verdeaţa oraşului. Acum, în lumina palidă a peşterii, oraşul devenise o mare de umbre fără contur. Dar acum Randu nu încerca să le desluşească, fiind preocupat de alte lucruri.

— Pe Haven se spune că atunci când luminile peşterii se sting, e vremea ca cei drepţi şi harnici să se culce, îi sugeră el lui Ebling Mis, ai cărui ochi mici şi limpezi nu păreau să privească decât paharul cu vin roşu pe care-l ţinea în mână.

— Dormi mult în ultima vreme?

— Nu, Mis! Îmi cer scuze că te-am chemat atât de târziu. E adevărat, îmi place să lucrez mai mult noaptea. Nu-i ciudat? Oamenii de pe Haven au înţeles foarte bine că absenţa iluminatului înseamnă somn. Chiar şi eu. Acum, însă, situaţia s-a schimbat…

— Te ascunzi, spuse Mis placid. Eşti înconjurat de oameni în timpul orelor de veghe şi le simţi privirile şi speranţele pe care şi le pun în tine. Nu poţi rezista astfel. În perioada de somn eşti liber.

— Ai şi tu, deci, sentimentul ăsta nenorocit al înfrângerii?

Ebling Mis încuviinţă cu o domoală mişcare a capului:

— Da, e o psihoză în masă, o panică generală incalificabilă. Pentru numele Galaxiei, Randu, ce credeai? Suntem o cultură devitalizată care a fost educată să creadă orbeşte că un erou popular al trecutului a plănuit totul şi că se îngrijeşte de fiecare aspect, fie el cât de minor, al vieţii

noastre incalificabile. Modelul de gândire evocat are toate caracteristicile *ad religio*[7] şi ştii bine ce înseamnă asta.

— Câtuşi de puţin.

Mis nu se simţi entuziasmat să explice. Aşa i se întâmpla mereu. Prin urmare, mârâi, privi îndelung ţigara de foi pe care o învârtea gânditor între degete şi zise:

— Caracterizată prin puternice reacţii de credinţă. Credinţele nu pot fi abandonate decât cu riscul provocării unui şoc grozav, care produce o discontinuitate mentală aproape completă. Cazurile uşoare înseamnă isterie şi un morbid sentiment de insecuritate. Cazurile grave: nebunie şi sinucidere. Cu alte cuvinte, când Seldon ne-a înşelat, punctul nostru de sprijin a dispărut, iar noi ne-am bazat pe el într-atât de mult încât muşchii ni s-au atrofiat şi n-am mai fost capabili să stăm pe propriile noastre picioare. Asta se întâmplă acum. Metafora e cam butucănoasă, dar e purul adevăr.

— Dar tu, Ebling, cum stai cu musculatura?

Psihologul trase cu nesaţ din ţigara de foi, apoi dădu drumul uşor fumului printre buze:

— Cam ruginită, dar nu atrofiată. Profesiunea m-a învăţat să gândesc cât de cât independent.

— Şi vezi vreo ieşire din situaţia asta?

— Nu, dar trebuie să existe una. Probabil că Seldon n-a anticipat apariţia Catârului. Poate că nu a garantat victoria noastră, dar nici înfrângerea. El a ieşit din joc şi acum trebuie să ne descurcăm singuri. Catârul poate fi înfrânt.

— Cum?

— Prin singurul mod în care oricine poate fi bătut – atacând cu forţe superioare acolo unde el este mai slab. Vezi tu, Randu, Catârul nu e supraom. Dacă va fi în cele din urmă înfrânt, toată lumea va înţelege asta. Numai că este un necunoscut, iar legendele se nasc iute. Se presupune că e un mutant. Ei bine, şi ce-i cu asta? Un mutant înseamnă „supraom” pentru ignoranţii umanităţii. Nici vorbă de aşa ceva. Se apreciază că în Galaxie se nasc în fiecare zi câteva milioane de mutanţi, dintre care numai unu sau doi la sută

[7] Ad religio (lat. în text) – tipic religiei *(n.t.)*

pot fi detectabili cu ochiul liber sau cu ochiul minţii. Dintre aceştia, unu sau doi la sută sunt farsori, numai buni pentru centrele de distracţii, pentru laboratoare şi pentru moarte. Macromutanţii cu mutaţii pozitive sunt aproape toţi curiozităţi inofensive, fiind neobişnuiţi doar din punct de vedere normal sau, adesea, subnormal faţă de ceilalţi. Înţelegi, Randu?

— Înţeleg. Dar ce-mi poţi spune despre Catâr?

— Presupunând, prin urmare, că el este un mutant, putem considera că are unele atribute – mentale, desigur – pe care le poate folosi pentru a cuceri lumile. În alte privinţe, fără îndoială, are şi lipsuri, pe care trebuie să le descoperim. N-ar fi atât de secretos, nu s-ar sfii să apară în faţa altora, dacă aceste minusuri n-ar fi evidente şi fatale. Asta, *dacă* este mutant.

— Există alternativă?

— S-ar putea. Dovezile privitoare la mutaţie provin de la Căpitanul Pritcher, de la ceea ce era odată Serviciul de Informaţii al Fundaţiei. El a tras aceste concluzii folosind amintirile neclare ale celor care pretindeau că l-ar fi cunoscut pe Catâr în copilărie şi în tinereţe. Pritcher a lucrat pe baza unor informaţii greu de verificat, probele descoperite putând fi sugerate chiar de către Catâr pentru a-şi atinge scopurile numai de el ştiute, fiindcă el a fost ajutat în mod sigur de reputaţia sa de mutant-supraom.

— E interesant ce spui. Când ai ajuns la concluzia asta?

— Nu-i o concluzie. Mai precis, e doar o alternativă ce trebuie adâncită. Randu, să presupunem, de pildă, că acest Catâr a descoperit o formă de radiaţie capabilă să anihileze energia mintală, tot aşa cum posedă una care anihilează energia atomică. Ce zici? N-ar putea fi asta explicaţia stării care ne-a cuprins pe toţi şi a tot ceea ce a distrus Fundaţia?

Randu părea cufundat într-o tristeţe fără margini, încât aproape că nici nu mai ştia ce să răspundă.

— Dar ce s-a ales de cercetările tale asupra măscăriciului Catârului?

Ebling Mis avu un moment de şovăială:

— Deocamdată, niciun rezultat. I-am vorbit curajos primarului cu puţin înainte de prăbuşirea Fundaţiei, în primul rând pentru a-l îmbărbăta pe el, şi apoi pe mine. Randu, dacă uneltele mele matematice ar fi eficiente, l-aş putea analiza complet pe Catâr numai cu ajutorul măscăriciului. Doar aşa am putea pricepe şi rezolva ciudatele anomalii care deja mă impresionează.

— Ca de pildă?

— Gândeşte-te numai că acest Catâr a înfrânt flotele Fundaţiei după cum a vrut, dar n-a reuşit defel să forţeze flotele mult mai slabe ale Neguţătorilor Independenţi să se retragă atunci când s-a confruntat cu ele în luptă deschisă. Fundaţia s-a prăbuşit la prima lovitură; Neguţătorii Independenţi rezistă, însă, împotriva forţei lui superioare. Întâi a folosit Câmpul de Anulare pentru a face inofensive armele atomice ale Neguţătorilor Independenţi din Mnemon. Elementul-surpriză i-a făcut să piardă acea bătălie, dar au găsit modalitatea de a contracara Câmpul. De atunci, n-a mai reuşit să-l folosească cu succes împotriva Independenţilor. Totuşi, arma aceasta a dat întotdeauna roade împotriva forţelor Fundaţiei. Câmpul a funcţionat chiar şi pe Fundaţie. De ce? La nivelul cunoştinţelor noastre de astăzi, totul pare lipsit de logică. Deci trebuie să existe anumiţi factori de care nu ne dăm seama.

— Trădarea?

— Astea-s prostii şi vorbe goale, Randu. Bolboroseală incalificabilă. Nu era nimeni pe Fundaţie care să nu fie sigur de victorie sau care să treacă de partea învingătorului.

Randu păşi spre fereastră şi privi afară fără să vadă nimic, pentru că nici nu se putea zări ceva:

— Dar acum suntem siguri că vom pierde, chiar dacă acest Catâr ar avea şi o mie de puncte slabe; chiar dacă ar fi ca o reţea plină de găuri... (Nu se întoarse. Rămase la fereastră cu umerii căzuţi, cu mâinile la spate, căutându-se una pe alta.) Ebling, noi am evadat cu uşurinţă după episodul din Bolta Timpului. S-ar putea să mai fi evadat şi alţii. Câţiva au reuşit. Majoritatea însă nu. Câmpul de

Anulare ar fi putut fi contracarat. Cerea ingeniozitate şi multă muncă. Toate navele Fundaţiei s-ar fi putut refugia pe Haven sau pe alte planete apropiate pentru a continua lupta, aşa cum am făcut-o noi. Dar nici măcar unu la sută dintre ele n-au făcut-o. De fapt, au trecut de partea duşmanului. Rezistenţa de pe Fundaţie, pe care majoritatea oamenilor de aici pare să se bazeze foarte mult, n-a făcut până acum nimic notabil. Catârul a dovedit destul fler politic promiţând apărarea proprietăţii şi a profiturilor Marilor Neguţători, iar aceştia au trecut de partea lui.

— Plutocraţii au fost dintotdeauna împotriva noastră, zise Ebling Mis cu îndărătnicie.

— Pentru că au deţinut întotdeauna puterea. Ascultă, Ebling, avem motive să credem că oamenii Catârului, sau chiar el, au contactat deja o serie de Neguţători Independenţi influenţi. Se cunosc deja zece dintre cele douăzeci şi şapte de Lumi Independente care au trecut de partea Catârului. Alte zece lumi oscilează încă. Există şi pe Haven personalităţi care nu s-ar simţi nefericite sub dominaţia lui. E o tentaţie clară, ce nu poate fi controlată, de a abandona puterea politică, şi aşa periclitată, dacă această acţiune te lasă în posesia forţei economice.

— Nu crezi că Haven ar putea lupta împotriva Catârului?

Randu îşi întoarse chipul tulburat către psiholog.

— Nu, cred că Haven aşteaptă să capituleze. Te-am chemat ca să-ţi comunic acest lucru şi să te rog să părăseşti Havenul cât mai curând.

Ebling Mis îşi umflă mirat obrajii şi pufăi:

— Cât mai curând?

— Ebling, spuse Randu, simţindu-se la capătul puterilor, eşti cel mai mare psiholog al Fundaţiei. Adevăraţii mari psihologi au pierit o dată cu Seldon, dar tu eşti cel mai bun pe care-l avem. Reprezinţi singura noastră şansă de a-l înfrânge pe Catâr. Nu poţi face nimic aici; va trebui să mergi spre ceea ce a mai rămas din Imperiu.

— Pe Trantor?

— Exact. N-au mai rămas decât fragmente din Vechiul Imperiu, dar în zona centrală trebuie să existe ceva. Acolo

au toate documentele şi cărţile vechi, Ebling. S-ar putea să afli mai multe despre psihologia matematică pentru a interpreta gândurile măscăriciului, care va merge, desigur, cu tine.

— Mă îndoiesc că va dori acest lucru, spuse Ebling sec. Cu toate că se teme de Catâr, nu va merge decât dacă-l însoţeşte nepoata ta.

— Tocmai de aceea, Toran şi Bayta vor pleca cu tine. Şi mai ai o sarcină importantă, Ebling. Hari Seldon a întemeiat *două* Fundaţii acum trei secole: câte una la fiecare capăt al Galaxiei. *Trebuie să descoperi cea de-a Doua Fundaţie.*

20. Conspiratorul

Palatul Primarului – adică ceea ce fusese cândva palatul acestuia – apărea ca o pată întunecata în beznă. Oraşul înfrânt şi sub stare de asediu era tăcut, iar pulberea lăptoasă a marilor Constelaţii Galactice şi poate ici-colo câte o stea singuratică dominau cerul Fundaţiei.

De-a lungul a trei secole, dintr-un grup restrâns de oameni de ştiinţă, Fundaţia devenise un imperiu comercial care-şi extinsese tentaculele până în adâncurile Galaxiei, iar aproape jumătate de an fusese de ajuns ca s-o arunce din înălţimile la care aspirase şi s-o reducă la statutul de provincie cucerită ca atâtea altele.

Căpitanul Han Pritcher refuza să priceapă acest lucru.

Tăcerea morocănoasă a oraşului scufundat în noapte, palatul întunecat, ocupat de intruşi, erau îndeajuns de elocvente şi de convingătoare, însă Căpitanul Han Pritcher, aflat dincolo de zidurile exterioare ale palatului, cu o minusculă bombă atomică ascunsă sub limbă, refuza să înţeleagă.

Se apropie o umbră, şi Căpitanul îşi lăsă capul în jos.

Auzi o şoaptă temătoare:

— Sistemul de alarmă e ca întotdeauna, Căpitane. Poţi trece la treabă! Nu va înregistra nimic.

Cu paşi uşori, Căpitanul se aplecă pe sub o arcadă joasă, urmând poteca mărginită de un havuz spre ceea ce fusese odată grădina lui Indbur.

Se împliniseră patru luni de la deschiderea Bolţii Timpului, iar amintirile acelei zile îl copleşeau fără încetare. Îi reveneau una câte una, nechemate şi nedorite, şi asta i se întâmpla de cele mai multe ori noaptea.

Bătrânul Seldon, rostindu-şi cuvintele binevoitoare, dar înspăimântător de nepotrivite, agitaţia turbată şi confuză, Indbur, cu costumul lui strălucitor de primar, care contrasta orbitor cu faţa sa lividă, mulţimile îngrozite, care se strânseseră cât ai clipi, aşteptând ca cineva să pronunţe inevitabilul cuvânt „capitulare”, tânărul Toran, dispărând pe o uşă lăturalnică, purtându-l în spate pe măscăriciul ale cărui braţe se bălăngăneau neputincioase…

Iar apoi, el însuşi, cumva detaşat de toate acestea, cu automobilul inutil, făcându-şi loc cu coatele şi cu umerii prin mulţimea fără conducători, care părăsea deja oraşul spre o destinaţie necunoscută.

Se îndrepta orbeşte spre locuri de întâlnire care erau – sau care fuseseră, mai bine zis – cartierele generale ale rezistenţei democratice, dar care de optzeci de ani încoace se subţiau şi dispăreau.

* * *

În ziua următoare, fură văzute pe cer nave străine şi întunecate, coborând apoi lin printre grupurile de clădiri ale oraşului apropiat. Căpitanul Han Pritcher încercase atunci un sentiment de nimicnicie şi se simţise înecat de disperare.

Îşi începuse îndârjit călătoria.

În treizeci de zile parcurse pe jos aproape două sute de mile, se schimbase în hainele unui muncitor de la o uzină hidroponică, al cărui cadavru îl descoperise pe marginea unui drum, lăsă să-i crească o barbă fioroasă, roşcată…

Şi abia atunci găsi ceea ce mai rămăsese din Rezistenţă.

Oraşul se numea Newton, cartierul era rezidenţial, altă dată simbol al eleganţei ce alunecase încet spre desfrâu, casa, o clădire prin nimic remarcabilă între celelalte, iar bărbatul, un tip ciolănos şi cu ochi mici, ai cărui pumni strânşi se vedeau după forma umflată a buzunarelor şi al cărui trup viguros rămăsese îndărătnic în deschizătura îngustă a uşii.

— Vin din Miran, bolborosi Căpitanul.

— Miran s-a cam grăbit anul acesta, îi răspunse morocănos bărbatul la parolă.

— Nu mai mult decât anul trecut, spuse Căpitanul.

Însă bărbatul nu-i făcu loc să intre, în schimb îl întrebă:

— Cine eşti?

— Nu eşti Vulpoiul?

— Întotdeauna răspunzi prin întrebări?

Căpitanul inspiră adânc, apoi spuse calm:

— Sunt Han Pritcher, Căpitan al Flotei şi membru al Partidului Rezistenţei Democratice. Acum mă laşi să intru?

Vulpoiul se dădu deoparte, adăugind:

— Numele meu adevărat este Orum Palley. Îi întinse mâna. Căpitanul i-o strânse.

Încăperea nu era luxoasă, ci doar bine întreţinută. Într-un colţ se afla un proiector decorativ de lecturat cărţi-film care, pentru ochii de militar ai Căpitanului, ar fi putut fi un dezintegrator de calibru mare camuflat. Lentilele proiectorului erau îndreptate spre uşă, iar aparatul putea fi controlat de la distanţă.

Vulpoiul urmări privirea oaspetelui bărbos şi schiţă un zâmbet:

— Da! Dar era bun pe vremea lui Indbur şi a vampirilor săi cu inimi de lachei. Nu cred c-ar avea mare efect asupra Catârului. Nimic nu-i vine de hac. Ţi-e foame?

Căpitanul strânse din dinţi şi încuviinţă.

— O clipă, dacă nu te superi. (Vulpoiul luă câteva containere dintr-un dulap şi puse două în faţa Căpitanului Pritcher.) Ţine degetul pe ele şi deschide-le când vor fi îndeajuns de calde. Aparatul meu de încălzit nu mai are combustibil. Lucrurile astea îţi amintesc că suntem sau că am fost în război.

Spusele lui repezite aveau o încărcătură de jovialitate, dar tonul era departe de a fi jovial, iar ochii îi erau gânditori şi glaciali. Se aşeză la masă în faţa căpitanului şi-i spuse:

— Dacă faci ceva ce n-o să-mi placă, n-o să rămână din tine decât o mână de cenuşă pe locul pe care stai. Ai înţeles?

Căpitanul nu răspunse. Deschise cutiile din faţa lui printr-o simplă apăsare.

Vulpoiul continuă sec:

— Ghiveci! Îmi pare rău, dar situaţia cu alimentele e gravă.

— Ştiu, spuse Căpitanul. Mâncă grăbit, fără a ridica ochii.

— Te-am văzut o dată, făcu Vulpoiul. Încerc să mi te reamintesc, dar e clar că pe vremea aceea nu aveai barbă.

— Nu m-am bărbierit de treizeci de zile. Apoi, cu furie reţinută: Ce doreşti? Parola a fost corectă. Am acte.

Celălalt făcu un semn cu mâna:

— Oho, sunt sigur că eşti Pritcher. Numai că sunt mulţi care cunosc parola, locurile şi *identităţile* şi care acum sunt de partea Catârului. Ai auzit de Levvaw?

— Da.

— E unul dintre aceştia.

— Poftim? Doar era…

— Chiar aşa. Era supranumit „Nu Capitulăm”. (Vulpoiul deschise gura ca pentru a râde, dar fără să scoată vreun sunet.) Apoi, mai erau Willing, Garre şi Noth. Toţi sunt cu Catârul! De ce n-ar fi şi Pritcher? De unde să ştiu?

Căpitanul se mărgini să clatine din cap.

— În fine, nu contează, spuse Vulpoiul încet. Dacă Noth a trecut dincolo, au precis numele meu – aşa că, dacă nu eşti cumva trimis, eşti în primejdie mai mare decât mine.

Căpitanul termină de mâncat şi se rezemă de spătarul scaunului:

— Dacă n-ai nicio organizaţie aici, cum aş putea găsi eu una? Fundaţia a capitulat, eu încă n-am făcut-o.

— Aşa o fi! Dar nu vei putea umbla de colo-colo la nesfârşit. Acum, oamenii de pe Fundaţie trebuie să posede permise de călătorie pentru a merge dintr-un oraş în altul. Ştiai? Ca şi cărţi de identitate. Ai aşa ceva? Tuturor ofiţerilor din Flotă li s-a ordonat să se prezinte la cel mai apropiat cartier general de ocupaţie. Asta te priveşte direct, nu?

— Da, răspunse grav Căpitanul. Crezi că mi-e frică? Am fost pe Kalgan nu la mult timp după căderea *sa* în mâna

Catârului. În mai puţin de o lună, niciunul dintre ofiţerii fostului lord războinic nu mai era în libertate, întrucât ei erau consideraţi conducătorii militari ai oricărei revolte. Rezistenţa a ştiut dintotdeauna că nicio revoluţie nu poate avea sorţi de izbândă fără a deţine controlul măcar asupra unei părţi din Flotă. E limpede că şi Catârul ştie asta.

— Logic. Catârul nu lasă nimic la întâmplare, spuse Vulpoiul, clătinând gânditor din cap.

— Eu am abandonat uniforma aproape imediat şi mi-am lăsat barbă. La urma urmelor, există posibilitatea ca şi alţii să fi procedat ca mine.

— Eşti căsătorit?

— Soţia mea a murit şi nu am copii.

— Deci eşti imun la ameninţarea cu ostaticii.

— Exact.

— Vrei să-ţi dau un sfat?

— Dacă ai vreunul, da.

— N-am idee care e politica acestui Catâr sau care-i sunt intenţiile, dar muncitorilor calificaţi nu li s-a făcut încă niciun rău. Salariile lor au crescut, iar producţia tuturor tipurilor de arme atomice a sporit ameţitor.

— Da? S-ar părea că-şi va continua ofensiva.

— Nu ştiu, Catârul ăsta e tare imprevizibil. Cred că încearcă doar să-i liniştească pe muncitori ca să-i fie supuşi. Dacă nici Seldon n-a fost în stare să-l dibuiască prin psihoistoria aia a lui, eu n-am de gând să-mi bat capul. Dar te văd purtând haine de lucru şi asta mi-a dat o idee, ce zici?

— Nu sunt muncitor calificat.

— Ai urmat cursuri militare în probleme atomice, nu-i aşa?

— Bineînţeles.

— E suficient. Atom Field Bearings, Inc. are un sediu în oraş. Le spui că ai experienţă. Ticăloşii care conduceau fabrica în numele lui Indbur o mai conduc şi-acum, dar pentru Catâr. N-or să-ţi pună prea multe întrebări, fiindcă au nevoie de muncitori care să le crească producţia şi buzunarul. Îţi vor da o carte de identitate şi poţi solicita o

cameră în cartierul muncitoresc al Corporaţiei. Ai începe de îndată să lucrezi.

Şi astfel, Căpitanul Han Pritcher din Flota Naţională deveni muncitorul Lo Moro de la Atelierul 45 al Atom Field Bearings, Inc. Şi, din agent de Informaţii, coborî scara socială ajungând „conspirator” – o îndeletnicire care îl aduse, câteva luni mai târziu, în ceea ce fusese grădina lui Indbur.

În grădină, Căpitanul Pritcher consultă radometrul din palmă al cărui câmp avertizor intern mai funcţiona încă, şi aşteptă. Mai rămăsese jumătate de oră din viaţa bombei pe care o ţinea în gură. O rostogoli delicat cu limba.

Radometrul încetă să mai lumineze în întunericul înspăimântător şi Căpitanul înaintă cu paşi repezi.

Până acum, totul mersese conform planului.

Se gândi că viaţa bombei atomice era în acelaşi timp viaţa lui; că moartea ei era şi a lui, dar şi a Catârului.

Punctul culminant al războiului lui personal de patru luni încoace fusese atins; un război care trecuse prin mai multe etape, începând cu angajarea sa într-o fabrică din Newton.

Vreme de două luni, Căpitanul Pritcher purtase şorţ plumbuit şi măşti grele de protecţie, până când comportamentul său milităros fusese complet uitat. Devenise un muncitor ca atâţia alţii, care-şi încasa salariul, îşi petrecea serile în oraş şi nu discuta niciodată politică.

Vreme de două luni nu-l văzuse pe Vulpoi.

Dar, într-o zi, un bărbat trecu pe lângă bancul lui de lucru, se împiedică şi din buzunar îi căzu un petic de hârtie pe care stătea scris „Vulpoiul”. Omul îl aruncă în camera atomică, unde dispăru cu un fâşâit, făcând ca intensitatea să crească cu un milimicrovolt, şi se întoarse la locul de muncă.

În noaptea aceea îl vizitase pe Vulpoi acasă şi participase, ca al patrulea, la o partidă de cărţi cu alţi doi bărbaţi pe care-i cunoştea după reputaţie şi, respectiv, după chip şi nume.

În timpul jocului, purtaseră o discuţie.

— Faceţi o greşeală fundamentală, spuse Căpitanul. Trăiţi într-un trecut care a explodat. De optzeci de ani, organizaţia noastră aşteaptă momentul istoric potrivit. V-aţi lăsat orbiţi de psihoistoria lui Seldon, după care individul şi viaţa lui n-au nicio valoare, căci nu ele fac istoria, ci factorii economici şi complexul social care sunt deasupra omului şi care-l transformă într-o marionetă. (Îşi aranjă cărţile atent, apreciindu-le valoarea.) De ce nu-l ucidem pe Catâr? spuse în timp ce miza.

— Ei, şi ce-ai realiza cu asta? întrebă iritat bărbatul din stânga lui.

— Vedeţi, continuă Căpitanul, cerând două cărţi, asta este atitudinea generală. Ce înseamnă un om din atâtea trilioane? Galaxia n-o să se oprească din rotaţie pentru că moare un om. Numai că acest Catâr nu e om, ci mutant. A dat deja peste cap Planul Seldon şi, dacă veţi analiza toate consecinţele, asta înseamnă că el a răsturnat toată psihoistoria lui Seldon. Dacă mutantul n-ar fi trăit, Fundaţia nu s-ar fi prăbuşit. Dacă va înceta să trăiască, Fundaţia va reînvia. Hai să fim serioşi, democraţii s-au luptat cu primarii şi cu Neguţătorii graţie acordului tacit dintre ei. Să încercăm asasinatul.

— Cum? interveni Vulpoiul cu răceală şi bun simţ.

— Mi-am petrecut trei luni gândindu-mă la o soluţie, silabisi Căpitanul. Am venit aici şi am găsit-o după cinci minute.

Aruncă o privire către bărbatul cu obraji umflaţi ca nişte pepeni rozalii care stătea în dreapta lui şi care zâmbi auzindu-l:

— Ai fost şambelanul primarului Indbur. Nu ştiam că faci parte din Rezistenţă.

— Nici eu nu ştiam acest lucru despre tine.

— Ei bine, în calitate de şambelan, verificai periodic modul de funcţionare a sistemului de alarmă al palatului.

— Aşa e.

— Iar Catârul ocupă acum palatul.

— Aşa s-a anunţat – deşi e un cuceritor modest care nu ţine cuvântări, nu dă proclamaţii şi nici nu apare în public.

— Asta-i poveste veche şi nu schimbă cu nimic lucrurile. Tu, dragul meu ex-şambelan, eşti persoana de care avem nevoie.

Cărţile fuseseră etalate, iar Vulpoiul strânsese tot potul. Calm, făcuse iar cărţile.

Bărbatul care fusese cândva şambelan îşi luă cărţile, una câte una:

— Îmi pare rău, Căpitane. Verificam sistemul de alarmă, dar era o acţiune de rutină. Nu ştiu nimic despre el.

— Bănuiam, dar mintea noastră are o memorie eidetică[8] privind situarea butoanelor de control dacă sondăm îndeajuns de adânc, cu o Sondă Psihică.

Faţa şambelanului pălise dintr-o dată şi îşi pierduse rotunjimile. Fără să-şi dea seama, mototolise în mâini cărţile de joc:

— O Sondă Psihică?

— Nu trebuie să te îngrijorezi, spuse Căpitanul tăios. Ştiu să folosesc Sonda şi n-o să-ţi fac niciun rău. O să ai o stare de slăbiciune câteva zile şi apoi o să-ţi treacă. Şi chiar dacă te-ar vătăma în vreun fel, e riscul pe care ţi-l asumi şi preţul pe care-l plăteşti în numele Cauzei. Sunt, neîndoielnic, unii dintre ai noştri care, cunoscând punctele de control ale sistemului de alarmă, ar putea determina combinaţiile lungimilor de undă şi ar putea fabrica o mică bombă cu efect întârziat pe care chiar eu însumi o voi duce până la Catâr.

Cei patru se aplecară deasupra mesei.

— Într-o seară anume, începu Căpitanul, va izbucni o revoltă în Terminus City, în vecinătatea palatului. Fără lupte de stradă. Un scandal, apoi dispersarea. Cât să atragă atenţia gărzilor palatului, sau măcar să creeze puţină agitaţie.

* * *

Din acea zi, vreme de o lună, se desfăşuraseră pregătiri, iar Căpitanul Han Pritcher din Flota Naţională, devenit

---

[8] Eidetic – capabil de a reproduce clar o imagine vizuală a ceea ce a fost văzut anterior *(n.t.)*

conspirator, mai coborâse o treaptă pe scara socială, transformându-se în „asasin”.

Căpitanul Pritcher – asasin – se afla acum chiar în palat, sumbru şi satisfăcut de metoda psihologică folosită. Un sistem sofisticat de alarmă exterioară însemna pază redusă înăuntrul palatului. În cazul de faţă, nu era niciun paznic.

Avea limpede desenat în minte planul etajului. Iar el era o pată întunecată care se mişca fără zgomot pe rampa mochetată. La capătul ei, se făcu una cu peretele şi aşteptă.

În faţa lui se afla uşa închisă a unei camere, dincolo de care trebuia să fie mutantul care îi învinsese pe neînfrânţi. Ajunsese acolo prea devreme; bomba mai avea zece minute de viaţă.

Cinci dintre ele trecuseră şi încă nu auzise niciun sunet. Catârul mai avea de trăit cinci minute. La fel şi Căpitanul Pritcher.

Făcu câţiva paşi înainte, parcă împins de un impuls interior. Complotul nu mai putea eşua. Când bomba avea să explodeze, întregul palat se va nărui. O uşă între el şi… zece paşi între el şi… nu însemnau nimic. Dar voia să-l vadă pe Catâr şi să moară împreună cu el.

Cu un ultim gest, insolenţă de neiertat, se azvârli cu toată puterea asupra uşii…

Uşa se deschise şi dinăuntru se revărsă o lumină orbitoare.

Căpitanul Pritcher făcu câţiva paşi nesiguri, apoi îşi treveni. Bărbatul cu aer solemn, care stătea în picioare în mijlocul încăperii în faţa unui acvariu suspendat, ridică privirea uşor mirat.

Purta o uniformă sobră, de culoare neagră; cu un gest absent, bătu uşor cu degetul în acvariu, iar peştişorul cu aripioare fine, colorate în portocaliu şi cinabru, ţâşni nebuneşte într-o parte.

— Intră, Căpitane!

Căpitanul avu senzaţia că micul glob metalic de sub limbă se umflă înspăimântător, dar îşi dădu seama că acest lucru era o imposibilitate fizică. Mai avea un minut de trăit.

Bărbatul în uniformă îi spuse:

— Mai bine ai scuipa bila aia ridicolă ca să poţi vorbi. Nu va exploda.

Minutul trecea inexorabil; în transă, cu o mişcare lentă, căpitanul îşi lăsă capul în piept şi dădu drumul bilei argintii în palma deschisă. O aruncă apoi furios de perete şi ea ricoşă cu un zgomot ascuţit, licărind inofensiv în rostogolirea ei prin aer.

— Asta-i situaţia, spuse bărbatul în uniformă şi ridică nepăsător din umeri. În orice caz, nu ţi-ai fi atins scopul, Căpitane. Nu sunt Catârul. Va trebui să te mulţumeşti cu viceregele lui.

— Cum ai aflat totul? bolborosi Căpitanul nedumerit.

— Pune-o pe seama eficienţei sistemului de contraspionaj. Cunosc numele fiecărui membru al micului tău grup, fiecare pas pe care-l faceţi şi orice plan…

— Şi ne-ai lăsat să mergem atât de departe?

— De ce nu? Unul dintre scopurile mele principale a fost să te găsesc pe tine şi pe alţi câţiva. Mai ales pe tine. Aş fi putut să te prind cu luni în urmă, când erai încă muncitor la Newton Bearing Works, dar e mult mai bine aşa. Dacă n-ai fi sugerat tu însuţi liniile generale ale complotului, unul dintre oamenii mei ar fi propus ceva asemănător. Rezultatul e cam teatral, cu o oarecare doză de umor negru.

— Aşa mi se pare şi mie, spuse Căpitanul şi îl privi sfidător pe bărbat. Acum s-a terminat totul.

— Abia a început. Hai, vino, Căpitane, şi ia loc. Să lăsăm eroismele ieftine pentru proştii care se lasă impresionaţi de ele. Căpitane, eşti un om deosebit de capabil. Potrivit informaţiilor pe care le deţin, ai fost primul de pe Fundaţie care a recunoscut puterea Catârului. De atunci, ai efectuat investigaţii, foarte îndrăzneţe chiar, pentru a culege informaţii despre începuturile vieţii Catârului. Ai fost unul dintre cei ce i-au răpit măscăriciul, care întâmplător nu a fost găsit încă şi pentru care recompensa este încă valabilă. Desigur, priceperea ta este recunoscută, iar Catârul nu este dintre aceia care să se teamă de duşmani inteligenţi atâta

vreme cât îi poate converti pentru a-i deveni prieteni destoinici.

— Aici voiai să ajungi? O, mai bine nu.

— Ba da! Acesta a fost scopul comediei de astă-seară. Deşi eşti un om inteligent, conspiraţia ta împotriva Catârului a eşuat într-un mod caraghios. Nici n-ai putea să ridici la rangul de conspiraţie ceea ce ai făcut. Pierderea navelor în acţiuni fără sorţi de izbândă face parte din pregătirea ta militară?

— Întâi, trebuie să recunoşti că asta este natura unor asemenea acţiuni.

— Aşa este, îl asigură calm viceregele. Catârul a cucerit Fundaţia. Ea s-a transformat rapid într-un arsenal pentru împlinirea scopurilor lui mai înalte.

— Care scopuri?

— Cucerirea întregii Galaxii. Unirea tuturor lumilor dispersate într-un nou imperiu. Realizarea visului lui Seldon cu şapte sute de ani mai devreme decât a sperat el, patriot lipsit de simţul previziunii ce eşti! Şi, în această operă, tu ne poţi ajuta.

— Pot, neîndoielnic. Dar e la fel de sigur că n-o voi face.

— Înţeleg că doar trei dintre Lumile Comerciale Independente mai opun rezistenţă. Nu vor mai rezista multă vreme. Vor fi ultimele dintre forţele Fundaţiei. Încă mai şovăi?

— Da.

— Cu toate acestea, n-o vei face. Un voluntar ne-ar fi mai util. Din nefericire, Catârul lipseşte. Conduce, ca întotdeauna, lupta împotriva Neguţătorilor care rezistă. El este în contact permanent cu noi şi nu vei avea mult de aşteptat.

— În ce scop?

— În scopul convertirii tale.

— Catârul va descoperi, spuse căpitanul cu un aer îndărătnic, că îi va fi peste puteri să mă convertească.

— Te înşeli. Şi *eu* am crezut asta. Nu mă recunoşti? Doar ai fost pe Kalgan, aşa că nu se poate să nu mă fi

văzut. Purtam monoclu, o mantie stacojie tivită cu blană şi o pălărie cu calotă înaltă.

Căpitanul rămase ca trăsnit:

— Ai fost lordul războinic al Kalganului.

— Da. Iar acum sunt vicerege loial Catârului. Vezi, deci, că e foarte convingător.

21. Interludiu în spaţiu

Trecură cu succes prin blocadă. În acel spaţiu uriaş nici măcar un număr mare de nave nu ar fi putut supraveghea perfect zonele rămase libere. Dar dacă era vorba de o singură navă, de un pilot iscusit şi de o oarecare doză de noroc, existau locuri prin care se putea strecura.

Cu sânge rece şi calm, Toran conduse nava în siguranţă, de la o stea la alta, şi tot aşa, până când reuşi. Vecinătatea unei mase mari făcea ca orice salt interstelar să devină dificil şi chiar riscant, dar în acelaşi timp făcea ca instrumentele inamice de detectare să devină aproape inutile.

Şi, de îndată ce nava trecu de centura de nave, fu depăşită şi sfera interioară de spaţiu mort, prin al cărui subeter supus blocadei nu putea pătrunde niciun mesaj. Pentru prima oară în ultimele trei luni, Toran nu se mai simţea izolat.

Trecu o săptămână, timp în care programele informative ale inamicului prezentară numai şi numai detalii plicticoase şi autolaudative privind controlul într-o măsură din ce în ce mai mare asupra Fundaţiei. O săptămână în care nava comercială blindată se îndepărtă de Periferie cu salturi grăbite.

Ebling Mis strigă către cabina pilotului şi Toran se ridică de pe fotoliu, ştergându-şi ochii împăienjeniţi şi obosiţi de efortul cerut de consultarea hărţilor stelare.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Toran, intrând în mica încăpere centrală pe care Bayta o transformase în cameră de zi.

— Să mă ia naiba dacă-mi dau seama, spuse Mis clătinând din cap. Prezentatorii ăştia ai Catârului tot anunţă un buletin special. Mă gândeam că poate vrei şi tu să-l vezi.

— Poate. Unde-i Bayta?

— Aranjează masa în sufragerie şi alege meniul – sau cam aşa ceva.

Toran se aşeză pe patul mic, ce-i slujea drept culcuş lui Magnifico, şi aşteptă. Jocul propagandistic privind „buletinul special” al Catârului devenise de-acum monoton. Începu într-un târziu cu muzică marţială, apoi apăru crainicul cu un aer spilcuit şi fercheş. Fură prezentate mai întâi veşti minore, care se succedară una după alta într-o strânsă înlănţuire. Urmă o pauză. Apoi din nou trompete menite să ridice cota de interes până la apogeu.

Toran suportă toate astea în tăcere. Mis bolborosea şi spumega.

Prezentatorul dezlănţui apoi, în limbajul obişnuit al corespondenţilor de război, o cascadă de fraze onctuoase care încercau să redea în cuvinte metalul topit şi trupurile pârjolite ale unei bătălii spaţiale:

„Escadrile de crucişătoare rapide aflate sub conducerea General-locotenentului Sammin au declanşat o contraofensivă astăzi împotriva forţelor de rezistenţă cu baza pe Iss…” Chipul prezentatorului cu trăsături controlate şi goale de orice expresie de emoţie dispăru de pe ecran pentru a face loc beznei spaţiale prin care săgetau nave îndreptându-se spre focul bătăliei. Vocea continuă în timp ce navele treceau ca fulgerul…

„Cea mai impresionantă acţiune a bătăliei a fost lupta crucişătorului greu *Cluster* împotriva a trei nave duşmane din clasa *Nova*.”

Imaginea de pe ecran crea impresia de zbor şi prezentă o filmare de aproape. O navă uriaşă scânteie şi una dintre navele atacatoare emise o strălucire furioasă, făcu o întoarcere care o scoase din cadrul imaginii, efectuă o răsucire şi veni la abordare prin pintenare. *Cluster* se înclină disperat şi reuşi să supravieţuiască loviturii

tangenţiale care făcu nava atacatoare să ricoşeze, răsucindu-se.

Vocea monotonă şi lipsită de orice sentiment continuă să înşire cuvânt după cuvânt până la ultima lovitură şi ultima cuirasă străpunsă.

Apoi din nou o pauză, şi o transmisie cu imagini şi comentarii, similare în cea mai mare parte, privind lupta din preajma planetei Mnemon, la care se adăugă un element de noutate: descrierea detaliată a unei coborâri după un atac razant – imaginile unui oraş distrus, prizonieri zgribuliţi şi extenuaţi –, şi aici reportajul se încheie.

Mnemon nu mai avea mult de trăit.

O nouă pauză, şi se auziră sunetele stridente ale alămurilor. Pe ecran apăru imaginea unui coridor impresionant, format din oameni aşezaţi disciplinat ca soldaţii, de-a lungul căruia păşi grăbit purtătorul de cuvânt al Guvernului, îmbrăcat în uniformă de consilier.

Tăcerea era apăsătoare.

Vocea care se auzi, în cele din urmă, era solemnă, răspicată şi clară:

„Din ordinul suveranului nostru, se anunţă că planeta Haven, care până acum a opus rezistenţă armată în faţa voinţei sale, s-a supus şi a acceptat înfrângerea. În aceste momente, forţele suveranului nostru ocupă planeta. Opoziţia a fost sporadică, lipsită de coordonare şi zdrobită rapid.” Imaginea dispăru şi reapăru prezentatorul de la început pentru a declara cu emfază că alte detalii vor fi transmise pe măsura desfăşurării evenimentelor.

Urmă muzică de dans şi Mis închise aparatul nervos.

Toran se ridică şi se îndepărtă cu paşi nesiguri, fără să spună o vorbă. Psihologul nu făcu niciun gest să-l oprească.

Când Bayta veni din bucătărie, Mis îi făcu semn să păstreze tăcerea şi spuse:

— Au cucerit Havenul.

— Deja? făcu Bayta cu ochii rotunzi de uimire, nevoind totuşi să creadă.

— Fără luptă. Fără o incalif… (Simţi un nod în gât.) Ar fi mai bine să-i dai pace lui Toran. Nu-i deloc plăcut pentru el. Hai să mâncăm.

Bayta aruncă o privire spre cabina pilotului, apoi se întoarse apatică:

— Foarte bine!

Magnifico se aşeză la masă, nebăgat în seamă. Nici nu vorbi şi nici nu mâncă, ci rămase cu privirea pierdută şi cu o teamă pe chip care părea să-l secătuiască de toate puterile trupului lui descărnat.

Absent, Ebling Mis împinse deoparte îngheţata de fructe şi zise cu glas răguşit:

— Două dintre Lumile Neguţătorilor luptă. Luptă, sângerează şi mor, dar nu capitulează. Doar Haven… La fel ca şi pe Fundaţie…

— Dar de ce? De ce?

Psihologul clătină din cap:

— E indisolubil legat de restul problemei. Fiecare faţetă, cu ciudăţeniile ei, este o aluzie la natura Catârului. Întâi, modul în care a putut cuceri Fundaţia, cu puţine victime şi, practic, dintr-o singură lovitură, în timp ce Lumile Comerciale Independente au rezistat. Anularea reacţiilor atomice a fost o armă perfidă – am discutat şi-am întors problema asta pe toate părţile de mi s-a acrit – şi n-a funcţionat decât pe Fundaţie. Randu a sugerat – sprâncenele stufoase şi fioroase ale lui Ebling se împreunară – că ar putea fi vorba de un Anihilator al Voinţei care a emis radiaţii pretutindeni, deci şi pe Haven. Dar de ce n-a fost folosit pe Mnemon şi pe Iss, care şi acum luptă cu o furie demonică, încât e nevoie de jumătate din Flota Fundaţiei, pe lângă forţele Catârului, pentru a le înfrânge? Da, am recunoscut nave ale Fundaţiei în atacul acela.

— Fundaţia, apoi Haven, spuse Bayta în şoaptă. Dezastrul pare să cadă mereu în urma noastră, fără a ne atinge pe noi. Întotdeauna scăpăm ca prin urechile acului. Aşa are să dureze la nesfârşit?

Ebling Mis nu o asculta. Raţiona în continuare cu voce tare:

— Dar mai există o altă problemă. Bayta, îţi aminteşti vestea aceea că măscăriciul Catârului nu a fost găsit pe Terminus; că se bănuia că ar fi fugit pe Haven sau fusese dus acolo de către răpitorii lui? Bayta, omul ăsta are o importanţă pe care noi nu am descoperit-o încă. Magnifico trebuie să ştie ceva ce i-ar putea fi fatal Catârului. Sunt sigur de asta.

Magnifico, alb la faţă, protestă bâlbâindu-se:

— Sire, nobile stăpân, jur că-mi este peste puteri să vă satisfac vrerea. V-am spus totul, până la ultima amintire, şi cu ajutorul Sondei aţi obţinut din sărmana mea minte tot ceea ce ştiam, lucruri de care habar n-aveam.

— Ai dreptate, dar e puţin. Nişte elemente atât de mărunte, încât nici eu, nici tu nu ne dăm seama la ce ne-ar putea sluji. Cu toate acestea, trebuie să aflăm adevărul, pentru că şi Mnemon şi Iss vor fi înfrânte în curând şi, când se va întâmpla asta, noi vom fi ultimele rămăşiţe, ultimele picături rămase din Fundaţia independentă.

* * *

Stelele încep să se grupeze mai aproape una de alta când se pătrunde în inima Galaxiei. Câmpurile gravitaţionale încep să se suprapună cu intensităţi suficient de mari care pot introduce perturbaţii deloc neglijabile în salturile interstelare.

Toran îşi dădu seama de acest lucru când, după un salt, nava ajunse în apropierea unei Gigante Roşii care atrase cu furie nava şi a cărei strânsoare era când mai slabă, când mai puternică, încât abia după douăsprezece ore de luptă, pe viaţă şi pe moarte, reuşi să îndepărteze nava.

Cu hărţi stelare nu prea detaliate şi cu o experienţă încă imperfectă, atât din punct de vedere operaţional cât şi matematic, Toran se resemnă să calculeze neobosit înainte de a mai plănui vreun salt.

Toată lumea participa la efectuarea acestor planuri. Ebling Mis verifica toate calculele matematice ale lui Toran, iar Bayta testa rutele posibile prin diverse metode de generalizare, căutând soluţiile reale. Până şi Magnifico

trebuia să opereze calcule simple pe o maşină de calculat, activitate care, odată explicată şi înţeleasă, poate deveni o sursă de bună-dispoziţie şi de eficienţă uimitoare.

Aşa se face că, după aproape o lună, Bayta ajunse să inspecteze şi să verifice linia roşie care şerpuia prin modelul tridimensional al Lentilei Galaxiei până la jumătatea drumului spre centru şi să exclame cu o veselie sarcastică:

— Ştii cu ce seamănă? Cu o râmă de zece picioare lungime care suferă cumplit de indigestie. O să ne duci aproape sigur înapoi pe Haven.

— Dacă nu-ţi ţii gura, am s-o fac, mârâi Toran, răsfoind furios un set de hărţi stelare.

— Şi dacă tot vrei s-o faci, continuă Bayta, poate găseşti o rută mai directă, fără atâtea ocoluri.

— Da? Ei, atunci află, isteaţo, că probabil au fost necesare cinci sute de nave cărora le-au trebuit cinci sute de ani ca să găsească ruta asta prin încercare şi eroare, pe care hărţile nenorocite din faţa mea, care au costat câteva credite, nu mi-o arată. În plus, ar fi de preferat să evităm rutele directe. Probabil că sunt înţesate de nave. Şi, pe lângă toate astea…

— O, pentru numele Galaxiei, termină cu vorbăria şi nu-ţi mai striga atât de vehement sfânta indignare.

Bayta îşi înfipse mâinile în părul său.

— Au! Dă-mi drumul! ţipă el, şi o prinse de încheieturile mâinilor, încercând să i le smulgă din păr, drept care se prăbuşiră cu scaun cu tot la podea. Neînţelegerea degeneră într-o încăierare plină de gâfâituri, râsete înfundate şi lovituri nepermise.

Toran scăpă din strânsoare tocmai când Magnifico intră într-un suflet.

— Ce s-a întâmplat?

Semnele de îngrijorare urâţeau şi mai tare chipul măscăriciului, iar nasul enorm îi ieşea şi mai mult în evidenţă:

— Instrumentele de bord se comportă bizar, domnule. Eu, conştient de ignoranţa mea, nu am atins nimic…

În două secunde, Toran ajunse în cabina pilotului. Îi spuse calm lui Magnifico:

— Trezeşte-l pe Ebling Mis şi roagă-l să vină aici. Apoi, adresându-se Baytei, care încerca să-şi aranjeze cât de cât părul: Am fost reperaţi, Bay.

— Reperaţi? apuse Bayta şi mâinile îi căzură moi pe lângă corp. De către cine?

— Galaxia ştie, murmură Toran, dar îmi imaginez că e vorba de unii care au armele de bord îndreptate spre noi, gata să tragă.

Se aşeză şi, cu voce scăzută, transmise în subeter codul de identificare al navei.

Iar când intră Ebling Mis, îmbrăcat în halat de casă şi cu ochii lipiţi de somn, Toran i se adresă cu o disperare liniştită:

— Se pare că suntem dincolo de graniţele unui Regat Interior care se cheamă Autarhia Filiei.

— N-am auzit de ea, spuse precipitat Mis.

— Păi, nici eu, totuşi suntem opriţi de o navă din Filia şi nu ştiu ce înseamnă asta.

Căpitanul-inspector al navei filiene veni la bord urmat de şase oameni înarmaţi. Era scund, cu părul rar, cu buzele subţiri şi pielea pergamentoasă. Îl cuprinse un acces de tuse când se aşeză şi deschise carnetul pe care îl ţinea sub braţ la o pagină albă.

— Paşapoartele dumneavoastră şi documentele navei, vă rog!

— Nu avem, spuse Toran.

— Nu aveţi?

Înşfăcă microfonul agăţat de centură şi vorbi grăbit:

— Trei bărbaţi şi o femeie. Documentele nu sunt în ordine. Făcu şi câteva notaţii în acelaşi sens în carnet.

— De unde sunteţi?

— Siwenna, răspunse Toran precaut.

— Unde este asta?

— La o sută de mii de parseci, optzeci de grade vest de Trantor, patruzeci de grade…

— Lasă, lasă asta!

Toran reuşi să vadă că omul cu maniere inchizitoriale notase „Punct de origine – Periferie”.

Apoi, filianul continuă:

— Încotro mergeţi?

— Sector Trantor.

— Scopul?

— Călătorie de plăcere.

— Transportaţi mărfuri?

— Nu.

— Hmm. Vom verifica. Făcu un semn din cap şi doi dintre oamenii săi se apucară de treabă. Toran nu făcu niciun gest ca să-i împiedice.

— Ce vă aduce în spaţiul filian? întrebă căpitanul şi ochii îi străluciră neprietenoşi.

— Nu ştiam unde ne aflăm. Nu avem hărţi prea bune.

— Va trebui să plătiţi o sută de credite pentru această neglijenţă – şi, desigur, taxa obişnuită pentru vamă şi altele.

Vorbi din nou la microfon, dar de data aceasta mai mult ascultă. Apoi i se adresă lui Toran:

— Te pricepi la tehnologie atomică?

— Puţin, răspunse Toran cu fereală.

— Da? Filianul închise carnetul şi adăugă: Oamenii de la Periferie sunt recunoscuţi pentru această pricepere. Puneţi-vă un costum şi veniţi cu mine.

Bayta le tăie calea:

— Ce aveţi de gând să-i faceţi?

Toran o dădu la o parte cu un gest blând şi întrebă indiferent:

— De ce vreţi să vă însoţesc?

— Centrala noastră atomică necesită mici reglaje. El va veni cu dumneavoastră – şi arătă cu degetul direct către Magnifico, ai cărui ochi căprui se făcură cât cepele de spaimă.

— Ce-are el de-a face cu centrala? întrebă furios Toran.

Căpitanul îi aruncă o privire glacială:

— Sunt informat în legătură cu activităţi piratereşti desfăşurate în această zonă. Semnalmentele unuia dintre

piraţii cunoscuţi seamănă întrucâtva cu ale acestui om. Va fi doar o formalitate legată de identificare.

Toran ezită o clipă, însă şase oameni şi şase arme îl convinseră să se potolească. Se duse la dulap pentru a lua costumele.

O oră mai târziu, se ridică în picioare în pântecele navei filiene şi răcni:

— Nu constat absolut nimic în neregulă la motoare. Barele colectoare sunt corect montate, tuburile L asigură o alimentare continuă şi analiza de reacţie este conform cărţii tehnice. Cine răspunde de acest sector?

— Eu, spuse calm mecanicul-şef.

— Ei, scoate-mă de aici…

Mecanicul îl conduse la etajul ofiţerilor, dar în mica anticameră nu se afla decât un sublocotenent nepăsător.

— Unde-i ofiţerul care a venit cu mine?

— Aşteptaţi, vă rog, răspunse acesta.

Abia după cincisprezece minute îl aduseră şi pe Magnifico.

— Ce ţi-au făcut? îl întrebă Toran îngrijorat.

— Nimic. Absolut nimic – şi Magnifico îşi întări spusele clătinând hotărât din cap.

Plătiră două sute cincizeci de credite pentru taxele legale pe Filia – dintre care cincizeci de credite pentru eliberare imediată.

— Nu merităm o escortă? întrebă Bayta, râzând mânzeşte. Nu primim obişnuitul şut dincolo de frontieră?

— Aceea n-a fost navă filiană, răspunse Toran sumbru, iar noi o să mai stăm o vreme aici. Veniţi puţin încoace.

Se strânseră în jurul lui.

— A fost o navă a Fundaţiei, iar oamenii de la bord erau ai Catârului, spuse el, având faţa albă ca varul.

Ebling se aplecă să culeagă de pe jos ţigara de foi pe care-o scăpase din mână:

— Aici? Suntem la treizeci de mii de parseci depărtare de Fundaţie.

— Ce i-ar fi putut împiedica să facă acelaşi voiaj ca şi *noi*? Pentru numele Galaxiei, Ebling, crezi că nu-s în stare

să deosebesc navele? Le-am văzut motoarele şi mi-a fost de ajuns. Îţi spun sigur că era un motor produs pe Fundaţie, montat pe-o navă a Fundaţiei.

— Şi cum de-au ajuns până aici? întrebă Bayta, apelând la logică. Care sunt şansele aleatorii ale întâlnirii în spaţiu a două nave date?

— Ce-are asta de-a face cu ce ni s-a întâmplat? întrebă infierbântat Toran. Totul ne demonstrează că am fost urmăriţi.

— Urmăriţi? îl imită Bayta. Prin hiperspaţiu?

Ebling Mis interveni fără vlagă:

— Se poate, dacă ai o navă bună şi un pilot nemaipomenit. Dar posibilitatea asta mă lasă rece.

— Nu mi-am şters urmele, insistă Toran. Am zburat în linie dreaptă ca să câştig viteza de salt. Până şi un orb ar fi putut calcula ruta noastră.

— Ei, pe naiba! strigă Bayta. Cu salturile ciudate pe care le-ai făcut, observarea direcţiei iniţiale nu a însemnat absolut nimic. Nu o dată am ieşit din salt îndreptându-ne în direcţie opusă.

— Ne pierdem vremea, izbucni Toran, care încercă totuşi să se stăpânească strângând din dinţi. E o navă a Fundaţiei, supusă Catârului. Ne-au oprit, ne-au percheziţionat şi l-au luat tocmai pe Magnifico ca ostatic, pentru a vă închide gura dacă aţi fi bănuit ceva. Acum o să-i atac şi o să-i fac praf şi pulbere.

— Stai liniştit, spuse Ebling Mis, apucându-l de braţ. Ai de gând să ne autodistrugem pentru o navă pe care o consideri inamică? Gândeşte-te, omule, îţi închipui că blestemaţii ăştia ne-ar fi urmărit pe o rută aproape imposibilă, de-a lungul a jumătate din Galaxie, doar ca să ne privească şi apoi *să ne lase în pace*?

— Încă îi mai interesează unde vrem să mergem.

— Atunci de ce ne-au oprit şi s-au dat de gol? Ne poţi explica asta?

— O să fac ce mi-am pus în minte. Dă-mi drumul, Ebling, altfel te lovesc.

Magnifico se aplecă înainte de pe speteaza scaunului pe care stătea cocoţat. Nările îi fremătau de emoţie:

— Vă implor să mă iertaţi că vă întrerup, dar puţina mea minte a fost străfulgerată de un gând ciudat.

Bayta anticipă gestul de lehamite pe care voi să-l facă Toran, şi-l luă repede de braţ.

— Hai, vorbeşte Magnifico. Te vom asculta cu răbdare.

— Cât am stat eu pe navă, zise el, mintea mea, aşa puţină câtă este, a fost uimită şi ameţită de teama ce mă cuprinsese. E-adevărat că am uitat aproape tot ce mi s-a întâmplat acolo. Mulţi oameni s-au tot holbat la mine şi au vorbit într-o limbă pe care n-am priceput-o. Dar spre sfârşit – aşa cum câte-o rază de soare străpunge uneori norii – am avut deodată o iluminare: un chip pe care-l cunoşteam. Doar o clipă, o clipită l-am văzut şi, cu toate acestea, imaginea lui străluceşte în mintea mea tot mai puternic şi mai clar.

— Cine era? făcu Toran.

— Căpitanul acela care a fost cu voi demult, demult, atunci când m-aţi salvat din sclavie.

Dacă Magnifico avusese intenţia de a crea senzaţie, zâmbetul încântat care-i inundă faţa mărturisi clar că-şi realizase cu succes planul.

— Căpitan… Han… Pritcher? întrebă Mis cu hotărâre. Eşti sigur de asta? Absolut sigur?

— Sire, jur – şi-şi duse mâna slabă şi ciolănoasă în dreptul inimii –, aş susţine adevărul acesta chiar şi în faţa Catârului, cu toată forţa pe care ar avea-o ca să mă împiedice să-l spun.

— Atunci ce se întâmplă? spuse Bayta uimită la culme.

Măscăriciul se întoarse spre ea, dornic să explice:

— Doamna mea, am eu o teorie. Mi-a venit aşa, dintr-o dată, de-a gata, de parcă Spiritul Galactic mi-ar fi şoptit-o la ureche. (Spuse acestea ridicând uşor glasul ca să-l acopere pe-al lui Toran care voia să-l contrazică.) Doamna mea, continuă el, adresându-se exclusiv Baytei, dacă acest căpitan ar fi scăpat, ca şi noi, pe o navă, dacă şi el, ca şi noi, ar întreprinde o călătorie într-un scop pe care-l

cunoaşte numai el, atunci, descoperindu-ne, ne-ar suspecta că-l urmărim şi că încercăm să-i aflăm intenţiile, aşa cum *noi* îl suspectăm pe *el* din aceleaşi motive. De ce să ne mai minunăm că joacă o astfel de comedie pentru a intra pe nava noastră?

— Atunci de ce ne-a dus pe nava *lui*? întrebă Toran. Asta nu se potriveşte.

— Ba da, se potriveşte, vociferă măscăriciul, cu o inspiraţie subită. A trimis un ofiţer care nu ne cunoaşte, dar care ne-a descris când a vorbit la microfon. Căpitanul a fost mirat de asemănarea descrierii amărâtei mele persoane, pentru că adevărul e că nu se găseşte vreunul în toată Galaxia care să aducă cât de cât cu mine. A fost dovada de identificare pentru voi.

— Nu fi încăpăţânat, Torie. Asta *chiar* că explică situaţia, spuse Bayta încet.

— S-ar putea, aprobă Mis.

Toran părea neajutorat în faţa unui front unit şi ceva în explicaţia curgătoare a măscăriciului îl deranjase. Ceva nu era în regulă. Cu toate acestea, fiind prins pe picior greşit, furia i se mai potoli, împotriva voinţei sale.

— Pentru o clipă, şopti el, am crezut că am fi putut distruge *una* dintre navele Catârului.

Ochii îi erau îndureraţi de pierderea Havenului.

Ceilalţi îl înţeleseră.

NEOTRANTOR – ... Mica planetă Delicass, numită astfel după ce se produsese Marea Devastare, fusese vreme de aproape un secol locul de reşedinţă al ultimei dinastii a Primului Imperiu. Era o lume ştearsă şi un Imperiu fără strălucire, iar existenţa sa prezintă importanţă doar din punct de vedere legal. Sub conducerea primei dinastii neotrantoriene...

ENCICLOPEDIA GALACTICA

22. O moarte pe Neotrantor

Neotrantor îi era numele! Noul Trantor! Dar, după ce-l pronunţai, epuizai dintr-o dată orice asemănări între noul Trantor şi măreţul original. La doi parseci distanţă, soarele Vechiului Trantor încă mai strălucea, iar Capitala Imperială a Galaxiei încă mai brăzda spaţiul în rotirea tăcută şi eternă pe orbita sa.

Vechiul Trantor era încă locuit şi avea o populaţie nu mai mare de o sută de milioane, probabil, în timp ce cu cincizeci de ani mai devreme forfoteau acolo patruzeci de miliarde. Uriaşa lume de metal era o ruină cumplită.

Temeliile ameţitor de înalte ale multiturnurilor ce porneau din reţeaua unică de metal erau acum rupte şi goale – purtând încă găurile provocate de explozii şi de focul distrugător –, cioburi din Marea Devastare ce avusese loc cu patruzeci de ani în urmă.

Era ciudat că o lume care fusese centrul Galaxiei vreme de două mii de ani, care dominase asupra unui spaţiu fără limite şi fusese cămin pentru legiuitori şi domnitori, ale căror capricii făceau să tremure lumi aflate la sute de parseci distanţă, putea muri într-o singură lună. Era ciudat că o lume care rămăsese neclintită de-a lungul mareelor cuceritoare şi retragerilor, vreme de un mileniu, o lume care rămăsese neatinsă de războaiele civile şi de revoluţiile de palat ale unui alt mileniu, să piară în cele din urmă. Era ciudat ca Gloria Galaxiei să devină un cadavru în descompunere.

Patetic!

Pentru că aveau să mai treacă alte şi alte secole până când realizările măreţe a cincizeci de generaţii să decadă

într-atât încât să nu mai poată fi folosite. Numai nevolnicia oamenilor le făcea inutile acum.

După ce miliarde de oameni muriseră, milioanele de oameni rămaşi sfârtecaseră baza strălucitoare de metal a planetei şi descoperiseră solul care nu simţise atingerea razelor solare de mai bine de o mie de ani.

Înconjuraţi de perfecţiunile mecanice, rodul eforturilor umane, împresuraţi de minunăţiile industriale ale omenirii eliberate de tirania mediului, oamenii se întorseseră la pământ. Pe uriaşele autostrăzi creşteau acum grâul şi porumbul, iar în umbra turnurilor înalte păşteau acum oile.

Dar Neotrantor exista – o planetă obscură ca un sat, înecată în umbra puternicului Trantor, până când o familie regală scăpată ca prin minune din calea pârjolului Marii Devastări îşi găsise aici ultimul refugiu şi rezistase cu greu valului distrugător al rebeliunii. Domnise acolo într-o strălucire fantomatică peste o rămăşiţă în descompunere a Imperiului.

Douăzeci de Lumi Agricole însemnau un Imperiu Galactic!

Dagobert al IX-lea, stăpânitor a douăzeci de lumi de nobili refractari şi ţărani morocănoşi, era Împăratul Galaxiei, Stăpân al Universului!

Dagobert al IX-lea avusese douăzeci şi cinci de ani în ziua însângerată în care sosise pe Neotrantor, împreună cu tatăl său. Încă îi erau vii în memorie gloria şi puterea Imperiului. Dar fiul său, care avea să devină cândva Dagobert al X-lea, a văzut lumina zilei pe Neotrantor.

Nu cunoştea decât douăzeci de Lumi.

Automobilul aerian decapotabil al lui Jord Commason era cel mai frumos vehicul de acest fel din întregul Neotrantor. Şi asta nu pentru că el era cel mai bogat latifundiar de pe Neotrantor, ci din multe alte motive. De pildă, în tinereţe, fusese tovarăşul nedespărţit şi geniul rău al unui tânăr prinţ-moştenitor, prizonier în strânsoarea dominatoare a unui împărat în puterea vârstei. Acum devenise tovarăşul nedespărţit, şi tot geniu al răului, al unui

prinţ-moştenitor în puterea vârstei care detesta şi domina un împărat bătrân…

Prin urmare, Jord Commason, în automobilul său aerian, acoperit cu un strat de sidef şi ornamentat cu aur şi lumetron, care n-avea nevoie de blazon pentru a se şti cui aparţinea, contempla pământurile, milele întregi de grâu unduitor, uriaşele batoze şi combine – toate fiind proprietatea sa –, şi se gândea prudent la propriile-i probleme.

Alături de el, şoferul cocârjat şi ofilit conducea atent printre curenţii înalţi de aer şi zâmbea.

Jord Commason vorbi vântului, aerului şi cerului:

— Îţi aminteşti ce ţi-am spus, Inchney?

Părul rar şi brăzdat de şuviţe albe al lui Inchney flutura uşor în vânt. Zâmbetul de pe faţă lăsa să i se vadă lipsa câtorva dinţi, iar cutele verticale de pe obraji i se adânciră, sporind impresia că ar avea tot timpul de ascuns vreun secret. Şuieră printre dinţi:

— Da, sire, şi m-am tot gândit.

— Şi la ce concluzie ai ajuns, Inchney? întrebă Jord cu un aer ce trăda nerăbdarea.

Inchney îşi aminti că fusese şi el un lord tânăr şi atrăgător pe Vechiul Trantor şi că acum, pe Neotrantor, era o relicvă de nerecunoscut, care trăia prin mărinimia Nobilului Jord Commason, căruia trebuia să-i răsplătească bunătatea oferindu-i sfaturi subtile la cerere. Oftă discret şi şopti din nou:

— E recomandabil să-i primiţi pe vizitatorii de pe Fundaţie, sire. Mai ales că au sosit doar cu o navă pe care nu se află decât un bărbat capabil să lupte. Cât de bineveniţi sunt?

— Bineveniţi? făcu Commason întunecat. Se zice despre oamenii de pe Fundaţie că ar fi magicieni, deci puternici.

— Uf, murmură Inchney, pâcla şi distanţa ascund adevărul. Fundaţia nu-i decât o lume obişnuită, iar cetăţenii ei nimic altceva decât oameni. Dacă foloseşti dezintegratorul împotriva lor îi poţi ucide. (Inchney menţinu vehiculul pe cursul stabilit. Undeva, dedesubt, un râu se

unduia scânteietor.) N-aţi auzit zvonurile despre omul care tulbură lumile Periferiei? şopti el.

— Ce ştii despre asta? întrebă Commason, subit bănuitor.

De astă dată, zâmbetul dispăru de pe chipul şoferului:

— Nimic, sire. Nu era decât o întrebare neroadă.

Nobilul nu ezită prea mult şi spuse fără menajamente:

— Nimic din ce întrebi nu arată nerozie, iar modul în care ajungi să cunoşti multe lucruri ţi-ar putea aduce pieirea într-o bună zi. Dar, fie! Acelui om i se spune Catârul şi, cu câteva luni în urmă, un supus de-al său a fost pe-aici cu… cu diverse treburi. Acum aştept pe un altul… ca să ajungem la o înţelegere.

— Şi aceşti nou-sosiţi? Probabil că nu sunt cei pe care-i aşteptaţi!

— Nu poartă însemnele pe care trebuia să le recunosc.

— S-a anunţat că Fundaţia a fost capturată…

— Nu-mi amintesc să-ţi fi spus eu aşa ceva.

— Aşa s-a raportat, continuă Inchney indiferent. Dacă e adevărat, atunci aceştia ar putea fi refugiaţi şi ar fi bine să-i reţineţi pentru omul Catârului, ca să-i daţi o dovadă de prietenie şi cinste.

— Da? întrebă Commason nehotărât.

— Da, sire, întrucât se ştie că prietenul unui cuceritor nu e decât ultima lui victimă, această acţiune ar reprezenta doar o măsură justificată de autoprotecţie. Încă mai există Sonde Psihice, iar noi avem la îndemână patru creiere de pe Fundaţie. Am putea afla multe lucruri folositoare despre Fundaţie, şi chiar despre Catâr. Şi apoi ar fi o treabă de nimic să câştigaţi prietenia Catârului.

În liniştea înălţimilor, mintea lui Commason reveni la gândurile dintâi:

— Dar dacă Fundaţia nu s-a prăbuşit?! Dacă toate rapoartele acelea nu sunt decât minciuni? Prezicerile arătau că Fundaţia nu poate fi înfrântă.

— Vremea prezicătorilor a trecut demult, sire.

— Şi, totuşi, dacă nu s-a prăbuşit, Inchney? Ia gândeşte-te. E adevărat, Catârul mi-a făcut unele promisiuni…

Mersese prea departe cu gândul şi ezită speriat: Asta este, s-a lăudat şi gata. Laudele nu sunt decât vorbe în vânt, dar faptele sunt fapte.

Inchney râse pe înfundate:

— Într-adevăr, faptele sunt fapte până nu te lovesc direct. Dar cu greu s-ar putea găsi o ameninţare mai îndepărtată decât o Fundaţie aşezată la celălalt capăt al Galaxiei.

— Şi mai este şi prinţul, murmură Commason, mai mult pentru sine.

— Şi el poartă tratative cu Catârul, sire?

Commason nu reuşi să păstreze secretul privind schimbările din ultima vreme:

— Nu aşa ca *mine*. Dar devine pe zi ce trece tot mai nestăpânit şi mai greu de controlat. Parcă a intrat un demon în el. Dacă-i voi reţine pe aceşti oameni şi el va voi să-i folosească spre propriu-i profit – pentru că nu e lipsit de o anume ascuţime de minte –, eu nu sunt încă pregătit să-l înfrunt. Se încruntă dezgustat.

— I-am văzut ieri în treacăt pe străinii aceia, zise şoferul, aparent fără nicio legătură. Printre ei se află şi o femeie ciudată, brunetă. Păşeşte cu dezinvoltura unui bărbat şi chipul ei uimitor de palid contrastează cu strălucirea întunecată a părului. (Simţind o nuanţă de căldură în şoapta guturală a vocii seci, Commason se întoarse surprins către el.) Inchney continuă: Socot că prinţul îşi va folosi ascuţimea minţii pentru a ajunge la un compromis rezonabil pentru ambele părţi. Aţi avea de câştigat dacă îi lăsaţi lui fata…

Chipul lui Commason se lumină dintr-o dată:

— Ce idee! Mi-a venit o idee! Inchney, întoarce! Şi, dacă totul va merge bine, vom mai discuta în legătură cu libertatea ta.

Commason găsi că era aproape de domeniul superstiţiei faptul că pe biroul său îl aştepta o Capsulă Personală. Sosise pe o lungime de undă cunoscută doar câtorva oameni. Commason zâmbi satisfăcut. Omul Catârului era în drum spre el, iar Fundaţia se prăbuşise cu adevărat.

* * *

Visele Baytei în legătură cu Palatul Imperial se risipiră în faţa realităţii şi în sinea ei avu un sentiment nelămurit de dezamăgire. Camera în care se afla era mică, aproape sărăcăcioasă, iar Palatul nici pe departe nu egala reşedinţa primarului de pe Fundaţie, iar în ceea ce-l privea pe Dagobert al IX-lea…

Bayta avea păreri exacte despre modul în care trebuia să arate un împărat. *Nu* ca un bunicuţ binevoitor slab, albit şi şters, sau care să servească ceştile de ceai cu mâna lui, vizibil îngrijorat în legătură cu confortul oaspeţilor săi.

Dar aşa era.

Dagobert al IX-lea chicoti în timp ce turna ceaiul în cana pe care o ţinea cu mână sigură:

— Un moment în care să nu am nevoie de ceremonial şi curteni e o mare plăcere pentru mine, draga mea. De multă vreme n-am mai avut prilejul de a primi cum se cuvine vizitatori din provinciile mele exterioare. Acum, c-am mai îmbătrânit, fiul meu se ocupă de toate amănuntele astea, plicticoase uneori. Nu l-ai întâlnit pe fiul meu? E un băiat deosebit, dar cam îndărătnic. Aşa e tineretul. Vrei cumva o capsulă cu aromă?… Nu?

Toran încercă să-l întrerupă:

— Maiestatea voastră…

— Da?

— Maiestatea voastră, n-a fost în intenţia noastră să vă deranjăm…

— Nici vorbă, nu mă deranjaţi deloc. Astă-seară va avea loc recepţia, dar până atunci avem toată libertatea. De unde spuneaţi că sunteţi? De mult n-am mai avut o recepţie oficială. Veniţi din Provincia Anacreon?

— De pe Fundaţie, Maiestatea voastră Imperială!

— A, da, Fundaţia! Acum îmi amintesc. E în Provincia Anacreon. N-am fost niciodată acolo, căci doctorul mi-a interzis să întreprind călătorii lungi şi obositoare. Dar nu-mi amintesc de rapoarte recente din partea viceregelui de pe Anacreon. Care e situaţia la voi? încheie el curios.

— Sire, bâigui Toran, nu avem motive să ne plângem.

— E plăcut să aud asta. Voi transmite felicitări viceregelui meu.

Toran privi neajutorat către Ebling Mis care începu să vorbească cu voce tare:

— Sire, ni s-a spus că vom avea nevoie de permisiunea dumneavoastră pentru a vizita Biblioteca Universităţii Imperiale de pe Trantor.

— Trantor? întrebă împăratul mirat. Trantor? Apoi o umbră de durere nelămurită i se aşternu pe chipul slab: Trantor? şopti el. Acum îmi amintesc. Intenţionez să mă întorc acolo cu un puhoi de nave. Veţi veni cu mine. Împreună, îl vom zdrobi pe rebel, pe Gilmer. Împreună, vom restaura Imperiul! Îşi îndreptă spatele cocoşat şi vocea îi deveni mai puternică. O clipă privi hotărât, apoi clipi şi spuse domol: Dar Gilmer e mort. Acum parcă-mi amintesc. Da, da. Gilmer e mort! Trantor a murit… Pentru o clipă, mi s-a părut… De unde spuneţi că veniţi?

Magnifico îi şopti Baytei:

— E chiar împărat? Eu credeam că împăraţii sunt mai măreţi şi mai înţelepţi decât oamenii de rând.

Bayta îi făcu semn să tacă şi zise:

— Dacă Maiestatea voastră Imperială ar semna un ordin care să ne permită să mergem pe Trantor, ar face un mare serviciu cauzei noastre comune.

— Pe Trantor?

Împăratul era cu mintea tulburată, neputând înţelege nimic.

— Sire, Viceregele din Anacreon, în numele căruia vorbim, vă transmite că Gilmer este încă în viaţă…

— În viaţă? Trăieşte? bubui vocea lui Dagobert. Unde? Ne vom război!

— Maiestatea voastră Imperială, lucrul acesta nu trebuie dezvăluit deocamdată. Nu se ştie sigur unde se află Gilmer. Viceregele ne-a trimis pe noi să vă înştiinţăm, dar numai pe Trantor am putea să-i găsim bârlogul. Odată descoperit…

— Da, da… Trebuie descoperit… Bătrânul împărat se bălăbăni până la perete şi atinse fotocelula minusculă cu un deget tremurător. După ce aşteptă să se întâmple ceva,

bolborosi: Servitorii mei nu vor să vină. Nu-i mai pot aştepta. Mâzgăli ceva pe o foaie de hârtie şi încheie cu o semnătură în care litera D era bogat ornamentată. Apoi zise: Gilmer va afla ce înseamnă puterea împăratului său. De unde spuneaţi că sunteţi? Anacreon? Care e situaţia pe-acolo? Numele împăratului este cinstit cum se cuvine?

Bayta luă hârtia dintre degetele lui nevolnice:

— Maiestatea voastră Imperială este iubită de popor. Iar dragostea voastră pentru popor este binecunoscută.

— Va trebui să vizitez acest popor bun al Anacreonului, dar doctorul spune... Nu-mi amintesc exact ce spune, dar... Ridică privirea care dintr-o dată deveni foarte pătrunzătoare: Ziceaţi ceva de Gilmer?

— Nu, Maiestatea voastră Imperială.

— Nu va mai câştiga teren. Mergeţi înapoi şi spuneţi poporului vostru că Trantor va rezista! Tatăl meu conduce flota acum şi viermele acela rebel de Gilmer va fi cuprins de frigul spaţiului împreună cu susţinătorii lui. Se împletici până la fotoliu şi privirea îi redeveni absentă. Ce spuneam?

Toran se ridică şi făcu o plecăciune adâncă:

— Maiestatea voastră Imperială a fost prea bună cu noi, dar timpul acordat pentru audienţă s-a terminat.

Pentru o clipă, Dagobert al IX-lea arătă ca un împărat adevărat, se ridică şi rămase cu spatele drept, în timp ce vizitatorii săi se retraseră, unul câte unul, cu spatele către uşă...

... unde douăzeci de oameni înarmaţi îi înconjurară.

O armă fulgeră scurt...

* * *

Bayta îşi recapătă cu greu cunoştinţa. Îşi reaminti limpede de bătrânul care se autointitula împărat şi de ceilalţi oameni care aşteptaseră afară. Amorţeala pe care o simţea în încheieturile degetelor însemna că suportase şocul unei arme paralizante.

Rămase cu ochii închişi şi ascultă cu atenţie vocile din jurul ei.

Erau două. Una, calmă şi precaută, care ascundea şiretenie sub masca slugărniciei. Cealaltă, răguşită, care izbucnea când şi când în accese de supărare. Baytei nu-i plăcu niciuna dintre ele.

Vocea guturală o acoperea pe cealaltă. Bayta prinse ultimele vorbe:

— Nebunul acela bătrân o să trăiască o veşnicie. Asta mă doboară. Mă irită. Commason, am s-o fac. Şi eu îmbătrânesc.

— Înălţimea voastră, să vedem mai întâi la ce ne folosesc oamenii aceştia. S-ar putea întâmpla să găsim o altă sursă de putere decât ne oferă tatăl dumneavoastră.

Vocea răguşită se pierdu într-o şoaptă bolborosită. Bayta reuşi să audă doar cuvântul „fata”, când vocea cealaltă, slugarnică, răutăcioasă, continuă pe un ton amical, dar dominator:

— Dagobert, tu nu îmbătrâneşti. Mint cei care spun că nu eşti tânăr ca la douăzeci de ani.

Bayta simţi că-i îngheaţă sângele în vine când îi auzi pe amândoi izbucnind în râs. Dagobert... Înălţimea voastră... Bătrânul Împărat vorbise de un fiu îndărătnic; înţelesul ascuns al şoaptelor de acum o înspăimântă. Nu-şi închipuia că se mai pot întâmpla astfel de lucruri...

Deodată, vocea lui Toran izbucni într-un puhoi de blesteme.

Deschise ochii şi răsuflă uşurată când îl văzu pe Toran aplecat deasupra ei. Toran spuse furios:

— Împăratul nu va lăsa nepedepsit un asemenea act banditesc. Eliberaţi-ne!

Abia acum Bayta îşi dădu seama că încheieturile mâinilor şi picioarelor îi erau fixate de perete şi de podea cu ajutorul unui puternic câmp de atracţie.

Cel cu voce guturală se apropie de Toran. Pleoapele îi erau vineţii şi umflate, iar peste părul rar purta o pălărie ţuguiată cu o pană ciudată. Avea un pântec mare, acoperit cu un pieptar tivit cu fir argintiu. Pufni dispreţuitor şi amuzat:

— Împăratul? Sărmanul nebun?

— Am permis din partea lui. Niciunul dintre supuşi nu are dreptul să ne lipsească de libertate.

— Dar eu nu sunt supusul nimănui, gunoi spaţial! Sunt regent şi prinţ-moştenitor, şi va trebui să mi te adresezi ca atare. Cât îl priveşte pe nevolnicul meu tată, se mai distrează şi el primind vizitatori din când în când. Iar noi îi facem pe plac. Asta-i gâdilă orgoliul şi-l amăgeşte că ar fi împărat. Dar în rest, nu înseamnă absolut nimic.

Apoi se opri în faţa Baytei care-l privi cu dispreţ. Când se dădu mai aproape, ea îi simţi respiraţia ce mirosea puternic a mentă:

— Are ochi frumoşi, Commason, ba chiar e mai atrăgătoare când îi ţine deschişi. Va fi un desert exotic pentru cel care a gustat din toate plăcerile, ce zici?

Toran se zbătu zadarnic să se elibereze, dar prinţul-moştenitor îi ignoră chinurile şi Bayta simţi că îngheaţă. Ebling Mis nu-şi venise încă în fire şi capul i se bălăngănea neputincios pe piept. Bayta observă însă surprinsă că ochii lui Magnifico erau deschişi şi vioi, de parcă ar fi fost treaz de când lumea. Magnifico îşi roti încet ochii mari şi căprui, privind-o pe Bayta, apoi scânci şi clătină din cap către prinţul-moştenitor:

— Omul acela mi-a luat Vizi-Sonorul.

Prinţul-moştenitor se întoarse brusc spre cel care vorbise:

— E al tău, monstrule? Instrumentul i se balansa pe umăr, legat cu o curea verde, dar Bayta nu-l observase.

Îşi trecu degetele peste clape, încercă să scoată măcar un sunet, dar zadarnic:

— Ştii să cânţi, monstrule?

Magnifico dădu afirmativ din cap.

Toran îi spuse deodată:

— Ai cotrobăit printr-o navă a Fundaţiei. Dacă Împăratul nu ne va răzbuna, atunci Fundaţia o va face cu siguranţă.

Celălalt, Commason, îi răspunse:

— *Care* Fundaţie? Ori Catârul nu mai e Catâr?

Nimeni nu-i răspunse. Prinţul-moştenitor rânji, arătându-şi dinţii mari şi inegali. Întrerupse câmpul de atracţie din

jurul măscăriciului, îl ridică brutal în picioare şi-i aruncă Vizi-Sonorul în braţe.

— Cântă-ne, monstrule! spuse prinţul. Cântă-ne o serenadă de dragoste pentru această doamnă. Spune-i că închisoarea tatălui meu nu seamănă cu un palat, dar că eu pot s-o duc într-unul unde va putea să înoate în apă de trandafiri şi să afle ce înseamnă iubirea unui prinţ. Cântă despre dragostea unui prinţ, monstrule!

Se rezemă de o masă de marmură şi-şi legănă alene un picior, în timp ce, cu ochii zâmbitori şi răi, o măsură pe Bayta care-l privi cu o ură stăpânită. Braţele şi picioarele lui Toran se zbătură în strânsoarea câmpului, într-un efort care-i îmbroboni fruntea de sudoare. Ebling Mis tresări şi gemu.

Magnifico reuşi să îngaime gâfâit:

— Mi-s degetele înţepenite şi neputincioase…

— Cântă, monstrule! urlă prinţul. Făcu un gest către Commason să stingă lumina şi, în întuneric, îşi încrucişă braţele şi aşteptă.

Magnifico îşi trecu degetele în salturi jucăuşe peste instrumentul cu o sumedenie de clape, şi un curcubeu fluid de lumină traversă încăperea. Răsună o notă joasă şi slabă, pâlpâitoare şi parcă înlăcrimată. Nota crescu în înălţime devenind un hohot trist de râs, iar în fundal se auzi un dangăt surd de clopote.

Întunericul părea să fie tot mai dens. Muzica ajunse la urechile Baytei de parcă ar fi trecut prin faldurile groase ale unei perdele invizibile. O lumină strălucitoare şi rece ajunse până la ea, de parcă o singură lumânare pâlpâia în străfundurile unei fântâni.

Fără să-şi dea seama, îşi concentră privirea. Lumina căpătă strălucire şi muzica deveni brusc răutăcioasă, plină de sunete de alămuri înflorind într-un crescendo strident. Lumina pâlpâi scurt şi ritmic, într-o mişcare rapidă, împerechindu-se cu ritmul îndrăcit. În lumină se văzu zbătându-se ceva cu solzi metalici şi otrăvitori. Un gol păru să se nască, iar muzica se unduia şi se zbătea odată cu lumina.

Bayta se sforţă, cuprinsă de o emoţie ciudată, şi reuşi apoi să se concentreze şi să se domolească. Îşi reaminti brusc de Bolta Timpului şi de ultimele zile petrecute pe Haven. O pânză ca de păianjen, oribilă, învăluia şi se lipea de toate, răspândind groază şi disperare. Se chirci, simţindu-se apăsată de acelaşi sentiment.

Muzica o strivea, în căderea ei, cu un râs oribil, şi teroarea ce se zvârcolea, izvorând parcă din acel mic cerc de lumină pe care-l vezi atunci când priveşti printr-un ochean întors, dispăru. Bayta întoarse capul şi încercă să nu mai privească într-acolo. Fruntea îi era umedă şi rece.

Muzica pieri. Trebuie să fi durat cincisprezece minute şi, în sfârşit, Bayta se simţi cuprinsă de un val de plăcere. Lumina se aprinse, strălucind orbitor, iar faţa lui Magnifico era aproape de a ei, transpirată, cu ochii transfiguraţi şi sălbatici, lugubri.

— Doamna mea, cum te simţi? gâfâi el.

— Destul de bine, reuşi ea să şoptească, dar de ce ai cântat astfel?

Abia acum realiză prezenţa celorlalţi din încăpere. Toran şi Mis atârnau inerţi, lipiţi de perete, dar privirea Baytei trecu peste ei. Prinţul zăcea nemişcat, într-o poziţie ciudată, la picioarele mesei.

Commason, cu gura deschisă din care îi curgeau bale, gemea din greu şi atunci când Magnifico făcu un pas către el, se chirci, urlând strident şi isteric.

Magnifico se întoarse şi, făcând un salt, îi eliberă pe ceilalţi.

Toran se repezi şi-l înşfacă pe latifundiar:

— Tu vii cu noi. Vom avea nevoie de tine ca să fim siguri că putem ajunge pe navă.

* * *

Două ore mai târziu, în bucătăria navei, Bayta le servi o plăcintă aburindă de casă şi Magnifico sărbători reîntoarcerea în spaţiu, atacând desertul şi ignorând cu superioritate orice maniere elegante.

— E bună, Magnifico?

— Mmm!

— Magnifico!

— Da, doamna mea?

— Ce ai cântat?

Măscăriciul se chirci.

— Eu… prefer să nu spun. Am învăţat cândva compoziţia şi am aflat că Vizi-Sonorul poate afecta profund sistemul nervos. A fost ceva rău, desigur, dar nu făcut pentru nevinovăţia ta, doamna mea.

— Ei, lasă asta, Magnifico. Nu sunt chiar atât de nevinovată. Lasă linguşeala. Am văzut şi eu ceva din ce-au văzut *ei*?

— Sper că nu. Am cântat numai pentru ei. Dacă ai văzut, atunci n-ai surprins decât contururile, şi pe acelea de foarte departe.

— Da, şi mi-a fost de ajuns. Ştii că l-ai făcut pe prinţ să-şi piardă cunoştinţa?

Magnifico vorbi sumbru, mestecând o bucată de plăcintă:

— L-am *ucis*, doamna mea.

— Ce-ai spus? făcu ea şi simţi un nod dureros în gât.

— Era mort când m-am oprit din cântat, altfel aş fi continuat. Nu-mi păsa de Commason. El nu putea decât să ne tortureze sau să ne ucidă. Dar acest prinţ, doamna mea, te privea nelegiuit şi… – se înecă într-un amestec de indignare şi sfială.

Bayta se simţi invadată de gânduri ciudate, dar şi le zăgăzui hotărâtă.

— Magnifico, ai un suflet galant.

— Vai, doamna mea. Lăsă nasul în farfurie, dar nu începu să mănânce.

* * *

Ebling Mis privi prin hublou. Trantor era aproape, cu strălucirea lui metalică orbitoare. Toran privi şi el.

— Am venit degeaba, Ebling, spuse cu amărăciune. Omul Catârului a ajuns înaintea noastră.

Ebling Mis se frecă la ochi cu o mână slăbită, iar vocea îi era o bolboroseală fără noimă.

Toran se enervă:

— Am spus că oamenii aceia ştiau că Fundaţia s-a prăbuşit. Am spus…

— Ce?

Mis ridică ochii mirat, apoi puse mâna uşor pe încheietura mâinii lui Toran, uitând despre ceea ce discutaseră până atunci.

— Toran, eu… priveam către Trantor. Ştii… am o senzaţie bizară… de când am sosit pe Neotrantor. E ca un îndemn, o forţă care mă împinge, mă îmboldeşte, parcă dinlăuntrul meu. Toran, voi reuşi; ştiu că voi reuşi. Lucrurile încep să mi se limpezească în minte – niciodată nu mi-au fost atât de clare.

Toran îl privi mirat şi ridică din umeri. Cuvintele lui Mis nu reuşeau să-i redea încrederea. Mai făcu o încercare:

— Mis?

— Da?

— N-ai văzut o navă coborând pe Neotrantor exact când noi ne ridicam?

Fără să se gândească, Mis răspunse:

— Nu.

— Eu am văzut-o. Poate a fost o nălucire, dar ar fi putut tot atât de bine să fie nava filiană.

— Cea pe care era Căpitanul Han Pritcher?

— Cea cu nu se ştie cine la bord. Asta-i părerea lui Magnifico. Ne-a urmărit până aici, Mis.

Ebling Mis nu spuse nimic.

— S-a întâmplat ceva cu tine? întrebă Toran îngrijorat. Nu te simţi bine?

Ochii lui Mis erau gânditori, strălucitori şi stranii. Nu-i răspunse.

23. Ruinele Trantorului

Localizarea unui obiectiv pe lumea uriaşă a Trantorului prezintă o dificultate unică în Galaxie. Nu există continente sau oceane care să poată fi observate de la o distanţă de o mie de mile. Nu există fluvii, lacuri şi insule care să poată fi zărite prin spărtura dintre nori.

Lumea strânsă într-o carapace metalică era sau, mai exact, fusese un singur oraş colosal şi numai vechiul Palat Imperial putea fi identificat cu uşurinţă din spaţiu. *Bayta* se roti în jurul lumii la o înălţime joasă, accesibilă şi unui autovehicul zburător, căutând cu insistenţă.

Începură cu zonele polare, unde stratul de gheaţă format pe turlele metalice era o dovadă sumbră a distrugerii sau funcţionării defectuoase a instalaţiilor de condiţionare, şi coborâră spre sud. Din când în când, putură face încercări de corelare între ceea ce vedeau şi ceea ce le indicau hărţile incomplete pe care le procuraseră pe Neotrantor.

Dar când zăriră primele semne de verdeaţă, era limpede că nu se mai puteau înşela. Spaţiul liber, neacoperit de metal era de cincizeci de mile. Zona de un verde neobişnuit se întindea pe sute de mile pătrate, înconjurând măreţia şi graţia vechilor reşedinţe imperiale.

Bayta rămase ca suspendată şi se orientă încet. Nu se puteau ghida decât după uriaşele parapete suspendate. Nişte săgeţi lungi şi drepte pe hartă; panglici netede şi lucitoare sub ei.

Ajunseră la ceea ce harta indica drept Universitate mai mult pe ghicite şi după zona mai plată a ceea ce demult trebuia să fi fost un cosmodrom aglomerat şi nava coborî.

Numai când ajunseră în învălmăşeala de structuri metalice iluzia de strălucire şi frumuseţe pe care o avuseseră în aer se dizolvă de parcă nici n-ar fi fost şi imaginea le apăru în realitatea ei: metal răsucit şi ars, resturi rămase în urma Devastării. Turlele înalte erau retezate, pereţii netezi aveau găuri oribile cu margini răsucite şi tăioase, şi doar pentru o clipă văzură o suprafaţă de pământ negru şi arat – probabil câteva sute de acri.

Lee Senter aşteptă coborârea navei, care se aşeză încet pe pământ. Rasuflă uşurat văzând nava ciudată ce nu părea să vină de pe Neotrantor. Asemenea nave ca şi afacerile necurate cu oameni din spaţiu puteau să însemne sfârşitul puţinelor zile de pace şi o întoarcere la vremurile grandioase din vechime, de luptă şi de moarte. Senter era conducătorul Grupului; avea în grijă cărţile vechi şi citise despre vremurile de glorie. Nu voia ca ele să revină.

Aşteptă aproape zece minute până ce nava se aşeză pe câmpie, dar în acest timp multe lucruri i se derulară prin minte. Revăzu întâi prima fermă mare a copilăriei – aceasta i se întipărise în memorie mai ales din pricina numărului mare de oameni de-acolo. Apoi, retrăi exodul tinerelor familii către noi pământuri. Avea pe atunci zece ani; era un copil neştiutor şi speriat.

Apoi, noile clădiri, marile plăci de metal care trebuiau desprinse şi îndepărtate; solul dezgolit care trebuia arat, împrospătat şi readus la viaţă; clădirile din vecinătate care trebuiau dărâmate şi nivelate, iar altele transformate în locuinţe.

Grânele trebuiau să crească şi să fie recoltate, prin eficienţa mută a autoconducerii; sosirea pe lume a noii generaţii de copii viguroşi, născuţi aproape de pământ; ziua cea mare în care el fusese ales conducător al Grupului şi, pentru prima oară de la împlinirea vârstei de optsprezece ani, nu mai trebuise să se bărbierească, lăsând să-i crească primele tuleie ale Bărbii de Conducător.

Iar acum, Galaxia ar putea să vină nechemată şi să pună capăt efemerei idile a izolării…

Nava îşi găsi locul. Privi tăcut deschiderea ecluzei. Ieşiră patru oameni, precauţi şi gata să riposteze. Erau trei bărbaţi – unul bătrân, altul tânăr şi un altul slab şi cu nasul mare – şi o femeie, păşind printre ei ca un egal. Îşi luă mâna de pe barba pe care şi-o mângâia şi avansă câţiva paşi în întâmpinarea lor.

Făcu gestul universal care semnifica gândurile paşnice, ţinând mâinile în faţă, cu palmele bătucite şi înăsprite de muncă în sus.

Tânărul îi imită gestul:

— Venim cu gând de pace.

Cuvintele îi erau ciudate, dar inteligibile, şi fură bine primite. Lee răspunse din adâncul inimii:

— Pace să fie! Sunteţi bineveniţi şi vă veţi bucura de ospitalitatea Grupului. Vă e foame? Veţi mânca. Vă e sete? Veţi bea.

Răspunsul veni calm:

— Îţi mulţumim pentru bunătate şi vom transmite bunele urări ale Grupului vostru când ne vom întoarce în lumea noastră.

În spatele lui, bărbaţii Grupului zâmbiră şi, din adăpostul structurilor din jur, apărură şi femeile.

Când ajunseră la locuinţa sa, Lee scoase cutia cu pereţi de oglindă, ţinută sub cheie într-o ascunzătoare, şi oferi fiecăruia dintre oaspeţi câte o ţigară lungă de foi; le păstrase pentru ocazii cu totul deosebite. Ezită în faţa femeii, care se aşezase printre bărbaţi. Străinii admiteau asta, poate le făcea chiar plăcere o asemenea sfidare. Cu mişcări stângace îi întinse cutia.

Ea acceptă o ţigară zâmbind şi aspiră fumul aromat cu o încântare firească. Lee Senter era scandalizat, dar îşi stăvili această emoţie deplasată.

Conversaţia destul de rece dinainte de masă atinse politicos şi problema agriculturii pe Trantor.

Bătrânul întrebă:

— Dar unde-s uzinele hidroponice? Căci, desigur, numai ele ar fi soluţia pentru o lume ca Trantor.

Senter clătină din cap, şovăitor. Toată ştiinţa lui se limita la subiectele puţin familiare ale cărţilor pe care le citise.

— Agricultura artificială, cu substanţe chimice, vreţi să spuneţi? Nu, nu pe Trantor. Industria hidroponică nu se poate dezvolta în lipsa unei civilizaţii industriale – de pildă, o mare industrie chimică. La vreme de război sau în cazul unor dezastre naturale, când industria se prăbuşeşte, populaţia moare de foame, şi nici nu pot fi cultivate artificial toate alimentele. Unele îşi pierd valorile nutritive. Solul este încă foarte ieftin şi mult mai bun – întotdeauna mai sigur.

— Alimentele vă sunt suficiente?

— Suficiente, dar nu diversificate. Avem păsări ouătoare şi producători de lapte pentru brânzeturi, dar carnea rămâne în sarcina comerţului exterior.

— Comerţ. (Tânărul păru dintr-o dată interesat.) Deci faceţi negoţ. Dar ce exportaţi?

— Metal, veni pe dată răspunsul. Uitaţi-vă şi dumneavoastră în jur: avem cantităţi uriaşe, gata prelucrate. Vin de pe Neotrantor cu navele, demolează o zonă indicată, făcând să sporească terenurile agricole, şi ne lasă în schimb carne, fructe conservate, concentrate alimentare, maşini agricole şi aşa mai departe. Îşi iau metalul şi ambele părţi au un profit.

Mâncară din belşug pâine cu brânză şi un ghiveci de legume, care se dovedi absolut delicios. Încheiară cu un desert de fructe congelate, singurul fel de import din meniu, şi se simţiră atât de bine încât străinii deveniră mai mult decât nişte simpli oaspeţi. Tânărul scoase o hartă a Trantorului.

Lee Senter o studie cu calm, apoi spuse grav:

— Terenurile Universităţii sunt o zonă de care nu ne atingem. Noi, fermierii, nu cultivăm grâne acolo. Este una din relicvele trecutului, pe care am vrea să le păstrăm neatinse.

— Suntem în căutarea cunoaşterii. Nu vom face niciun rău. Nava noastră poate fi luată ostatică.

Bătrânul făcuse cu febrilitate această ofertă.

— Vă pot conduce acolo, spuse Senter.

În noaptea aceea, străinii dormiră, şi, tot în aceeaşi noapte, Lee Senter transmise un mesaj către Neotrantor.

24. Convertitul

Când trecură printre clădirile aerisite de pe Terenurile Universităţii, uitară de viaţa Trantorului – şi aşa nu prea agitată. Aici domnea o tăcere solemnă şi solitară.

Străinii de pe Fundaţie nu ştiau nimic despre zilele şi nopţile de iureş nebun ale sângeroasei Devastări care lăsaseră, totuşi, Universitatea neatinsă. Nu ştiau nimic de perioada de după prăbuşirea puterii imperiale, când studenţii, cu arme împrumutate şi cu temeritatea lor disperată, nepusă vreodată la încercare, formaseră o armată de voluntari pentru a apăra altarul central al ştiinţei Galaxiei. Nu aveau de unde să ştie despre Războiul de Şapte Zile şi despre armistiţiul care a lăsat liberă Universitatea, în timp ce chiar Palatul Regal răsuna de bocănitul bocancilor lui Gilmer, în scurta perioadă a domniei lui.

Oamenii de pe Fundaţie, care se apropiau de Bibliotecă pentru întâia oară, înţeleseseră doar că, în tranziţia de la o lume a distrugerii la una a strădaniei individuale, această zonă era o tăcută şi delicată piesă dintr-un muzeu plin de măreţie.

Într-un fel, erau nişte intruşi. Tăcerea studioasă părea să-i respingă. Atmosfera academică părea să mai vieţuiască şi să protesteze iritată pentru că era tulburată.

Biblioteca era o clădire înşelător de măruntă care se lărgea enorm sub nivelul solului, devenind un spaţiu-mamut de linişte şi visare. Ebling Mis se opri o clipă în faţa măiestrelor picturi murale din sala de primire.

Şopti, pentru că în acest loc nu îndrăzneai să vorbeşti decât în şoaptă:

— Cred că am trecut deja de camera cataloagelor. Mă opresc aici. (Avea fruntea transpirată, iar mâinile îi tremurau.) Să nu fiu deranjat, Toran. Ai vrea să-mi aduci de mâncare jos?

— Cum doreşti. Vom face tot ce putem ca să te ajutăm. Vrei să lucrăm sub con…

— Nu. Trebuie să fiu singur…

— Crezi că vei reuşi ceea ce ţi-ai pus în gând?

Ebling Mis răspunse cu fermitate:

— Ştiu că voi reuşi!

Toran şi Bayta ajunseră mult mai aproape de ideea de „a avea un menaj normal în doi” decât reuşiseră vreodată în acel prim an al vieţii lor de proaspăt căsătoriţi. Era un „menaj” cel puţin ciudat. Locuiau înconjuraţi de grandoare, dar duceau o viaţă de o simplitate dezarmantă. Mâncarea o obţineau în cea mai mare parte de la ferma lui Lee Senter şi o plăteau cu mici instrumente atomice care se puteau găsi pe nava oricărui Neguţător.

Magnifico învăţase singur să se slujească de proiectoare în sala de lectură a Bibliotecii; asculta şi vedea atâtea romane de aventuri şi de dragoste încât ajunsese să uite de mâncare şi de somn, la fel ca şi Ebling Mis.

Ebling, cel puţin, se îngropase cu totul în Bibliotecă. Insistase să i se instaleze un hamac în Sala de Bibliografie Psihologică. Slăbise, îşi pierduse culoarea, vigoarea în exprimare, iar blestemele lui preferate fuseseră date uitării. Erau momente când făcea eforturi disperate pentru a-i recunoaşte pe Toran şi pe Bayta.

Se simţea mai în largul lui cu Magnifico, acesta aducându-i de mâncare şi stând adesea pentru a-l urmări, absorbit şi fascinat, pe îmbătrânitul psiholog cum transcria ecuaţii nesfârşite, cum compara referinţele bibliografice ale cărţilor-film, cum umbla neîncetat de colo-colo, făcând eforturi mentale supraomeneşti să atingă un scop pe care el îl simţea aproape.

* * *

Toran se apropie de Bayta în camera întunecată şi i se adresă pe neaşteptate:

— Bayta!

— Da? tresări, parcă vinovată, Bayta. Vrei să-mi spui ceva, Torie?

— Sigur că vreau. De ce stai acolo pe întuneric? Te comporţi anapoda de când am ajuns pe Trantor. Ce-i cu tine?

— Uf, Torie, termină, spuse ca plictisită.

— „Uf, Torie, termină”, o maimuţări el, iritat, apoi îi vorbi cu blândeţe: Ce ţi s-a întâmplat, Bay? Te roade ceva.

— Nu! N-am nimic, Torie. Dacă o să mă sâcâi tot timpul, o să înnebunesc. Mă gândesc.

— La ce te gândeşti?

— La nimic anume. De fapt, la Catâr, la Haven, la Fundaţie şi la toate. La Ebling Mis, şi dacă va găsi ceva în legătură cu cea de-a Doua Fundaţie, şi dacă ne va fi de vreun folos, dacă va descoperi ceva până la urmă, şi la un milion de alte lucruri. Acum eşti mulţumit? Vocea îi trăda agitaţia lăuntrică.

— Ar fi mai bine să nu te laşi furată de gânduri. Nu-i plăcut nici pentru tine şi nici nu rezolvi situaţia noastră.

Bayta se ridică în picioare şi zâmbi abătută:

— Bine. Sunt fericită. Uite, zâmbesc şi-s veselă!

Deodată se auzi strigătul agitat al lui Magnifico:

— Doamna mea…

— Ce s-a întâmplat? Intră…

Bayta rămase fără grai când, în cadrul uşii, apăru statura impunătoare şi chipul hotărât al lui…

— Pritcher! strigă Toran.

— Căpitane! Cum de ne-ai găsit? exclamă Bayta.

Han Pritcher păşi înăuntru. Cu o voce limpede şi calmă, lipsită de orice sentiment, spuse:

— Acum am gradul de colonel, sub comanda Catârului.

— Sub comanda… Catârului! Vocea lui Toran se stinse. Cei trei formau o scenă impresionantă.

Magnifico privea cu ochi mari şi lacomi şi se strecură în spatele lui Toran. Nimeni nu-l băgă în seamă.

Ţinându-şi mâinile strâns împreunate ca să stăpânească tremurul lor, Bayta întrebă:

— Ne arestezi? Chiar ai trecut de partea lor?

— N-am venit să vă arestez, răspunse colonelul prompt. În instrucţiunile pe care le-am primit nu se făcea nicio referire la voi. Sunt liber şi doresc să rămânem prieteni, dacă sunteţi de acord.

Chipul lui Toran era devastat de furia pe care reuşi să şi-o stăpânească:

— Cum de ne-ai găsit? Erai pe nava filiană, aşa-i? Ne-ai urmărit?

Pe faţa împietrită a lui Pritcher trecu o umbră de reticenţă:

— *Eram* pe nava filiană! În primul rând, v-am întâlnit… ei, bine… din întâmplare.

— E o întâmplare practic imposibilă din punct de vedere matematic.

— Ba nu. Mai degrabă improbabilă, aşa că ceea ce am afirmat rămâne valabil. În orice caz, aţi recunoscut faţă de filieni – de fapt, nici nu există o asemenea naţiune – că vă îndreptaţi spre sectorul Trantor şi, întrucât Catârul are oamenii lui pe Neotrantor, a fost uşor să facă în aşa fel încât să fiţi reţinuţi acolo. Din nefericire, aţi plecat înainte de sosirea mea, dar nu cu mult înainte. Am avut vreme să dau ordin fermelor de pe Trantor să anunţe sosirea voastră. Asta s-a făcut şi iată-mă! Pot să mă aşez? Vin cu gânduri de prietenie, credeţi-mă.

Se aşeză. Toran rămase cu capul în pământ şi gândurile i se învălmăşeau în minte. Bayta pregăti absentă ceaiul.

Apoi Toran ridică ochii şi-l privi necruţător pe Pritcher:

— Ei, acum ce mai aştepţi… *Colonele*? Ce înseamnă prietenia ta? Dacă nu ne arestezi, atunci ce faci cu noi? Suntem în custodie? Cheamă-ţi oamenii şi dă ordinele cuvenite.

— Nu, Toran, spuse Pritcher răbdător, clătinind din cap. Am venit din proprie iniţiativă să vă conving de inutilitatea a ceea ce faceţi. Dacă nu reuşesc, voi pleca. Asta-i tot.

— Asta-i tot? Atunci vinde-ţi marfa; ţine-ţi discursul şi du-te. Eu nu vreau ceai, Bayta.

Pritcher acceptă o ceaşcă, mulţumind cu gravitate. Privi spre Toran, neimpresionat de ieşirea lui, sorbi cu grijă, apoi spuse:

— Catârul *este* un mutant. Nu poate fi înfrânt datorită naturii mutaţiei...

— De ce? Care e această mutaţie? întrebă Toran zâmbind acru. Poate ne spui şi nouă.

— Da, vă spun. Faptul că-i cunoaşteţi secretul nu-i va face niciun rău. Vedeţi... e capabil să controleze echilibrul emoţional al fiinţelor umane. Pare un truc ieftin, dar e imbatabil.

Bayta îl întrerupse:

— Echilibrul emoţional, zici? (Se încruntă.) N-ai vrea să explici? Nu prea înţeleg.

— Vreau să spun că-i este foarte uşor să-i inspire unui general capabil un sentiment, să zicem, de loialitate absolută faţă de el şi de încredere neţărmurită în victoria lui. Aceşti oameni nu-l pot trăda; nu dau înapoi, iar controlul este permanent. Cei mai capabili duşmani ai săi îi devin cei mai credincioşi subordonaţi. Lordul războinic al Kalganului îşi predă planeta şi devine viceregele lui pe Fundaţie.

— Iar tu, interveni Bayta cu amărăciune în glas, îţi trădezi Cauza şi devii trimisul Catârului pe Trantor. Înţeleg!

— N-am terminat. Înzestrarea Catârului poate produce efecte contrare mai puternice. Şi disperarea este o emoţie! În momentul crucial, oamenii-cheie ai Fundaţiei, oamenii-cheie de pe Haven şi-au pierdut speranţa. Lumile lor au căzut fără multă zbatere.

— Vrei să spui, întrebă încordată Bayta, că sentimentul ce l-am avut în Bolta Timpului era provocat de Catâr, care se juca cu emoţiile şi sentimentele mele?

— Şi cu ale mele. Cu ale tuturor. Cum era pe Haven spre sfârşit? Îţi aminteşti?

Bayta se întoarse să nu mai audă.

Dar Colonelul Pritcher continuă cu convingere:

— Aşa cum obţine rezultate în cazul Lumilor, tot aşa obţine şi în cazul indivizilor. Te poţi lupta cu o forţă care te face să te predai de bună-voie atunci când doreşte ea? Care face un servitor credincios din oricine atunci când doreşte ea?

— De unde ştii că acesta este adevărul? întrebă rar Toran.

— Poţi explica altfel prăbuşirea Fundaţiei şi a Havenului? Poţi găsi altă explicaţie convertirii mele? Gândeşte-te, omule! Ce ai izbutit tu, sau eu, sau întreaga Galaxie împotriva Catârului în tot acest timp? Ai reuşit vreun lucru cât de mic?

— Pentru numele Galaxiei, voi reuşi! răspunse Toran provocării. Cu o bruscă izbucnire de satisfacţie strigă: Nu-i aşa că minunatul tău Catâr avea legături pe Neotrantor, despre care susţii că trebuiau să ne reţină acolo? Acei oameni sunt morţi sau suferă mai rău decât dacă ar fi murit. L-am ucis pe prinţul-moştenitor şi celălalt şi-a pierdut minţile. Catârul nu ne-a oprit acolo şi măcar atâta am reuşit.

— Ba nu, deloc. Aceia nu erau oamenii noştri. Prinţul-moştenitor era o mediocritate şi un alcoolic notoriu. Celălalt, Commason, era de-o stupizenie neîntâlnită. Era o forţă pe lumea lui, dar asta nu l-a împiedicat să fie rău, ticălos şi cu totul incompetent. Noi n-aveam nimic de-a face cu ei. Au fost, într-un fel, doar nişte piedici…

— Dar ei ne-au închis, ori cel puţin au încercat.

— Nu şi nu. Commason avea un sclav personal – un bărbat pe nume Inchney. Reţinerea a fost ideea *lui*. E bătrân, dar va sluji intereselor noastre de moment. Pe el nu l-aţi fi ucis, înţelegeţi?

Bayta se întoarse spre el. Nici ea nu se atinsese de ceai.

— Dar, după cum singur afirmi, ţi-au fost modificate propriile emoţii. Crezi orbeşte în Catâr, ai o credinţă anormală, *bolnavă*, faţă de el. Ce valoare mai au părerile tale? Ţi-ai pierdut orice capacitate de a gândi obiectiv.

— Te înşeli. (Colonelul clătină încet din cap.) Doar emoţiile îmi sunt modificate. Raţiunea mi-a rămas aşa cum

era. S-ar putea să-mi fie influenţată într-o anumită direcţie de către emoţiile mele condiţionate, dar nu este *forţată*. Şi sunt o serie de lucruri pe care le înţeleg mai limpede acum, de când sunt eliberat de fostele mele condiţionări emoţionale. Constat că programul Catârului este inteligent şi demn de a fi urmat. I-am urmărit cariera de la început, de acum şapte ani. Cu ajutorul puterii lui mentale, a început prin a înfrânge un condotier şi prin a-i lua grupul. Apoi, cu acest grup – şi cu puterea lui – a cucerit o planetă. Cu aceasta – şi cu puterea lui – el şi-a mărit forţa până a putut ajunge la Lordul Kalganului. Fiecare pas a urmat, logic, altui pas. Cu Kalgan în buzunar, a avut şi o flotă de clasă, şi cu aceasta – plus puterea lui – a putut ataca Fundaţia. Fundaţia este cheia. Este cea mai mare zonă de concentrare industrială din Galaxie, iar acum, când tehnicile atomice ale Fundaţiei sunt în mâinile lui, el a devenit, de fapt, stăpânul Galaxiei. Cu aceste tehnici – plus puterea sa –, el poate determina rămăşiţele Imperiului să-i recunoască domnia şi, evident, o dată cu moartea bătrânului Împărat, care este nebun şi nu mai aparţine demult acestei lumi, să se încoroneze ca Împărat. Atunci va poseda nu numai numele de Împărat, ci şi puterea. Cu asta – plus propria-i putere –, care lume din Galaxie i s-ar mai putea opune? În aceşti ultimi şapte ani a întemeiat un nou Imperiu. Cu alte cuvinte, în şapte ani el a realizat ceea ce întreaga psihoistorie a lui Seldon n-ar fi putut face în mai puţin de şapte sute de ani. Galaxia va avea, în sfârşit, pace şi ordine. Iar voi nu-l puteţi opri, aşa cum nu puteţi opri zborul unei planete cu mâinile goale.

Spusele lui Pritcher fură urmate de tăcere. Ceea ce mai rămăsese din ceaiul lui se răcise. Îşi goli ceaşca, o umplu din nou şi o bău pe îndelete. Toran îşi muşca furios degetul mare. Chipul Baytei era rece, absent şi palid. Apoi ea spuse cu voce sugrumată:

— Noi nu suntem convinşi. Dacă vrea să-i fim fideli, să vină Catârul să ne condiţioneze şi pe noi. Îmi închipui că i te-ai opus până în ultima clipă, când ai fost convertit, am dreptate?

— M-am opus, recunoscu Colonelul Pritcher solemn.

— Atunci permite-ne şi nouă acelaşi privilegiu.

Colonelul Pritcher se ridică. Cu un aer reţinut, le comunică:

— Eu trebuie să plec. Aşa cum v-am mai spus, misiunea mea nu se referă deloc la situaţia voastră. Prin urmare, nu cred că va fi necesar să raportez în legătură cu prezenţa voastră aici. Nu vă fac o favoare deosebită. Dacă ar dori să vă împiedice în ceea ce aveţi de gând, Catârul ar însărcina, fără îndoială, alţi oameni să îndeplinească misiunea aceasta. Dar, aşa cum stau lucrurile, eu nu-mi voi permite să fac mai mult decât mi s-a ordonat.

— Mulţumesc, spuse cu voce slabă Bayta.

— Cât îl priveşte pe Magnifico... Unde este? Vino încoace, Magnifico, n-am să-ţi fac niciun rău.

— Cu el ce-ai de gând? întrebă emoţionată Bayta.

— Nimic. Ordinele mele nu prevăd nimic nici în legătură cu el. Am auzit că este căutat, dar Catârul îl va găsi când va dori. Eu nu voi spune o vorbă. Vreţi să daţi mâna cu mine?

Bayta clătină din cap. Toran îl măsură cu o privire dispreţuitoare şi reţinută.

Colonelul păru uşor umilit. Păşi către uşă, se întoarse şi zise:

— Un ultim lucru. Să nu vă închipuiţi că nu-mi dau seama care este sursa încăpăţânării voastre. Se ştie că sunteţi în căutarea celei de-a Doua Fundaţii. La vremea potrivită, Catârul va lua măsurile ce se impun. Nimic n-are să vă ajute... V-am cunoscut în alte vremuri şi probabil că mai am amintiri care mă îndeamnă să vă spun măcar atât: am încercat să vă ajut şi să vă păzesc de pericolul final, înainte de a fi prea târziu. La revedere!

Salută scurt şi plecă.

Bayta se întoarse spre Toran, care rămăsese tăcut, şi-i şopti:

— Ştiu până şi despre cea de-a Doua Fundaţie.

În tăcerea Bibliotecii, Ebling Mis, înstrăinat faţă de tot ce se întâmpla în jurul lui, ghemuit sub un fascicul de lumină, bolborosea triumfător.

25. Moartea unui psiholog

După acest triumf, Ebling Mis mai avea de trăit doar două săptămâni.

Între timp, Bayta îl văzu doar de trei ori. Prima dată, în noaptea în care primiseră vizita Colonelului Pritcher. A doua oară la o săptămână după aceea. Iar a treia oară, după încă o săptămână – în ultima zi –, în ziua în care Ebling a murit.

Prima oară fusese deci seara de după vizita lui Pritcher, când tinerii căsătoriţi petrecuseră o oră cumplită. Şi totul se învârtise ameţitor în jurul lor.

— Să-i spunem şi lui Ebling, sugerase Bayta.

— Crezi că ne poate da vreun ajutor? întrebase absent Toran.

— Suntem doar doi. Trebuie să ne mai uşurăm. Dar, dacă *poate*?

— S-a schimbat mult. A slăbit. E aerian şi nici nu mai ştie pe ce lume se află. (Făcu un semn elocvent cu degetele.) Uneori îmi vine să cred că nu ne va fi de niciun folos în veci. Alteori, mi se pare că nimic nu ne va ajuta.

— Nu mai gândi aşa! Vocea Baytei era calmă, dar nu se mai putu stăpâni: Nu! Când vorbeşti astfel, am impresia că suntem împresuraţi de Catâr. Torie, să vorbim cu Ebling – acum!

Ebling Mis îşi înălţă capul de pe banca lungă şi-i privi cu ochii lipiţi de somn. Părul lui rar era răvăşit şi plescăi din buze somnoros:

— Îî, făcu el. Vrea cineva să vorbească cu mine?

Bayta se aplecă în genunchi:

— Te-am trezit? Să plecăm?

— Să plecaţi? Cine e? Bayta? Nu, nu, rămâi! Nu mai sunt scaune? Am văzut pe-aici – şi arătă confuz cu degetul.

Toran aduse două scaune şi le puse în faţa lui. Bayta se aşeză şi-i luă una din mâinile lipsite de vlagă într-ale ei:

— Putem să vorbim cu tine, doctore? Rareori folosea titlul, dar acum o făcu.

— S-a întâmplat ceva? (O licărire de interes apăru în ochii lui absenţi. Obrajii palizi căpătară puţină culoare.) S-a întâmplat ceva?

— A fost pe aici Căpitanul Pritcher, spuse Bayta. Lasă-mă pe *mine* să vorbesc, Torie. Ţi-l aminteşti pe Căpitanul Pritcher, doctore?

— Da… da… – duse mâna la gură şi îşi muşcă buzele. Un bărbat înalt. Democrat.

— Da, el. A descoperit mutaţia pe care a suferit-o Catârul. Doctore, a fost aici şi ne-a spus.

— Dar asta nu-i ceva nou. Mutaţia Catârului este rezolvată. Cu sinceră uimire, Mis îi întrebă: Nu v-am spus? Am uitat să vă spun?

— Ce-ai uitat să ne spui? interveni iute Toran.

— Despre mutaţia Catârului, bineînţeles. Alterează emoţiile umane. Control emoţional! Nu v-am spus? Ce m-o fi făcut să uit? Încet, îşi supse buza de jos şi rămase pe gânduri.

Apoi, treptat, păru că prinde viaţă şi făcu ochii mari, de parcă mintea lui confuză ar fi alunecat, împiedicându-se de ceva şi având nevoie de un punct de sprijin ca să continue. Vorbea de parcă ar fi visat şi nu reuşea să-şi fixeze ascultătorii, ci mai curând privea dincolo de ei:

— E atât de simplu. Nici nu trebuiau cunoştinţe specializate. În matematica psihoistoriei, desigur, se rezolvă imediat, printr-o ecuaţie de gradul trei care nu presupune mai mult de… Dar să lăsăm asta. Se poate explica şi exprima şi în cuvinte simple – destul de aproximativ –, deşi acest lucru nu prea e obişnuit în cazul fenomenelor psihoistorice. V-aţi întrebat vreodată…? Ce-ar putea răsturna atenta schemă a istoriei proiectate de Seldon? (Se uită pe rând când la unul, când la celălalt, cu o

nelinişte întrebătoare.) Care erau presupunerile de început ale lui Seldon? În primul rând, că nu se va petrece nicio schimbare fundamentală în societatea umană în următorii o mie de ani. Dar, de exemplu, să presupunem că ar avea loc o schimbare majoră în tehnologia Galaxiei, cum ar fi descoperirea unui nou principiu pentru utilizarea energiei sau perfecţionarea neurobiologiei electronice. Schimbările sociale ar face ca ecuaţiile originare ale lui Seldon să fie depăşite. Dar nu-i aşa că asta nu s-a întâmplat până acum? Sau, să presupunem că s-ar fi inventat o nouă armă de către forţe din afara Fundaţiei, capabilă să reziste oricăror armamente ale Fundaţiei. *Acest lucru* ar fi provocat o deviere catastrofală, deşi nici acest lucru nu e sigur. Dar nici asta nu s-a întâmplat. Anihilatorul de Câmp Atomic al Catârului a fost o armă stângace şi a putut fi contracarată. Aceasta a fost singura noutate pe care el a adus-o, aşa ineficientă cum s-a dovedit până la urmă. Dar mai era a doua idee, ceva mai subtilă! Seldon a presupus că reacţia umană la stimuli va rămâne constantă, dar un anume factor trebuie să fi afectat şi distorsionat reacţiile emoţionale ale fiinţelor umane, altfel Seldon n-ar fi dat greş şi Fundaţia nu s-ar fi năruit. Şi care era acest factor dacă nu Catârul? Am dreptate? Există vreun punct slab în raţionamentul meu?

— Niciun punct slab, spuse Bayta, bătându-l uşor pe mână.

Mis se bucură ca un copil.

— De aici rezultă de la sine şi restul. Vă asigur că mă întreb uneori ce se petrece înlăuntrul meu. Abia îmi amintesc de vremea când atât de multe lucruri mi se pareau misterioase, iar acum toate sunt atât de limpezi… Problemele au dispărut. Întâlnesc ceva ce ar putea fi o problemă şi nu ştiu cum se face că în sinea mea văd şi înţeleg. Iar presupunerile, teoriile par să se nască atât de uşor. Simt înlăuntrul meu un impuls… întotdeauna spre înainte… astfel că nu mă mai pot opri… şi nici nu vreau să mănânc sau să dorm… ci să merg înainte, mereu înainte… mereu…

Vocea îi devenise o şoaptă slabă. Îşi duse la frunte mâna vlăguită şi tremurătoare, cu vinele albastre vizibile. În ochi avea o licărire dementă care se stingea şi se aprindea când şi când.

Apoi spuse şi mai încet:

— Aşa-i că nu v-am vorbit despre puterile de mutant ale Catârului? Dar atunci... ziceaţi că ştiţi deja?

— De la Căpitanul Pritcher, Ebling, îi răspunse Bayta. Îţi aminteşti?

— El v-a spus? (Se simţi un ton de revoltă în vocea lui.) Dar el de unde a aflat?

— A fost condiţionat de către Catâr. Acum e Colonel, omul Catârului. A venit să ne sfătuiască să ne predăm Catârului.

— Deci Catârul ştie că suntem aici? Trebuie să mă grăbesc... Unde-i Magnifico? Nu-i cu voi?

— Magnifico doarme, spuse Toran înfrigurat. E trecut de miezul nopţii.

— Aşa? Atunci... dormeam când aţi venit?

— Dormeai, zise Bayta cu hotărâre, şi nu te vei întoarce la lucru. O să mergi să te culci în pat. Torie, vino să mă ajuţi. Iar tu, Ebling, încetează şi nu mă mai împinge, pentru că ar trebui întâi să te duc cu forţa să faci un duş. Scoate-i pantofii, Torie, iar mâine dimineaţă o să cobori la el şi o să-l scoţi afară, la aer, înainte de a deveni alb ca varul. Uită-te la tine, Ebling, o să te trezeşti învăluit în plase de păianjen dacă mai stai mult aici. Nu ţi-e foame?

Ebling Mis clătină îndărătnic din cap şi, de pe patul improvizat pe care stătea, privi arţăgos în sus:

— Vreau să mi-l trimiteţi pe Magnifico mâine, bolborosi el.

Bayta îi aranja cearşaful în jurul gâtului.

— *Eu* voi veni mâine dimineaţă, cu schimburi curate. Ai să faci o baie bună şi după aceea o să vizitezi ferma şi o să stai puţin la soare.

— Nici vorbă, spuse Mis, fără vlagă. Auzi? Sunt prea ocupat.

Părul rar îi zăcea răvăşit pe pernă ca o aură argintie în jurul capului. Vocea îi devenise o şoaptă secretoasă:

— Vreţi cea de-a Doua Fundaţie?

Toran se întoarse repede şi se aşeză pe patul improvizat:

— Ce-i cu cea de-a Doua Fundaţie, Ebling?

Psihologul îşi eliberă o mână de sub cearşaf şi degetele lui obosite se încleştară de mâneca lui Toran:

— Fundaţiile au fost întemeiate la un mare Congres al Psihologilor, prezidat de Hari Seldon. Toran, am găsit minutele publicate de Congresul acela. Sunt douăzeci şi cinci de filme mari. M-am uitat deja prin câteva rezumate.

— Şi?

— E foarte uşor să găseşti în ele localizarea exactă a Primei Fundaţii, dacă ştii câte ceva despre psihoistorie. Se face deseori referire la ea, atunci când înţelegi ecuaţiile. Dar, Toran, nimeni nu face referiri la cea de-a Doua Fundaţie. Nicăieri nu am găsit aşa ceva.

Toran se încruntă mirat:

— Nu există?

— Ba există, strigă Mis înfuriat, cine a zis că nu există? Doar că se vorbeşte mai puţin despre ea. Totul e mai bine ascuns, mai bine disimulat. Nu înţelegi? Dintre cele două, *aceasta este cea importantă* şi ea se află în pericol! Am minutele de la Congresul Seldon. Catârul n-a câştigat încă…

Calmă, Bayta închise luminile:

— Gata, la culcare!

Fără să mai spună ceva, Toran şi Bayta urcară treptele şi merseră în camera lor.

În ziua următoare, Ebling Mis făcu baie şi se îmbrăcă în haine curate, stătu la soare şi simţi adierea vântului de pe Trantor pentru ultima oară. La sfârşitul aceleiaşi zile, coborî din nou în subsolul gigantic al Bibliotecii şi nu mai apucă vreodată să iasă de acolo.

În săptămâna ce urmă, viaţa reintră în matcă. Soarele Neotrantorului era o stea calmă şi strălucitoare pe cerul nopţii. Lumea de la fermă era ocupată cu lucrările de primăvară. Terenurile Universităţii erau tăcute şi părăsite.

Galaxia însăşi părea goală. Parcă nici Catârul nu existase vreodată.

Bayta se gândea la toate acestea în timp ce se uita la Toran, care-şi aprindea tacticos ţigara de foi. Îşi mută apoi privirea către frânturile de cer ce se vedeau printre nenumăratele turnuri metalice profilate la orizont.

— Frumoasă zi, făcu el.

— Da. Ai scris totul pe listă, Torie?

— Sigur: unt, o duzină de ouă, fasole verde… Am totul aici, Bay. Mă descurc eu.

— Bine. Fii atent ca legumele să fie din ultima recoltă, nu piese de muzeu. Apropo, l-ai văzut cumva pe Magnifico?

— Nu l-am văzut de la dejun. Cred că e jos cu Ebling şi urmăreşte o carte-film.

— În regulă. Să nu întârzii, pentru că am nevoie de ouă la cină.

Toran plecă după ce aruncă un zâmbet peste umăr şi flutură din mână în semn de rămas bun.

Bayta se întoarse imediat ce nu-l mai văzu pe Toran, care dispăruse în labirintul de fiare. Ezită o clipă în faţa uşii bucătăriei, se întoarse din nou şi intră printre coloanele care duceau la liftul ce cobora în pântecele Bibliotecii.

Ebling Mis era acolo, cu capul aplecat către ecranul proiectorului, aproape îngheţat într-o poziţie care-l făcea să arate ca un semn de întrebare. Lângă el stătea Magnifico, înşurubat pe un scaun, cu ochii vioi şi atenţi – o legătură de membre dezlânate şi un nas care-i evidenţia faţa uscăţivă.

— Magnifico… spuse Bayta încet.

Magnifico sări în picioare. Vocea lui era şoapta celui care vrea să facă pe plac cuiva:

— Da, doamna mea.

— Magnifico, spuse Bayta, Toran a plecat la fermă şi n-o să se întoarcă prea curând. Vrei să fii drăguţ să te duci după el cu un mesaj pe care o să ţi-l scriu?

— Cu plăcere, doamna mea. Cu dragă inimă, îţi sunt cu totul la dispoziţie şi voi face orice stă în puterile mele.

Bayta rămase singură cu Ebling Mis, care nici măcar nu se clintise din loc. Hotărâtă, puse mâna pe umărul lui:

— Ebling…

Psihologul tresări şi strigă arţăgos:

— Ce s-a întâmplat? Apoi clipi des şi spuse: A, tu erai, Bayta? Unde-i Magnifico?

— L-am trimis cu treburi. Voiam să rămân singură cu tine. (Spuse acestea cu o limpezime exagerată.) Vreau să discut cu tine, Ebling.

Psihologul făcu o mişcare, vrând să se întoarcă la proiector, dar mâna Baytei rămase hotărâtă pe umărul lui. Simţi sub strânsoare osul descărnat. Muşchii lui păreau să se fi topit de la sosirea pe Trantor. Chipul îi era slab, gălbui şi cu barba nerasă de câteva zile. Umerii îi căzuseră, lucru care era vizibil şi când stătea pe scaun.

— Magnifico nu te deranjează, nu-i aşa, Ebling? întrebă Bayta. Pare să stea şi el aici zi şi noapte.

— Nu, nu, nu. Deloc. Nici nu-l bag în seamă. Nu face gălăgie şi nu mă deranjează. Uneori îmi aduce filmele sau le pune la loc; pare că ştie ce vreau fără să fie nevoie să-i vorbesc. Dă-i pace.

— Foarte bine… dar, Ebling, nu te uimeşte purtarea lui? Mă auzi, Ebling? Nu te miră purtarea lui?

Îşi aduse un scaun lângă al lui şi-l privi în ochi, de parcă ar fi vrut să obţină astfel răspunsurile.

— Nu, spuse Ebling Mis clătinând din cap. Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că tu şi Colonelul Pritcher susţineţi că acest Catâr poate condiţiona emoţiile fiinţelor umane. Dar sunteţi siguri de asta? Magnifico nu este un punct slab în teoria voastră?

Niciun răspuns.

Bayta abia îşi reprimă un puternic impuls de a-l zgâlţâi pe psiholog:

— Ce *s-a întâmplat* cu tine, Ebling? Magnifico a fost măscăriciul Catârului. De ce n-a fost şi *el* condiţionat să-şi iubească stăpânul şi să aibă încredere în el? De ce doar el, dintre toţi cei care au fost în preajma Catârului, îl urăşte atât de mult?

— Dar… dar *a fost* condiţionat. Bineînţeles, Bay! (Părea din ce în ce mai sigur de ceea ce spunea.) Îţi închipui că-şi tratează măscăriciul la fel cum îşi tratează generalii? Are nevoie de credinţa şi de loialitatea acestora din urmă, şi doar de teama măscăriciului. N-ai observat că starea continuă de panică a lui Magnifico este de natură patologică? Teama exagerată devine comică. Probabil, pentru Catâr acest lucru a fost comic, dar şi util, întrucât teama l-a împiedicat pe Magnifico să ne ajute mai mult la început.

— Vrei să spui că informaţiile pe care ni le-a dat Magnifico despre Catâr au fost false?

— Au fost înşelătoare. Erau influenţate de teama patologică. Catârul nu are o forţă fizică uriaşă, aşa cum crede Magnifico. Mai degrabă este un om obişnuit, dacă ignorăm puterile lui mentale. Dar îl distra să pară un supraom faţă de Magnifico… (Psihologul ridică din umeri.) În orice caz, informaţiile lui Magnifico nu mai contează demult.

— Atunci ce e important?

Mis se întoarse brusc la proiectorul său.

— Atunci ce e important? repetă ea. Cea de-a Doua Fundaţie?

Psihologul îi aruncă o privire bănuitoare:

— Ţi-am spus eu ceva despre asta? Nu-mi amintesc să-ţi fi spus. Încă nu am terminat. Ce ţi-am spus?

— Nimic, spuse Bayta cu convingere. Of, pentru numele Galaxiei, nu mi-ai spus nimic, dar aş vrea să-mi povesteşti, pentru că nu mai pot suporta. Când vei termina?

Ebling Mis miji ochii şi o privi uşor îndurerat:

— Hai, şi tu… draga mea, n-am vrut să te supăr. Uneori uit cine… cine-mi sunt prietenii. Uneori am impresia că nu trebuie să vorbesc cuiva despre ceea ce fac. Secretul trebuie păstrat, dar faţă de Catâr, nu faţă de tine, draga mea. O bătu uşor şi prieteneşte pe umăr.

— Ce-i cu cea de-a Doua Fundaţie?

Instinctiv, vocea lui deveni o şoaptă, un susur slab:

— Ştii cât de precaut a fost Seldon pentru a-şi ascunde intenţiile? Lucrările Congresului Seldon nu mi-ar fi fost de niciun folos acum o lună, înainte de a-mi veni o inspiraţie. Chiar şi acum adevărul mi se pare fluid şi gata să-mi scape. Lucrările prezentate de Convenţie apar adesea fără nicio legătură între ele; întotdeauna încifrate, neinteligibile. M-am întrebat, şi nu numai o dată, dacă înşişi participanţii la Congres aveau idee despre ceea ce se petrecea în mintea lui Seldon. Uneori îmi vine să cred că el a folosit Congresul doar ca pe o perdea uriaşă de fum, şi singur a ridicat întreaga structură…

— A Fundaţiilor? îl îndemnă Bayta.

— A celei de-a Doua Fundaţii! Fundaţia noastră a fost o treabă simplă. Cea de-a Doua Fundaţie, însă, era doar un nume. A fost menţionată, dar, dacă a existat vreo dezvoltare, ea a rămas adânc ascunsă în matematică. Sunt multe lucruri pe care nici măcar n-am început să le înţeleg; de vreo şapte zile încoace, fragmentele par să se asambleze într-o imagine aproximativă. Fundaţia Numărul Unu a fost o lume de oameni de ştiinţă din lumea fizică. A reprezentat o concentrare a ştiinţei pe cale de dispariţie în condiţiile necesare pentru a o face să trăiască din nou. N-au fost incluşi psihologi. Era o denaturare curioasă şi trebuie să fi avut un scop. Explicaţia obişnuită spune că psihoistoria lui Seldon ar fi dat rezultatele cele mai bune acolo unde entităţile funcţionale – adică fiinţele umane – nu ar fi avut cunoştinţă de ceea ce avea să se întâmple şi, prin urmare, ar fi reacţionat normal în orice situaţie. Mă urmăreşti, draga mea?

— Da, doctore.

— Atunci ascultă cu atenţie. Fundaţia Numărul Doi a fost o lume de oameni de ştiinţă a minţii, imaginea în oglindă a lumii noastre. Psihologia – şi nu fizica – era regină. Apoi, triumfător: Înţelegi?

— Nu.

— Dar gândeşte-te, Bayta. Foloseşte-ţi mintea. Hari Seldon ştia că psihoistoria lui putea anticipa doar probabilităţi, nu certitudini. Există întotdeauna o marjă de

eroare şi, pe măsură ce timpul a trecut, această marjă a crescut în progresie geometrică. Bineînţeles că Seldon ne-a apărat cât a putut împotriva acestei creşteri. Fundaţia noastră a fost viguroasă din punct de vedere ştiinţific. Putea să înfrângă armate şi orice armă, să mobilizeze forţa împotriva forţei. Dar ce putea face împotriva atacului mental al unui mutant precum Catârul?

— Problema asta va trebui să fie rezolvată de psihologii celei de-a Doua Fundaţii.

Bayta era din ce în ce mai emoţionată.

— Da, da, da! Bineînţeles!

— Dar ei n-au făcut nimic până acum.

— De unde ştii că n-au făcut?

— Nu ştiu, spuse Bayta după ce se gândi o clipă. Ai vreo dovadă că au făcut ceva?

— Nu. Sunt mulţi factori despre care nu ştiu nimic. Cea de-a Doua Fundaţie nu s-ar fi putut întemeia decât în stare embrionară, aşa cum s-a întâmplat şi cu noi. Noi ne-am dezvoltat încet şi forţa noastră a crescut constant; tot aşa şi ei. Poate doar stelele să ştie ce putere au acum. Oare îl pot înfrunta pe Catâr? Sunt măcar conştienţi de pericol? Au lideri capabili?

— Dar dacă ei urmează Planul Seldon, atunci Catârul *trebuie* să fie înfrânt de cea de-a Doua Fundaţie.

— A, din nou problema asta? (Chipul ridat şi slab al lui Ebling Mis deveni gânditor.) Dar cea de-a Doua Fundaţie a fost o încercare mai grea decât Prima. E mult mai complexă şi, prin urmare, probabilitatea ca ea să comită greşeli este mai mare. Este grav, catastrofal chiar, dacă cea de-a Doua Fundaţie nu-l va înfrânge pe Catâr. Asta ar însemna, probabil, sfârşitul rasei umane, aşa cum o cunoaştem noi.

— Nu se poate.

— Ba da. Dacă descendenţii Catârului moştenesc puterile lui mentale... Înţelegi? Homo Sapiens n-ar putea să concureze cu ei. S-ar crea o nouă rasă dominantă... o nouă aristocraţie... iar Homo Sapiens ar fi degradat şi trimis să facă o muncă de sclav, ca rasă inferioară. Am dreptate?

— Da, aşa e.

— Şi chiar dacă, printr-o întâmplare, Catârul n-ar întemeia o dinastie, el ar pune bazele unui nou Imperiu diform, susţinut doar prin puterea lui personală. Acest Imperiu ar pieri o dată cu el; Galaxia ar rămâne acolo unde era înainte de apariţia lui, doar că nu vor mai exista Fundaţii în jurul cărora s-ar putea închega un al Doilea Imperiu, sănătos şi adevărat. Ar însemna mii de ani de barbarie. Barbarie care nu va fi depăşită nicicând.

— Şi ce putem face? Putem avertiza cea de-a Doua Fundaţie?

— Trebuie, ori dacă nu, va fi înfrântă, neştiind de ce trebuie să se apere. Dar nu există nicio modalitate de a o avertiza.

— N-avem nicio şansă?

— Nu ştiu unde se află. Este la „celălalt capăt al Galaxiei”, dar asta-i tot, deci trebuie să alegi între milioane de lumi.

— Dar, Ebling, acolo nu se spune? – şi făcu un gest larg către filmele care erau împrăştiate pe masă.

— Nu, nu se spune. Şi nici unde aş putea-o găsi – deocamdată. Secretul acesta are o însemnătate. Trebuie să existe un motiv… (O expresie de nedumerire îi apăru în ochi.) Dar aş vrea să mă laşi singur acum. Am pierdut deja destul timp şi nu mai am mult… nu mai am…

Se smulse, încruntat şi enervat.

Se auziră paşii uşori ai lui Magnifico.

— Soţul tău este acasă, doamna mea, o anunţă el.

Ebling Mis nu-l salută pe măscărici. Se întorsese la proiectorul lui.

În acea seară, după ce ascultă totul, Toran spuse:

— Şi crezi că are dreptate, Bay? Nu crezi că e…?

— Are dreptate, Torie. E bolnav, ştiu asta. Schimbarea care s-a petrecut cu el, pierderea în greutate, modul în care vorbeşte… e bolnav. Dar îndată ce vine vorba de Catâr, de cea de-a Doua Fundaţie, sau de ceva ce intră în preocupările lui, merită să-l asculţi. E lucid şi limpede ca lumina zilei. Vorbeşte cu înţeles profund. Cred în ceea ne spune.

— Atunci mai e o speranţă.

Era, de fapt, pe jumătate o întrebare.

— Nu ştiu… încă nu m-am gândit. Poate că da! Poate că nu! De azi înainte voi purta o armă cu mine. (Şi, spunând asta, îi arătă lui Toran arma al cărei pat strălucea.) Pentru orice eventualitate. Cine ştie, Torie, pentru orice eventualitate.

— Ce eventualitate?

— Lasă, spuse Bayta, şi izbucni într-un hohot de râs nestăpânit. Poate că şi eu mi-am ieşit din minţi ca Ebling Mis.

Din acel moment, Ebling Mis mai avea de trăit şapte zile şi ele se scurseră pe nesimţite, una după alta.

Pentru Toran, acele zile aduseră un aer de lâncezeală şi confuzie. Viaţa părea să-şi fi pierdut din vioiciune şi din interes şi devenise o mare nesfârşită cuprinsă de un calm monoton.

Mis nu mai era decât o entitate funcţională a cărei muncă nevăzută nu aducea nimic nou. Se baricadase. Nici Toran, nici Bayta nu-l puteau vizita. Doar un du-te-vino al lui Magnifico dovedea că Mis mai exista. Mascăriciul, care devenise taciturn şi gânditor, ducea tiptil tava cu mâncare şi era singurul martor atent în lumina crepusculară a Bibliotecii.

Bayta trăia din ce în ce mai singuratică. Vivacitatea ei pierise fără urmă, priceperea şi siguranţa îi erau în cumpănă. Îşi căuta cu înfrigurare singurătatea, iar Toran o surprinse jucându-se cu arma. O ascunse imediat şi mimă un zâmbet.

— Ce faci cu ea, Bay?

— Mă joc. E interzis?

— O să-ţi zbori creierii.

— S-ar putea. Mare pagubă!

Viaţa în doi îl învăţase pe Toran că era inutil să se certe cu o femeie deprimată. Ridică din umeri şi plecă.

În ultima zi, Magnifico veni la ei în fugă, transpirat şi gâfâind. Înspăimântat, îi trase după el:

— Vă cheamă eruditul doctor. Nu se simte bine.

Şi, într-adevăr, nu se simţea bine. Zăcea în pat, iar ochii dilataţi de emoţie îi străluceau inuman. Aşa murdar cum era, cu greu putea fi recunoscut.

— Ebling! strigă Bayta.

— Lăsaţi-mă să vorbesc, spuse el cu greutate, făcând un mare efort ca să se ridice într-un cot. Vreau să vă vorbesc. Sunt la capătul puterilor; trebuie ca voi să continuaţi munca mea. Nu am luat notiţe; am distrus şi puţinele calcule pe care le-am făcut. Nimeni nu trebuie să afle. Totul trebuie să rămână în minţile voastre.

— Magnifico, spuse Bayta cu asprime şi hotărâre. Mergi sus!

Cu mare părere de rău, măscăriciul se ridică şi făcu un pas înapoi. Ochii lui trişti îl priveau fix pe Mis.

— Nu-l băgaţi în seamă; lăsaţi-l să rămână, spuse Mis slab, făcând un gest cu mâna. Rămâi, Magnifico.

Măscăriciul se aşeză repede jos. Bayta rămase cu privirea pironită în pământ. Îşi muşcă buzele, concentrată.

Mis vorbi cu o voce şoptită şi şuierătoare:

— Sunt convins că cea de-a Doua Fundaţie poate învinge dacă nu va fi luată prin surprindere de către Catâr. Acest lucru a fost ţinut secret; secretul trebuie păstrat şi are un scop. Trebuie să plecaţi într-acolo. Ceea ce ştiţi este de importanţă vitală… şi poate ajuta enorm. Auziţi?

— Da, da! strigă Toran aproape deznădăjduit. Cum să ajungem acolo? Unde este?

— Vă pot spune, zise el cu o voce pierdută.

Dar nu mai apucă.

Bayta, cu o expresie îngheţată pe chipul alb ca varul, ridică arma şi trase. Detunătura reverberă în încăperea goală. Trupul lui Mis se volatiliză de la brâu în sus, iar în perete se făcu o gaură cu margini neregulate. Degetele fără vlagă lăsară arma să cadă pe podea.

26. Sfârşitul căutării

Nimeni nu scoase o vorbă. Ecoul împuşcăturii se rostogoli cu vuiet spre alte încăperi şi se stinse într-o şoaptă. Înainte de a se stinge, înăbuşi zgomotul discordant produs de căderea armei Baytei, acoperi plânsul strident al lui Magnifico şi înecă urletul neomenesc al lui Toran.

Se lăsă peste toţi o tăcere îndurerată.

Bayta rămase cu capul plecat. În cădere, o picătură prinse o rază de lumină şi străluci rece. Bayta nu mai plânsese până atunci.

Toran era încordat şi crispat, cu muşchii gata să-i plesnească; simţea că nu va mai fi niciodată în stare să-şi descleşteze fălcile. Chipul lui Magnifico era o mască lipsită de culoare şi de viaţă.

În cele din urmă, Toran şuieră printre dinţi cu o voce de nerecunoscut:

— Eşti femeia Catârului, deci. A ajuns până la tine.

— *Eu*, femeia Catârului? spuse Bayta, ridicând capul şi gura i se strâmbă cu o veselie forţată şi îndurerată. Asta-i o glumă.

Un zâmbet chinuit trecu pe faţa ei şi, cu o mişcare bruscă a capului, îşi dădu părul pe spate. Încet, vocea îi redeveni normală, sau aproape normală:

— S-a terminat, Toran; acum pot vorbi. Nu ştiu cât voi mai supravieţui. Dar acum pot spune anumite lucruri…

— Despre ce, Bay? spuse Toran a cărui încordare se topise, făcând loc tristeţii şi neputinţei. Ce mai este de spus?

— Despre nenorocirea care ne-a urmat pretutindeni. Am mai discutat în treacăt despre asta, Torie. Nu-ţi aminteşti?

Înfrângerea ne-a urmărit pe oriunde am pus piciorul şi totuşi nu ne-a lovit câtuşi de puţin pe noi. Am mers pe Fundaţie, şi ea s-a prăbuşit în timp ce Neguţătorii Independenţi încă mai luptau, dar *noi* am plecat la vreme ca să mergem pe Haven. Am rămas pe Haven şi Haven s-a prăbuşit în timp ce restul Neguţătorilor continuau lupta – şi iarăşi am scăpat la vreme şi de-acolo. Am mers pe Neotrantor, şi de-acum planeta s-a alăturat sigur Catârului.

— Nu înţeleg, spuse Toran, clătinând neîncrezător din cap.

— Torie, astfel de lucruri nu se întâmplă în viaţa reală. Eu şi cu tine suntem oameni insignifianţi; nu cădem neîncetat dintr-un vârtej politic în altul în decursul unui singur an decât dacă purtăm vârtejul cu noi. Decât dacă purtăm cu noi sursa infecţiei. Acum înţelegi?

Toran strânse din buze. Privirea îngrozită îi rămase fixată pe rămăşiţele însângerate ale celui care fusese odată un om şi simţi că-i vine rău:

— Să plecăm de aici, Bay. Să ieşim la lumină.

Cerul era înnorat. Vântul venea în scurte rafale dezordonate şi încâlci părul Baytei. Magnifico se furişase după ei şi rămăsese în preajmă, ascultându-i.

— L-ai ucis pe Ebling, spuse Toran crispat, crezând că *el* este sursa infecţiei? (În ochii ei citi ceva care îl uimi.) Apoi şopti: El era Catârul?

Nu credea, nu putea crede aşa ceva.

Bayta izbucni într-un hohot de râs:

— Sărmanul Ebling să fie Catârul? Pentru numele Galaxiei, nu! Nu l-aş fi putut ucide dacă ar fi fost Catârul. Ar fi detectat emoţia care ar fi însoţit gestul meu ucigaş şi mi-ar fi transformat sentimentul în dragoste, dăruire, adoraţie, groază sau în orice altceva. Nu l-am ucis pe Ebling pentru că *el* era Catârul, ci pentru că ştia unde se află cea de-a Doua Fundaţie şi peste câteva clipe i-ar fi dezvăluit secretul chiar Catârului.

— I-ar fi dezvăluit secretul chiar Catârului? repetă Toran prostit. I-ar fi spus Catârului...

Şi apoi scoase un ţipăt ascuţit, se întoarse şi privi îngrozit spre măscărici, care stătea ghemuit la pământ, insensibil la toţi şi la toate, probabil conştient de adevărul spuselor Baytei.

— Doar nu Magnifico…? întrebă Toran în şoaptă.

— Ascultă! zise Bayta. Îţi aminteşti ce s-a întâmplat pe Neotrantor? Of, gândeşte-te şi singur, Torie…

Dar el clătină doar din cap, bâiguind, incapabil să-şi amintească.

— Pe Neotrantor a murit un om, continuă ea cu glas obosit. A murit un om fără ca cineva să-l atingă. E adevărat? Magnifico a cântat la Vizi-Sonor şi, când a terminat, prinţul-moştenitor era mort. Nu e ciudat? Nu e bizar că o fiinţă care se teme de orice, care este în aparenţă neajutorată din cauza groazei, are capacitatea de a ucide atunci când vrea?

— Muzica şi efectele luminoase, spuse Toran, au un profund efect asupra emoţiilor şi…

— Da, un efect *emoţional*. Şi încă unul foarte puternic. Efectele emoţionale sunt, întâmplător, specialitatea Catârului. Să zicem că asta poate fi considerată o coincidenţă. O fiinţă care poate ucide prin sugestie ar fi atât de dominată de spaime? Ei bine, Catârul trebuie să-i fi creat, probabil, starea asta, deci situaţia poate avea o explicaţie. Dar, Toran, am reuşit să surprind o parte din compoziţia pentru Vizi-Sonor care l-a ucis pe prinţul-moştenitor. Doar o frântură… dar a fost de-ajuns pentru a-mi crea acelaşi sentiment de disperare care mă cuprinsese şi în Bolta Timpului, şi pe Haven. Toran, nu mă pot înşela asupra acelui sentiment ciudat.

Toran se înnegură la chip:

— Eu… şi eu am simţit la fel. Uitasem. Nu m-am gândit la asta…

— Atunci a fost prima oară când mi-am dat seama. Doar un sentiment neclar… intuiţie, dacă pot zice aşa. N-o puteam asocia cu nimic. Iar apoi, când Pritcher ne-a spus despre Catâr şi despre mutaţia lui, parcă mi s-a ridicat o ceaţă de pe ochi. Catârul a fost cel care crease disperarea

din Bolta Timpului; Magnifico a fost cel care crease disperarea pe Neotrantor. Aceeaşi emoţie. Prin urmare, Catârul şi Magnifico erau una şi aceeaşi persoană. Nu se leagă totul, Torie? Nu-i exact ca o axiomă în geometrie… când două sau mai multe lucruri egale cu un altul sunt egale între ele?

Era în pragul isteriei, dar se stăpâni şi redeveni gravă.

— Descoperirea aceasta, continuă ea, m-a speriat de moarte. Dacă Magnifico era Catârul, atunci putea să cunoască emoţiile mele şi să le facă uitate în propriu-i interes. N-am îndrăznit să-l las să mi le afle. L-am evitat. Din fericire, m-a evitat şi el; în schimb, Ebling Mis prezenta un interes mult mai mare pentru el. Am plănuit să-l ucid pe Mis înainte de a vorbi. Am plănuit în mare secret – am fost atât de ascunsă, încât nici nu îndrăzneam să-mi mărturisesc gândul. Dacă l-aş fi putut ucide chiar pe Catâr… Dar nu puteam risca. Ar fi băgat de seamă şi aş fi pierdut totul.

Părea acum golită de orice sentiment.

— E imposibil, spuse Toran violent, vrând să pună capăt discuţiei. Uită-te numai la fiinţa asta nenorocită. *El*, Catârul? Nici măcar n-aude despre ce discutăm.

Numai că, atunci când arătă cu degetul spre Magnifico, acesta era deja în picioare, vioi, privindu-i pătrunzător cu ochi strălucitori. Vocea lui nu mai avea accent ciudat.

— Am auzit ce-ai spus, prietene, însă rămăsesem pe gânduri, socotind că, în ciuda inteligenţei mele, am putut greşi atât de mult – şi am pierdut enorm.

Toran făcu un pas împleticit înapoi, de parcă s-ar fi temut că măscăriciul l-ar fi putut atinge ori că răsuflarea lui l-ar fi putut infecta.

Magnifico confirmă din cap şi lămuri întrebarea rămasă fără răspuns:

— Eu sunt Catârul.

Nu mai avea o înfăţişare grotescă; membrele lui subţiri şi dezarticulate, nasul coroiat îşi pierduseră însuşirile care te făceau să pufneşti în râs. Teama îi dispăruse din privire; ţinuta-i era fermă.

Cu o uşurinţă născută din obişnuinţă, deveni stăpân pe situaţie.

— Aşezaţi-vă, spuse el îngăduitor. Faceţi-o fără grijă, simţiti-vă în largul vostru. Jocul s-a isprăvit şi aş vrea să vă spun o poveste. E o slăbiciune a mea – îmi place ca oamenii să mă înţeleagă.

Şi o privi pe Bayta cu ochii trişti şi blânzi ai lui Magnifico, măscăriciul.

— Nu-mi pot aminti cu plăcere de copilăria mea, începu el să vorbească nerăbdător, participând cu toată fiinţa la ceea ce spunea. Probabil că înţelegeţi acest lucru. Puţinătatea trupului meu este funcţională, iar nasul mare îl am din naştere. Nu mi-a fost dat să mă bucur de o copilărie normală. Mama a murit fără să mă vadă. Nu mi-am cunoscut tatăl. Am crescut la întâmplare; jignit şi torturat în sensibilitatea mea, copleşit de milă faţă de propria-mi persoană şi ură faţă de ceilalţi. Eram cunoscut ca un copil bizar. Toată lumea mă ocolea – unii din dezgust, alţii din teamă. S-au petrecut lucruri ciudate... Ei, dar să lăsăm asta. S-au întâmplat destule în copilăria mea care să-i permită Căpitanului Pritcher să ajungă, la sfârşitul cercetărilor lui, să înţeleagă că eram un mutant, lucru pe care *eu* nu l-am înţeles decât atunci când aveam douăzeci de ani.

Toran şi Bayta ascultau cu detaşare. Aşa cum stăteau aşezaţi pe pământ, tumultul cuvintelor lui părea să se reverse asupra lor. Măscăriciul – ori Catârul – se plimba încoace şi încolo cu paşi mărunţi, vorbind cu capul plecat şi ţinând braţele încrucişate.

— N-am înţeles de la început puterea neobişnuită cu care eram înzestrat şi ea mi s-a revelat încet, cu paşi şovăielnici. Şi când am înţeles pe deplin, nu-mi venea a crede. Pentru mine, minţile oamenilor sunt ca nişte cadrane, cu ace care indică emoţia dominantă. Aceasta este o imagine puţin sugestivă, dar cum să vă fac să înţelegeţi? Încet-încet, am descoperit că puteam pătrunde în acele minţi şi întoarce acul indicator în direcţia pe care o

doream, fixându-l acolo pe vecie. Mi-a trebuit şi mai mult timp să înţeleg că ceilalţi nu erau capabili de aşa ceva.

Astfel s-a născut conştiinţa puterii şi, totodată, dorinţa de a-mi reabilita copilăria. Poate veţi reuşi să înţelegeţi, sau veţi încerca măcar. Nu e uşor să fii o curiozitate a naturii – să ai minte şi capacitate de înţelegere, şi totuşi să fii o monstruozitate. Râs şi cruzime! Să fii diferit! Să fii ignorat! N-aţi trăit un asemenea sentiment.

Magnifico ridică privirea spre cer, se legănă pe călcâie şi continuă să povestească nepăsător:

— Cum am aflat, am hotărât ca eu şi restul Galaxiei să schimbăm rolurile. Lumea profitase de mine până atunci şi răbdasem în tăcere vreme de douăzeci şi doi de ani. Venise rândul meu! Acum restul lumii trebuia să mă asculte pe mine! Şi şansele Galaxiei erau destul de mari. Unul ca mine! Iar ei, trilioane! (Făcu o pauză şi se uită pe furiş la Bayta.) Aveam însă un punct slab. Nu reprezentam nimic. Dacă voiam să dobândesc putere, o puteam face doar cu ajutorul celorlalţi. Am reuşit prin mijlocitori. Întotdeauna! Exact cum spunea Pritcher. Prin mijlocirea unui pirat, am obţinut prima mea bază de operaţii de pe un asteroid. Prin mijlocirea unui industriaş, am pus piciorul pentru prima oară pe o planetă. Prin mulţi alţii, terminând cu Lordul războinic al Kalganului, am cucerit Kalganul şi am căpătat o flotă. A urmat Fundaţia, şi aţi apărut voi doi în viaţa mea. Fundaţia, continuă el delicat, a fost întreprinderea cea mai dificilă cu care m-am confruntat. Pentru a o înfrânge, trebuia să câştig de partea mea, să zdrobesc sau să fac inutilă o parte foarte mare a clasei conducătoare. Aş fi putut s-o fac pornind de la zero, însă a fost posibilă o lovitură de teatru. La urma urmelor, dacă un bărbat puternic ridică două sute cincizeci de kilograme, asta nu înseamnă că e dispus s-o facă tot timpul. Controlul emoţional nu este o treabă uşoară şi prefer să-mi folosesc puterea numai atunci când este absolut necesar. Aşa că am acceptat aliaţi în primul meu atac asupra Fundaţiei. În postura de propriul meu măscărici, am căutat agentul, sau agenţii Fundaţiei, care fuseseră fără îndoială trimişi pe

Kalgan să facă cercetări în legătură cu persoana mea. Acum ştiu că-l căutam pe Han Pritcher. Printr-o întorsătură norocoasă, v-am găsit pe voi. Eu *sunt* telepat, dar nu desăvârşit, şi, doamna mea, voi eraţi de pe Fundaţie. Acest lucru m-a indus în eroare. Faptul că Pritcher ni s-a alăturat s-a dovedit a fi punctul de plecare al unei erori *fatale*.

Toran dădu semne de nemulţumire.

— Stai puţin, spuse el pe un ton revoltat. Vrei să spui că atunci când l-am înfruntat doar cu o armă paralizantă pe locotenentul acela de pe Kalgan, şi te-am salvat, m-ai controlat emoţional şi m-ai determinat să fac asta? (Turba de furie.) Vrei să spui că mi-ai controlat sentimentele tot timpul de atunci încoace?

Pe chipul lui Magnifico trecu o umbră de zâmbet:

— De ce nu? Nu crezi că e posibil? Atunci întreabă-te… Dacă ai fi judecat cu propria-ţi minte, ai fi riscat să mori pentru un monstru necunoscut pe care nu-l mai văzuseşi în viaţa ta? Îmi imaginez că ai fost şi tu surprins de ceea ce-ai făcut când, mai târziu, ai apreciat lucrurile la rece.

— Da, spuse Bayta distantă, ai fost controlat. E cât se poate de limpede.

— Aşa cum s-a şi întâmplat, continuă Catârul, Toran nu era în primejdie. Locotenentul avea ordine precise să ne facă scăpaţi. Aşa că noi trei şi Pritcher am plecat pe Fundaţie şi aţi văzut cum s-a pornit de îndată campania mea. Când Pritcher a fost judecat de Curtea Marţială cu noi de faţă, am fost foarte ocupat. Judecătorii militari din acel proces au comandat mai apoi escadroane în război. S-au predat destul de repede, iar Flota mea a câştigat bătăliile de la Horleggor şi altele mai neînsemnate. Prin Pritcher l-am cunoscut pe doctorul Mis care mi-a adus un Vizi-Sonor din proprie iniţiativă şi mi-a simplificat extraordinar misiunea. Dar n-a făcut-o *numai* din proprie iniţiativă.

— Concertele acelea! îl întrerupse Bayta. Tot încercam să le găsesc rostul. Acum înţeleg.

— Da, spuse Magnifico. Vizi-Sonorul acţionează ca un instrument de focalizare a atenţiei. Într-un fel, este un instrument primitiv pentru controlul emoţional. Cu el pot

manipula mai intens mulţimi şi indivizi luaţi separat. Concertele pe care le-am dat pe Terminus, înainte de a capitula, şi pe Haven, înainte să cadă şi *ea*, au contribuit la proliferarea unui defetism general. L-aş fi putut face pe prinţul-moştenitor să se simtă foarte rău, dar nu l-aş fi ucis fără Vizi-Sonor. Înţelegeţi? Cea mai importantă descoperire era însă Ebling Mis. Sau, mai degrabă, ar fi putut să fie… spuse Magnifico îndurerat, apoi reluă grăbit: Există o anumită faţetă a controlului emoţional despre care nu ştiţi nimic. Intuiţia, sau acuitatea percepţiei, sau înţelegerea fără cuvinte, sau cum vreţi s-o numiţi, poate fi tratată drept o emoţie. Cel puţin aşa o consider eu.

Fără a aştepta un răspuns, continuă:

— Mintea umană lucrează cu un randament scăzut. De obicei se vehiculează cifra de douăzeci la sută. Când şi când, pentru o frântură de secundă, apare câte o licărire de mare forţă care se numeşte intuiţie. Am descoperit demult că pot induce o utilizare continuă a creierului cu un randament superior. Este un proces ucigător pentru persoana afectată, însă e util… Anihilatorul de Câmp Atomic pe care l-am folosit în războiul contra Fundaţiei a fost rezultatul inducerii unei asemenea stări la un Tehnician de pe Kalgan. Din nou am lucrat prin intermediul celorlalţi. Ebling Mis era ţinta mea. Posibilităţile lui erau considerabile şi aveam nevoie de el. Chiar înainte de a se declanşa războiul împotriva Fundaţiei, trimisesem deja delegaţi pentru a negocia cu Imperiul. De atunci am început căutarea celei de-a Doua Fundaţii. Evident că n-am găsit-o. Dar era clar că trebuia s-o găsesc, iar Ebling Mis era răspunsul. Cu mintea lui, la maximum de randament, ar fi putut reface munca lui Hari Seldon. Parţial a reuşit. L-am împins până la ultima limită. Procesul era nemilos, însă trebuia terminat. Ar fi murit în final, dar ar fi trăit… (Redeveni îndurerat.) *Ar fi* trăit îndeajuns de mult. Noi trei, împreună, ne-am fi putut continua drumul până la cea de-a Doua Fundaţie. Ar fi fost ultima bătălie… dacă n-aş fi greşit.

— De ce o lungeşti atât? întrebă Toran, care nu se mai putea stăpâni. Care a fost greşeala pe care ai făcut-o? Şi… şi termină odată cu discursul ăsta.

— Ei, bine, greşeala a fost soţia ta. Ea era o persoană neobişnuită. Nu mai întâlnisem una ca ea până atunci. Eu… eu… (Vocea lui Magnifico se frânse brusc. Îşi reveni cu greu.) Continuă sumbru: Ea m-a plăcut fără a fi nevoie să mă joc cu emoţiile ei. Nu-i provocam repulsie şi nici nu-şi bătea joc de mine. Ei îi era doar milă. *Ţinea la mine!* Nu înţelegeţi? Nu pricepeţi ce însemna acest lucru pentru mine? Nimeni, până atunci… Ei, bine, am preţuit asta. M-au trădat propriile mele emoţii, deşi eu le stăpâneam pe ale tuturor celorlalţi. Ei nu i-am controlat deloc emoţiile, nu am intervenit. Ţineam prea mult la acel sentiment *normal*. A fost greşeala mea, prima mea greşeală. Tu, Toran, erai sub control. Nu m-ai bănuit niciodată; niciodată n-ai pus la îndoială ce spuneam; niciodată n-ai văzut ceva deosebit sau ciudat la mine. De exemplu, atunci când ne-a oprit nava „filiană". Apropo, cunoşteau poziţia noastră în spaţiu pentru că eram în legătură cu ei, aşa cum am rămas tot timpul în legătură cu generalii mei. Când ne-au oprit, am fost dus la bordul acelei nave pentru a mă ocupa de Han Pritcher, care era prizonier. Când am plecat, el era colonel, un om al Catârului, şi comanda nava. Întreaga operaţiune a fost prea în văzul lumii chiar şi pentru tine, Toran. Cu toate acestea, ai acceptat explicaţia mea, care era plină de inadvertenţe. Înţelegi ce vreau să spun?

Toran făcu o strâmbătură şi-l provocă:

— Cum ai păstrat legătura cu generalii tăi?

— N-a fost o problemă. Transmiţătoarele în ultraunde sunt uşor de mânuit şi, pe deasupra, portabile. Nici nu puteam fi detectat în adevăratul înţeles al cuvântului. Oricine m-ar fi surprins asupra faptului ar fi plecat după ce-i lăsam un gol în memorie. S-a întâmplat de câteva ori. Pe Neotrantor, emoţiile mele prosteşti m-au trădat din nou. Bayta nu era sub controlul meu, dar, chiar şi aşa, nu ar fi putut să mă suspecteze vreodată dacă mi-aş fi păstrat sângele rece cu prinţul-moştenitor. Intenţiile lui faţă de

Bayta… m-au scos din minţi. L-am ucis. A fost un gest necugetat. O luptă nevăzută ar fi dat acelaşi rezultat. Şi totuşi, bănuielile tale n-ar fi devenit certitudini dacă l-aş fi oprit pe Pritcher din vorbăria lui sau i-aş fi acordat mai puţină atenţie lui Mis şi mai multă ţie… Ridică din umeri.

— Acesta e finalul? întrebă Bayta.

— Acesta e finalul.

— Şi acum?

— Eu îmi voi continua programul. Voi găsi un altul la fel de dotat şi de pregătit ca şi Ebling, deşi mă îndoiesc că în vremurile astea decăzute voi reuşi. Va trebui să caut altfel cea de-a Doua Fundaţie. Într-un fel, voi m-aţi înfrânt.

Bayta se ridică în picioare, triumfătoare:

— Într-un fel? Doar într-un fel? Noi te-am înfrânt *pe de-a-ntregul*! Toate victoriile tale în afara Fundaţiei nu valorează nimic, întrucât Galaxia este un gol supus barbariei. Fundaţia însăşi reprezintă o victorie neînsemnată fiindcă nu era menită a împiedica felul de criză creată de *unul ca tine*. Trebuie să învingi cea de-a Doua Fundaţie – *A Doua Fundaţie* –, dar aceasta te va înfrânge. Singura ta şansă este s-o descoperi şi s-o loveşti cât este nepregătită. Acum n-o vei putea face. Cu fiecare clipă care trece, ei vor fi tot mai pregătiţi ca să te înfrunte. În acest moment, *poate chiar în această clipă*, maşinăria a pornit. Vei afla doar când te va izbi, iar puterea ta vremelnică se va nărui şi vei fi încă unul dintre cuceritorii ţanţoşi care vor fi strălucit o clipă, pentru ca apoi să dispară din istorie. (Respira precipitat, gâfâind, în pornirea ei vehementă.) Iar noi te-am înfrânt, eu şi Toran. Sunt gata să mor.

Dar ochii trişti şi căprui ai Catârului erau ochii trişti, căprui şi iubitori ai lui Magnifico:

— Nu te voi ucide nici pe tine, nici pe soţul tău. Vă va fi imposibil să-mi mai faceţi vreun rău, iar moartea voastră nu-l va învia pe Ebling Mis. Greşelile îmi aparţin şi răspund pentru ele. Tu şi soţul tău puteţi pleca! Mergeţi în pace, de dragul a ceea ce numesc eu prietenie. Apoi adăugă cu puţină mândrie: Dar, între timp, încă mai sunt Catârul, cel

mai puternic om din Galaxie. Şi *totuşi* voi înfrânge cea de-a Doua Fundaţie.

Bayta îşi slobozi ultima săgeată cu o certitudine calmă şi hotărâtă:

— Ba nu! Încă mai am încredere în înţelepciunea lui Seldon. Vei fi primul şi ultimul stăpânitor al dinastiei tale.

Magnifico avu o tresărire:

— Al dinastiei mele? Da, m-am gândit adesea la asta: Aş putea întemeia o dinastie. Ar trebui să am o consoartă potrivită…

Bayta surprinse licărirea semnificativă din ochii lui şi îngheţă de groază.

Magnifico dădu din cap:

— Îţi simt repulsia, dar e o copilărie. Dacă lucrurile ar sta astfel, mi-ar fi foarte uşor să te fac fericită, să pluteşti într-o beatitudine artificială, cu nimic deosebită de emoţia adevărată. Numai că lucrurile nu stau astfel. Mă numesc Catârul… dar, evident, nu datorită puterii mele…

Se îndepărtă fără a mai privi în urmă.

Cuprins

nautilus

Isaac Asimov

FUNDAȚIA ȘI IMPERIUL

25

Fundația devenise cel mai puternic stat din Galaxie, cu excepția Imperiului care, concentrat în zona centrală a Căii Lactee, încă mai controla trei sferturi din populația și bogăția Universului. Părea inevitabil ca următoarea amenințare căreia Fundația va trebui să-i facă față să fie zvîcnetul din urmă al muribundului Imperiu. Și chiar era inevitabil...

„IMPERIUL NU NE POATE ÎNVINGE, NU-I AȘA? DOAR SELDON NE-A ASIGURAT CĂ, PÎNĂ LA URMĂ, VOM CONSTITUI CEL DE-AL DOILEA IMPERIU. E VORBA DE O SIMPLĂ CRIZĂ. AU MAI FOST TREI ÎNAINTE."

„DA, O SIMPLĂ CRIZĂ. DAR ÎN CAZUL PRIMELOR DOUĂ L-AM AVUT PE SALVOR HARDIN CARE SĂ NE CONDUCĂ; LA CEA DE-A TREIA L-AM AVUT PE HOBER MALLOW. ACUM PE CINE MAI AVEM?"

N
NEMIRA
'93

ISBN 973-9144-79-9

PREȚ 848 + 2 T.L. = 850 LEI